Kontrollutvalget i Holmestrand

Dato: 02.05.2018 18:30

Sted: Kantina, Rådhuset i Holmestrand

Notat:

Eventuelle forfall meldes sekretæren på mobil +47 99455515 evt.
på e-post aoe@viksre.no.
Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

Revetal 24.04.2018

For leder i Kontrollutvalget i Holmestrand, Stig Atle Vange

Anja Ottervang Eriksen

Saksliste

Saker til behandling

11/18 Holmestrand kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 3

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 151

13/18 Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2018-2019 245

14/18 Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig revisor 283

15/18 Invitasjon til inntreden i VIKS 289

16/18 Referatsaker 02.05.2018 294

17/18 Eventuelt 02.05.2018 327

18/18 Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgsmøte 02.05.2018 328

Arkivsak-dok. 18/00084-1
Saksbehandler Anja Ottervang Eriksen

Saksgang	Møtedato
Kontrollutvalget i Holmestrand	02.05.2018

SAK 11/18
HOLMESTRAND KOMMUNE - ÅRSREGNSKAP OG ÅRSRAPPORT 2017

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet og årsrapport for Holmestrand kommune 2017:

Kontrollutvalget har i møte 02.05.2018 behandlet Holmestrand kommunes årsregnskap for 2017.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet og rådmannens årsrapport, revisjonsberetningen datert 06.04.2018 og årsmelding til kontrollutvalget fra Vestfold kommunerevisjon datert 06.04.2018.

Revisor har avgitt en såkalt normalberetning uten forbehold eller presiseringer.

Driftsregnskapet for 2017 viser kr 554.059.880,- til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 11.364.690,-.

Til økonomistyringen – driften

- Budsjettdisiplinen er i hovedsak tilfredsstillende. De sektorene med størst budsjettoverskridelse er områdene helse, sosial og omsorg, samt skole. Samlet sett leverte kommunens virksomheter et regnskapsresultat 2,9 millioner kr høyere enn budsjettert.

- Driftsregnskapet for 2017 viser et positivt netto driftsresultat på 3,3 millioner kr. Dette er ca. 29,7 millioner bedre enn revidert budsjett. Det positive regnskapsresultatet skyldes i hovedsak ekstraordinære skatteinntekter, lavere netto finanskostnader og lavere pensjonskostnader.

- Netto driftsresultat i forhold til driftsinntektene er et sentralt nøkkeltall i vurderingen av kommunens økonomi. Det er anbefalt at netto driftsresultat over tid bør utgjøre 1,75% av driftsinntektene. For 2017 utgjør dette nøkkeltallet 0,4%

for Holmestrand kommune. Kontrollutvalget vil peke på viktigheten av å styre mot et netto driftsresultat i årene framover i tråd med anbefalingene.

Til økonomistyringen - investeringsregnskapet

- Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse med et udisponert/udekket beløp kr 0.

- Det er foretatt investeringer for 160,7 millioner kr i 2017.

- De største investeringene i 2017 gjelder egne bygg, prosjekter knyttet til VAR-formål, samt vei, park og idrettsformål.

Til balansen

Gjeldsforhold

- Kommunens langsiktige gjeld har samlet sett økt med 162 millioner kr i 2017. 141,4 millioner kr av økningen skyldes økning i lånegjeld, mens 20,6 millioner kr skyldes økte pensjonsforpliktelser.

- Kortsiktig gjeld har økt med 5,6 millioner kr i 2017.

- Netto lånegjeld pr. innbygger har økt med kr 7944 til kr 81 073 fra 2016 til 2017. Kontrollutvalget registrerer at Holmestrand kommune har høy nettogjeld pr. innbygger sammenlignet med gjennomsnittet for Vestfold.

- Kommunens langsiktige gjeld i % av brutto driftsinntekter gir uttrykk for kommunens gjeldsbelastning og forteller om evnen til å betjene gjelden. For Holmestrand kommune er dette tallet i 127,4 % i 2017, inkludert formidlingslån og ubrukte lånemidler. Eksklusiv formidlingslån og ubrukte lånemidler var gjeldsgraden 99,5 % Kontrollutvalget registrerer at kommunen har høy lånegjeld, og vil påpeke at dette påvirker kommunens handlefrihet.

Fond

- Kontrollutvalget registrerer at disposisjonsfondet er noe redusert fra 2016, fra ca. 157 millioner kr til 155,5 millioner kr.

- Pensjonsfondet står ubrukt og utgjør det samme som i 2016, kr 88 millioner.

- Ubrukte lånemidler har økt fra 28 millioner kr i 2016 til 52,5 millioner pr 31.12.17.

Likviditet

- Likviditetsgrad 2 (mest likvide omløpsmidler/kortsiktig gjeld) viser at Holmestrand kommunen i 2017 hadde 3,5 i likviditetsgrad uten premieavvik. Dette normtallet bør være større enn 1. Kontrollutvalget registrerer at kommunen har god likviditet.

Til den interne kontrollen

Kontrollutvalget viser til eget avsnitt i årsrapporten for 2017. Revisor har ikke rapportert om økonomiske misligheter i Holmestrand kommune i 2017.

Til regnskapstekniske forhold

Kontrollutvalget viser til revisjonsberetningen, årsmelding til kontrollutvalget og informasjon fra revisor gitt gjennom året 2017.

Til grunnleggende rutiner og system
Kontrollutvalget forutsetter at administrasjonen har moderne systemer for utførelse av økonomioppgavene.

Avslutning
Kontrollutvalget registrerer at kommunene har hatt stort fokus i 2017 på å forberede sammenslåing til ny kommune med Hof kommune fra 2018 og Sande kommune fra 2020. Holmestrand kommune er regnskapskommune for fellesnemnda. I 2017 har kommunene mottatt 15,9 millioner kr i midler til dekning av engangsutgifter. Av dette tilskuddet er 9,3 millioner kr avsatt til disposisjonsfond.

Kontrollutvalget har ikke ytterligere merknader til Holmestrand kommunes årsregnskap for 2017.

Vedlegg:
- Årsregnskapet 2017 for Holmestrand kommune
- Årsrapport 2017 for Holmestrand kommune
- Revisors beretning, datert 06.04.2018
- Årsmelding til kontrollutvalget i Holmestrand kommune fra Vestfold kommunerevisjon, datert 06.04.2018

Saksframstilling:

I tråd med kommuneloven § 48 skal kommunen hvert år avlegge årsregnskap og årsberetning innen gitte frister. Årsregnskapet skal inneholde driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noter. Årsberetningen skal gi opplysninger som er viktige for å bedømme kommunens stilling og resultat.

Følgende frister gjelder for regnskapsavleggelse, årsrapport og revisjonsberetning:
- Årsregnskapet skal være avlagt innen 15. februar.
- Årsrapport skal utarbeides innen 31. mars.
- Revisors beretning skal avgis innen 15. april.

I henhold til forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 6 skal kontrollutvalget påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalgsforskriften § 7 angir følgende:

> *«Når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra revisor, skal utvalget avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av kommunestyret eller fylkestinget. Uttalelsen avgis til kommunestyret eller fylkestinget. Kopi av uttalelsen skal være formannskapet/kommunerådet eller fylkesutvalget/fylkesrådet i hende tidsnok til at det kan tas hensyn til den før dette organet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret/fylkestinget».*

HOVEDOVERSIKTER

DRIFTSREGNSKAP

INVESTERING

ANSKAFFELSE OG ANVENDELSE AV MIDLER

BALANSE

REGNSKAPSSKJEMA 1 A – DRIFT

REGNSKAPSSKJEMA 1 B – DRIFT

REGNSKAPSSKJEMA 2 A – INVESTERING

REGNSKAPSSKJEMA 2 B – INVESTERING

Økonomisk oversikt - drift

1 HOLMESTRAND KOMMUNE - 2017

22.03.2018

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	30.707.592,51	28.139.868,41	26.900.361,41	27.334.013,50
Andre salgs- og leieinntekter	78.555.076,38	75.972.193,49	75.258.609,49	79.451.558,83
Overføringer med krav til motytelse	116.696.942,75	75.820.580,69	75.982.634,69	115.510.067,67
Rammetilskudd	265.796.570,38	265.822.000,00	265.822.000,00	254.831.236,00
Andre statlige overføringer	61.288.910,42	39.267.500,00	28.345.250,00	64.513.072,00
Andre overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Skatt på inntekt og formue	280.234.035,39	270.473.000,00	270.473.000,00	265.507.101,71
Eiendomsskatt	9.134.794,32	10.500.000,00	10.500.000,00	9.145.354,32
Andre direkte og indirekte skatter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsinntekter	**842.413.922,15**	**765.995.142,59**	**753.281.855,59**	**816.292.404,03**
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	395.248.226,04	373.228.807,00	365.546.227,00	360.822.985,78
Sosiale utgifter	109.676.203,79	115.455.351,00	111.496.771,00	100.665.746,70
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	110.006.173,00	92.195.178,00	90.076.788,00	73.792.890,11
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	142.465.340,60	130.944.140,37	129.477.664,02	130.604.700,45
Overføringer	56.798.368,17	42.228.241,22	41.585.296,57	43.543.464,26
Avskrivninger	35.657.335,00	26.330.224,00	26.330.224,00	33.201.767,37
Fordelte utgifter	0,00	1,00	1,00	0,00
Sum driftsutgifter	**849.851.646,60**	**780.381.942,59**	**764.514.973,59**	**742.631.554,67**
Brutto driftsresultat	**-7.437.724,45**	**-14.386.800,00**	**-11.233.118,00**	**73.660.849,36**
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	6.441.378,35	5.566.000,00	5.566.000,00	5.808.504,37
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	16.038.701,00	8.900.000,00	8.900.000,00	17.578.759,00
Mottatte avdrag på utlån	47.565,49	100.000,00	100.000,00	18.575,00
Sum eksterne finansinntekter	**22.527.644,84**	**14.566.000,00**	**14.566.000,00**	**23.405.838,37**
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	19.283.231,01	20.710.932,00	20.710.932,00	15.600.763,17
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	2.222.665,00	3.300.000,00	3.300.000,00	9.498.239,00
Avdrag på lån	25.789.378,00	28.750.832,00	28.750.832,00	24.647.271,00
Utlån	161.618,73	120.000,00	120.000,00	38.975,00
Sum eksterne finansutgifter	**47.456.892,74**	**52.881.764,00**	**52.881.764,00**	**49.785.248,17**
Resultat eksterne finanstransaksjoner	**-24.929.247,90**	**-38.315.764,00**	**-38.315.764,00**	**-26.379.409,80**
Motpost avskrivninger	35.657.335,00	26.330.224,00	26.330.224,00	33.201.767,37
Netto driftsresultat	**3.290.362,65**	**-26.372.340,00**	**-23.218.658,00**	**80.483.206,93**
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	20.794.353,84	20.794.353,84	0,00	18.585.010,29
Bruk av disposisjonsfond	25.984.000,00	25.984.000,00	24.700.000,00	6.000.000,00
Bruk av bundne fond	8.901.495,03	6.259.384,00	6.009.384,00	8.158.389,33
Sum bruk av avsetninger	**55.679.848,87**	**53.037.737,84**	**30.709.384,00**	**32.743.399,62**
Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	24.705.064,84	24.705.064,84	3.910.711,00	36.601.790,25
Avsatt til bundne fond	22.900.455,91	1.960.333,00	3.580.015,00	55.830.462,46
Sum avsetninger	**47.605.520,76**	**26.665.397,84**	**7.490.726,00**	**92.432.252,71**
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	**11.364.690,77**	**0,00**	**0,00**	**20.794.353,84**

Økonomisk oversikt - investering

1 HOLMESTRAND KOMMUNE - 2017

22.03.2018

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	7.320.078,84	0,00	0,00	64.509,00
Andre salgsinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer med krav til motytelse	7.989.154,50	0,00	0,00	15.408.251,89
Kompensasjon for merverdiavgift	21.303.860,35	24.404.000,00	21.149.000,00	13.234.490,08
Statlige overføringer	11.016.000,00	9.280.000,00	0,00	0,00
Andre overføringer	0,00	500.000,00	500.000,00	33.836.507,00
Renteinntekter og utbytte	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter	**47.629.093,69**	**34.184.000,00**	**21.649.000,00**	**62.543.757,97**
Utgifter				
Lønnsutgifter	113.216,58	0,00	0,00	47.788,49
Sosiale utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	132.765.829,64	154.796.000,00	145.596.000,00	127.803.264,75
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer	27.817.626,35	30.024.000,00	22.649.000,00	17.290.102,58
Renteutgifter og omkostninger	3.705,00	0,00	0,00	0,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	**160.700.377,57**	**184.820.000,00**	**168.245.000,00**	**145.141.155,82**
Finanstransaksjoner				
Avdrag på lån	5.507.006,00	0,00	0,00	6.246.556,25
Utlån	35.112.097,12	30.000.000,00	30.000.000,00	21.122.111,26
Kjøp av aksjer og andeler	2.109.439,00	2.000.000,00	2.000.000,00	2.345.461,60
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til bundne investeringsfond	8.304.694,70	0,00	0,00	5.158.712,92
Sum finansieringstransaksjoner	**51.033.236,82**	**32.000.000,00**	**32.000.000,00**	**34.872.842,03**
Finansieringsbehov	**164.104.520,70**	**182.636.000,00**	**178.596.000,00**	**117.470.239,88**
Dekket slik:				
Bruk av lån	148.257.972,80	180.336.000,00	176.596.000,00	100.649.766,11
Salg av aksjer og andeler	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	13.549.700,70	0,00	0,00	9.805.475,52
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	2.296.847,20	2.300.000,00	2.000.000,00	1.966.645,00
Bruk av bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	5.048.353,25
Bruk av ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansiering	**164.104.520,70**	**182.636.000,00**	**178.596.000,00**	**117.470.239,88**
Udekket/udisponert	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

1 HOLMESTRAND KOMMUNE - 2017

22.03.2018

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Anskaffelse og anvendelse av midler				
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	842.413.922,15	765.995.142,59	753.281.855,59	816.292.404,03
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	47.629.093,69	34.184.000,00	21.649.000,00	62.543.757,97
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	184.335.318,34	194.902.000,00	191.162.000,00	133.861.080,00
Sum anskaffelse av midler	**1.074.378.334,18**	**995.081.142,59**	**966.092.855,59**	**1.012.697.242,00**
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	814.194.311,60	754.051.718,59	738.184.749,59	709.429.787,30
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	160.696.672,57	184.820.000,00	168.245.000,00	145.141.155,82
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	90.189.139,86	84.881.764,00	84.881.764,00	79.499.377,28
Sum anvendelse av midler	**1.065.080.124,03**	**1.023.753.482,59**	**991.311.513,59**	**934.070.320,40**
Anskaffelse - anvendelse av midler	**9.298.210,15**	**-28.672.340,00**	**-25.218.658,00**	**78.626.921,60**
Endring i ubrukte lånemidler	24.442.027,20	0,00	0,00	7.800.233,89
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i arbeidskapital	**33.740.237,35**	**-28.672.340,00**	**-25.218.658,00**	**86.427.155,49**
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Avsetninger	67.274.906,22	26.665.397,84	7.490.726,00	118.385.319,47
Bruk av avsetninger	57.976.696,07	55.337.737,84	32.709.384,00	39.758.397,87
Til avsetning senere år	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto avsetninger	**9.298.210,15**	**-28.672.340,00**	**-25.218.658,00**	**78.626.921,60**
Int. overføringer og fordelinger				
Interne inntekter mv	35.657.335,00	26.330.223,00	26.330.223,00	33.201.767,37
Interne utgifter mv	35.657.335,00	26.330.223,00	26.330.223,00	33.201.767,37
Netto interne overføringer	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

Balanse 2017

Oversikt - balanse	Regnskap 2017	Regnskap 2016
EIENDELER		
Anleggsmidler	**2.180.004.567,87**	**2.000.724.087,77**
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	1.102.374.221,62	1.000.045.912,99
Utstyr, maskiner og transportmidler	47.641.320,02	33.809.415,08
Utlån	181.930.207,25	159.621.544,72
Konserninterne langsiktige fordringer	0,00	0,00
Aksjer og andeler	23.770.025,60	21.730.587,60
Pensjonsmidler	824.288.793,38	785.416.607,38
Omløpsmidler	**601.799.829,23**	**562.505.339,48**
Herav:		
Kortsiktige fordringer	75.852.623,37	61.968.564,35
Konterninterne kortsiktige fordringer	0,00	0,00
Premieavvik	56.184.965,35	70.493.162,46
Aksjer og andeler	236.551.302,93	245.366.356,93
Sertifikater	0,00	0,00
Obligasjoner	0,00	0,00
Derivater	0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd	233.210.937,58	184.657.255,74
SUM EIENDELER	**2.781.804.397,10**	**2.563.229.407,25**
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	**597.683.303,51**	**546.647.635,06**
Herav:		
Disposisjonsfond	155.513.011,56	156.979.354,92
Bundne driftsfond	91.321.109,86	77.079.249,98
Ubundne investeringsfond	156.185.141,16	158.294.580,16
Bundne investeringsfond	14.655.552,38	6.593.756,68
Regnskapsmessig mindreforbruk	11.364.690,77	20.794.353,84
Regnskapsmessig merforbruk	0,00	0,00
Udisponert i inv.regnskap	0,00	0,00
Udekket i inv.regnskap	0,00	0,00
Kapitalkonto	172.368.957,24	130.631.498,94
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	-3.725.159,46	-3.725.159,46
Langsiktig gjeld	**2.062.517.950,49**	**1.900.532.881,49**
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	989.667.697,13	969.086.244,13
Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00
Sertifikatlån	0,00	0,00
Andre lån	1.072.850.253,36	931.446.637,36
Konsernintern langsiktig gjeld	0,00	0,00
Kortsiktig gjeld	**121.603.143,10**	**116.048.890,70**
Herav:		
Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	120.704.062,48	115.042.307,06
Derivater	0,00	0,00
Konsernintern kortsiktig gjeld	0,00	0,00
Premieavvik	899.080,62	1.006.583,64
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	**2.781.804.397,10**	**2.563.229.407,25**
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	52.482.160,99	28.040.133,79
Herav:		
Ubrukte lånemidler	52.482.160,99	28.040.133,79
Ubrukte konserninterne lånemidler	0,00	0,00
Andre memoriakonti	0,00	0,00
Motkonto for memoriakontiene	-52.482.160,99	-28.040.133,79

1A

1 HOLMESTRAND KOMMUNE - 2017

	Regnskap i år	Reg. Budsjett i år	Oppr. Budsjett i år	Regnskap 2016
Skatt på inntekt og formue	-280 234	-270 473	-270 473	-265 507
Ordinært rammetilskudd	-265 797	-265 822	-266 732	-254 831
Skatt på eiendom	-9 135	-10 500	-10 500	-9 145
Andre generelle statstilskudd	-26 643	-26 202	-28 345	-23 273
Sum frie disponible inntekter	-581 808	-572 997	-576 050	-552 757
Renteinntekter og utbytte	-6 097	-5 566	-5 566	-5 591
Gevinst finansielle instrum (omløpsmidler)	-16 039	-8 900	-8 900	-17 579
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	18 480	20 711	20 711	15 234
Tap finansielle instrume (omløpsmidler)	2 223	3 300	3 300	9 498
Avdrag på lån	25 789	28 751	28 751	24 647
Netto finansinnt./utg.	24 357	38 296	38 296	26 209
Til ubundne avsetninger	24 705	24 705	3 911	31 960
Til bundne avsetninger	1 127	1 400	3 580	1 784
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	-20 794	-20 794	0	-18 585
Bruk av ubundne avsetninger	-1 614	-1 614	-24 100	-2 500
Bruk av bundne avsetninger	-32	0	-6 010	0
Netto avsetninger	3 392	3 697	-22 619	12 659
Til fordeling drift	-554 060	-531 004	-560 373	-513 889
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	542 695	531 004	560 373	493 095
Mer/mindreforbruk	-11 365	0	0	-20 794

11/18 Holmestrand kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18/00084-1 Holmestrand kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Holmestrand kommune 2017

1B
1 HOLMESTRAND KOMMUNE - 2017

	Regnskap 2017	Reg. budsjett 2017	Oppr. Budsjett 2017	Regnskap 2016
Administrasjon				
Utgifter	79 698	54 775	53 912	83 639
Inntekter	-29 028	-5 031	-4 888	-37 898
Netto driftsutgifter	**50 670**	**49 744**	**49 024**	**45 741**
Skoler				
Utgifter	140 860	124 789	122 150	135 017
Inntekter	-33 910	-19 460	-16 609	-31 901
Netto driftsutgifter	**106 950**	**105 329**	**105 541**	**103 115**
Barnehager				
Utgifter	86 246	86 837	86 073	83 845
Inntekter	-14 622	-10 565	-10 587	-11 574
Netto driftsutgifter	**71 624**	**76 272**	**75 486**	**72 272**
Helse, sosial og omsorg				
Utgfiter	340 448	314 195	304 562	330 025
Inntekter	-85 483	-62 998	-59 975	-90 459
Netto driftsutgifter	**254 966**	**251 197**	**244 587**	**239 566**
Teknisk				
Utgifter	159 820	147 761	136 652	128 274
Inntekter	-107 356	-96 847	-56 663	-79 502
Netto driftsutgifter	**52 463**	**50 914**	**79 989**	**48 772**
Kultur				
Utgifter	14 837	14 949	14 384	15 060
Inntekter	-4 516	-4 292	-3 869	-5 077
Netto driftsutgifter	**10 321**	**10 657**	**10 515**	**9 984**
Tilleggsbevilgninger og fellesposter				
Utgifter	44 340	37 756	47 111	22 392
Inntekter	-48 639	-50 866	-51 880	-48 747
Netto driftsutgifter	**-4 298**	**-13 110**	**-4 769**	**-26 355**
Driftsutgifter skjema 1B	866 249	781 062	764 844	798 253
Driftsinntekter skjema 1B	-323 554	-250 058	-204 471	-305 158
Sum skjema 1B	**542 695**	**531 004**	**560 373**	**493 095**

1 HOLMESTRAND KOMMUNE - 2017

22.03.2018

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Regnskapsskjema 2A - Investering				
Investeringer i anleggsmidler	160.700.377,57	184.820.000,00	168.245.000,00	145.141.155,82
Utlån og forskutteringer	35.112.097,12	30.000.000,00	30.000.000,00	21.122.111,26
Kjøp av aksjer og andeler	2.109.439,00	2.000.000,00	2.000.000,00	2.345.461,60
Avdrag på lån	5.507.006,00	0,00	0,00	6.246.556,25
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger	8.304.694,70	0,00	0,00	5.158.712,92
Årets finansieringsbehov	**211.733.614,39**	**216.820.000,00**	**200.245.000,00**	**180.013.997,85**
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	148.257.972,80	180.336.000,00	176.596.000,00	100.649.766,11
Inntekter fra salg av anleggsmidler	7.320.078,84	0,00	0,00	64.509,00
Tilskudd til investeringer	11.016.000,00	9.780.000,00	500.000,00	33.836.507,00
Kompensasjon for merverdiavgift	21.303.860,35	24.404.000,00	21.149.000,00	13.234.490,08
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	21.538.855,20	0,00	0,00	25.213.727,41
Andre inntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum ekstern finansiering	**209.436.767,19**	**214.520.000,00**	**198.245.000,00**	**172.998.999,60**
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	2.296.847,20	2.300.000,00	2.000.000,00	7.014.998,25
Sum finansiering	**211.733.614,39**	**216.820.000,00**	**200.245.000,00**	**180.013.997,85**
Udekket/udisponert	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

NOTER TIL REGNSKAP 2017

1. REGNSKAPSPRINSIPPER
2. ENDRING I ARBEIDSKAPITAL
3. PENSJON
4. GARANTIANSVAR
5. AKSJER OG ANDELER
6. AVSETNING OG BRUK AV AVSETNINGER
7. KAPITALKONTO
8. VERTSKOMMUNESAMARBEID
9. FINANSIELLE LEIEAVTALER
10. PLASSERING AV FINANSMIDLER
11. SPESIFIKASJON AV VESENTLIGE POSTER
12. a. BEREGNING AV MINIMUMSAVDRAG

    b. ANLEGGSMIDLER

13. INVESTERINGSREGNSKAPET
14. AVDRAG PÅ LÅNEGJELD
15. SELVKOST VAR – FEIING OG SLAMTØMMING
16. SELVKOST PLAN OG BYGG
17. YTELSER TIL LEDENDE PERSONER OG REVISOR
18. VESENTLIGE AVVIK DRIFT OG INVESTERING
19. ENGANGSMIDLER KOMMUNESAMMENSLÅING
20. SPESIELLE FORHOLD REGNSKAPSÅRET

    UNDERSKRIFT AV RÅDMANN OG REGNSKAPSSJEF

Note 1

REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk (GKRS)

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet framgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke. Alle utgifter og inntekter er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter og inntekter i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost for ubrukte lånemidler.
Investeringer i investeringsregnskapet og påfølgende aktivering i balansen, blir bokført netto når det gjelder VAR. Alle andre investeringer med påfølgende aktivering i balansen, blir bokført brutto, det vil si inklusiv merverdiavgift. Fradragsberettiget merverdiavgift på investeringene blir bokført som inntekt i investeringsregnskapet. I den grad enkelte utgifter eller inntekter ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet i samsvar med GKRS nr 7.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon er omløpsmidler. Verdipapirer er investeringer foretatt ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn og er klassifisert som anleggsmidler.

Fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger foreløpig standard GKRS nr 4, Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen, utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens paragraf 50. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmiddelet er anskaffet/tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med paragraf 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Merverdiavgift og merverdiavgiftskompensasjon

Kommunen følger reglene i merverdiavgiftsloven for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet kreves det merverdiavgiftskompensasjon.

NOTE 2 - Arbeidskapital

Oversikt endring arbeidskapital	Regnskap 2017	Regnskap 2016
OMLØPSMIDLER		
Endring betalingsmidler	46.553.681,84	88.983.941,89
Endring ihendehaverobl og sertifikater	-345.960,00	-33.374.786,00
Endring kortsiktige fordringer	13.864.059,02	12.158.518,29
Endring premieavvik	-14.308.197,11	-11.122.881,23
Endring aksjer og andeler	-6.469.094,00	41.376.126,00
ENDRING OMLØPSMIDLER (A)	**39.294.489,75**	**98.020.940,95**
KORTSIKTIG GJELD		
Endring kortsiktig gjeld (B)	-5.554.252,40	-11.593.785,03
ENDRING ARBEIDSKAPITAL (A-B)	**33.740.237,35**	**86.427.155,92**

Note nr 3

Holmestrand kommune

Pensjonsoppgave 2017 - beregning av pensjonskostnad, premieavvik m.v.

	KLP 13	SPK	KLP 18	KLP 23
ÅRETS NETTO PENSJONSKOSTNAD				
Nåverdi årets pensjonsopptjening	3 546 610	6 753 614	30 243 818	0
Rentekostnader av påløpte pensjonsforpl.	3 282 872	4 181 867	29 921 239	226 919
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-3 479 606	-3 113 195	-28 156 499	-315 176
Amortisert premieavvik	1 019 162	-262 402	9 545 476	105 260
Adm.kostnader	288 068	217 120	2 396 682	11 493
Netto pensjonskost. inkl adm.	**4 657 106**	**7 777 004**	**43 950 716**	**28 496**
PREMIEAVVIK 2017				
Adm.kostnader	-288 068	-217 120	-2 396 682	-11 493
Årets estimerte pensjonspremie til betaling	3 722 850	7 593 931	32 630 295	26 801
Årets netto pensjonskostnader	-3 349 876	-7 822 286	-32 008 558	88 257
Premieavviket 2017	**84 906**	**-445 475**	**-1 774 945**	**103 565**
PENSJONSFORPL. 2017 - BALANSEN				
Pensjonsforpliktelser 010117	80 973 249	113 331 314	746 412 283	5 672 271
Årets pensjonsopptjening	3 546 610	6 753 614	30 243 818	0
Rentekostnader av påløpte forpliktelser	3 282 872	4 181 867	29 921 239	226 919
Amortisering av estimatavik	-1 141 109	-8 784 635	-14 532 868	59 565
Årets estimerte utbetaling av pensjoner	-2 613 910		-28 184 500	-117 734
Pensjonsforpliktelser pr 311217	**84 047 712**	**115 482 160**	**763 859 972**	**5 841 021**
PENSJONSMIDLER 2017 - BALANSEN				
Pensjonsmidler 010117	75 588 012	81 779 885	621 116 685	6 932 025
Årets forventede avkastn. på pensjonsmidl	3 479 606	3 113 195	28 156 499	315 176
Årets premieinnbet inkl adm.kostn	3 722 850	7 593 931	32 630 295	26 801
Administrasjonskostnader	-288 068	-217 120	-2 396 682	-11 493
Amortisering av estimatavvik-midler	1 326 130	-11 344 608	3 558 730	123 088
Årets estimerte utbetaling av pensjoner	-2 613 910		-28 184 500	-117 734
Pensjonsmidler 311217	**81 214 620**	**80 925 283**	**654 881 027**	**7 267 863**
Pensjonsforpliktelse pr 311217	84 047 712	115 482 160	763 859 972	5 841 021
Pensjonsmidler pr 311217	-81 214 620	-80 925 283	-654 881 027	-7 267 863
Netto pensjonsforpliktelser pr 311217	**2 833 092**	**34 556 877**	**108 978 945**	**-1 426 842**
BEREGNINGSFORUTSETNINGER(%)				
Avkastning pensjonsmidler	4,50	4,20	4,50	4,50
Diskonteringsrente	4,00	4,00	4,00	4,00
Årlig lønnsvekst	2,97	2,97	2,97	2,97
Årlig G-regulering	2,97	2,97	2,97	2,97
Årlig regulering av pensjoner under utbet.	2,20		2,20	2,20
MEDLEMSSTATUS	**KLP 13**	**SPK**	**KLP 18**	**KLP 23**
Antall aktive	58		758	0
Antall oppsatte	47		856	3
Antall pensjonister	38		542	2
Gjennomsnittlig lønn	430 403		308 995	0
Gjennomsnittlig alder, aktive	46,95		43,24	0,00
Gjennomsnittlig tjenestetid, aktive	10,54		8,09	

Tillegg til note 3

Netto driftsresultat for kommunen er et overskudd på kr 3 290 362,65. I dette beløpet ligger en utgiftsføring av premieavvik for alle ordningene på kr 2 031 949,-. Samtidig er det utgiftsført amortisering av premieavvik på til sammen kr 10 508 617,-. Samlet blir dette en utgift på kr 12 540 566,-.

Amortisering av premieavvik går tilbake til 2002. Det er benyttet 15 års amortiseringstid for perioden 2002-2010 og 10 år fra 2011-2013. Fra 2014 er amortiseringstiden 7 år. Dette innebærer at årlige premieavvik som oppstår i 2014 og senere vil bli bygget ned raskere. Den økonomiske betydningen av dette fra og 2015 vil avhenge av fortegnet og størrelsen på premieavviket i det enkelte år fra 2014 og fremover. Sammenlignet med gjeldende regel om 15 og 10 års amortisering, vil dermed amortiseringskostnadene (eventuelt amortiseringsinntektene) for et gitt premieavvik øke noe fra og med 2015.

Samlet premiefond i KLP utgjorde pr 1.1.2017 kr 26 079 079,-. Det er brukt kr 15 671 167,- av premiefondet i 2017, til betaling av fakturaer. Kontoutskrifter pr 31.12.2017 viser en saldo på til sammen kr 18 442 588,-. Det vil bli tilleggsført vesentlige beløp i løpet av våren 2018.

Det er under omløpsmidler ført premieavvik for perioden 2002-2017 med til sammen kr 56 184 965,- Beløpet fordeler seg på ordinært premieavvik kr 49 252 570,- og arbeidsgiveravgift kr 6 932 395,-. Under kortsiktig gjeld er det ført premieavvik med til sammen kr 899 081,-. Beløpet fordeler seg på ordinært premieavvik kr 797437,- og arbeidsgiveravgift kr 101 644,-.

NOTE 4 - Kommunens garantiansvar (FKR § 5 nr. 3)			
Gitt overfor - navn	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**Utløper**
Nav Sosialkontoret	3 913 562	4 011 437	Se vedlegg
Husbanken Rove boligstiftelse	18 031 340	19 518 906	01.01.2029
Husbanken Eikelund barnehage BA	5 372 947	5 697 676	01.10.2035
KLP Gaupås barnehage	587 314	682 022	01.06.2023
Norges Kommunalbank boligstiftelse	832 000	960 000	02.01.2024
Norges Kommunalbank boligstiftelse	1 300 000	1 500 000	15.03.2024
Norges Kommunalbank boligstiftelse	8 382 724		01.11.2039
VIV IKS	36 926 826	33 917 689	Se vedlegg
Vestfold interkom. Brannvesn. - 50.30126	168 750	182 250	30.01.2030
Vestfold interkom. Brannvesn. - 52.24729	3 259 965	3 372 465	18.10.2046
Vestfold interkom. Brannvesn. - 51.69248	0	2 700	15.12.2016
Interkom. Arkiv Buskerud - 51.64270	2 659 447	2 830 132,00	20.11.2054
I/S Botneløyper - løypemaskin B 43/14	750 000	750 000	18.11.2018
Sum garantiansvar	**78 271 313**	**73 425 277**	

Note 5 - Aksjer og andeler

Navn	Org.nr.	Balanseført verdi	Eierandel/deltaker
KLP egenkap.innskudd	938 708 606	21 001 453	
Vestfold Vann IKS	962 351 409	1	5,12 %
Gigafib Holding AS	985 615 691	1 922 313	
Vestfold avfall- og ressurs	979 281 536	12 250	4,90 %
Andel NJA	851 224 882	460 000	23 %
Studentbyen på Sogn		1	
Det nye studentsaf.hus		1	
Studentbyen på Berg		1	
Yrkesskolenes Hybelhus		1	
A/L Biblioteksentralen	910 568 183	1	
Holmestrand og Omegn BBL	947 548 719	1	
Holmestrand Kulturfestival	983 204 007	44 000	40 %
Veksthuset Kreativ Kompetanse AS	960 705 076	200 000	100 %
Vestfold Interk.Brannvesen	982 847 796	1	12 %
Arkiv for Buskerud Vestfold, Telemark IKS	971 309 040	1	2,49 %
Vestfoldmuseene IKS	993 871 184	1	1,50 %
Grenland Vestfold Biogass AS	912 716 635	130 000	2,60 %
Sum aksjer og eiendeler		**23 770 026**	

Note 6 Avsetninger og bruk av avsetninger i 2017

Samlede avsetninger	**Beløp**
Disposisjonsfond drift	24 705 065
Ubundet fond investering	0
Sum disposisjonsfond drift og ubundet fond investering	***24 705 065***
Bundne fond drift*	23 162 456
Bundne fond investering	8 042 695
Sum bundne fond	*31 205 151*
Sum avsetninger drift og investering	**55 910 216**

*inkl art 3550 - Salg båt Skjærgårdstjenesten-2515310- 262000)

Bruk av avsetninger	**Beløp**
Disposisjonsfond drift	25 984 000
Ubundet fond investering	2 296 847
Sum disposisjonsfond drift og ubundet fond investering	*28 280 847*
Bundne fond drift	8 901 495
Bundne fond investering	0
Sum bundne fond	*8 901 495*
Sum bruk av avsetninger drift og investering	**37 182 342**

Fordeling 1A og 1B - avsetninger/bruk av avsetninger i drift	**SUM**	**1A**	**1B**
Avsetninger*	47 605 521	25 832 499	21 773 022
Bruk av avsetninger	34 885 495	1 646 119	33 239 376

*diff 262000-se bundne fond drift(art 3550)

Disposisjonsfond	**Saldo**	**Regnskap 2017**	**Reg. budsj. 2017**	**Oppr. Budsj. 2017**
Saldo 1.1.2017	156 979 355			
Avsatt		24 705 065	24 705 065	3 910 711
Forbruk		-25 984 000	-24 984 000	-24 700 000
Saldo 31.12.2017	**155 513 012**			

Ubundne investeringsfond	**Saldo**	**Regnskap 2017**	**Reg. budsj. 2017**	**Oppr. Budsj. 2017**
Saldo 1.1.2017	158 294 580			
Avsatt		0	0	0
Forbruk		-2 296 847	-2 300 000	-2 000 000

11/18 Holmestrand kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18000084-1 Holmestrand kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Holmestrand kommune 2017

Saldo 31.12.2017*	**155 997 733**				
Diff 187 408,- gjelder bilag 4227/Kjøp Flygel-art 3940-2560001					
Bundne driftsfond	**Saldo**	**Regnskap 2017**		**Reg. budsj. 2017**	**Oppr. Budsj. 2017**
Saldo 1.1.2017	77 079 250				
Avsatt		22 900 456		1 960 333	3 580 015
Bruk		-8 901 495		-6 259 384	-6 009 384
Saldo 31.12.2017*	**91 078 211**				
***Diff 242899-gjelder 262000-se avsetn bundne fond drift/19101- gjelder 1552/2550180-2550711**					
Bundne investeringsfond	**Saldo**	**Regnskap 2017**		**Reg. budsj. 2017**	**Oppr. Budsj. 2017**
Saldo 1.1.2017	6 593 756				
Avsatt		8 042 694		0	0
Bruk		0		0	0
Saldo 31.12.2017*	**14 636 450**				
***Diff 19102 - gjelder 1552/2550180-2550711**					
Vesentlige grupper av fond reservert til særskilte formål:					
Bundne fond VAR					
Renovasjon	6 223 617				
Vann	458 910				
Avløp	7 754 128				
Feiing	-				
Øvrige vesentlige bundne fond (> 1 mill)					
Kommunesammenslåing	29 882 154		Avdragsfond		13 201 408
Skjønnsmidler rundkjøring Hof	4 000 000		Integreringstilskudd		2 578 333
Anleggsbidrag ny fylkesvei	8 000 000				
Byggesak	1 235 724				
Etabl.tilskudd	2 251 748				
Barnevern	2 772 191				
Norskopplæring flykn.	1 588 717				
Skjærgårdstjenesten	1 231 201				
Holmestrand havn	2 013 804				

11/18 Holmestrand kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18/000884-1 Holmestrand kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Holmestrand kommune 2017

NOTE 7

KAPITALKONTO

01.01.2017			**130 631 498,94**
Avgang fast eiendom og anlegg	1 613 148,24	Aktivering av fast eiendom	132 875 085,00
Av- og nedskrivning av fast eiendom		og anlegg	
og anlegg	28 943 638,00	Reversert nedskrivning av fast	
Avgang utstyr, maskiner og		eiendom og anlegg	-
transportmidler	164 677,80	Aktivering av utstyr, maskiner	
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner		og anlegg	20 552 261,62
og transportmidler	6 645 679,00	Kjøp av aksjer og andeler	-
Avgang aksjer og andeler	-		
Nedskrivning av aksjer og andeler	70 000,00		
Avdrag på utlån	13 594 169,19	Utlån	35 922 064,71
Avskrivning utlån	19 224,00	Aktivert egenkapitalinnskudd	
Reduksjon egenkapitalinnskudd		pensjonskasse	2 109 439,00
pensjonskasse	-	Avdrag på eksterne lån	30 015 543,00
Bruk av midler fra eksterne lån	148 257 972,80	Økning pensjonsmidler	38 872 186,00
Reduksjon pensjonsmidler	-	Reduksjon pensjonsforpliktels	-
Økning pensjonsforpliktelser	20 581 453,00	Reduksjon langsiktig gjeld	1 280 841,00
31.12.2017	**172 368 957,24**		
	392 258 919,27		**392 258 919,27**

11/18 Holmestrand kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18/00084-1 Holmestrand kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Holmestrand kommune 2017

Note 8

Vertskommunesamarbeid etter kommuneloven kap. 5 A

Plan- bygg og oppmåling

Holmestrand kommune er vertskommune for samarbeidet mellom Re, Hof og Holmestrand.

Fordelingen av inntekter og utgifter i perioden 01.01.17 til 31.12.17 er 20 % Hof, 38% Re og 42% Holmestrand.

Viser til ArkivsakID 13/3879

Refusjoner og overføringer fra samarbeidskommunene i 2017

kostrafunksjon	Re	Hof
Plansaker funksjon 301	305 740	159 597
Byggesak funksjon 302	-424 838	-221 767
Oppmåling funksjon 303	335 627	175 198
Husleie adm 3K (301)	137 551	72 396
Husleie adm 3K (302)	177 187	93 256
Husleie adm 3K (303)	97 916	51 535
	629 183	**330 215**

Regnskap 2017

	Re og Hof	Holmestrand
Lønn inkl. refusjon		
Plansaker	2 113 311	1 688 555
Byggesaksbehandling og eierseksjonering	2 884 482	2 866 753
Oppmåling / Geodata	1 047 801	841 638
Sum lønn inkl. refusjon	**6 045 593**	**5 396 946**
Driftsutgifter		
Plansaker	89 282	73 022
Byggesaksbehandling og eierseksjonering	152 249	110 705
Oppmåling / Geodata	309 021	260 605
Sum driftsutgifter	**550 552**	**444 332**
Kjøp av tjenester		
Plansaker	47 211	34 104
Byggesaksbehandling og eierseksjonering	0	
Oppmåling / Geodata	88 207	63 717
Sum kjøp av tjenester	**135 418**	**97 821**
Overføringer		
Plansaker	26 202	21 060
Byggesaksbehandling og eierseksjonering	34 435	25 056
Oppmåling / Geodata	34 372	24 828
Sum overføringer	**95 008**	**70 943**
Finansutgifter		
Byggesaksbehandling og eierseksjonering	0	24 027
Sum finansutgifter	0	**24 027**
Salgsinntekter		
Plansaker	-1 785 121	-1 199 060
Byggesaksbehandling og eierseksjonering	-3 700 486	-2 444 058
Oppmåling / Geodata	-750 193	-755 215
Sum salgsinntekter	**-6 235 800**	**-4 398 333**
Refusjoner og overføringer		
Plansaker	-491 062	-21 060
Byggesaksbehandling og eierseksjonering	619 186	-554 969
Oppmåling / Geodata	-729 048	-158 011
Sum refusjoner og overføringer	**-600 923**	**-734 039**
Finansinntekter		
Byggesaksbehandling og eierseksjonering	0	-27 579
Sum finansinntekter	**0**	**-27 579**

Hjelpemiddellager

Holmestrand kommune er vertskommune for samarbeidet mellom Re, Hof og Holmestrand.

Fordelingen av inntekter og utgifter i perioden 01.01.17 til 31.12.17

Viser til ArkivsakID 10/679

Regnskap	2017	
LØNN I FASTE STILLINGER	811 797	
PENSJ.KLP 18 ARB.G. ANDEL	132 184	
GRUPPELIV/ ULYKKESFORSIKRING	1 781	
ARBEIDSGIVERAVGIFT	127 675	
KONTORMATERIELL	544	
MEDISINSKE FORBRUKSVARER	682	
BEVERTNING/REPRESENTASJON	759	
VAREKJØP	1 753	
TELEFONUTGIFTER (Fasttelefon)	40	
MOBILTELEFON	4 678	
KURS- OG MØTEUTGIFTER	1 351	
DRIFT AV PERSONBIL	3 856	
DRIFT AV VAREBIL	80 385	
AVGIFTER	5 027	
UTSTYR	11 813	
MATERIALER VEDLIKEHOLD UTVENDIG	611	
KJØP AV TJENESTER (ALT ANNET ENN OFFENT)	752	
MOMS GENERELL KOMP.ORDNING	25 925	
REF. SYKEPENGER	-178	
REF.MOMS PÅLØPT I DRIFTSREGNSKAP	-25 925	
Sum utgifter	**1 185 510**	
Fordeling mellom kommunene basert på folketall		
Holmestrand	547 469	
Re	480 339	
Hof	157 702	
Folketall pr. 3 kvartal		
Holmestrand	10 977	46 %
Re	9 631	41 %
Hof	3 162	13 %

Kultur

Holmestrand kommune er vertskommune for Hof.

Samarbeidet er hjemlet i kommunelovens § 28, bokstavene a, b, e, f, h, i, j og k.
Vertskommunen skal levere følgende tjenester:

- Folkebibliotek: etter biblioteksloven
- Idrett & friluftsliv
- Fritidsaktiviteter for barn og unge
- Den kulturelle skolesekken
- Den kulturelle spaserstokken
- Kulturarv
- Tildeling av tilskudd i følge Hof kommunens tilskuddsordning
- Forvaltning av Kulturprisordningen
- Kostrarapportering

Inntekter og utgifter i perioden 01.01.17 til 31.12.17

Viser til ArkivsakID 15/5803

Regnskap	**2017**
Kultur Hof	
LØNN INKL.REFUSJON	945 147
DRIFTSUTGIFTER	185 482
KJØP AV TJENESTER	317 690
OVERFØRINGER	378 578
FINANSUTGIFTER	32 795
SALGSINNTEKTER	-125 973
REFUSJONER OG OVERFØRINGER	-15 537
FINANSINNTEKTER	-20 000
Sum kultur Hof	**1 698 182**
Bibliotek Hof	
LØNN INKL.REFUSJON	563 948
DRIFTSUTGIFTER	243 066
KJØP AV TJENESTER	78 781
OVERFØRINGER	29 393
SALGSINNTEKTER	-2 490
REFUSJONER OG OVERFØRINGER	-29 393
Sum bibliotek Hof	**883 305**

Kommunaltekniske tjenester

I 2016 ble det opprettet et vertskommunesamarbeid for kommunaltekniske tjenester mellom Hof og Holmestrand, med Holmestrand som vertskommune, etter kommuneloven § 28 per 1.9.2016.

For perioden 01.01.17 til 31.12.17 har det kun vært sammarbeid vedrørende personell.

Viser til ArkivsakID 16/2240

Regnskap	2017
Vann og avløp	
Lønn inkl. refisjon	1 215 427
Teknisk drift	
Lønn inkl. refisjon	3 391 236
Eiendomsforvaltning	
Lønn inkl. refisjon	3 772 355
Sum Hof	**8 379 018**

Note 9

Holmestrand kommune har ingen finansielle leieavtaler pr 31.12.2017

Note 10

Plassering av kortsiktige og langsiktige finans midler pr. 31.12.2017

	Anskaffelseskost	IB 2017	UB 2017
Gjensidige Bank xxxx.xx.96919	22 573 115	0	22 574 282
Storebrand - Likviditet	67 375 175	54 655 521	66 682 926
Storebrand - Norsk kreditt IG 20	20 319 903	25 987 880	19 690 830
Nordea – Obligasjon II	16 613 024	16 004 698	16 402 186
Nordea - Stabile aksjer Globalt	-1 448 601	-3 172 421	-1 595 470
Storebrand – Aksjefond	25 753 721	29 922 698	31 731 105
Storebrand – Obligasjoner	11 770 102	12 738 366	11 994 918
SEB	205 019	203 984	204 521
Danske invest norsk likviditet	2 104 847	16 103 800	2 110 143
Holberg likviditet	428 544	10 523 583	427 994
Danske invest norsk obligasjon	13 771 066	13 284 364	13 634 383
Danske invest norsk obl.inst.	15 808 514	15 378 943	15 846 220
Klp obligasjon global I	19 283 528	18 516 436	19 282 859
Nordea Global high yield	1 099 658	2 856 134	1 001 992
PGIM Intermediate Duration US Corporate Bond Fund	7 444 427	0	7 479 825
Danske invest norge aksj. inst	4 247 884	1 347 266	5 037 609
Alfred berg norge	1 130 100	1 368 038	2 355 831
Storebrand Norge	226 410	4 847 526	257 429
Carnegie worldwide	2 046 505	1 008 898	2 270 501
KLP aksjeglobal indeks 2	5 263 165	13 337 799	6 209 690
Nordea stabile aksjer globalt etisk	1 454 764	4 108 864	1 729 680
Fisher Investements institutional emerging markets equity	3 882 172	0	4 425 056
KLP AksjeEuropa indeks IV	3 264 721	0	3 507 793
Investec GSF global equity I, Acc Gross USD	2 586 999	0	2 672 343
Totaltsum	**250 101 964**	**245 367 219**	**259 125 586**

Oversikt 2017		Vekting	Finans Reglement
Andel Norske aksjefond:	15 266 644	6 %	0 - 10%
Andel Globale aksjefond:	46 525 889	18 %	0 - 35%
Andel Obligasjonsfond:	105 333 279	41 %	0 - 80%
Andel Bank/Pengemarked	91 999 774	36 %	0 - 80%
	259 125 586	100 %	

Andel av totalsum finansielle midler fordelt på utsteder:			Inntil
Gjensidige	129 025 806	50 %	60 %
Storebrand	130 099 780	50 %	60 %
Sum	259 125 586	100 %	

Innløst portefølje andel 2017	0
Refinansiert portefølje andel 2017	0
Regnskapsført avkastning 2017	13 758 367
Rapport og forvaltninghonarer 2017	802 531

Utfylt:07.02.18

Notater til note 10:

- Utgangspunktet for hvilke fond/balansekontoer som er med i beregningen er de som har en UB verdi i inneværende år

Note 11

Spesifikasjon av vesentlige poster i regnskapet

DRIFTSREGNSKAPET

UTGIFTER

LØNN	**Regnskap 2017**	**Budsjett 2017**
Ordinær lønn	298 067 186	311 075 764
Vikarer, ekstrahjelp, overtid	61 734 543	27 187 898
Andre lønnsutgifter/godtgjørelser	31 467 176	31 275 032
Lønnsutgifter eks sosiale utgifter	391 268 905	369 538 694
Pensjonsutgifter	50 563 319	56 693 265
Arbeidsgiveravgift	59 112 885	58 762 086
Sum sosiale utgifter	109 676 204	115 455 351
Totale lønnskostnader inkl sosiale utg.	500 945 109	484 994 045
Fradrag for ref. sykelønn/fødselspenger	-25 264 357	-7 986 756
Fradrag for lønnstilskudd	-1 448 305	-740 001
Netto lønnskostnader	474 232 447	476 267 288

Totale lønnskostnader inklusiv sosiale utgifter utgjør 59% av kommunens brutto driftsutgifter.

Andre utgifter ført over lønnsregnskapet

	Regnskap 2017	**Budsjett 2017**
Skyss og kostgodtgjørelse	3 018 328	3 075 524
Annen utgiftsdekning(driftstilskudd m.v.)	709 500	502 022
Telefongodtgjørelse	251 492	112 567
Sum	3 979 320	3 690 113

Øvrige utgifter i driftsregnskapet består av kjøp av varer og tjenester og overføringer, jfr rapporten "Økonomisk oversikt drift" under hovedoversikter.

INNTEKTER

Skatt og rammetilskudd	**Regnskap 2017**	**Budsjett 2017**
Rammetilskudd fra staten	240 263 538	240 253 000
Inntektsutjevning (skatt)	25 533 032	25 569 000
Skatt på inntekt og formue	280 234 035	270 473 000
	546 030 605	536 295 000

Skatt og rammetilskudd er de største inntektene til kommunen og utgjør ca 66% av driftsinntektene (eks. tilskudd kommunesammensl., 15,9 mill)

Note 11

Momskompensasjon/ordinær moms

	Regnskap 2017	Budsjett 2017
Kompensasjon påløpt i driftsregnskapet	19 262 645	11 857 732
Kompensasjon påløpt i investeringsregnsk.	21 303 860	24 404 000
	40 566 505	36 261 732

All merverdiavgiftskompensasjon påløpt i investeringsregnskapet er inntektsført i investeringsregnskapet og brukt til finansiering av årets investeringer.
Kommunen overtok parkerings-, opplagsplass og spyleplass ved småbåthavna i desember 2012 og miljøstastasjon/bobilparkering i desember 2013. I den forbindelse har kommunen på visse betingelser rett til kompensasjon for mva, både mvakomp og ordinær mva, etter justeringsreglene over en 10 års periode f.o.m. 2012. Disse betingelsene er oppfylt for 2017 og har gitt kommunen en oppjustering av mvakomp på kr 25 309,- og ordinær mva, kr 64 239,-.

UTLÅN

Lån Småbåthavna - kr 60 000 000,-. Lånet tilbakebetales til kommunen i tråd med kommunens nedbetaling av lån opptatt i Kommunalbanken. Det er undertegnet låneavtale som sikrer at kommunen ikke skal ha reelle utgifter. Lånet er pr 31.12.17 nedbetalt til kr 53 162 536,-
Det er tinglyst sikkerhet for lånet

HEIS I FJELL

Det foreligger sluttregnskap som viser kr 60 152 536,-(eks mva) Beløpet deles likt mellom Bane Nor og Holmestrand kommune med kr 30 076 268,- på hver. Kommunen eier anlegget og har finansiert sin andel ved låneopptak. Vestfold fylkeskommune dekker renter og avdrag på lånet over en 10-års periode. Dette innebærer at kommunen ikke har noen utgifter knyttet til investeringen Heis i fjell.

Note 12 A

Beregning av minimumsavdrag

Forenklet modell :

Sum langsiktig gjeld pr. 31.12.2016/Sum bokført verdi anleggsmidler pr. 31.12.2016 * årets avskrivninge

Grupper av anleggsmidler	Levetid	Bokført verdi 31.12.2016	Avskrivninger 2017
Utstyr, maskiner og transportmidler	5	11 917 688	
Anleggsmaskiner, inventar, transportmidler m,m	10	21 991 727	
Brannbiler, tekniske anlegg	20	0	
Faste eigendommer og anlegg:	40	659 070 766	
Adm.bygg, lagerbygg, sykehjem, institusjoner m	50	324 122 932	
Tomter		16 852 754	
Sum bokført verdi		1 033 955 867	35 657 335

Sum langsiktig gjeld		1 900 532 881
Pensjonsforpliktelser, inkl. arb.g.avg. av pensj.forpl.		969 086 244
Husbanklån, Småbåthavna og Noah		183 631 965
Sum lånegjeld (ekskl. Husbanklån)		747 814 672

Minimunsavdrag 2017		25 789 378
Betalte avdrag 2017		24 508 537
Ekstra ordinært avdrag for 2017		**1 280 841**

Note 12 - B

		IB	Avskriving	Salgs/utrang.	Aktivering	UB	Veid rest
	Anleggsmiddelgruppe	**2017**	**2017**	**2017**	**2017**	**2017**	**levetid**
1	Utstyr, maskiner og transportmidler	11 917 688	3 886 670	-	7 426 636	15 457 654	3,97
2-3	Anleggsmaskiner, inventar, transportmidler m.m	21 991 727	2 769 009	164 678	13 125 625	32 183 665	8,44
4-6	Brannbiler, tekniske anlegg (VAR) m.m.	0	-	-	-	0	20,00
7-8	Faste eiendommer og anlegg:	659 070 767	20 975 867	1 613 148	94 217 551	730 699 303	33,68
9-10	Adm.bygg, lagerbygg, sykehjem, institusjoner m.m	324 122 393	8 025 790	-	38 725 564	354 822 167	41,93
	SUM avskrivbare anleggsgrupper	**1 017 102 574**	**35 657 336**	**1 777 826**	**153 495 376**	**1 133 162 788**	**35,41**
11	Ikke avskrivbare driftsmidler (Tomter, friomr. m.m.)	16 852 754	-	-	-	16 852 754	-
	Totalt	**1 033 955 328**	**35 657 336**	**1 777 826**	**153 495 376**	**1 150 015 542**	

ANLEGGSTYPER

Avskr.	Beskrivelse
0ÅR	Tomter
05ÅR	EDB-utstyr, kontormaskiner o.l.
10ÅR	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy o.l.
20ÅR	Brannbiler, park.pl., trafikklys, tekn.anl. (VAR) o.l.
40ÅR	Boliger, skoler, barneh., idr.haller, veier og ledn.nett
50ÅR	Forr.bygg, lager, adm.bygg, sykehjem, kulturbygg, brannst.

NOTE 13 - INVESTERINGSREGNSKAPET

Salg av eiendom/driftsmidler			
Hillestad skole			6 873 079
Gammel båt Skjærgårdstjenesten			262 000
Gammel traktor(innbytte)			185 000
	Totalt		7 320 079
Spesifikasjon av skjema 2 B			
IKT 2017			7 147 488
ERP			20 023
Grunnerverv Botne flerbrukshall			19 300
Kleiverud skole			124 943
Lekeapparater Kleiverud skole			468 108
Flerbrukshall Ekeberg skole			21 250
Inventar i skolene			299 265
Flerbrukshall Botne skole			1 815 540
Uteområde Ekeberg skole			2 275 516
Inventar og utstyr sykehjemmet			1 290 391
Småhusprosjekt			41 244
Velferdsteknologi			237 354
IKOS - innkjøp datasystem			259 125
Nærskildsgate 4 Minde			341 548
Svømmehallen			4 174 277
Tilskudd kirken			2 500 000
Flygel Biorama			189 545
Vei Sjøskogen- Kleivan			691 369
Planbil			244 807
Garasjer Roveveien 17			2 383 236
Solsiden			6 024 050
Boliger for funksjonshemmede			26 585 705
Dr. Graaruds plass			9 074 495
Inventar nytt bibliotek			6 143 530
Turvei mot Sande			2 966 878
Trafikksikkerhet			-354 431
Renseanlegg Holmestrand			118 514
Renseanlegg Sande			9 259 447
Gausetangen barnehage			30 671 941
Knutseskogen barnehage			88 850
Traktor 2017			1 667 625
Ny Lastebil 4x4 2017			2 585 000
Ny heis Gjøklep			808 295
Brannsikkerhet			1 875 725
Reguleringsplan Krana/Hakan			51 219
VA Rambergveien			2 370 883
Sukkebekken avløpspumpestasjon			39 165
Heis i fjell - heisinnretning og heishus			5 710 274
VA-Godakerveien			2 505 241
Hvitstein stadion oppgradering			671 354
Rovedalen - Bassengparken			10 988 627

Rehabilitering Dam stor basseng				3 165 370
VA Weidemannsgate				2 515 903
VA Dr Graaruds plass				1 509 333
Bekkeinntak Mulvika				35 705
Forprosjekt VA Holmestrand sentrum				33 706
VA Kommunelagerveien				2 003 046
Sanering VA Hvittingfossveien Grefsrud				22 390
Rehab spillvannsledning basseng				700 582
Kartlegging av Fossdalen				4 500
Revisjon hovedplan vann og avløp				1 332 215
Ekelundveien 1				1 638 941
Utedning Stubberud(Eplerød) - avløp				72 000
Bergskogen				276 618
Bassengparken - Tunnelveien				-165 878
Vidsynstien				31 677
Søndre Kleivan				28 870
Detaljprosjektering Dunkebekken				1 420 302
Dulpen pumpestasjon				80 085
Klassifisering av dammen (store dam)				78 055
Detaljprosjektering Fossdalen				94 745
Rove reservestrøm				1 425 497
TOTALT				160 700 378

Større investeringsprosjekter som går over flere år

Navn	Oppstart	Antatt ferdig	Regnskaps ført tidl år	Regnskaps ført 2017	Sum regnsk.ført	
Stubberud Berg	2013	2018	25 909 197	6 024 050	31 933 247	Inkl mva
Uteomr. Ekeberg	2015	2017	2 323 784	2 275 516	4 599 300	Inkl mva
Barneh.Gausetangen	2015	2017	12 224 931	30 671 940	42 896 871	Inkl mva
Boliger funksj.h.	2015	2017	4 305 282	26 585 705	30 890 987	Inkl mva
Småhus	2015	2017	4 794 674	41 244	4 835 918	Inkl mva
Heisinnr/heishus	2015	2017	24 298 947	5 799 676	30 098 623	Inkl mva
Vei Sjøskogen-Kleivan	2015		2 388 238	691 368	3 079 606	Inkl mva
Fl.br.hall Botne skole	2017	2018	-	2 092 158	2 092 158	Inkl mva
Renseanlegg Hstr	2017	2018	-	118 514	118 514	
Renseanlegg Sande	2017	2018		9 259 447	9 259 447	
Øvrige prosjekt				77 140 760		
Totalt				160 700 378		

Spesifikasjon av Sekkepost(se 2 B):					5 799 676
Brannsikkerhet			1 875 725		
Ny heis Gjøklep u.skole			808 295		
Reguleringsplan Krana/Hakan			51 219		
Ekelundveien 1			1 638 940		
Rove - reservestrøm			1 425 497		5 799 676

NOTE 14

Lånenr	Restgjeld	Avdrag	Lånebeløp	Avdriftid	Konto		Valid			
VAR lån										
KOMM BANKEN 20140519 VAR	33 396 128	897 348	35 600 000	38	2451924	3,8 %		1,527933707	2451924	
KOMM BANKEN 20150078 VAR	23 437 500	625 000	25 000 000	37	2451925	2,7 %		0,963111788	2451925	
KOMM BANKEN - 20160655 VAR	20 475 000	525 000	21 000 000	39	2451933	2,3 %		0,879306548	2451933	VAR
KOMM BANKEN - 20170459 Inv 2017	83 357 140	1 142 860	84 500 000	35	2451934	9,1 %		3,175273637	2451934	Inv
KOMM BANKEN - 20170456 Renseanl Sande	18 240 000	360 000	20 000 000	40	2451935	2,1 %		0,858907493	2451935	Renseanl Sande
KOMM BANKEN - 20170457 Renseanl H str	9 875 000	125 000	10 000 000	40	2451936	1,1 %		0,428453748	2451936	Renseanl H str
KOMM BANKEN - 20170458 VAR 2017	25 550 000	450 000	26 000 000	40	2451937	2,9 %		1,116579741	2451937	VAR
Øvrige lån										
KOMM BANKEN - 20150079	1 163 950	31 948	1 228 070	38	2451926	0,1 %		0,050020059	2451926	
KOMM BANKEN - 20150175	236 865 713	12 775 126	264 472 470	36	2451927	28,4 %		10,22208237	2451927	
KOMM BANKEN - 20150769	46 000 680	1 210 560	48 422 000	38	2451929	5,2 %		1,975525684	2451929	
KOMM BANKEN - 20160653	22 405 000	2 245 000	24 650 000	9	2451932	2,6 %		0,238185764	2451932	Heis i fjell
KOMM BANKEN - 20160654	33 833 340	1 166 660	35 000 000	39	2451931	3,8 %		1,465510909	2451931	
KOMMUNEK 6307	288 200 226	8 152 574	312 657 958	35	2493108	33,0 %		11,7488115	2493108	
KOMMUNEK 0061	14 152 500	382 500	15 300 000	37	2493117	1,6 %		0,607784415	2493117	
KOMM BANKEN - 05247111/småbåtbelge	7 734 774	221 278	8 187 322	35	2451928	0,8 %		0,307656659	2451928	
Minimumsavdrag		1 280 641								
Videreutlån										
KOMM BANKEN - 20120178 - Småbåthavna	53 162 536	1 518 642	60 000 000	35	2481935				2481935	
	919 168 679	31 400 888	991 415 789	536		100,0 %		38,49614425		
Gjennomsnitt avdragsfrid				33,59						

	Restgjeld	Konto-bal.			
HUSBANKEN LÅN 1151655 7	6 819 886	2481931	5 691 510	Minimumsavdrag 2016 kun ført i balansen 2017 2451930	
HUSBANKEN LÅN 11520532 1	14 245 126	2481932/33/34			
HUSBANKEN LÅN 11521380 3	5 000 000	2481936			
HUSBANKEN LÅN 2013115243	154 360	2481937			
HUSBANKEN LÅN 2013115243	4 421 386	2481938			
HUSBANKEN LÅN 2013115243	4 421 386	2481939			
HUSBANKEN LÅN 2013115243	3 364 170	2481940			
HUSBANKEN LÅN 2014-1152	13 010 364	2481941			
HUSBANKEN LÅN 2014-1152	6 823 616	2481942			
HUSBANKEN LÅN 2014-1152	7 562 432	2481943			
HUSBANKEN LÅN 2015-115319	17 121 882	2481944			
HUSBANKEN LÅN 2015-115319	11 065 527	2481945			
HUSBANKEN LÅN 2016-11534779 1	19 205 717	2481946			
HUSBANKEN LÅN 2016-11534779 1	9 737 187	2481947			
HUSBANKEN LÅN 2017-1153787	29 609 374	2481948			
	152 562 415				
	1 071 731 094	Sum restgjeld			
	-1 074 131 094	Sum restgjeld ifl. balanse			
	-2 400 000	Rente og avdragsfritt lån Horn			

Betalte og mottatte avdrag fra videreutlån	
Husbankrelaterte	
Mottatte avdrag fra videreutlån, startlån	2 891 799
Nedbetalte startlån	9 139 268
Avdrag tidligere avskrevne	0
	12 031 067
Avdrag Husbanken	3 988 373
Avsatt - 2451920	8 042 694
Holmestrand Småbåthavn	
Mottatte avdrag	1 518 642
Avdrag Komm banken	1 518 642
Avsatt	0

Teksfdel

Kommunen finansierer sin låneqjeld via bank med serielån og flytende rente på alle lån.
Avdrag vurderes hvert år i forhold til minsteavdragstid

Samlet låneopptak i 2017	Kr.	140 500 000		
Andel VAR 2017	Kr.	56 000 000	0,39857651	
Andre kommunale lån 2017	Kr.	84 500 000	0,60142349	
Startlån Husbanken 2017	Kr.	30 000 000	0,21352313	

Note 15 - Selvkost VAR, feiing og slamtømming

2017 Etterkalkyle selvkost	Vann	Avløp	Renovasjon	Feiing	Slamtømming
Gebyrinntekter	18 343 626	19 263 003	10 140 618	745 840	411 632
Øvrige driftsinntekter	1 243 270	300 027	22 385	413 271	0
Driftsinntekter	19 586 896	19 563 030	10 163 003	1 159 111	411 632
Direkte driftsutgifter	14 763 703	10 320 715	8 624 683	1 800 274	249 361
Avskrivningskostnad	3 954 212	4 292 936	0	0	0
Kalkulatorisk rente (1,98 %)	2 306 131	2 974 268	0	0	0
Indirekte netto driftsutgifter	453 706	620 292	33 586	7 413	0
Driftskostnader	21 477 753	18 208 210	8 658 269	1 807 687	249 361
Resultat	-1 890 857	1 354 820	1 504 734	-648 576	162 271
Kostnadsdekning i %	91,2 %	107,4 %	117,4 %	64,1 %	165,1 %

Selvkostfond 01.01	2 322 501	6 261 910	4 622 461	26 962	0
+ Avsetning til selvkostfond	0	1 354 820	1 504 734	0	0
- Bruk av selvkostfond	-1 890 857	0	0	-26 962	0
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (1,98 %)	27 266	137 399	106 422	0	0
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	458 910	7 754 128	6 233 617	0	0

Fremførbart underskudd 01.01	0	0	0	0	-779 174
+ overskudd	0	0	0	0	162 271
- Underskudd til fremføring	0	0	0	-621 614	0
- Kalkulert rentekostnad fremførbart underskudd (1,98 %)	0	0	0	-5 887	-13 821
Fremførbart underskudd 31.12 (inkl. rente)	0	0	0	-627 501	-630 724

Gebyrinntekter	18 343 626	19 263 003	10 140 618	745 840	411 632
Gebyrgrunnlag	20 234 483	17 908 183	8 635 884	1 394 416	249 361
Finansiell dekningsgrad i % (gebyrinntekter/gebyrgrunnlag)	90,7 %	107,6 %	117,4 %	53,5 %	165,1 %

Regnskapsføringsforslag balanse	Vann	Avløp	Renovasjon	Feiing	Slamtømming
+/- 2.51xxxx Selvkostfond	-1 863 591	1 492 219	1 611 156	-26 962	0
+/- 2.92xxxx Memoriakonto selvkostfond	0	0	0	627 501	0
Regnskapsføringsforslag driftsregnskap	**Vann**	**Avløp**	**Renovasjon**	**Feiing**	**Slamtømming**
1550 Avsetninger til bundne fond	0	1 492 219	1 611 156	0	0
1950 Bruk av bundne fond	-1 863 591	0	0	-26 962	0

Note 16 - Selvkost Plan og bygg

2017 Etterkalkyle selvkost	Plansaksbehandling	Bygge, delings og seksjoneringssaker	Oppmåling
Gebyrinntekter	0	2 846 616	293 855
Øvrige driftsinntekter	1 463 586	619 093	878 684
Driftsinntekter	1 463 586	3 465 709	1 172 539
Direkte driftsutgifter	1 818 118	3 044 894	1 261 597
Indirekte netto driftsutgifter	242 089	424 367	188 504
Driftskostnader	2 060 207	3 469 261	1 450 101
Foreløpig resultat	-596 621	-3 552	-277 562
+ Subsidiering	596 621	0	277 562
Resultat	-0	-3 552	0
Kostnadsdekning i %	71,0 %	99,9 %	80,9 %

Selvkostfond 01.01	0	1 215 248	0
+ Avsetning til selvkostfond	0	0	0
- Bruk av selvkostfond	0	-3 552	0
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (1,98 %)	0	24 027	0
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	0	1 235 723	0

Gebyrinntekter	0	2 846 616	293 855
Gebyrgrunnlag	596 621	2 850 168	571 417
Finansiell dekningsgrad i % (gebyrinntekter/gebyrgrunnlag)	0,0 %	99,9 %	51,4 %

Regnskapsføringsforslag balanse	Plansaksbehandling	Bygge, delings og seksjoneringssaker	Oppmåling
+/- 2.51xxxx Selvkostfond	0	20 475	0
+/- 2.92xxxx Memoriakonto selvkostfond	0	0	0
Regnskapsføringsforslag driftsregnskap	**Plansaksbehandling**	**Bygge, delings og seksjoneringssaker**	**Oppmåling**
1550 Avsetninger til bundne fond	0	0	0
1950 Bruk av bundne fond	0	20 475	0

11/18 Holmestrand kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18/00084-1 Holmestrand kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Holmestrand kommune 2017

NOTE 17

Ytelser til ledende personer og revisor i 2017

Lønn til rådmann

Årslønn pr 31.12.17 kr 1 300 000,-

Godtgjørelse til ordfører

Årsgodtgjørelse pr 31.12.17 kr 861 582,-

Godtgjørelse til revisor

Samlet godtgjørelse for 2017 -	kr 975 000,-
Fordelt på:	
Regnskapsrevisjon	kr 375 000,-
Attestasjoner og andre revisjonsbekreftelser	kr 112 500,-
Forvaltningsrevisjon	kr 332 500,-
Andre oppgaver	kr 155 000,-

Note 18

Vesentlige avvik drift og investering

Drift, jfr. regnskapsskjema 1B – drift, inkl. bruk og avsetning fond

Programområder - tall i 1000 kr	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik 2017	Avvik 2016
Administrasjon	50 670	49 744	-926	990
Skole	106 950	105 329	-1 621	1 287
Barnehage	71 624	76 272	4 648	1 003
Helse, sosial og omsorg	254 966	251 197	-3 769	1 759
Teknisk	52 463	50 914	-1 549	2 141
Kultur	10 321	10 657	336	49
Netto driftsutgifter	546 994	544 113	-2 881	7 229

Virksomhetenes avvik mot budsjett viser for 2017 et merforbruk på vel 2,6 mill. kroner. Dette tilsvarer et avvik mot budsjett på knapt 0,5 pst. Til sammenligning var det i 2016 et mindreforbruk på vel 7,2 mill. kroner.

Dette resultatet er en forbedring i forhold til den siste prognosen (3. kvartalsrapport 2017), som var et forventet merforbruk på 5,750 mill. kroner. Samtidig er det til dels store utslag i forhold til prognose, både med negativt og positivt fortegn. Dette er blant annet knyttet til en del forhold ved kommunesammenslåingen som det har vært vanskelig å ta høyde for. Det tenkes her spesielt på samlokaliseringer, samarbeid o.l. som er gjennomført gjennom året til forskjellige tidspunkt, samt noen forhold rundt enkeltbrukere, både innenfor skole og helse, som har endret seg i løpet av høsten.

Tabellen over viser avvik per programområde, og de vesentligste avvikene skyldes:

1. ***Administrasjon***: Avviket er minimalt, og skyldes spesielt økte utgifter knyttet til datalisenser.
2. ***Skole***: Området har et dårligere resultat enn forventet, og skyldes vesentlig økte utgifter i løpet av høsthalvåret knyttet til barnevernsplasserte barn med behov for tilrettelagt undervisning. Dette er et forhold som er ventet å fortsette i 2018.
3. ***Barnehage***: De kommunale barnehagene har et samlet mindreforbruk på ca. 1,5 mill. kroner, mens barnehage felles har et mindreforbruk på ca. 3 mill. kroner. Spesielt Gausetangen barnehage har et stort mindreforbruk på knapt 1 mill. kroner. I det alt vesentlige mindreforbruket skyldes at helårsvirkningen av Gausetangen barnehage, som åpnet 1. august 2017, og utvidelse av antall barnehageplasser generelt ble lagt inn i 2017-budsjettet. Det er derfor ikke ventet et tilsvarende mindreforbruk i 2018.
4. ***Helse, sosial og omsorg***: Programområdet har et vesentlig bedre resultat enn ved siste prognose, med et merforbruk på vel 4 mill. kroner, mot et forventet merforbruk på 7 mill. kroner. Det er noen interne flyttinger av utgifter (kjøpt plass flyttet fra sykehjemmet til HSO felles) som bidrar til at resultatet er bedre enn forventet for noen virksomheter. I tillegg er spesielt resultatet for bo- og aktivitetstilbud for utviklingshemmede vesentlig forbedret i løpet av høsten, i forhold til forventet. Her var det oppstart av ny bolig som også bidrar til en bedre og mer effektiv drift. Merforbruket på programområdet knytter seg for det aller meste til hjemmetjenesten og barnevern.

Begge områder har opplevd en situasjon med økende grad av ressurskrevende tjenester. Det ligger foreløpig an til at dette er en varig situasjon.

5. ***Teknisk***: Merforbruket skyldes at det i 2017 har vært en ekstraordinær innsats for å dekke vedlikeholdsetterslepet på kommunale veier og bygg. Ekstrabevilgningen på 24 mill. kroner dekker det aller meste av dette, men innsatsen har overgått bevilgningen noe.
6. ***Kultur***: Avviket er ikke vesentlig, men skyldes mindreforbruk på lønnsbudsjettet.

Investering, jfr. regnskapsskjema 2B – investering

Rådmannen har gjennom 2017, ved behandling av kvartalsrapporter i formannskap og bystyre, fått vedtak på justering av investeringsbudsjettet. De fleste prosjektene har derfor kun mindre avvik mot budsjett. Prosjektene i tabellen er prosjekter som har mer enn 1 mill. kroner i avvik, og om omtales. Kommunestyret vedtok i behandlingen av økonomiplan 2018-2021 at ubrukte bevilgningen på prosjekter som ikke ble avsluttet i 2017 skal overføres til 2018.

Investeringsprosjekter - tall i 1000 kr	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik
Oppfølging IKT-plan	7 168	4 100	-3 068
Boliger for funksjonshemmede	26 586	25 500	-1 086
Ombygging Holmestrand bo- og behandlingssenter	0	2 000	2 000
Investeringer VAR	28 867	30 000	1 133
Investeringer VAR - renseanlegg Holmestrands andel	119	10 000	9 881
Investering renseanlegg utenfor VAR - dekkes av Sande	9 259	20 000	10 741
Trafikksikkerhet	-354	1 000	1 354
Vei Sjøskogen - Kleivan	691	2 000	1 309
Gangvei Strandholmen	0	4 000	4 000
Refusjon Solsiden		3 900	3 900
Opprustning av svømmehallen	4 174	3 000	-1 174
Turvei Sande	2 967	5 000	2 033
Sum kommenterte prosjekter med vesentlige avvik	85 501	110 500	24 999

- ***Oppfølging av IKT-plan:*** Merforbruk knytter seg til tre forhold; satsingen innenfor IKT i skolen, flere fagsystemer som har vært ute på anbud i tilknytning til kommunesammenslåingen med Hof og fiberutbygging (nytt bibliotek, Holmestrand bo- og behandlingssenter, Langgata 45-47, Gausetangen barnehage og renseanlegget).
- ***Ombygging Holmestrand bo- og behandlingssenter:*** Midlene er tenkt brukt til justering/endring og tilpasning på skranken på sykehjemmet, samt justering av noen rom. Det er valgt å utsette til plangruppen har en anbefaling vedrørende merkantile og sentralbord. Det er nå forventet at dette prosjektet vil bli gjennomført i 2018.
- ***Boliger for funksjonshemmede:*** I forhold til budsjett er ikke dette et svært stort avvik. Avviket skyldes blant annet at det ikke i tilstrekkelig grad er tatt hensyn til behov for noe innkjøp av inventar i den nye boligen.
- ***VAR-investeringer***: De ordinære VAR-investeringene har et mindreforbruk på 1,1 mill. kroner. Renseanlegget har derimot et stort mindreforbruk, både på Sande kommune sin

del og på Holmestrand sin egen del. Til sammen er mindreforbruket i 2017 på 20,5 mill. kroner, og dette skyldes forsinkelse i prosjektet.

- ***Trafikksikkerhet***: Mindreforbruket skyldes kreditnotaer på utgifter ført i 2016-regnskapet, samt tilskudd fra Statens vegvesen. Dette har vært en rullerende bevilgning og kan derfor stå urørt i enkeltår der utgifter ikke kan defineres som investeringer.
- ***Vei Sjøskogen - Kleivan***: Mindreforbruk skyldes lavere utgifter til prosjektering i 2017 enn budsjettert. Dette er hovedsakelig snakk om periodisering.
- ***Gangvei Strandholmen***: Skyldes forsinkelse i prosjektet
- ***Refusjon Solsiden:*** *Skyldes forsinkelse i prosjektet*
- ***Opprustning av svømmehallen***: Skyldes uforutsette utgifter
- ***Turvei Sande:*** Skyldes forsinkelse i prosjektet

Note 19 – Engangsmidler kommunesammenslåing

Holmestrand kommune er regnskapskommune for kommunesammenslåingen med Hof kommune, og for den neste sammenslåingen med Sande kommune. I 2017 har kommunene mottatt 15,9 mill. kroner midler til dekning av engangsutgifter. Dette er den første utbetalingen knyttet til sammenlåingen med Sande. Totalt er det ved utgangen av 2017 motatt 41 mill. kroner, pluss 0,9 mill. kroner som er prisjustering av de 15 mill. kroner som er mottatt i 2017. Beløpet er sammensatt slik:

- **2016**: Dekning av engangsutgifter Hof/Holmestrand: 20 mill. kroner
- **2016:** Ekstra tilskudd til kommuner i løp 1: 2 mill. kroner
- **2016:** Tilskudd til infrastruktur (Dokka-krysset): 4 mill. kroner
- **2017:** Dekning av engangsutgifter Holmestrand/Sande: 15,9 mill. kroner, inkludert prisjustering på 0,9 mill. kroner.

Det er i 2017 brukt ca. 6,5 mill. kroner til engangsutgifter. Dette inkluderer blant annet knapt 1,7 mill. kroner i lønnsutgifter til hovedsakelig prosjektstab og lønnsutgifter til prosjektleder før denne gikk over i stillingen som rådmann i Hof/Holmestrand 1. august 2017.

Videre har det vært utgifter til ombygging av kontorbygg for å optimalisere antall kontorplasser, utgifter til opprettelse av hjemmesider og facebook-sider for kommunesammenslåingen. Det er også gitt et tilskudd på 0,850 mill. kroner til sammenslåingen av de kirkelige fellesrådene.

For en mer detaljert gjennomgang av bruken av midlene vises det til saker fremlagt i fellesnemnda i 2017 og i januar 2018.

Av tilskuddet på 15,9 mill. kroner er det avsatt vel 9,3 mill. kroner til disposisjonsfond, og dette har ved utgangen av 2017 en saldo på ca 30,3 mill. kroner, inkludert innskuddsrenter for 2016 og 2017. Innskuddsrenter for 2017 utgjør 469 695 kroner.

NOTE nr. 20 Spesielle forhold regnskapsåret

Holmestrand

Kommunesammenslåing

Holmestrand kommune 838 500 382 og Hof kommune 864 951 732
slår seg sammen og blir Holmestrand kommune fra 01.01.2018.
Nytt organisasjonsnummer blir 917 151 229 og nytt kommunenummer blir 0715

Interne mellomværende mellom Holmestrand og Hof

Holmestrand skylder Hof kr.	4 615
Holmestrand har fordringer mot Hof kr.	4 890 491

Service – Stolthet – Trivsel

Årsrapport 2017

Holmestrand kommune

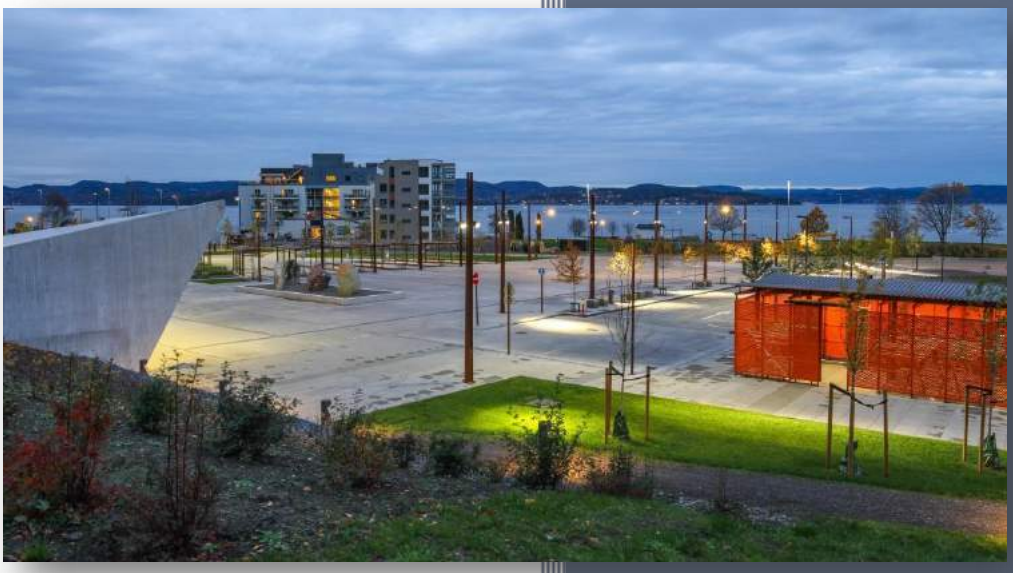

Behandling:
Formannskap 31. mai 2018
Kommunestyre 13. juni 2018

Innhold

1 Rådmannens innledning ... 4

2 Årsberetning ... 5

2.1 Økonomiske resultater ... 5

2.2 Hovedtrekk – økonomisk utvikling i 2017 ... 6

2.3 Resultater på programområdene ... 7

2.4 Investeringer ... 9

2.5 Balansen ... 12

2.6 Hovedtrekk i økonomiplan 2018-2021 ... 20

2.7 Pågående rettstvister ... 21

2.8 Etisk standard ... 21

2.9 Internkontroll 2017 ... 22

2.10 Likestilling ... 22

3 Organisasjon ... 24

3.1 Politisk struktur ... 24

3.2 Administrativ struktur ... 25

3.3 Kommunesammenslåing ... 25

3.4 Beredskap ... 25

3.5 HMS ... 26

3.6 Klima og energi ... 28

4 Målrapportering ... 30

4.1 Kommunens overordnede målsettinger ... 30

5 Økonomiske resultater ... 31

5.1 Regnskapsresultat 2017 ... 31

5.2 Driftsregnskapet ... 35

5.3 Investeringsregnskapet ... 42

6 Resultater på programområdene ... 46

7 Administrasjon ... 47

7.1 Økonomiske resultater administrasjon ... 48

8 Skoler ... 49

8.1 Økonomiske resultater skoler ... 49

8.2 Mål for programområdet ... 50

8.3 Utfordringer ... 53

8.4 Nøkkeltall ... 54

9 Barnehager ... 56

9.1 Økonomiske resultater barnehager ... 56
9.2 Mål for programområdet ... 57
9.3 Nøkkeltall ... 59
9.4 Barnehagene ... 60
10 Helse, sosial og omsorg ... 62
10.1 Økonomiske resultater helse, sosial og omsorg ... 62
10.2 Mål for programområdet ... 63
10.3 Nøkkeltall ... 63
10.4 Institusjonstjenester ... 67
10.5 Botilbud med heldøgns bemanning ... 68
10.6 Aktivisering og arbeid ... 69
10.7 Hjemmebaserte tjenester ... 70
10.8 God oppvekst Holmestrand ... 73
10.9 UngdomsLOS ... 73
10.10 Folkehelse ... 73
10.11 Helsesøster- og jordmortjenesten ... 74
10.12 Fysio- og ergoterapitjenesten og 3K Hjelpemiddelhåndtering ... 75
10.13 Barneverntjenesten ... 77
10.14 Tiltak for enslige mindreårige flyktninger (EM) ... 77
10.15 Tjenestetildeling ... 79
10.16 Samhandlingsreformen ... 79
10.17 Sosiale tjenester ... 80
10.18 Øvrige prosjekter og hendelser i 2017 ... 83
11 Tekniske tjenester ... 85
11.1 Økonomiske resultater teknisk ... 85
11.2 Nøkkeltall ... 85
11.3 Kommunalteknikk ... 87
11.4 Plan og byggesak/landbruk ... 89
12 Kultur ... 91
12.1 Økonomiske resultater kultur ... 91
12.2 Spesielle hendelser i 2017 ... 91
12.3 Kulturskole ... 93
12.4 Bibliotek ... 93
12.5 Nøkkeltall ... 95

1 RÅDMANNENS INNLEDNING

Man kan trygt si at 2017 har vært et forrykende år – både for kommunens ansatte, folkevalgte og innbyggere – og ikke minst for meg som rådmann. Jeg tok over ansvaret for både Hof og Holmestrand kommuner fra 1. august i fjor, men har vært med gjennom hele året, siden jeg begynte som prosjektleder for kommunesammenslåingen 1. januar.

Det er en krevende øvelse å skulle drifte to kommuner, samtidig som det skal bygges en helt ny kommune 2018, og være i prosess for å bygge enda en ny kommune 2020. Jeg må berømme de ansatte, i alle tre kommuner, for den enorme innsatsen som er lagt ned. Viktigheten av dette kan ikke understrekes nok. Samtidig som dette arbeidet har pågått, er det produsert gode kommunale tjenester som brukerne er fornøyde med. Til alle ansatte vil jeg derfor si: Tusen takk!

For Holmestrand ble det økonomiske resultatet på «bunnlinja» godt, med et overskudd på knapt 11,4 mill. kroner. Det er likevel verdt å merke seg at det vesentlige av dette overskuddet skyldes ekstraordinære skatteinntekter, som det ikke kan påregnes vil komme i 2018. Sånn sett er resultatet i 2017 svakere enn det vi har vært vant med de siste årene.

Kommunen har gjennomført mange prosjekter i året som har gått. Blant annet er ekstrabevilgningen på 24 mill. kroner til vedlikeholdsetterslep benyttet til sårt tiltrengte tiltak. Av dette er 10 mill. kroner brukt til vedlikehold av kommunale bygg og 14 mill. kroner til vedlikehold av veier – noe innbyggerne med glede har registret. Holmestrand kommune kan dermed gå inn i kommunesammenslåingen uten store etterslep.

Gausetangen barnehage åpnet i august, og er nå den barnehagen det kommer flest søknader til – dette er meget gledelig. Også de nye boligene for funksjonshemmede ble åpnet i fjor høst, etter en del forsinkelse. Beboere og pårørende er glade for det nye tilbudet, som også har frigjort bygningsmasse som skal komme til god nytte for andre formål i tiden fremover. Jeg vil også fremheve det nye bassenget, som er totalrenovert, og nå fremstår som en innbydende og moderne svømmehall.

Jeg gleder meg til det videre arbeidet med bygging av den nye kommunen sammen med Sande. Det vil helt sikkert komme både oppturer og nedturer – og de ansatte må fortsette å bidra med sitt engasjement og kompetanse for at dette skal bli den store suksessen jeg håper og tror det vil bli – og slik jeg har blitt kjent med de ansatte i disse kommunene, er jeg ikke i tvil om at dette blir både gøy og bra!

Hans Erik Utne
Rådmann

2 ÅRSBERETNING

Årsberetningen er en del av rådmannens rapportering til kommunestyret, og ligger som en del av årsrapporten. Årsberetningen er pliktig informasjon etter lov og forskrift, og er ment å være utfyllende i forhold til den informasjon som gis i årsregnskapet. Det vises til øvrige kapitler i årsrapporten for mer utfyllende informasjon om kommunens økonomiske resultat og måloppnåelse.

2.1 ØKONOMISKE RESULTATER

2.1.1 Regnskapsskjema 1A

Skjema 1A - tall i 1000 kr	Regnskap 2017	Reg. budsjett 2017	Oppr. budsjett 2017	Regnskap 2016
Skatt på inntekt og formue	-280 234	-270 473	-270 473	-265 507
Ordinært rammetilskudd	-265 797	-265 822	-266 732	-254 831
Skatt på eiendom	-9 135	-10 500	-10 500	-9 145
Andre generelle statstilskudd	-26 643	-26 202	-28 345	-23 273
Sum frie disponible inntekter	-581 808	-572 997	-576 050	-552 757
.				
Renteinntekter og utbytte	-6 097	-5 566	-5 566	-5 591
Gevinst finans. instrum (oml.mid.)	-16 039	-8 900	-8 900	-17 579
Renteutg.,provisjo. og andre fin.utg.	18 480	20 711	20 711	15 234
Tap finans. instrume (omløpsmidler)	2 223	3 300	3 300	9 498
Avdrag på lån	25 789	28 751	28 751	24 647
Netto finansinnt./utg.	24 357	38 296	38 296	26 209
.				
Til ubundne avsetninger	24 705	24 705	3 911	31 960
Til bundne avsetninger	1 127	1 400	3 580	1 784
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	-20 794	-20 794	0	-18 585
Bruk av ubundne avsetninger	-1 614	-1 614	-24 100	-2 500
Bruk av bundne avsetninger	-32	0	-6 010	0
Netto avsetninger	3 392	3 697	-22 619	12 659
.				
Overført til investeringsbudsjettet	0	0	0	0
Til fordeling drift	-554 060	-531 004	-560 373	-513 889
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	542 695	531 004	560 373	493 095
Mer/mindreforbruk	**-11 365**	**0**	**0**	**-20 794**

Tabellen viser overordnede inntekter og utgifter, i hovedsak frie inntekter og finansposter.

2.2 HOVEDTREKK – ØKONOMISK UTVIKLING I 2017

2.2.1 Driftsinntekter- og utgifter

Driftsinntekter- og utgifter er i denne sammenhengen alle inntekter og utgifter eksklusiv finanstransaksjoner og bruk av og avsetning til fond.

Kommunens driftsinntekter økte med 3,2 pst fra 2016 til 2017, mens driftsutgiftene økte med 14,4 pst. Dersom det korrigeres for virkningen av engangsmidler knyttet til kommunesammenslåingen i både 2016 og 2017, økte driftsinntektene med 4,5 pst og driftsutgiftene med 13,8 pst. Økningen i driftsinntektene er sterkt påvirket av at skatteinngangen ble vesentlig høyere enn budsjettert.

Det er relativt stor økning på noen av de store utgiftsområdene; lønn inkl. sosiale utgifter hadde en økning på 9,4 pst, mens kjøp av varer og tjenester hadde en økning på hele 23,5 pst. Dersom det korrigeres for bruk av engangsmidler er endringene på henholdsvis 9,1 pst og 22,2 pst. Økningen i lønnsutgiftene for Holmestrand er sterkt påvirket av at Holmestrand ble vertskommune for kommunalteknikk for Hof høsten 2016. I 2017 slår dette inn med full årseffekt. I tillegg var det oppstart på Gausetangen barnehage 1. august, hvor lønnsutgiftene i stor grad løp fra og med juni. Det var også andre økninger, utover den ordinære lønnsøkningen, blant annet førte den store økningen i mottak av flyktninger til økte utgifter på kvalifiserings- og introduksjonsstønaden. Dette er utgifter som ligger til lønnsregnskapet.

Når det gjelder kjøp av varer og tjenester er den store økningen i utgifter knyttet til følgende forhold:

- Utgifter til vedlikehold på kommunale bygg og veier, samt husleie (hovedsakelig Knutseskogen barnehage), har en økning på over 29 mill. kroner. Av dette dekkes 24 mill. kroner av ekstraordinær bruk av disposisjonsfond.
- Lisensutgifter til utvidede og nye fagsystemer medfører en økning på 1,6 mill. kroner.
- Økning på 3,5 mill. kroner, som gjelder egenandel for institusjonsplasseringer, samt barnehageutgifter m.m. for fosterhjemsplasserte barn.
- Økte utgifter til kjøp av sykehjemsplasser og bidrag til KAD-tilbud på til sammen 3,7 mill. kroner.
- Økning i utgifter til voksenopplæring på 1,2 mill. kroner.
- Økning i utgifter til kjøp av skoleplasser i andre kommuner og fra private på til sammen 3,2 mill. kroner.

Samtidig bidrar en økning i avskrivningskostnadene på 7,4 pst til økningen. Dette er ikke en reell utgift, men en regnskapsmessig postering, som har en tilsvarende inntektspost. Inntektsposten er imidlertid ikke inkludert i driftsinntektene, mens utgiftsposten er inkludert i driftsutgiftene.

I forhold til budsjett ble inntektene 76,4 mill. kroner høyere enn budsjettert, mens driftsutgiftene ble 69,5 mill. kroner høyere enn budsjett.

Lønnsutgifter

Lønn og sosiale utgifter steg med 7,7 pst fra 2016 til 2017, når det korrigeres for sykelønns- og svangerskapsrefusjoner. Dette inkluderer ikke premieavvik. Som omtalt ovenfor skyldes økningen, utover lønnsøkning og andre reelle økninger i antall ansatte, jfr. Økonomiplan, at vertskommunesamarbeidet med Hof i 2017 slo inn med helårseffekt, åpning av Gausetangen barnehage og økning i antall mottakere av introduksjons- og kvalifiseringsstønad.

Frie inntekter

Frie inntekter, som består av skatteinntekter og rammetilskudd, ble samlet sett 9,7 mill. kroner høyere enn budsjettert. Skatteinngangen på landsbasis har blitt bedre enn prognosene gjennom året tilsa. Skatteanslaget lokalt er sterkt påvirket av nasjonal forventning, noe som også henger sammen med den sterke korrelasjonen til utgiftsutjevningen i rammetilskuddet. For Holmestrand kommune viser skatteinngangen en økning på 5,5 pst fra 2016. Det er fra statlig hold understreket at merinntekten på skatt i 2017 er engangsmidler, som ikke vil videreføres. Rådet er derfor at midlene ikke bør disponeres til varige driftstiltak.

2.2.2 Finansposter

I 2017 ble gav kommunenes finansplasseringer en avkastning på 13,8 mill. kroner, en økning på 5,7 mill. kr fra 2016. Finansinntekter er budsjettert med 8,9 i finansinntekter, samt 3,3 mill. kr i tap i enkeltmåneder knyttet til de samme finansplasseringene, og må sees i en sammenheng. Netto finansavkastning var dermed budsjettert til 5,6 mill. kr, og gav i 2017 en merinntekt på 8,2 mill. kr i forhold til budsjett.

Totale finansinntekter viser en merinntekt på nær 8,0 mill. kr i forhold til budsjett, mens finansutgiftene viser en mindreutgift på drøyt 5,4 mill. kr for 2017. Renter og avdrag utgjorde i sum en mindreutgift på 4,4 mill. kr i forhold til budsjett.

Kommunens netto finansutgifter viste i 2017 et resultat som var 13,4 mill. kr høyere enn hva som var budsjettert, og bidrar vesentlig til kommunens regnskapsresultat i 2017.

2.3 RESULTATER PÅ PROGRAMOMRÅDENE

De tjenesteproduserende virksomhetene hadde samlet i 2017 et merforbruk på 2,9 mill. kroner. Dette er ca. 2,8 mill. kroner bedre enn meldt i 3. kvartalsrapport 2017. Det er imidlertid en del avvik fra siste prognose på virksomheter og programområder, som i sum bortimot nuller hverandre ut. Årsaken til dette er blant annet at det har vært en noe glidende overgang på enkelte områder i sammenslåingen med Hof, som har forvansket oversikten og prognoseberegningen.

Tabellen nedenfor viser avvik på netto driftsutgifter for det enkelte programområdet i 2017 og sammenlignet med 2016. For mer detaljert informasjon henvises det til omtale senere i rapporten.

Programområder tall i 1000 kr	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik 2017	Avvik 2016
Administrasjon	50 670	49 744	-926	990
Skole	106 950	105 329	-1 621	1287
Barnehage	71 624	76 272	4 648	1003
Helse, sosial og omsorg	254 966	251 197	-3 769	1 759
Teknisk	52 463	50 914	-1 549	2141
Kultur	10 321	10 657	336	49
Netto driftsutgifter	**546 994**	**544 113**	**-2 881**	**7 229**

2.4 INVESTERINGER

Investeringsregnskapet for 2017 viser 160,7 mill. kr investert i anleggsmidler. Tallet er ekskl. egenkapitaltilskudd til KLP samt videreformidling av lån. Investeringene fordeler seg etter følgende hovedformål:

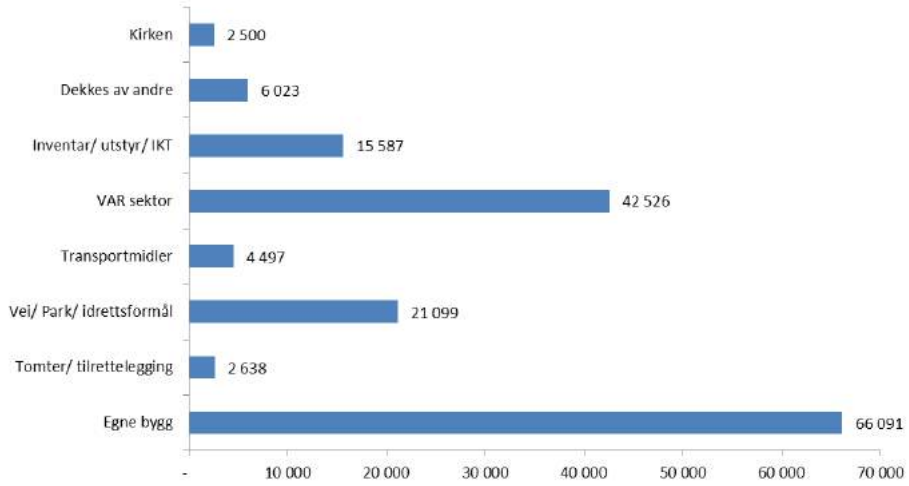

Fig: investeringer etter hovedformål, brutto investeringsutgifter. Tall i hele tusen.

Det er investert 42,5 mill. kr i prosjekter knyttet til VAR-formål. Dette er gjeld som i hovedsak betjenes av eksterne parter, og som derfor ikke påvirker gjeldsnivået som skal betjenes av kommunens frie inntekter. Tilsvarende vil gjelde for posten *dekkes av andre*, som består av investeringer tilknyttet havn og skjærgårdstjeneste, samt heis i fjell. Sistnevnte dekkes i et spleiselag mellom Vestfold fylkeskommune og Jernbaneverket.

Investeringene til vei, park og idrettsformål på til sammen 21,1 mill. kr inneholder blant annet investeringsutgifter til Dr. Graaruds plass, flerbrukshall på Botne skole, oppgradering av svømmehallen og turvei mot Sande.

Investeringskostnader knyttet til egne bygg på 66,1 mill. kr fordeler seg på følgende måte:

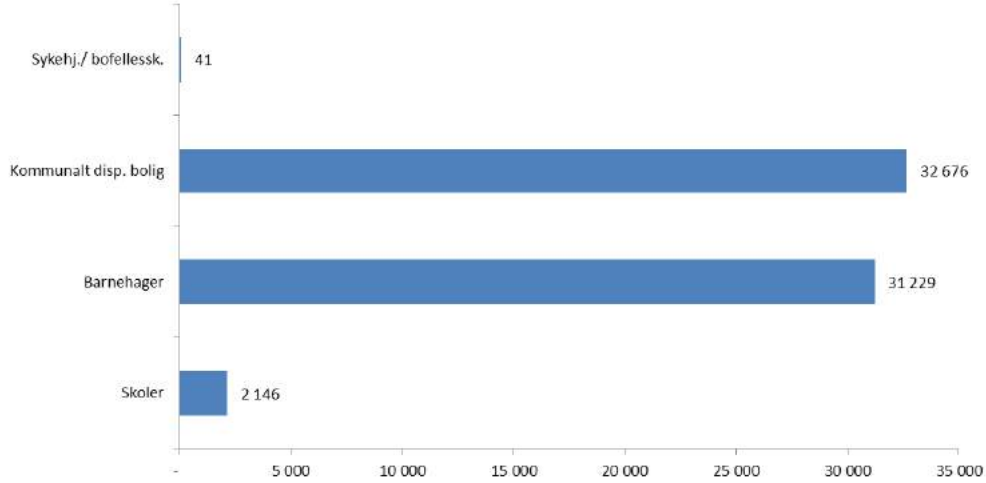

Fig: brutto investeringskostnader egne bygg, tall i hele tusen.

Høyest er investeringsutgiftene knyttet til kommunalt disponerte boliger, som viser brutto investeringsutgifter på til sammen 32,7 mill. kr. Investeringene er i stor grad knyttet opp mot boliger for funksjonshemmede, hvor det er investert 26,6 mill. kr i 2017.

Det ble i 2017 investert 31,2 mill. kr på barnehager, hvor Gausetangen barnehage alene utgjør 30,7 mill. kr. I tillegg kommer lekeapparater til Kleiverud barnehage med 0,5 mill. kr samt grunnarbeid for paviljong til Knutseskogen barnehage på nær 0,1 mill. kr.

En komplett oversikt over investeringsprosjektene finnes i regnskapsskjema 2B nedenfor.

2.4.1 Regnskapsskjema 2A – finansiering av investeringer

Regnskapsskjema 2A – investering	Regnskap 2017	Reg. budsjett 2017	Oppr. budsjett 2017	Regnskap 2016
Investeringer i anleggsmidler	160 700	184 820	168 245	145 141
Utlån og forskutteringer	35 112	30 000	30 000	21 122
Kjøp av aksjer og andeler	2 109	2 000	2 000	2 345
Avdrag på lån	5 507	0	0	6 247
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0
Avsetninger	8 305	0	0	5 159
Årets finansieringsbehov	**211 734**	**216 820**	**200 245**	**180 014**
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	148 258	180 336	176 596	100 650
Inntekter fra salg av anleggsmidler	7 320	0	0	65
Tilskudd til investeringer	11 016	9 780	500	33 837
Kompensasjon for merverdiavgift	21 304	24 404	21 149	13 234
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	21 539	0	0	25 214
Andre inntekter	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	**209 437**	**214 520**	**198 245**	**172 999**
Overført fra driftsregnskapet	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	2 297	2 300	2 000	7 015
Sum finansiering	**211 734**	**216 820**	**200 245**	**180 014**
Udekket/udisponert	**0**	**0**	**0**	**0**

2.4.2 Regnskapsskjema 2B – investeringer

Regnskapsskjema 2B - investering.	Regnskap 2017	Reg.buds.2017	Budsjett 2017	Regnskap 2016
Administrasjon				
Oppfølging IKT-plan	7 168	4 100	4 100	4 104
Kirkegårdsutvidelse	-	-	-	1 500
Tilskudd kirken	2 500	2 500	2 500	2 500
Sum administrasjon	**9 668**	**6 600**	**6 600**	**8 104**
Skole				
Flerbrukshall Ekeberg skole	21	-	-	324
Inventar skoler	299	300	300	143
Flerbrukshall Botne skole	2 092	1 600	30 000	-
Hvitstein stadion oppgradering	671	1 000	1 000	-
Uteområde Ekeberg skole	2 276	2 300	2 000	1 959
Lekeapparater Kleiverud skole	-	-	-	19
Totalrehabilitering Kleiverud skole	125	1 000	1 000	-
Grunnerverv Botne flerbrukshall	19	-	5 000	-
Sum skoler	**5 504**	**6 200**	**39 300**	**2 446**
Barnehage				
Lekeapparater Kleiverud barnehage	468	450	-	-
Kleiverud barnehage - sluttoppgjør	-	-	-	33
Barnehage Gausetangen	30 672	30 000	30 000	10 980
Grunnarbeid paviljong Knutseskogen	89	-	-	6 315
Barnehage Gullhaug	-	-	1 000	-
Sum barnehage	**31 229**	**30 450**	**31 000**	**17 328**
HSO				
Garasjer Roveveien 17	2 383	2 400	-	204
Velferdsteknologi	237	300	300	200
Boliger for funksjonshemmede	26 586	25 500	-	3 817
Ombygging Holmestrand bo- og behandlingssenter	-	2 000	2 000	57
Småhus	41	-	-	3 279
Utstyr sykehjem/boliger	1 290	1 300	1 000	1 150
IKOS - innkjøps datasystem	259	400	400	-
Sum HSO	**30 797**	**31 900**	**3 700**	**8 708**
Teknisk				
Investeringer VAR	28 867	30 000	30 000	23 790
Investeringer VAR - renseanlegg Holmestrands andel	119	10 000	10 000	-
Investering renseanlegg utenfor VAR - dekkes av Sande	9 259	20 000	20 000	-
Planbil	245	250	225	-
Sekkepost teknisk	5 800	5 000	5 000	2 376
Grunnerverv	-	-	-	37
Trafikksikkerhet	-354	1 000	1 000	2 861
Båt kjærgårdstjenesten	-	-	-	3 660
Vei Sjøskogen - Kleivan	691	2 000	2 000	353
Heis i fjell - heisinnretning og heishus	5 710	5 500	1 000	24 033
Heis i fjell - heissjakt	-	-	-	33 247
Nærskildgate 4 - Minde	342	500	-	-

Regnskapsskjema 2B - investering.	Regnskap 2017	Reg.buds.2017	Budsjett 2017	Regnskap 2016
Brannsikkerhet	-	-	-	913
Dr. Graaruds plass	9 074	9 000	5 000	2 197
Gangvei Strandholmen	-	4 000	-	-
Refusjon Solsiden	-	3 900	-	-
Multimaskin snø, feiing, gressklipping	-	-	-	325
Refusjon Solsiden	6 024	-	-	11 785
Refusjon Sande kommune	-	-	-	792
Traktor 2017	1 668	1 600	1 600	-
Ny lastebil 4X4 2017	2 585	2 600	2 600	-
Opprustning av svømmehallen	4 174	3 000	4 000	-
Sum Teknisk	**74 203**	**98 350**	**82 425**	**106 368**
Kultur				
Turvei Sande	2 967	5 000	-	-
Oppgradering Biorama	-	-	-	1 860
Utvidelse 2. etg. Ødegaardbua	-	-	-	156
Merking av turer	-	120	120	-
Inventar nytt bibliotek	6 144	5 900	5 100	172
Flygel Biorama	190	300	-	-
Sum kultur	**9 300**	**11 320**	**5 220**	**2 188**
Sum alle områder	**160 700**	**184 820**	**168 245**	**145 141**

Det er noen små avvik mellom investeringene i skjema 2B ovenfor og i tabellen senere i årsrapporten, som viser de totale investeringsutgiftene. Dette skyldes at egenkapitaltilskudd til KLP er ført i investeringsregnskapet, men skal ikke tas med i det obligatoriske oppsettet i 2B.

2.5 BALANSEN

Balansen viser verdien av kommunens eiendeler per 31.12.17, og hvordan eiendelene (anleggs- og omløpsmidler) er finansiert med henholdsvis egenkapital og gjeld.

Balansen i 1000 kr	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Endring
Anleggsmidler	2 180 005	2 000 724	179 281
Omløpsmidler	601 800	562 505	39 294
Sum eiendeler	**2 781 804**	**2 563 229**	**218 575**
Egenkapital	-597 684	-546 648	-51 036
Langsiktig gjeld	-2 062 518	-1 900 533	-161 985
Kortsiktig gjeld	-121 603	-116 049	-5 554
Sum egenkapital og gjeld	**-2 781 804**	**-2 563 229**	**-218 574**
Ubrukte lånemidler	52 482	28 040	24 442
Andre memoriakonti			0
Motkonto for memoriakontiene	-52 482	-28 040	-24 442
Balansens nettosum	**0**	**0**	**0**

EIENDELER

ANLEGGSMIDLER

Figuren ovenfor viser at verdien av anleggsmidlene er økt fra 2 000,7 mill. kr i 2016 til 2 180,0 mill. kr i 2017, dvs. med totalt 179,3 mill. kr. Aktiverte investeringer i faste eiendommer og anlegg med fradrag for avgang og avskrivninger utgjør en økning på 102,3 mill. kr, mens verdien på utstyr, maskiner og transportmidler er økt med 13,7 mill. kr. Verdien på utlån er økt med 22,3 mill. kr, aksjer og andeler med 2,0 mill. kr og pensjonsmidlene med 38,9 mill. kr.

Kommunens utlån består av sosiale utlån, startlån, utlån til småbåthavna samt et utlån til Gigafib AS som etter avtalen skal omgjøres til aksjekapital på sikt. Saldo per 31.12.17 var 0,5 mill. kr i sosiale utlån, 127,6 mill. kr i startlån og 53,2 mill. kr i utlån til småbåthavna. Utlån til Gigafib AS stod registrert med drøyt 0,6 mill. kr per 31.12. Utlånsmidlene til Gigafib omklassifiseres til akjser i året etter anskaffelsen. Beløpet vil derfor variere fra år til år.

Av aksjer og andeler på 23,8 mill. kr utgjør egenkapitaltilskudd i KLP majoriteten med 21,0 mill. kr. Note 5 i regnskapsdokumentet gir en fullstendig oversikt over aksjer og andeler som kommunen besitter.

OMLØPSMIDLER

Omløpsmidlene har økt med 39,3 mill. kr til 601,8 mill. per 31.12.17. Kortsiktige fordringer har økt med 13,9 mill. kr i 2017, mens beholdningen på kasse bank viser en økning på 48,6 mill. kr til 233,2 mill. kr. Aksjer og andeler klassifisert som finansielle omløpsmidler hadde i løpet av 2017 en nedgang på 8,8 mill. kr.

Premieavvik knyttet til pensjon på 56,2 mill. kr ligger også bokført under omløpsmidlene, en reduksjon på 14,3 mill. kr i løpet av året.

Sum eiendeler (anleggs- og omløpsmidler) viste nær 2,8 milliarder kr per 31.12.17, og hadde en økning på 218,6 mill. kr fra 31.12.16.

EGENKAPITAL OG GJELD

EGENKAPITAL

Bokført egenkapital var per 31.12.17 totalt ca. 597,7 mill. kr, noe som er 51,0 mill. kr høyere enn per 31.12.16. Av kommunens samlede egenkapital utgjorde disposisjonsfond 155,5 mill. kr, bundne driftsfond 91,3 mill. kr, ubundne investeringsfond 156,1 mill. kr og bundne investeringsfond nær 14,7 mill. kr.

Bundne fond tilknyttet vann, avløp og renovasjon utgjorde per 31.12.17 vel 14,4 mill. kr, en økning på 1,2 mill. kr siden 31.12.16. Registrert som bundne fond ligger også 4,7 mill. kr til heis i fjell, 2,0 mill. kr til Holmestrand Havn, 3,0 mill. kr knyttet til tilskudd fra Husbanken, 6,6 mill. kr til div. flyktningeformål samt 1,2 mill. kr i fondsmidler knyttet til byggesaksbehandling. Per 31.12.17 er også vel 30,3 mill. kr av kommunens bundne fondsmidler relatert til reformstøttemidler for kommunesammenslåingen.

Av kommunens disposisjonsfond utgjorde generelt disposisjonsfond nær 28,3 mill. kr, pensjonsfondet 88,0 mill. kr, bufferfond finans nær 30,0 mill. kr, vedlikeholdsfond kommunale bygg 4,4 mill. kr og budsjettjusteringsfondet 4,7 mill. kr.

I tillegg til bundne og ubundne fondsmidler, ligger også kommunens kapitalkonto under egenkapitalen. Kapitalkontoen økte med 41,7 mill. kr i 2017. For nærmere spesifikasjon av kapitalkonto henvises til note i årsregnskapet.

GJELD
Langsiktig gjeld inkludert pensjonsforpliktelser har økt med 162,0 mill. kr fra 2016 til 2017, hvorav 141,4 mill. kr skyldes økning i lånegjeld mens 20,6 mill. kr skyldes økte pensjonsforpliktelser.

Den kortsiktige gjelden er økt med 5,6 mill. kr i løpet av 2017, hvorav premieavviket har hatt en nedgang på 0,1 mill. Andelen premieavvik klassifisert mot gjeld, må sees opp mot premieavvik klassifisert som omløpsmidler. Netto premieavvik som er balanseført per 31.12.17 viser et positivt premieavvik på 55,3 mill. kr som skal utgiftsføres i kommunens driftsregnskap over 7 år i tråd med amortiseringsprinsippet som er valgt.

Ubrukte lånemidler tilknyttet investering utgjorde per 31.12.17 52,5 mill. kr, en økning på 24,4 mill. kr fra 2016. Ubrukte lånemidler står plassert i kommunens hovedbankforbindelse og kan benyttes til tiltenkte investeringsformål i 2018. Av dette er 14,8 mill. kr knyttet opp mot udisponerte midler fra Husbanken som er forbeholdt videreutlån.

2.5.1 Utvikling lånegjeld

Kommunens lånegjeld med fratrekk for pensjon, utlån og ubrukte lånemidler er ved utgangen av 2017 på 845,3 mill. kr, noe som er en økning på nær 87,2 mill. kr fra foregående år.

2014	2015	2016	2017
627 290	685 316	758 136	838 455

Fig: Kommunens netto lånegjeld (tall hele tusen)

Netto lånegjeld per innbygger er ifølge foreløpige KOSTRA-tall 2017 på kr 81 073, en økning på kr 7 944 fra 2016.

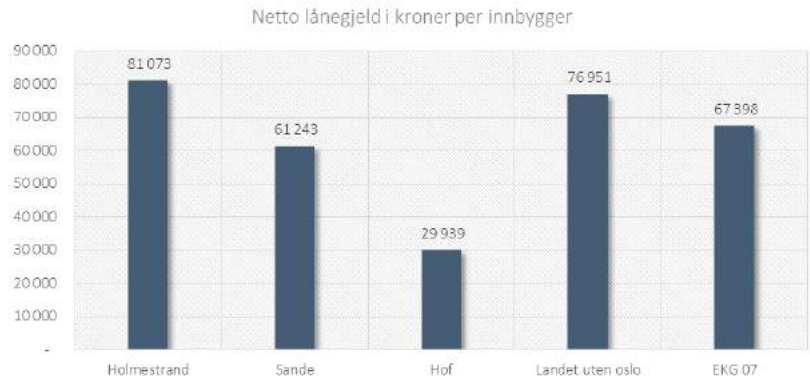

Etter kommuneloven gis kommunene anledning til å lånefinansiere utgifter i investeringsregnskapet. Rente- og avdragsutgiftene må imidlertid finansieres av inntektene i driftsregnskapet. Da det er driftsinntektene som skal betjene gjelden, er det nyttig å se hvordan lånegjelden utvikler seg i forhold til driftsinntektene.

Langsiktig gjeld i % av brutto driftsinntekter gir utrykk for kommunens gjeldsbelastning, og er noe av det mest brukte nøkkeltallet i forhold til kommuneøkonomi. Nøkkeltallet sier både noe om kommunens soliditet og finansieringsstruktur. Målet kalles også gjeldsgrad, men må ikke forveksles med det mer tradisjonelle målet for gjeldsgrad, som er langsiktig gjeld i forhold til totalkapital.

Med netto lånegjeld henvises det her til netto lånegjeld slik dette er definert i KOSTRA, dvs. langsiktig gjeld korrigert for pensjon, utlån og ubrukte lånemidler. Gjeldsgraden viser forholdet mellom brutto lånegjeld og driftsinntekter ekskl. finansinntekter og er et nøkkeltall for kommunens økonomiske handlefrihet.

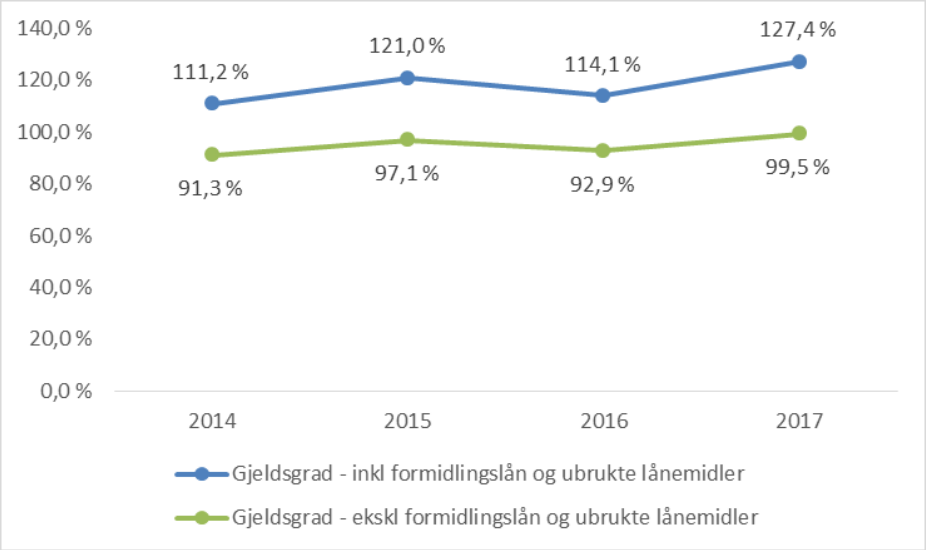

Fig: Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter (gjeldsgrad)

Gjeldsgraden inkl. formidlingslån og ubrukte lånemidler var 127,4 % per 31.12.17. Eksklusiv formidlingslån og ubrukte lånemidler var gjeldsgraden 99,5 %.

Til sammenligning viser foreløpige KOSTRA tall per 15.03.18 at netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter på landsbasis, ekskl. Oslo, utgjorde 93,8 % i 2017.

For en del av lånegjelden dekkes finanskostnader delvis av gebyrinntekter samt innbetaling av renter og avdrag fra andre (utlån). Den delen av lånegjelden som ved utgangen av 2017 må finansieres utelukkende av frie inntekter, utgjør 594,1 mill. kr. Da er også utgifter knyttet til Holmestrand havn, heis i fjell samt Holmestrandhallen trukket ut. Tallet er imidlertid ekskl. evt. rentekompensasjon fra Husbanken, som føres over andre konti i kommunens driftsregnskap. Kommunen har flytende rente på hele sin låneportefølje. Med dagens lave rente har dette vært kostnadsbesparende for Holmestrand kommune.

2.5.2 Lånefinansieringsgrad

Bruk av lån til å finansiere investeringer og utlån utgjorde 148,3 mill. kroner i 2017. Lånefinansieringsgraden viser hvor stor del av investeringer og utlån som dekkes av lån. Tabellen viser utviklingen de siste 4 år.

Tall i mill. kroner	2014	2015	2016	2017
Investeringer og utlån	143,2	138,7	168,6	197,9
Finansiert med lånemidler	103,2	106,7	100,6	148,3
Lånefinansieringsgrad	**72,09 %**	**76,89 %**	**59,69 %**	**74,91 %**

Av 197,9 mill. kroner i investeringer og utlån, utgjør utlån til startlån 35,1 mill. kroner og egenkapitaltilskudd til KLP på knapt 2 mill. kroner.

2.5.3 Likviditetsanalyse

For å foreta en best mulig likviditetsanalyse, er det nødvendig å korrigere balansen for enkelte forhold som påvirker kommunens økonomiske stilling. Figuren nedenfor viser derfor en korrigert balanse, og danner grunnlaget for den økonomiske analysen som redegjøres for videre i dette kapittelet.

Inkludert i anleggsmidlene, ligger midler til videre utlån. Neste års avdrag bør likviditetsmessig vurderes som omløpsmidler, da dette er midler som nedbetales innen de neste 12 månedene. I oppstillingen er det brukt anslag for avdrag på kommunens videreutlån (formidlingslån og lån til Holmestrand Havn) basert på regnskap 2017 som gjenstand for korrigering.

I oppstillingen som viser kommunens eiendeler, finner man bundne VAR-fond (Vann, Avløp, Renovasjon) tilknyttet kommunale selvkostområder. Dette er innkrevede gebyrer som har vært

høyere enn kommunens etterkalkyler på de respektive selvkostområdene, og som kommunen etter forskrift «skylder» innbyggerne sine i form av lavere gebyrer senere år. Dersom man følger dette resonnementet, bør ikke midlene egentlig betraktes som kommunens eiendel, men som et lån fra kommunens innbyggere – og bør likviditetsmessig omklassifiseres som gjeld.

Neste års budsjetterte bruk av VAR-fond klassifiseres som kortsiktig gjeld, mens resten av fondene klassifiseres som langsiktig gjeld.

Den andelen av premieavviket som «forfaller» innen 12 måneder, omklassifiseres til kortsiktig gjeld. For Holmestrand kommune vil det si at 14,3 % av premieavviket (1/7) klassifiseres som netto kortsiktig gjeld, i tråd med hvordan det skal regnskapsføres i 2018, mens resterende klassifiseres som omløpsmidler.

Korrigert balanse - tall i hele 1000	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Endring
(A) Anleggsmidler	2 180 005	2 000 724	179 281
Neste års avdrag videreutlån	-5 500	-5 500	0
Korrigerte anleggsmidler	**2 174 505**	**1 995 224**	**179 281**
(B) Omløpsmidler	601 800	562 505	39 294
Premieavvik	7 898	9 927	-2 029
Neste års avdrag videreutlån	5 500	5 500	0
Korrigerte omløpsmidler	**615 198**	**577 932**	**37 266**
SUM Korrigerte eiendeler	**2 789 702**	**2 573 156**	**216 546**
(C) Egenkaptal Kap. 2.5	-597 684	-546 648	-51 036
VAR-fond klassifisert som gjeld	14 447	13 207	1 240
Premieavvik	-7 898	-9 927	2 029
Korrigert egenkapital	**-591 135**	**-543 367**	**-47 768**
Langsiktig gjeld Kap. 2.4	-2 062 518	-1 900 533	-161 985
Neste års avdrag	33 562	28 751	4 811
Andel VAR-fond langsiktig gjeld	-8 092	-8 036	-56
Korrigert langsiktig gjeld	**-2 037 048**	**-1 879 818**	**-157 230**
Kortsiktig gjeld Kap. 2.3	-121 603	-116 049	-5 554
Neste års avdrag	-33 562	-28 751	-4 811
Andel VAR-fond kortsiktig gjeld	-6 355	-5 171	-1 184
Korrigert kortsiktig gjeld	**-161 520**	**-149 971**	**-11 549**
SUM Korrigert egenkapital og gjeld	**-2 789 702**	**-2 573 156**	**-216 546**

Fig: korrigert balanse. Tall i hele tusen

SOLIDITET

Soliditet er et finansielt nøkkeltall som angir i hvor solid kommunens balanse er, dvs. i hvor stor grad kommunen har anledning til å gjøre opp sine forpliktelser. Et av de vanligste soliditetsmålene er egenkapitalandelen. De eiendeler som ikke er finansiert med egenkapital finansieres med såkalt fremmedkapital eller gjeld. Egenkapitalens størrelse i forhold til kommunens øvrige kapital beskriver dermed kommunens langsiktige betalingsevne.

Begrepet soliditet kan forklare organisasjoners evne til å tåle tap, da soliditeten viser hvor lenge man kan opprettholde et negativt resultat før man går konkurs, evt. hvor stort trykk som tåles uten

påvirkning på driften uten at det tas vesentlig finansiell risiko. Kommuner kan imidlertid ikke gå konkurs. Soliditeten viser også hvor mye av eiendelene som kan gå tapt før kreditors fordringer kommer i fare. Både gjeldsgraden og egenkapitalprosenten gir informasjon om soliditeten.

Egenkapitalprosenten gir informasjon om hvor stor andel av kommunens samlede eiendeler som er finansiert med egenkapital. Jo høyere egenkapitalprosent, desto bedre er soliditeten. En normal tommelfingerregel er at egenkapitalen bør ligge på rundt 30 %.

Man kan imidlertid spørre seg om tilsvarende vil gjelde for en kommune. Uansett må en kommune ikke påta seg vesentlig finansiell risiko, og må være i stand til å betale sine forpliktelser til enhver tid. Hva som ligger i begrepet vesentlig finansiell risiko vil være gjenstand for diskusjon, men dersom tjenesteproduksjonen påvirkes av den finansielle risikoen som tas vil dette være tegn på dårlig soliditet.

Betydelige låneopptak over tid vil forverre soliditeten. For Holmestrand kommune har egenkapitalprosenten økt marginalt fra 21,1 % i 2016 til 21,2 % i 2017. Egenkapitalprosenten har økt de siste årene, men kommunen ligger fortsatt i nedre grense sett i forhold til anbefalt nivå.

LIKVIDITETSVURDERING

Likviditeten i kommunen er preget av store variasjoner gjennom året. Kommunen må ha en viss likvid beholdning for å håndtere tidsforskjeller mellom inn- og utbetalinger, og dermed sikre at kommunen er i stand til å utføre sine betalingsforpliktelser til forfall. Størrelsen på denne beholdningen vil være avhengig av størrelsen på variasjonen i likviditetsbeholdningen.

Fordi noen omløpsmidler er mer likvide enn andre, er det vanlig å skille mellom mest likvide og minst likvide omløpsmidler. De mest likvide omløpsmidlene er midler som kan omgjøres til betalingsmidler innen tre måneder, og omfatter betalingsmidler og kundefordringer.

De minst likvide omløpsmidlene er til gjengjeld andre fordringer og eventuelle premieavvik, som er midler som først kan omgjøres til betalingsmidler i løpet av tre til tolv måneder. Holmestrand kommune har per dags dato 56,2 mill. kr i premieavvik klassifisert som omløpsmidler.

Gruppering omløpsmidler, hele 1000	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Endring
(B) Omløpsmidler Kap.2.1	601 800	562 505	39 294
Premieavvik	47 388	59 560	-12 172
Andel premieavvik KG	7 898	9 927	-2 029
Neste års avdrag startlån	5 500	5 500	0
Ubenyttet kassekreditt	0	0	0
Mest likvide omløpsmidler	**567 810**	**518 372**	**49 438**
Minst likvide omløpsmidler	**47 388**	**59 560**	**-12 172**
Korrigerte omløpsmidler	**615 198**	**577 932**	**37 266**
			0
Betalingsmidler	210 637	184 657	25 979
Ubenyttet kassekreditt	0	0	0

Gruppering omløpsmidler, hele 1000	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Endring
Grunnlag likviditetsgrad 3	210 637	184 657	25 979

Fig: Gruppering omløpsmidler, tall i hele tusen

Arbeidskapitalen viser kommunens handlefrihet og evne til å møte betalingsforpliktelser etter at kortsiktig gjeld er dekket. Den korrigerte arbeidskapitalen har økt med 25,7 mill. kr fra 31.12.16 til 31.12.17 og viser 453,7 mill. kr.

Balansen inneholder egenkapital til vedtatte investeringsprosjekter. Dette er midler som ikke kan nyttes til å dekke ordinære driftsutgifter, og arbeidskapitalen bør derfor korrigeres for ubrukte lånemidler og fondsmidler til investeringer. En slik korreksjon medfører at man får frem nøkkeltallet driftslikviditet. Driftslikviditeten viser kommunens evne til å dekke løpende driftsutgifter uten å måtte "låne" midler fra investeringsfond eller ubrukte lånemidler for å dekke løpende forpliktelser.

Trekkes bundne fond fra driftslikvidene kan vi se at kommunen har redusert sine likvider for ordinær drift med nær 17,7 mill. kr fra 31.12.16 til 31.12.17. VAR-fond er allerede trukket ut i den korrigerte balansen, og andelen tilhørende kortsiktig gjeld er allerede trukket ut i korrigerte omløpsmidler. Andelen tilhørende langsiktig gjeld, må derfor trekkes ut av de bundne driftsfondene før man finner driftslikvidene, slik at beløpet ikke korrigeres dobbelt opp.

Likviditetsgrad 1 tar utgangspunkt i de korrigerte omløpsmidlene. Anbefalt er at nøkkeltallet er større enn 2 fordi noen av omløpsmidlene er mindre likvide. Likviditetsgrad 1 i Holmestrand er 3,8 i 2017, og ligger dermed godt over anbefalt nivå.

Likviditetsgrad 2 tar utgangspunkt i de mest likvide omløpsmidlene, jfr. figuren ovenfor. Nøkkeltallet bør være større enn 1. Likviditetsgrad 2 i Holmestrand er 3,5 i 2017. Forskjellen mellom likviditetsgrad 1 og likviditetsgrad 2 er, som figuren viser, premieavviket tilknyttet pensjon. I korrigert oppstilling er andelen knyttet til neste års regnskapsføring allerede trukket ut i korrigerte omløpsmidler, og det er derfor andelen som forfaller senere enn 12 måneder som defineres som minst likvide i denne sammenheng.

Dersom man også tar hensyn til kraftporteføljen (finansplasseringene), får man ytterligere et nøkkeltall som belyser kommunens likviditet. Da kraftporteføljen er likvide midler som normalt ikke skal brukes til å dekke opp kortsiktig gjeld, vil likviditetsgrad 2 (uten premieavvik og kraftporteføljе) gi et mer riktig bilde over kommunens likviditet. Det har vært en positiv utvikling i likviditetsgraden de siste tre årene, og for 2017 er denne på 1,8.

Likviditetsgrad 3 kalles for kontantgraden, og viser hvorvidt tilgjengelige kontanter på bok samt evt. ubenyttet kassekreditt alene kan dekke kommunens betalingsforpliktelser (kortsiktig gjeld). Nøkkeltallet bør være større enn 0,3. Pr. 31.12.17 var likviditetsgraden 1,3, noe som er en økning på 0,1 fra 31.12.16. Forskjellen mellom likviditetsgrad 3 og de to andre likviditetsgradene, er at

også kortsiktige fordringer er trukket ut og at det kun er midler på bok som vurderes opp mot kommunens kortsiktige gjeld.

Likviditetsutvikling	2016	2017
Omløpsmidler	577 932	615 198
Kortsiktig gjeld	-149 971	-161 520
Arbeidskapital	**427 961**	**453 678**
Heftelser på arbeidskapitalen:		
Ubrukte lånemidler til investeringer	-28 040	-52 482
Ubundne/ bundne fond investeringer	-164 888	-170 841
Driftslikvider	**235 033**	**230 355**
Bundne driftsfond ekskl. VAR-fond	-63 872	-76 874
Likvider for ordinær drift	**171 160**	**153 481**
Arbeidskapital i % av driftsinntektene	56,4	53,7
Likviditetsgrad 1	3,9	3,8
Likviditetsgrad 2	3,5	3,5
Likviditetsgrad 3	1,2	1,3

Analysen viser at kommunen har god likviditet, og at fondsmidler og ubrukte lånemidler bidrar til dette bildet. Også når man ser på midler tilgjengelige for ordinær drift ser man at likviditeten er tilfredsstillende, med en likviditetsgrad på 1,0 per 31.12.17. En skal være klar over at disse likviditetsgradene er statistiske målinger som viser likviditetsforholdet på et gitt tidspunkt (i dette tilfelle 31.12). Sesongsvingninger i bl.a. kundefordringer, kortsiktig gjeld, nylige låneopptak eller andre forhold vil kunne påvirke likviditetsgraden betydelig. Likviditetsgraden bør derfor kontrolleres ved jevne mellomrom for å få et godt bilde av likviditetsutviklingen.

Oppsummert viser likviditetsanalysen at kommunen fortsatt har høy gjeldsgrad og dermed lav egenkapitalprosent og svak soliditet, men at høy likviditet bidrar til at kommunen samlet sett ligger på et tilfredsstillende nivå i forhold til finansielle nøkkeltall.

2.6 HOVEDTREKK I ØKONOMIPLAN 2018-2021

Det er ikke store endringer i de økonomiske forutsetningene for kommunen, og Holmestrand er fortsatt en av de økonomisk fattigste kommunene i Norge, målt i inntekter per innbygger.

Som tidligere år har Holmestrand likevel funnet rom for å øke budsjettene til de tjenesteproduserende virksomhetene i 2018 – spesielt innenfor helse, sosial og omsorg, men også skole fikk en del økninger. Hjemmetjenesten fikk en økning på 4 årsverk, i tillegg til økning på hverdagsrehabilitering, leasingbiler m.m. Det ble lagt inn helårsvirkning på Gjøklep for å dekke bortfall av statstilskudd til lærertetthet, samt at det ble lagt inn økninger til de områdene det var spesielle føringer på i statsbudsjettet; barn og unge, frivillighetssentral, opptrapping rus og tidlig innsats. I sum fikk virksomhetene knapt 15,4 mill. kroner i budsjettøkning. Av dette knytter 6 mill.

kroner seg til tilskudd til flytting av fylkesveien, og 4,7 mill. kroner er videreføring av økning på NAV som ble vedtatt i 1. tertialrapport 2017.

2.7 PÅGÅENDE RETTSTVISTER

Holmestrand kommune har ingen pågående rettstvister.

2.8 ETISK STANDARD

Etikk

Informasjon om kommunens etiske retningslinjer er lett tilgjengelig på kommunens intranett. Holmestrand Kommune legger stor vekt på redelighet, ærlighet og åpenhet i all sin virksomhet. Som forvalter av samfunnets fellesmidler stilles det høye krav til den enkelte medarbeiders etiske holdninger i sin virksomhet i kommunen.
I tillegg til etiske retningslinjer er det en egen veileder for ansatte og folkevalgte med hensikt å skape bevissthet gjennom refleksjon og diskusjon om temaet ute i virksomhetene. De etiske retningslinjene ble revidert og er gjort klar for politisk behandling i 2018.

Varsling

Rutine for varsling av kritikkverdige forhold er tilgjengelig på kommunens intranett. Det følger med en ferdig utarbeidet varslingsplakat til oppslag. Rutinen er i samsvar med bestemmelsene i § 2-4 i Arbeidsmiljøloven. Loven gir arbeidstaker rett til å varsle om kritikkverdige forhold og vern mot gjengjeldelse mot varsler.

Anskaffelser 2017

Det har vært stor aktivitet på området i 2017. Bakgrunnen for dette er blant annet at driftsavdelingene fikk økte bevilgninger, spesielt knyttet opp til vedlikeholdsetterslepet.
Fra 1. januar 2017 ble det også vedtatt ny lov – og forskrift om offentlige anskaffelser. Endringene var vesentlige og medført store endringer på mange etablerte rutiner, herunder kommunens «innkjøpshåndbok»

Koordinering av avtaler opp mot Hof kommune ble ferdigstilt til 1. januar 2018.
Samme prosess er i startfasen hva gjelder Sande kommune.

Forvaltningsrevisjon på anskaffelsesområdet ble ferdigstilt medio 2017. Det ble ikke avdekket spesielle avvik i forhold til lov – og forskrift om offentlige anskaffelser eller etablerte rutiner.

2.9 INTERNKONTROLL 2017

Virksomhetene har fulgt opp de risikoreduserende tiltak som ble planlagt for året 2017. I tillegg har virksomhetene arbeidet med å konkretisere mål for 2018 basert på kommunens overordnete målsetting.

Det har i 2017 vært gjennomført e dagsseminar hvor grunnlaget for internkontrollen har vært tema.

En er i en fase hvor en vurderer hvorledes arbeidet med internkontrollen skal innrettes i 2018, og hvordan en best mulig skal ivareta organisatoriske endringer på kort og lang sikt sett opp mot kommunesammenslåingen.

2.10LIKESTILLING

2.10.1Forankring

I følge Likestillingsloven § 24 skal virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsmelding redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten. I tillegg skal det sies noe om iverksatte og planlagte tiltak jfr. Likestillingsloven § 23.

Holmestrand kommune har forankret likestillings- og diskrimineringsarbeidet i arbeidsgiverpolitikken og lønnspolitikken.

2.10.2Likestilling og mangfold

Holmestrand kommunes arbeidsplasser skal kjennetegnes av like muligheter og en inkluderende og ikke-diskriminerende praksis uavhengig av kjønn, etnisitet, funksjonsnivå og seksuell orientering. Arbeidskulturen skal preges av respekt for ulikhet. Dette skal gjelde både ved rekruttering, medarbeiderutvikling og i arbeidsmiljøet på den enkelte arbeidsplass.»

Holmestrand kommune ønsker å ha en god livsfasepolitikk, og gjennom det ivareta ansatte i forskjellige faser av livet, som eldre, yrkeshemmede, småbarnsforeldre og andre med spesielle behov og ønsker.

Dette betyr at:

- Kommunen har som målsetting å sikre kvinner og menn like muligheter til lønn, utvikling og avansement.
- Kommunen har fokus på prinsippet om lik lønn for arbeid av lik verdi ved lokale lønnsforhandlinger
- Flest mulig som ønsker det skal få utvidet sine stillinger inntil 100 %.

- Holmestrand kommune ønsker å være representativ for mangfoldet i befolkningen, og oppfordrer derfor alle kvalifiserte kandidater til å søke stilling i kommunen uansett til alder, kjønn, seksuell orientering, funksjonshemning, nasjonal eller etnisk bakgrunn.

2.10.3 Kjønnsbalanse

Ved utgangen av 2017 var det totalt 674 fast ansatte i kommunen, av disse var 81 pst kvinner. Blant kommunes ledere er også kvinner i flertall på alle nivå, i rådmannens ledergruppe er to av kommunalsjefene kvinner.

Det er ønskelig å ha et miljø som består av både kvinner og menn, spesielt er det ønskelig med en utjevning innenfor skole og barnehage. Kommunen vil i det videre arbeidet lage en rekrutteringsstrategi for å blant annet ivareta dette.

Tiltak for å bedre kjønnsbalansen

Kommunen benytter positiv særbehandling der dette er tillatt, jf. likestillingsloven § 3a og forskrift om særbehandling av menn, og har følgende tekst i utlysninger: «menn oppfordres til å søke».

Likelønn

Det er et mål å ha en lønnspolitikk som ivaretar og fremmer likestilling mellom kjønnene. Mekanismene bak lønnsdannelsen er komplekse og henger sammen med både sentral og lokal lønnsdannelse og tilbud og etterspørsel på arbeidskraft.

Kjønnenes tradisjonelle utdannings- og yrkesvalg har betydning for kvinners og menns lønn. I likhet med resten av arbeidslivet dominerer kvinner helse- og omsorgssektoren og barnehage og skole i Holmestrand kommune. Dette er de største tjenesteområdene i kommunal sektor.

Menn er tradisjonelt i flertall på tekniske tjenesteområder. Kvinneandelen er større i ufaglærte, faglærte og høyskoleutdannete stillingsgrupper, enn den er blant ansatte med en høyere akademisk kompetanse og i lederstillinger.

Kommunens lønnspolitikk skal:

- Motivere ansatte til innsats, engasjement og resultatoppnåelse
- Bidra til å rekruttere og beholde kvalifisert arbeidskraft
- Stimulere til kompetanseutvikling
- Sikre likelønn mellom kvinner og menn

Tiltak for likestilling, integrering og mangfold i 2017

Som arbeidsgiver bestreber Holmestrand kommune seg hele tiden på å bli bedre i forhold til likestilling, integrering og mangfold, det er i de daglige refleksjonene som fører til store og små tiltak som gjør at kommunen blir bedre.

3 ORGANISASJON

3.1 POLITISK STRUKTUR

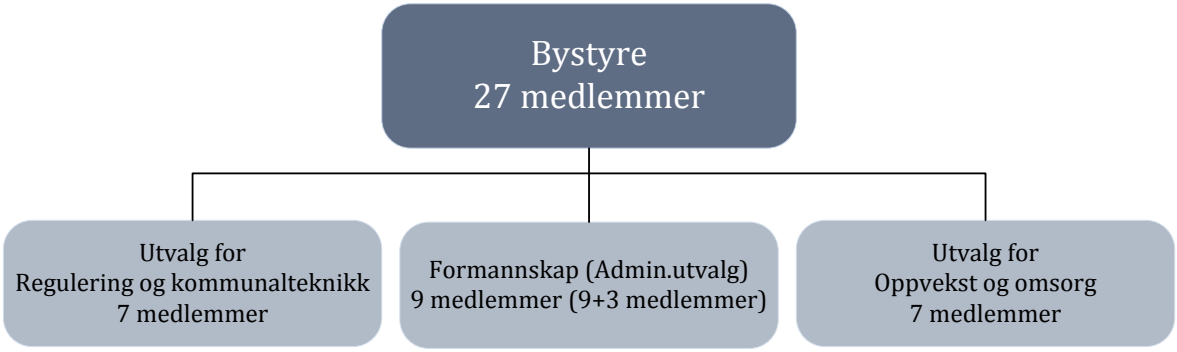

Tabellen viser kjønnsfordelingen i bystyret.

Bystyrets medlemmer	Antall	Andel
Kvinner	10	37,0 %
Menn	17	63,0 %
Sum	**27**	**100,0 %**

Bystyret i Holmestrand består av 27 medlemmer, og er kommunens øverste politiske organ. Bystyret handler på vegne av kommunen i alle saker som ikke er delegert til andre kommunale organer. Bystyret fører tilsyn med kommunens samlede virksomhet. Bystyret har bevilgnings- og beskatningsmyndighet, vedtar budsjett for alle kommunale virksomheter, velger ordfører, varaordfører, formannskap og medlemmer til andre kommunale komiteer, styrer, råd og utvalg.

Formannskapet har ni medlemmer som velges av og blant bystyrets medlemmer for fire år (valgperioden) av gangen. Foruten løpende driftssaker behandler formannskapet forslag til økonomiplan, årsbudsjett og overordnede planer. Formannskapet er også kommunens kulturutvalg, planutvalg, og utvides med tre ansattrepresentanter når Administrasjonsutvalget settes.

Utvalg: Holmestrand kommune har to politiske utvalg; utvalg for regulering og kommunalteknikk, og utvalg for oppvekst og omsorg. Utvalgene har syv medlemmer hver. Disse velges av bystyret.

3.2 ADMINISTRATIV STRUKTUR

Holmestrand kommune har to formelle beslutningsnivå; rådmannsnivå og virksomhetsledernivå. Rådmannens ledergruppe består av fire kommunalsjefer i tillegg til rådmannen.

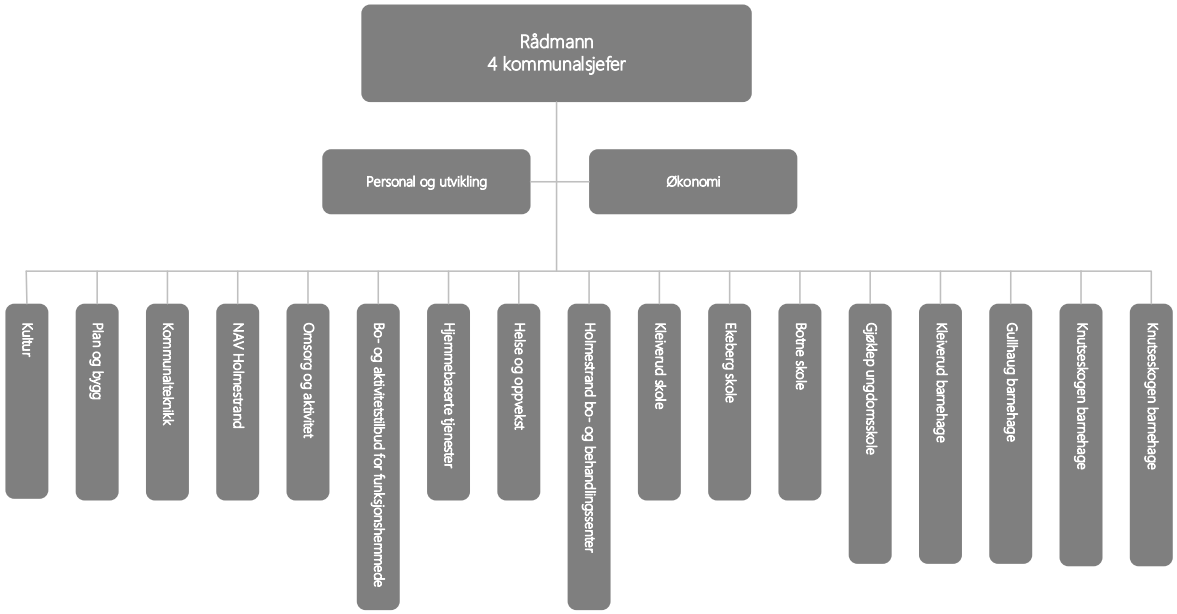

3.3 KOMMUNESAMMENSLÅING

Kommunesammenslåingsprosessen har vært krevende på toppen av en allerede travel hverdag med å drifte den bestående kommunen.

Nye ledere er rekruttert inn både internt og eksternt med ansvar i Ny kommune 2020.
Ekstra utfordrende har det vært å skulle avvikle Hof og Holmestrand kommuner innen 31.12.18 for å opprette den nye Holmestrand kommune fra og med 01.01.2018, samtidig som Sande skulle koples på prosessene i forsøk på å ivareta likeverd mellom alle de 3 kommunene som skal bli til en fra 01.01.2020.

Prosjektledelsen er likevel imponert over den store innsatsen de ansatte lagt ned gjennom dette svært spesielle året vi har lagt bak oss.

3.4 BEREDSKAP

Det følger av Sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt at kommunene skal kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, og legge kartleggingen til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.

Fylkesmannen skal samordne samfunnssikkerhetsarbeidet i fylkene og har et særlig ansvar for oppfølging og veiledning av kommunene. Plan- og bygningsloven setter krav til samfunnssikkerhet i planleggingen i kommuner og fylker. Lovbestemmelser om kommunal beredskapsplikt pålegger kommunene beredskapsplanlegging basert på en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse.

Holmestrand kommune deltar i beredskapsnettverket i Vestfold, hvor Fylkesmannen har sekretariatsfunksjonen. Det er gjennomført flere møter i nettverket hvor kommunal beredskapskoordinator har vært deltaker. Beredskapsdagen 2017 ble gjennomført torsdag 11. mai i lokalene til Høgskolen i Sørøst-Norge, Campus Vestfold.

Det har vært én alvorlig hendelse hvor kommunen har fått testet større deler av sin beredskap; flyulykken ved Ekeberg barneskole. Evaluering etter hendelsen viser at kommunen er godt forberedt, med gode systemer.

Det er blitt opprettet et tettere samarbeid mellom beredskapskoordinatorene i Hof, Sande og Holmestrand. Det er også gjennomført en vurdering av behovet for ressurser i beredskapsarbeidet. Den foreløpige anbefalingen endte på en 50 % stilling som beredskapskoordinator i den nye kommunen, men her vil det bli gjennomført fortløpende vurderinger av behovet.

3.5 HMS

3.5.1 Medarbeiderundersøkelsen

Holmestrand kommune har gjennomført medarbeiderundersøkelse. Kommunen har til nå benyttet Bedre kommune sitt verktøy (Kommuneforlaget) for å gjennomføre undersøkelsen. Det orienteres om foreliggende resultatet på et overordnet nivå som videre bearbeides på de enkelte virksomheter.

Formålet med undersøkelsen er å få et balansert bilde av faktorer som påvirker medarbeidernes arbeidssituasjon og trivsel, med hensikt å fremskaffe kunnskap om forhold som har betydning for utvikling av medarbeidernes rolle samt effektivisere virksomhetenes tjenester. Svarprosenten for 2017 var på 84 pst. Helhetsinntrykket fra medarbeiderundersøkelse er at; Holmestrand kommune er en arbeidsplass med god ledelse, der medarbeidere trives. Det er god tilfredshet med innholdet i jobben og medarbeidere er stolte over egen arbeidsplass.

Samarbeid og trivsel med kolleger er også noe av det som scorer høyt. Det er gledelig at både medarbeidertilfredsheten sett under ett, og tilfredshet med ledelsen i kommunene, er over landsgjennomsnittet og på nivå med målsettingen.

Styringsparametere	Mål	2014	2015	2016	2017
Medarbeidertilfredshet	4,7	4,7	4,8	4,9	4,8
Ledelse	4,7	4,4	4,8	4,8	4,7
Mobbing, diskriminering, varsling	6,0	5,1	5,1	5,2	5,2

2017 er imidlertid siste året med Bedre kommune sin undersøkelse. Fremover vil vi benytte 10-FAKTOR, KS' nye medarbeiderundersøkelse. Den er forskningsbasert og benytter blant annet mye av BI-professor Linda Lais forskning.

> 10 faktor undersøkelsen «måler dels medarbeidernes oppfatninger av viktige forhold på arbeidsplassen, som for eksempel graden av mestringsorientert ledelse, mestringsorientert motivasjonskultur, tydelig kommuniserte forventninger, mulighet til å jobbe selvstendig, muligheter til relevant kompetanseutvikling og muligheter til å bruke egen kompetanse. Og dels måler faktorene medarbeidernes holdninger til jobben de har, herunder to typer motivasjon (indre motivasjon og nytteorientert/prososial motivasjon), mestringstro og viljen til å være fleksibel.»
>
> Fra 10-FAKTOR, Håndbok for planlegging, gjennomføring og oppfølging av KS' medarbeiderundersøkelse av Anne Margrete Fletre og Lisbeth Frydenlund, 2017)

I forhold til kommunesammenslåing vil det i 2018 ikke gjennomføres undersøkelse. Oppstart vil være i 2019 og da samkjøres med Sande.

3.5.2 Sykefravær

Sykefraværet var i 2017 høyt (9,1 % totalt), og det ble besluttet å sette større fokus på reduksjon av fraværet i samarbeid med Hof og Sande kommuner. I forbindelse med kommunesammenslåing er HR funksjonen styrket, rutiner er gjennomgått og revidert og økte ressurser til lederstøtte og økt kompetanse til lederne er noen av tiltakene for å høyne nærværet. Målet for den nye kommunen er sykefravær på maks 7,5 % i 2018 for virksomhetene og 2,5 % innenfor sentraladministrasjon (les: ansatte på rådhuset)

Grafen nedenfor viser månedlig sykefravær per måned i 2016 og 2017.

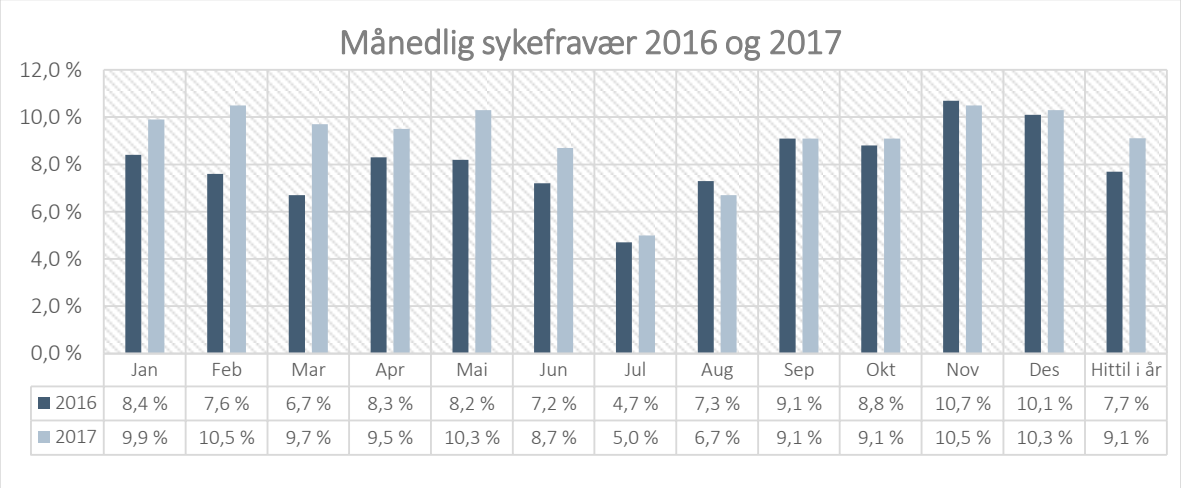

	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Hittil i år
2016	8,4 %	7,6 %	6,7 %	8,3 %	8,2 %	7,2 %	4,7 %	7,3 %	9,1 %	8,8 %	10,7 %	10,1 %	7,7 %
2017	9,9 %	10,5 %	9,7 %	9,5 %	10,3 %	8,7 %	5,0 %	6,7 %	9,1 %	9,1 %	10,5 %	10,3 %	9,1 %

3.5.3 Stillingsstørrelse

Kommunesektoren, særlig helse- og omsorgssektoren, bærer preg av en deltidskultur. Mye deltid er uheldig for kvaliteten på tjenestene og gjør det vanskeligere å rekruttere tilstrekkelig og kompetent arbeidskraft i sektoren. Rekrutteringsbehovet for ulike yrkesgrupper vil trolig reduseres vesentlig om stillingsstørrelsene økes.

En stor gruppe av deltidsansatte har redusert arbeidstid etter eget ønske, blant annet ved å ha søkt permisjon i henhold til Arbeidsmiljøloven, delvis AFP, samt for å ha mulighet til å ta enkeltvakter når det passer. En del ansatte har også gradert uføredel. Dette skaper mange små stillinger for å fylle bemanningsbehovet.

Holmestrand kommune har vært med i læringsnettverket Nytt Blikk siden høsten 2015 for å øke andelen heltidsansatte innen helse og omsorg. Læringsnettverket ble avsluttet november 2017, men arbeidet fortsettes. Målet er i løpet av 2018 at alle virksomheter som har turnus/døgndrift skal ha fokus på heltisdskultur.

3.5.4 Seniortiltak

Der det er behov legges det til rette for individuelle tiltak.

3.6 KLIMA OG ENERGI

Det viktigste virkemiddel kommunen har i sin klima- og miljøpolitikk er forvaltningen av kommunens arealer. Kommuneplanens arealdel 2015 – 2019 ble vedtatt i 2015, og fortsatt følges de føringer som ble gitt i regional plan for bærekraftig arealdisponering (RPBA).

Kollektivsatsingen har blitt styrket med åpning av ny jernbanestasjon i fjellet, som har blitt et kollektivknutepunkt. Vertikalforbindelse mellom byen og platået på fjellet gjennom den nye heisen, har blitt en suksess, og har bidratt til en miljøvennlig byutvikling. Uteområdet ble ferdigstilt sommeren 2017.

Holmestrand kommune har fortsatt fokus på å legge til rette for at en stadig økende andel av bilparken legger om til drivstoff som erstatter det fossile. Ladestasjoner for EL-biler er som kjent etablert på Grelland og i sentrum. Nye ladestasjoner i 2017 er for et begrenset antall ansatte på rådhuset og 2 tjenestebiler. På Holmestrandstoppen har Tesla etablert et privat ladeanlegg.

Ny leasingavtale for kommunale biler ble inngått i 2015 og nær sagt alle biler som benyttes av hjemmetjenesten er fortsatt EL-biler. Holmestrand kommune er medeier i GREVE biogass AS, som startet sin produksjon i 2015. Gjennom dette bidrar kommunen til at flere biler kan benytte biogass

som drivstoff, nå i første omgang renovasjonsbilene som kjører for VESAR, men også VKT sine busser.

Kommunen legger økt vekt på energivennlige bygg, der det bygges nytt for kommunal virksomhet, som for eksempel Nye Gausetangen barnehage i sentrum.

3.6.1 Nøkkeltall klima og energi

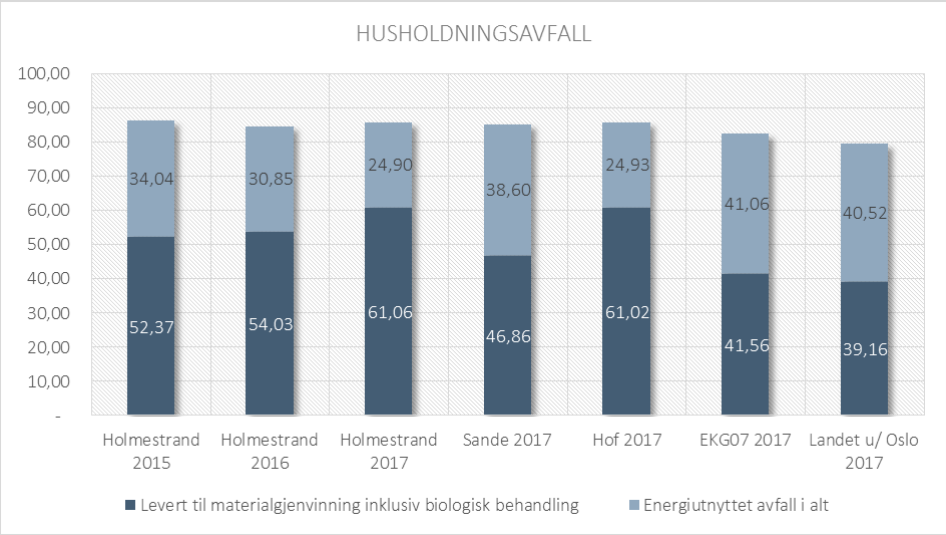

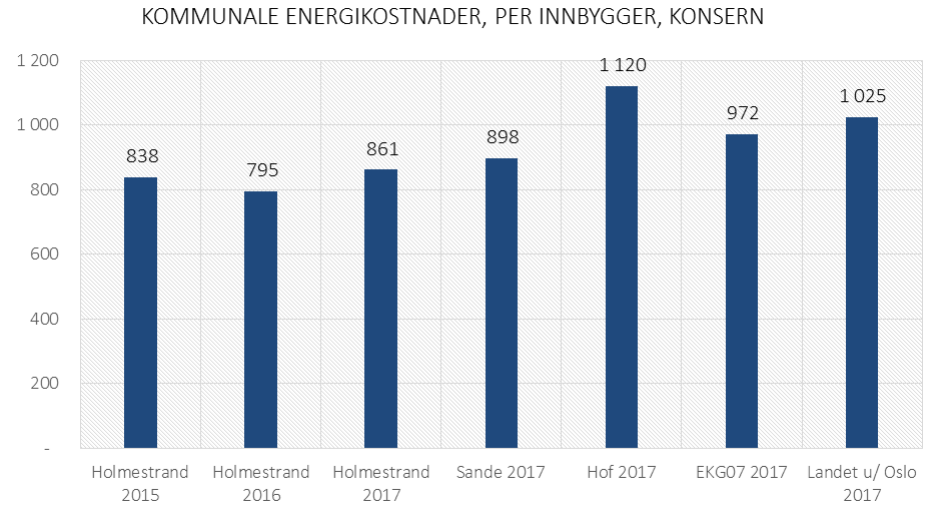

4 MÅLRAPPORTERING

4.1 KOMMUNENS OVERORDNEDE MÅLSETTINGER

Styringsmål for Holmestrand kommune
Samfunn ❑ Holmestrand kommune legger til rette for en målrettet, positiv by- og regionsutvikling ❑ Holmestrand kommune er et trygt lokalsamfunn. ❑ Transportsystemet i Holmestrand er miljøvennlig, sikkert og effektivt. ❑ Holmestrand kommune tilrettelegger for at den enkelte kan ivareta sin helse med utgangspunkt i egne muligheter.
Brukere ❑ Holmestrand kommune utøver myndighet på en rettferdig, forutsigbar og etterrettelig måte. ❑ Innbyggerne er tilfredse med de tjenestene og den service kommunen yter.
Medarbeidere ❑ Holmestrand kommune har den kompetansen som trengs for å løse sine oppgaver profesjonelt og effektivt. ❑ Ansatte trives, og er stolte av å jobbe i Holmestrand kommune.
Økonomi ❑ Kommunen drives etter gode og effektive prinsipper for økonomistyring. ❑ Kommunens økonomiske rammer optimaliseres. ❑ Tjenesteproduksjonen foregår innenfor de økonomiske rammer som er vedtatt.

Måloppnåelse

Rapportering på måloppnåelse ligger under de enkelte programområdene.

5 ØKONOMISKE RESULTATER

5.1 REGNSKAPSRESULTAT 2017

5.1.1 Brutto driftsresultat

Regnskapet for 2017 viser et negativt brutto driftsresultat på -4,7 mill. kr. Brutto driftsresultat viser resultatet i forhold til kommunens ordinære driftsinntekter og utgifter, og er således resultatet før finanstransaksjoner, bruk og avsetninger av fondsmidler, samt eventuelle overføringer til investeringsregnskapet.

Grafen nedenfor viser utviklingen i brutto og netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter de siste 4 år. Tallene er hentet fra KOSTRA.

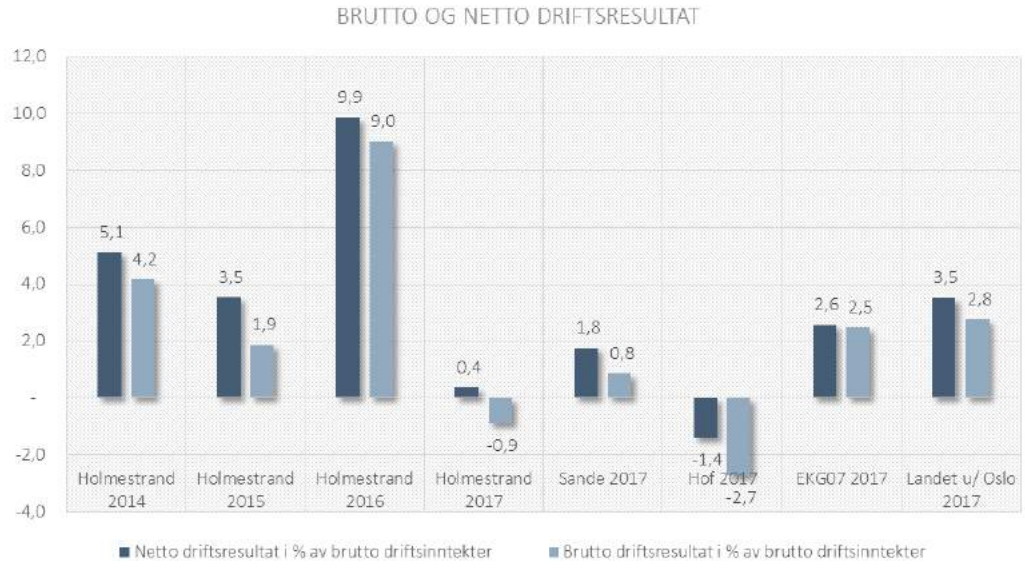

5.1.2 Netto driftsresultat

For 2017 er det et positivt netto driftsresultat på 3,3 mill. kr, noe som er nær 29,7 mill. kr bedre enn revidert budsjett. Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter er 0,4 %.

Netto driftsresultat viser kommunens økonomiske resultat av den ordinære driftsvirksomheten når man tar hensyn til finansposter, men holder utenfor de pliktige avsetningene. Det er et krav til balansen(jf. Kommuneloven) at driftsresultatet skal dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger.

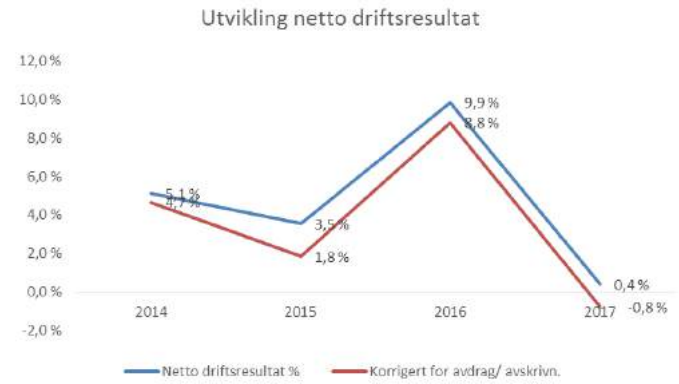

Fig: utvikling netto driftsresultat, % av driftsinntekter

En anbefalt målsetning fra departement og fylkesmann er at man over tid oppnår et netto driftsresultat på minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter, slik at man sikrer en økonomisk bærekraftig drift som sørger for at man kan opprettholde den kommunale tjenesteproduksjonen og levere gode og stabile tjenester til innbyggerne.

Det er en svakhet ved netto driftsresultat at det er avdragsutbetalingene og ikke avskrivningene som innvirker på driftsresultatet, da avskrivningene ikke har resultateffekt i det kommunale regnskapet.

En avskrivningskostnad gir uttrykk for verdiforringelsen av bygninger, anlegg og varige driftsmidler som skyldes elde, slitasje og utrangering. I det kommunale regnskapssystemet skal slike kapitalkostnader bare belastes med den lånefinansierte delen av driftsmidlene, uttrykt gjennom låne-avdrag. Når avdragene fordeles jevnt over driftsmidlenes levetid, vil avdragene ha samme effekt og innhold som avskrivninger i et resultatregnskap hvor slike driftsmidler er finansiert med lån.

Når avdragene erstattes med avskrivningene blir belastningen i regnskapet for 2017 høyere. Dette fordi avdragene belaster regnskapet med 25,8 mill. kr, mens avskrivningene utgjør nær 35,7 mill. kr. Dvs. at netto driftsresultat ville vært redusert med 9,9 mill. kr dersom man hadde lagt avskrivningskost til grunn i det kommunale regnskapet.

Figuren viser at netto driftsresultat i perioden 2014-2017 hadde vært betydelig høyere dersom avskrivningene, og ikke avdragene, hadde vært utgiftsført med resultateffekt. Samlet sett gir bruk av avdragsutgifter en resultateffekt på 9,9 mill. kr i netto driftsresultat, eller 1,2 % sett i forhold til brutto driftsinntekter, i forhold til hva det hadde vært ved resultatføring av avskrivningskostnadene.

Holmestrand kommune har de siste årene hatt gode netto driftsresultater. I 2017 bidro engangsmidler på totalt 15,9 mill. kroner til resultatet, som var langt dårligere enn det anbefalte nivået på 1,75 pst. Dette skyldes imidlertid at det ble benyttet 24 mill. kroner av disposisjonsfond til

ekstraordniært vedlikehold av kommunale bygg og veier. Dersom virkningen av engangsmidler og bevilgningen til vedlikehold trekkes ut, ville netto driftsresultat vært på ca. 2,2 pst.

5.1.3 Korrigert netto driftsresultat

For å kunne sammenligne netto driftsresultat med revidert budsjett, må imidlertid de samme forutsetningene legges til grunn, både i budsjettet og i disponeringene som gjøres i forbindelse med regnskapsavslutningen. Ved siste kvartalsrapport i 2017 hadde man imidlertid ikke alle disponeringene klare, og det var dermed flere forhold som lå inne som forutsetninger i forhold til det forventede resultatet som ble innrapportert. Følgelig er dette forhold som ikke fremgår av revidert budsjett, og som må korrigeres for å gjøre regnskapsresultatet sammenlignbart med budsjett.

Skal netto driftsresultat vurderes mot budsjettert netto driftsresultat bør resultatet korrigeres for bruk av egenkapital som etter forutsetningene skal dekke driftsutgiftene, samt korrigering for bundet avsetning til fond, altså ikke-budsjetterte avsetninger eller disposisjoner.

Korrigert netto driftsresultat, tall i hele tusen	**Regnskap 2017**	**Reg. budsjett 2017**	**Avvik**
Brutto driftsresultat	7 438	14 387	6 949
Korr. Avskrivninger	-35 657	-26 330	9 327
Netto renteutgifter	-974	9 545	10 519
Netto avdrag på lån	25 903	28 771	2 867
Netto driftsresultat	**-3 290**	**26 372**	**29 663**
Korrigering av forhold ut over budsjettert nivå	**Regnskap 2017**	**Reg. budsjett 2017**	**Avvik**
Bruk av bundet fond	-8 901	-6 259	2 642
Avsetning til bundet fond	22 900	1 960	-20 940
Sum korrigeringer	**13 999**	**-4 299**	**-18 298**
Korrigert netto driftsresultat	**10 709**	**22 073**	**11 365**

Fig: Korrigert netto driftsresultat, tall i hele tusen

Figuren ovenfor viser at dersom man korrigerer for bruk av bundet fond får man et forbedret korrigert netto driftsresultat på 2,6 mill. i forhold til budsjett, noe som henger sammen med at det er disponert betydelig mer midler fra bundne fond enn hva det er lagt opp til i budsjettet. Det er videre avsatt 20,9 mill. kr mer til bundne fond enn hva man har budsjettert med, noe som samlet sett korrigerer netto driftsresultat med nær 18,3 mill. kr.

Samlet sett ser vi av avvikskolonnen i figuren at disposisjoner og fondsavsetninger korrigerer netto driftsresultat med 4,3 mill. kr sett i forhold til budsjett (14,0 mill. kr i forhold til regnskap), og at man dermed får et korrigert netto driftsresultat som er 11,4 mill. kr høyere enn hva man hadde lagt til grunn i budsjettet.

Det er imidlertid viktig å merke seg at korrigert netto driftsresultat ikke viser den økonomiske situasjonen kommunen befinner seg i, men representerer forskjellen mellom oppnådd netto

driftsresultat i regnskapet sett i forhold til de forutsetningene som var lagt til grunn i regulert budsjett, og således også i de prognoser som har blitt avgitt i løpet av regnskapsåret.

5.1.4 Regnskapsmessig mindreforbruk

Netto driftsresultat korrigert for avsetninger til og bruk av fond viser regnskapsmessig mer- eller mindreforbruk (bunnlinjen/over- eller underskudd).

Holmestrand kommune fikk i 2017 et regnskapsmessig mindreforbruk på nær 11,4 mill. kroner. Grafen nedenfor viser regnskapsmessig resultat i perioden 2014-2017.

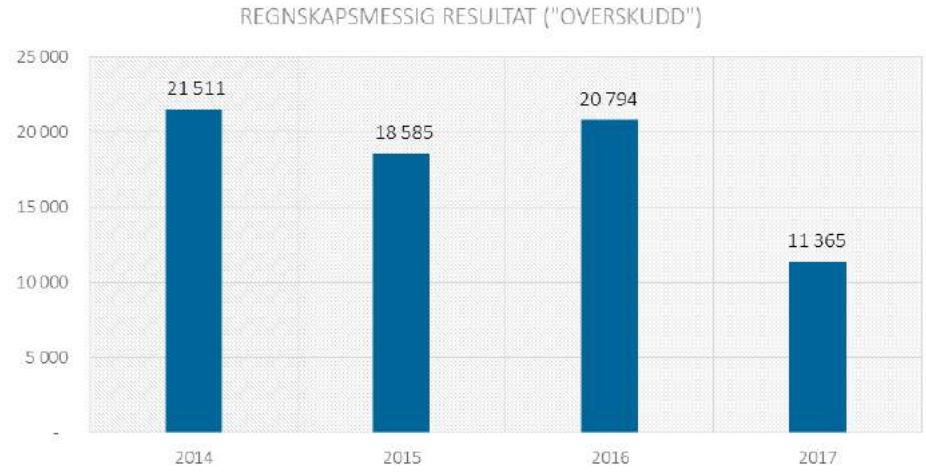

Samlet sett leverte kommunens virksomheter et regnskapsresultat som var 2,9 mill. kr eller 0,5 % høyere enn budsjett. Årsaker til budsjettavvik er ellers presentert under respektive kapitler. Resultatet knytter seg grovt sett til lavere netto finanskostnader, lavere pensjonskostnader samt høyere skatteinntekter enn budsjettert.

5.2 DRIFTSREGNSKAPET

Hovedoversikt 2017 - drift (tall i 1000 kr)	Regnskap 2017	Reg. budsjett 2017	Oppr. budsjett 2017	Regnskap 2016
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	-30 708	-28 140	-26 900	-27 334
Andre salgs- og leieinntekter	-78 555	-75 972	-75 259	-79 452
Overføringer med krav til motytelse	-116 697	-75 821	-75 983	-115 510
Rammetilskudd	-265 797	-265 822	-265 822	-254 831
Andre statlige overføringer	-61 289	-39 268	-28 345	-64 513
Andre overføringer	0	0	0	0
Skatt på inntekt og formue	-280 234	-270 473	-270 473	-265 507
Eiendomsskatt	-9 135	-10 500	-10 500	-9 145
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	-842 414	-765 995	-753 282	-816 292
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	395 248	373 229	365 546	360 823
Sosiale utgifter	109 676	115 455	111 497	100 666
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.prod.	110 006	92 195	90 079	73 793
Kjøp av tjenester som erstatter tj.prod.	142 465	130 944	129 478	130 605
Overføringer	56 798	42 228	41 585	43 543
Avskrivninger	35 657	26 330	26 330	33 202
Fordelte utgifter	0	0,001	0,001	0
Sum driftsutgifter	849 852	780 382	764 515	742 632
Brutto driftsresultat	7 438	14 387	11 233	-73 661
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	-6 441	-5 566	-5 566	-5 809
Gevinst på finans. instrumenter (omløpsmidler)	-16 039	-8 900	-8 900	-17 579
Mottatte avdrag på utlån	-48	-100	-100	-19
Sum eksterne finansinntekter	-22 528	-14 566	-14 566	-23 406
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	19 283	20 711	20 711	15 601
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	2 223	3 300	3 300	9 498
Avdrag på lån	25 789	28 751	28 751	24 647
Utlån	162	120	120	39
Sum eksterne finansutgifter	47 457	52 882	52 882	49 785
Resultat eksterne finanstransaksjoner	24 929	38 316	38 316	26 379
Motpost avskrivninger	-35 657	-26 330	-26 330	-33 202
Netto driftsresultat	-3 290	26 372	23 219	-80 483
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidl. års regnsk.mindreforbruk	-20 794	-20 794	0	-18 585
Bruk av disposisjonsfond	-25 984	-25 984	-24 700	-6 000
Bruk av bundne fond	-8 901	-6 259	-6 009	-8 158
Sum bruk av avsetninger	-55 680	-53 038	-30 709	-32 743
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	24 705	24 705	3 911	36 602
Avsatt til bundne fond	22 900	1 960	3 580	55 830
Sum avsetninger	47 606	26 665	7 491	92 432
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	**-11 365**	**0**	**0**	**-20 794**

5.2.1 Skatt, rammeoverføringer og andre inntekter

Frie inntekter

Frie inntekter, som består av skatteinntekter og rammetilskudd, ble samlet sett 9,7 mill. kroner høyere enn budsjettert.

Skatteveksten på årsbasis ble i statsbudsjettet for 2017 anslått til 1,5 pst for kommunene, men ble i revidert nasjonalbudsjett (RNB) satt ned til 1,0 pst. Det ble gjort nye vekstanslag for 2017 i forbindelse med statsbudsjett for 2018, hvor vekstanslaget for 2017 var 3,3 prosent for kommunene samlet.

Tabellen nedenfor viser de frie inntektene for 2017.

Frie inntekter	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik
Skatteinntekter	-280 234	-270 473	9 761
Rammetilskudd	-265 797	-265 822	-25
Sum	**-546 031**	**-536 295**	**9 736**

I likhet med foregående år, har skatteveksten tatt seg betydelig opp mot slutten av året og har sammenheng med ekstraordinært store uttak av utbytter som følge av skattereformen. Samlet sett fikk kommunene en vekst i skatteinntekter på 4,5 pst fra 2016. I Holmestrand kommune viser skatteinntektene isolert sett en vekst på 5,5 pst fra fjoråret. Det er viktig å være klar over at merskatteveksten i 2017 bare gav ekstra inntekt for året 2017, og i liten grad vil påvirke nivået på forventede skatteinntekter i 2018 og fremover.

Grafen nedenfor viser skatteinngangen i perioden 2014-2017. Tallene er oppgitt med positivt fortegn for å lette lesbarheten.

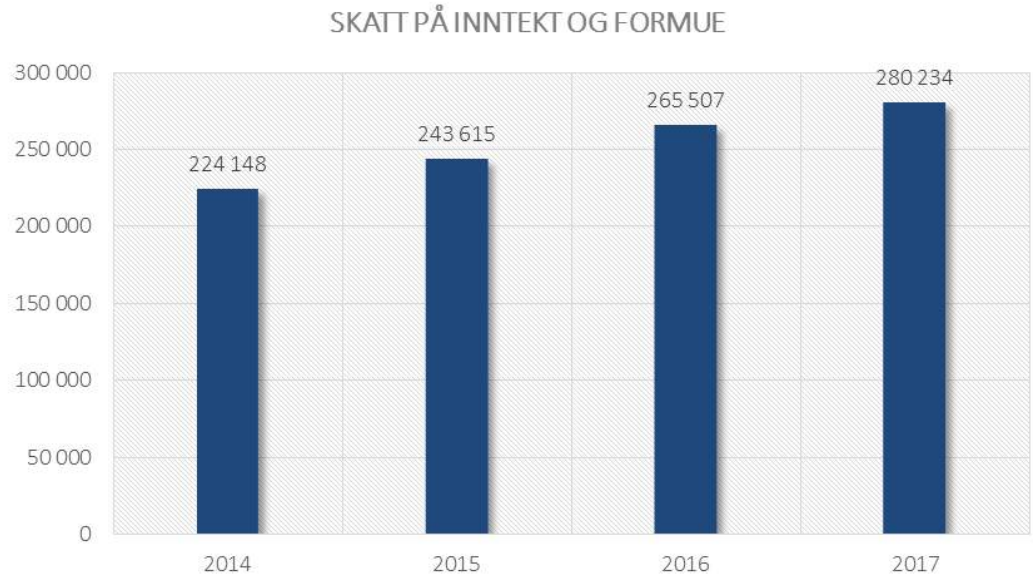

Grafen nedenfor viser skatteinntekter i prosent av landsgjennomsnittet for alle kommunene i Vestfold, før og etter inntektsutjevning.

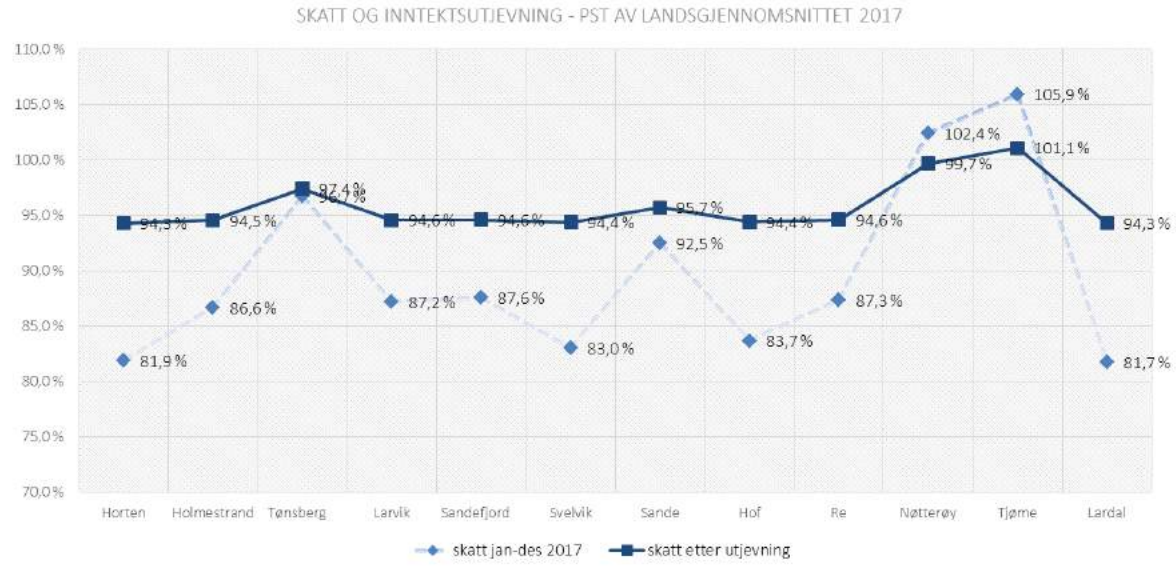

Eiendomsskatt

Budsjettert inntekt fra eiendomsskatt har vært uforandret de siste årene. Etter et par år med en del korrigeringer og tilbakebetalinger har inntekten de siste fire årene stabilisert seg på et noe lavere nivå enn budsjettert. Grafen nedenfor viser inntekter fra eiendomsskatt i perioden 2014-2017. Budsjettert inntekt ligger i 2017 på 10,5 mill. kroner, og med en liten årlig økning nærmer inntekten seg gradvis det budsjetterte beløpet. Inntekten i 2017 er imidlertid marginalt lavere enn i 2016.

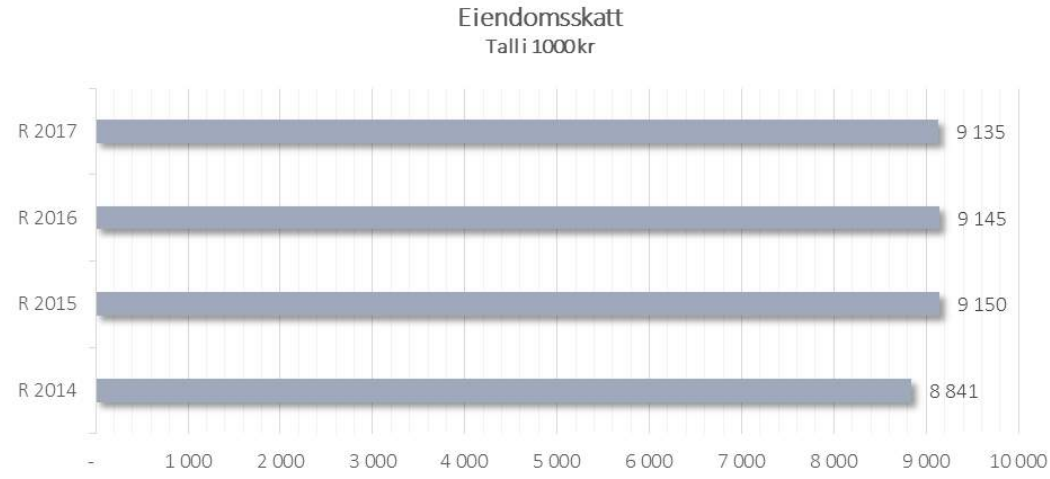

Momskompensasjon

Grafen nedenfor viser inntekter fra momskompensasjon som er ført i driftsregnskapet i de enkelte år.

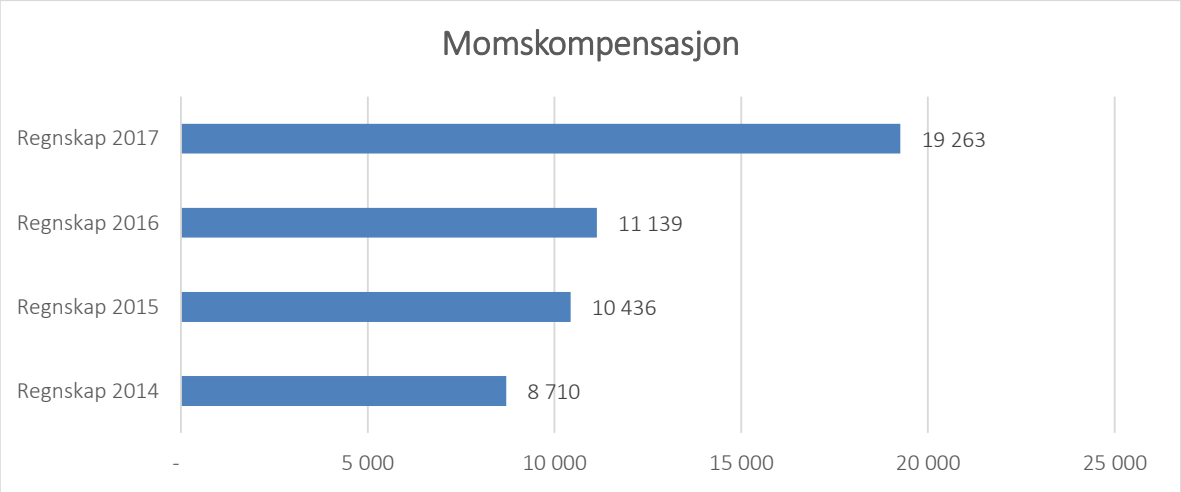

Den høye momskompensasjonen i 2017 henger sammen med de økte utgiftene til kjøp av varer og tjenester som er omtalt tidligere i rapporten, spesielt knyttet til vedlikehold på kommunale bygg og veier, samt bruk av engangsmidler til kommunesammenslåingen.
Momskompensasjon fra investeringer er ført direkte i investeringsregnskapet, med et beløp i 2017 på vel 21,3 mill. kroner.

5.2.2 Lønnsutgifter

Lønnsutgiftene er kommunenes klart største utgift, og utgjør ca. 60 pst av brutto driftsutgifter. Holmestrand kommune hadde i 2017 lønnsutgifter korrigert for sykelønns- og svangerskapsrefusjoner på vel 465 mill. kroner. Tallene inkluderer ikke premieavvik. Grafen nedenfor viser utviklingen i lønnsutgifter de siste 5 årene, både i løpende priser og i faste 2017-kroner.

Når det korrigeres for lønnsøkningen, og utgiftene presenteres i faste 2017-kroner, kan utviklingen i lønnsutgifter si noe om årsverksutvikling, dog kan økning i totale utgifter også skyldes lønnsglidning (lønnsøkning i stillinger utenom ordinære lønnsoppgjør) og ulikt korttidsfravær. En stor del av økningen fra 2016 til 2017 skyldes at Holmestrand fra høsten 2016 er vertskommune for kommunalteknikk i Hof. Dette slår inn med full årseffekt i 2017.

I forhold til budsjett er det et mindreforbruk på 2 mill. kroner. Dette anses som balanse på et budsjett på nesten 0,5 mrd. kroner. Dersom årets premieavvik og amortisering av tidligere års premieavvik også tas med er mindreforbruket i forhold til budsjett på 4,4 mill. kroner.

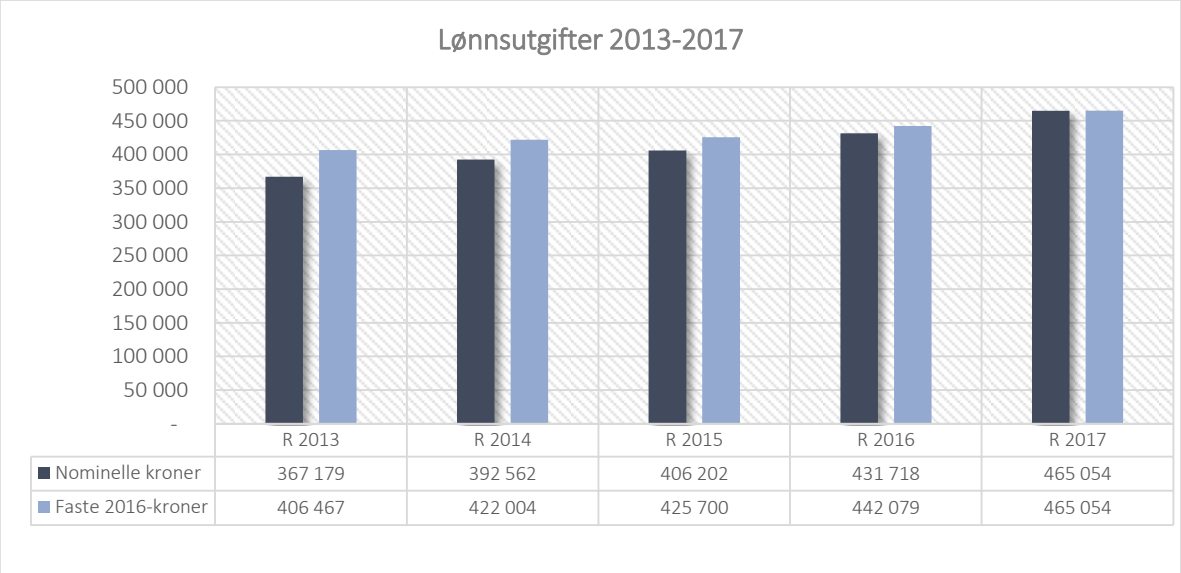

	R 2013	R 2014	R 2015	R 2016	R 2017
Nominelle kroner	367 179	392 562	406 202	431 718	465 054
Faste 2016-kroner	406 467	422 004	425 700	442 079	465 054

5.2.3 Pensjonsutgifter

For å sikre forutsigbarhet og stabilitet la departementet i 2002 om regnskapsreglene for kommunesektoren slik at det var den årlige pensjonskostnaden og ikke pensjonspremiene som belastet kommuneregnskapet. Til forskjell fra pensjonspremiene beregnes pensjonskostnader ut fra den gjennomsnittlige årlige lønnsvekst, den avkastning på pensjonsmidler som normalt kan forventes et år osv.

Differansen mellom innbetalt premie (utgiften) og pensjonskostnad, kalles «årets premieavvik». De siste årene har innbetalt premie vært høyere enn pensjonskostnaden og premieavviket blir dermed positivt og inntektsført i regnskapet. Denne inntektsføringen gir ikke likviditetsmessig effekt, og kommunens regnskap kan dermed vise et godt resultat selv om kommunen har dårlig likviditet.

Premieavviket, som inntektsføres i regnskapet har sin motpost i balansen i form av kortsiktig gjeld. Denne gjelden skal avskrives (amortiseres) over 7 år (10 år i årene 2011-2014, og 15 år inntil 2011). Dette innebærer at 1/7 av premieavviket blir belastet regnskapet i påfølgende år. Siden 2002 har disse premieavvikene akkumulert seg opp til et betydelig beløp.

Grunnet kommunens bruk av premiefond for å eliminere premieavviket de siste årene er denne pensjonsgjelden på vei nedover. Det akkumulerte premieavviket ved utgangen av 2017 er på vel 55 mill. kroner. Dette er en reduksjon på vel 13 mill. kroner fra 2016, hvor pensjonsgjelden var på 68,5 mill. kroner. Pensjonsfondet står fortsatt ubrukt, og har en saldo på vel 88 mill. kroner.

Tabellen nedenfor viser premieavviket (eks. arbeidsgiveravgift) for 2017 fordelt på ansattgruppe.

Premieavvik 2017	Sykepleiere	Lærere	Fellesordning	Sum
Premieavvik 2017	-85	445	1 725	2 086
Amortisering	980	-186	9 661	10 455
Netto virkning 2017	**895**	**260**	**11 386**	**12 541**
Prognose amortisering 2018	*992*	*-250*	*9 414*	*10 157*

5.2.4 Finansielle inntekter

Finansielle inntekter består hovedsakelig av avkastning fra finansplasseringer. Resultatet for 2017 er vesentlig bedre enn i 2016. Det påpekes imidlertid at avkastning knyttet til langsiktig finansiell aktiva vil kunne svinge betydelig fra år til år, og at det er viktig at kommunen ikke tar større finansiell risiko enn den har finansielle muskler til å bære. Viktigheten av å opprettholde bufferfond finans og at fondet holdes på en fornuftig størrelse sett i forhold til kommunens plasseringer påpekes i sammenhengen. Samlet avkastning i 2017 endte på vel 13,8 mill. kroner. Det var også i 2017 store svingninger fra måned til måned, som grafen nedenfor viser.

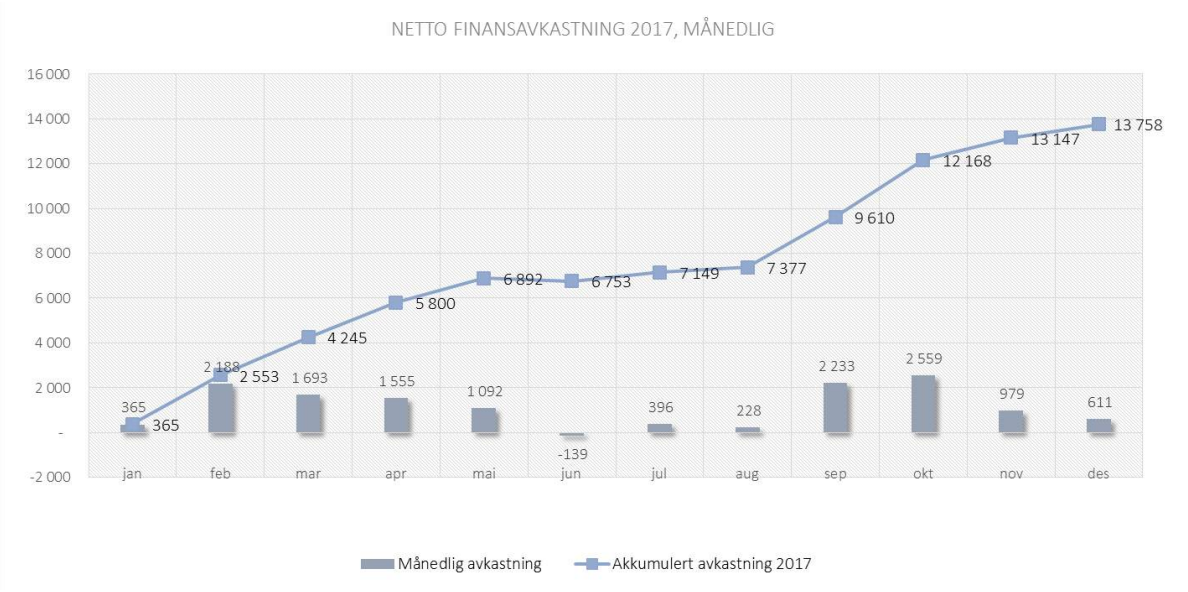

I 2017 ble gav kommunenes finansplasseringer en avkastning på 13,8 mill. kroner, en økning på 5,7 mill. kr fra 2016. Finansinntekter er budsjettert med 8,9 i finansinntekter, samt 3,3 mill. kr i tap i enkeltmåneder knyttet til de samme finansplasseringene, og må sees i en sammenheng. Netto finansavkastning var dermed budsjettert til 5,6 mill. kr, og gav i 2017 en merinntekt på 8,2 mill. kr i forhold til budsjett.

Årlig avkastning i perioden 2008-2017 vises i figuren nedenfor.

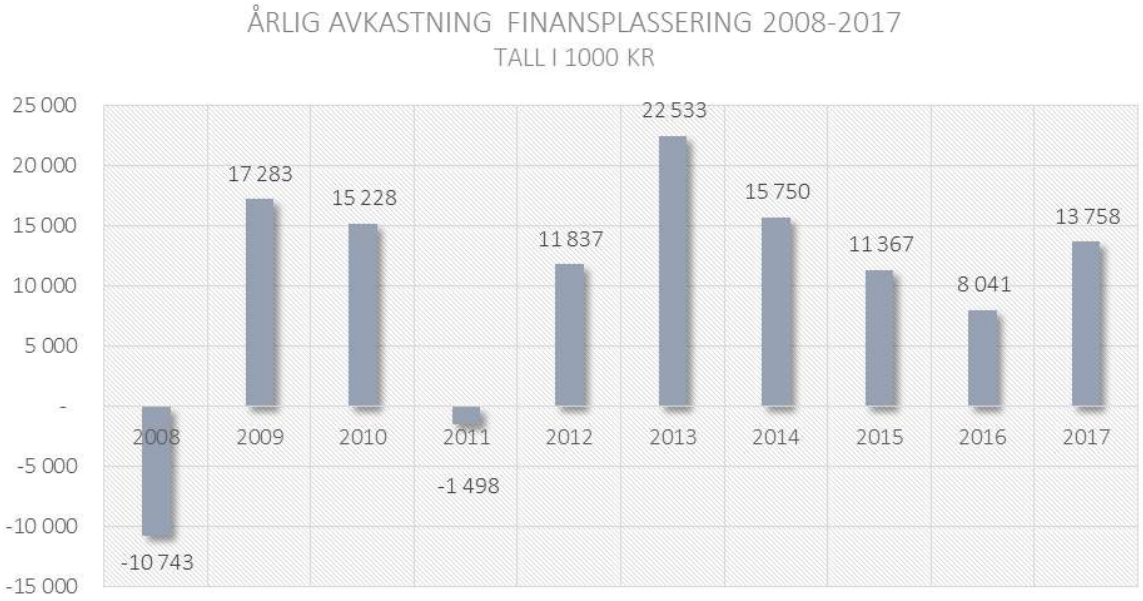

5.2.5 Finansielle utgifter

Gjeldsrenten har holdt seg lav gjennom hele 2017. Renteutgiftene på ordinær gjeld endte i 2017 på 19,3 mill. kroner. Dette er 1,4 mill. kroner lavere enn budsjettert.

Avdragsutgiftene var på 25,8 mill. kroner i 2017. Dette er ca. 3,0 mill. kroner under budsjettert nivå. I tillegg kommer avdragsutgifter som er ført i investeringsregnskapet på 5,5 mill. kr knyttet til videreutlån.

5.2.6 Netto renter

Netto renteutgifter uttrykker forholdet mellom renteutgifter og renteinntekter, og inkluderer avkastning på finansplasseringer. Dersom netto renteutgifter er et negativt tall innebærer det at inntektene er høyere enn utgiftene. Grafen nedenfor viser netto renter i perioden 2009-2017.

I 2017 var renteutgiftene nær 1,0 mill. kroner lavere enn renteinntektene.

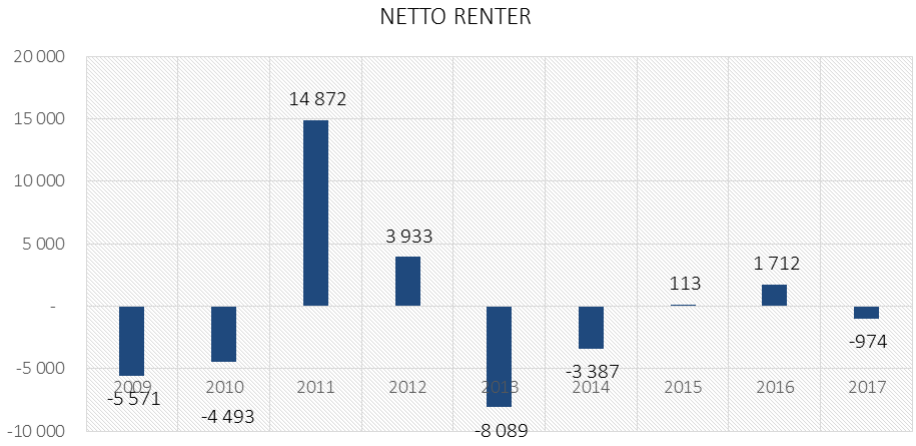

5.3 INVESTERINGSREGNSKAPET

Investeringer 2017 – i 1000 kr	Regnskap 2017	Reg.bud. 2017	Avvik
Oppfølging IKT-plan	7 168	4 100	-3 068
Tilskudd kirken	2 500	2 500	-
Egenkapitaltilskudd KLP	2 109	2 000	-109
Flerbrukshall Ekeberg skole	21	-	-21
Inventar skoler	299	300	1
Flerbrukshall Botne skole	2 092	1 600	-492
Hvitstein stadion oppgradering	671	1 000	329
Uteområde Ekeberg skole	2 276	2 300	24
Totalrehabilitering Kleiverud skole	125	1 000	875
Grunnerverv Botne flerbrukshall	19	-	-19
Lekeapparater Kleiverud barnehage	468	450	-18
Barnehage Gausetangen	30 672	30 000	-672
Grunnarbeid paviljong Knutseskogen	89	-	-89
Garasjer Roveveien 17	2 383	2 400	17
Velferdsteknologi	237	300	63
Boliger for funksjonshemmede	26 586	25 500	-1 086
Ombygging Holmestrand bo- og behandlingssenter	-	2 000	2 000
Småhus	41	-	-41
Utstyr sykehjem/boliger	1 290	1 300	10
IKOS - innkjøps datasystem	259	400	141
Investeringer VAR	28 867	30 000	1 133
Investeringer VAR - renseanlegg Holmestrands andel	119	10 000	9 881
Investering renseanlegg utenfor VAR - dekkes av Sande	9 259	20 000	10 741
Planbil	245	250	5
Sekkepost teknisk	5 800	5 000	-800
Trafikksikkerhet	-354	1 000	1 354
Båt Skjærgårdstjenesten	262	-	-262
Vei Sjøskogen – Kleivan	691	2 000	1 309
Heis i fjell - heisinnretning og heishus	5 710	5 500	-210
Nærskildgate 4 – Minde	342	500	158
Dr. Graaruds plass	9 074	9 000	-74
Gangvei Strandholmen	-	4 000	4 000
Refusjon Solsiden	-	3 900	3 900
Refusjon Solsiden	6 024	-	-6 024

Investeringer 2017 – i 1000 kr	Regnskap 2017	Reg.bud. 2017	Avvik
Traktor 2017	1 668	1 600	-68
Ny lastebil 4X4 2017	2 585	2 600	15
Opprustning av svømmehallen	4 174	3 000	-1 174
Turvei Sande	2 967	5 000	2 033
Merking av turer	-	120	120
Inventar nytt bibliotek	6 144	5 900	-244
Flygel Biorama	190	300	110
Sum	**163 072**	**186 820**	**23 748**

Det er et avvik på knapt 2 mill. kroner i denne oversikten sammenlignet med skjema 2B tidligere i rapporten. Dette skyldes at i denne oversikten er egenkapitaltilskudd KLP tatt med, men dette skal ikke være med i skjema 2B.

Totalt er det brukt 23,7 mill. kr mindre enn budsjettert beløp. Hovedårsaken til mindreforbruket er i stor grad knyttet til forsinkelse i prosessen med nye Holmestrand renseanlegg. Byggearbeidene vil starte opp våren 2018, og det anbefales derfor at restmidlene overføres til 2018 for å være med på å finansiere prosjektet.

5.3.1 Større prosjekter i 2017

Gausetangen barnehage

Byggingen av en ny barnehage på Gausetangen kom godt i gang i 2016. Barnehagen bygges som en fleksibel 4-avdelings barnehage, med mulighet for utvidelse med 2 avdelinger hvis behov. Backers barnehage legger ned sin virksomhet, og vil bli en del av den nye barnehagen. Barnehagen er tatt i bruk august 2017, og er i full drift.

Turvei til Sande

Jernbaneverket er ansvarlig for å ta bort eksisterende skinnegang og tilhørende materiell, samt utarbeide en sammenhengende turvei/sti med gruset dekke Holmestrand - Sande.
Deler av prosjektet var ferdigstilt innen våren/sommer 2017.

Vestfold fylkeskommunes hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø, sak 67/14, bevilget midler til asfaltering i 2017. Siden Holmestrand kommune ikke rakk å avklare hvorvidt den aktuelle traseen skulle asfalteres i 2017 ønsker Holmestrand kommune å utsette eventuell asfaltering til 2018.
Det er lagt et topp dekke med knust asfalt helt fram til Sande og turstien ble lyssatt fra Holmestrand sentrum til Sjøskogen. Dette ble gjort høsten 2017.
Videre så vil Smørsteinstunnelen bli lyssatt og åpnet sommeren 2018 og det skal også bygges tre rasteplasser langs turveien i løpet av våren 2018. En like før Sjøskogen, en ved Smørsteinstunnelen og en ved Bogen.

Dr. Graarudsplass - uteområde

Hele plassen er steinlagt. På den nederste delen av plassen er det satt opp ett lekeområde og fontene. På den øverste delen av plassen er det benker og bord. Øverste og nederste del av plassen er atskilt med sittetribune. I tillegg er plassen universelt utformet med en HC rampe. Prosjektet ble ferdigstilt i mai 2017.

.

Vei Sjøskogen – Kleivan

Bystyret vedtok 14. juni 2017 å iverksette en anbudsprosess for vei Sjøskogen - Kleivan innenfor en kostnadsramme på kr 50 mil. eks mva. Prosjektet skulle utføres som en totalentreprise. Administrasjonen har gått gjennom det materialet vedtaket bygger på, for å forsikre at kommunen kan gjennomføre en totalentreprise innen disse rammer. De juridiske forhold var en del av dette arbeidet og dette var klarlagt høsten 2017. Entreprisen går ut på anbud vår 2018.

Asfaltering 2017

Det ble bevilget 10 mill. kroner til reasfaltering av kommunale veier i 2017. Totalt er det asfaltert 23 km vei.

VA investering – Prosjektstatus 2016

Dunkebekken

Jobben med forprosjektet ble utført i 2016. Detaljprosjekteringen av Dunkebekken startet opp i 2017. Prosjektet har blitt gjennomgått og de første to omrader legges ut på anbud april 2018.

Renseanlegget

Arbeid med samlokalisering av renseanlegg for Sande og Holmestrand ble videreført. Videre prosjektering som grunnlag for anbudskonkurranse for 3 separate konkurranser ble utført i 2017, prosjektet ferdigstilles årsskiftet 2018/2019 (nybygget), rehabiliteringsarbeid for eldre del ferdigstilles vår 2019.

Prosjekter 2017 (utvalg)

I 2017 var det totalt 22 prosjekter som ble utført. I tabellen under er det listet opp et utvalg med status.

Prosjektnavn	Status	Kommentarer
VA Godakerveien	Anleggsfase	Ferdig 2017
VA Roveveien - Rovedalen	Anleggsfase	Ferdig 2017
VA Rovedalen – Dam store basseng	Prosjektering/Anleggsfase	Ferdig 2017
Rehabilitering Dam store basseng	Prosjektering/Anleggsfase	Ferdig 2017
Weidemanns gate VA	Prosjektering	Ferdig 2018
Hvittingfossveien – Kommunelagert (vannforsyning)	Prosjektering/Anleggsfase	Ferdig 2018
H.strand renseanl., ombygg. til sekundærrensekrav	Prosjektering/Anleggsfase	Ferdig 2018/2019
Dunkebekken VA parsell A og B	Detaljprosjektering	Ferdig 2017
VA Dr. Graaruds plass	Prosjektering/Anleggsfase	Ferdig 2017

Sum investeringer VAR 2017: 28,866 mill. kroner utført, budsjettet var på 30 mill. kroner, mindre forbruket på 1,1 mill. kroner skyldes prosjekter som videreføres i 2018.

Sekkepost teknisk

Følgende prosjekter ble betalt fra sekkeposten:

Prosjekt	Beløp
Brannsikkerhet	1 875 725,00
Ny heis Gjøklep	808 295,00
Reguleringsplan Krana	51 219,00
Ekelundveien 1	1 638 940,00
Rove reservestrøm	1 425 498,00
Sum	**5 799 676,00**

6 RESULTATER PÅ PROGRAMOMRÅDENE

Programområder 2017	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik 2017	Avvik 2016
Administrasjon				
Driftsutgifter	79 698	54 776	-24 923	-7 772
Driftsinntekter	-29 028	-5 031	23 997	8 764
Netto driftsutgifter	**50 670**	**49 745**	**-926**	**990**
Skole				
Driftsutgifter	140 862	124 789	-16 071	-10 549
Driftsinntekter	-33 910	-19 459	14 450	11 836
Netto driftsutgifter	**106 951**	**105 329**	**-1 621**	**1 286**
Barnehage				
Driftsutgifter	86 246	86 836	591	-206
Driftsinntekter	-13 854	-9 789	4 065	2 162
Netto driftsutgifter	**71 624**	**76 272**	**4 649**	**1 003**
Helse, sosial og omsorg				
Driftsutgifter	340 448	314 196	-26 252	-21 193
Driftsinntekter	-85 482	-62 997	22 485	22 953
Netto driftsutgifter	**254 964**	**251 198**	**-3 767**	**1 759**
Teknisk				
Driftsutgifter	159 820	147 761	-12 059	-13 723
Driftsinntekter	-107 356	-96 847	10 509	15 863
Netto driftsutgifter	**52 463**	**50 914**	**-1 549**	**2 141**
Kultur				
Driftsutgifter	14 837	14 949	112	-857
Driftsinntekter	-4 516	-4 292	224	906
Netto driftsutgifter	**10 321**	**10 657**	**336**	**49**
Netto driftsutgifter	**546 993**	**544 115**	**-2 878**	**7 228**

Øvrige kommentarer til de økonomiske resultatene kommer i de påfølgende kapitler.

7 ADMINISTRASJON

Programområdet består av rådmann og ledergruppe, samt virksomhetene Personal og utvikling og Økonomi, herunder blant annet servicetorg, IKT, dokumentsenter og oppfølging av folkevalgte.

Året 2017 har stått i kommunesammenslåingens navn, der det har vært fullt fokus på sammenslåingen med Hof kommune, samtidig som det skal sikres at Sande kommune er med hele veien. Administrasjonsområdet er kanskje det området som har hatt mest trykk; alle de store, tunge fagsystemene har vært ute på anbud, med alt det medfører å innføre nytt økonomi- og lønnssystem, nytt saks- og arkivsystem, bytte av bankforbindelse, ny kontoplan m.m.

Medio september 2017 var det også oppstart av Jarlsberg IKT, hvor Hof og Holmestrand, i likhet med Tjøme, Nøtterøy, Re og Tønsberg overførte sine ansatte til et felles driftsselskap. Dette medførte også en del endringer og arbeid med nett og servere, som bidro til en litt kaotisk hverdag. Det meste av dette har i skrivende stund kommet på plass, og det ligger an til et mer rolig 2018 på i hvert fall dette området.

7.1 ØKONOMISKE RESULTATER ADMINISTRASJON

Administrasjon - tall i 1000 kr	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik 2017	Avvik 2016
Rådmann				
Utgifter	41 004	19 851	-21 153	-6 934
Inntekter	-24 150	-2 310	21 839	7 843
Netto driftsutgifter	**16 854**	**17 541**	**686**	**909**
Personal- og utviklingsavdelingen				
Utgifter	20 226	18 683	-1 543	-838
Inntekter	-1 631	-835	797	556
Netto driftsutgifter	**18 595**	**17 848**	**-746**	**-282**
Økonomiavdelingen				
Utgifter	18 468	16 242	-2 227	0
Inntekter	-3 247	-1 886	1 361	365
Netto driftsutgifter	**15 221**	**14 356**	**-866**	**365**
Sum Administrasjon				
Utgifter	79 698	54 776	-24 923	-7 772
Inntekter	-29 028	-5 031	23 997	8 764
Netto driftsutgifter	**50 670**	**49 745**	**-926**	**992**

Merforbruket skyldes i stor grad økte lisensutgifter til fagsystemer.

8 SKOLER

Programområdet består av følgende virksomheter (antall per 31.12.2017):

SKOLE	KLASSER	ELEVER	ANTALL I SFO
Botne skole[1]	14	293	128
Ekeberg skole	14	359	152
Kleiverud skole	9	156	65
Gjøklep ungdomsskole	15	360	-

Voksenopplæringen ligger organisatorisk under Gjøklep ungdomsskole.

8.1 ØKONOMISKE RESULTATER SKOLER

Skoler - tall i 1000 kr	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik 2017	Avvik 2016
Skoler felles				
Utgifter	13 785	9 480	-5 690	-1 030
Inntekter	-2 766	-900	1 865	1 269
Netto driftsutgifter	**11 019**	**8 580**	**-3 825**	**239**
Botne skole				
Utgifter	30 097	29 622	-474	-1 246
Inntekter	-8 038	-6 616	1 421	50
Netto driftsutgifter	**22 059**	**23 006**	**947**	**-1 196**
Ekeberg skole				
Utgifter	30 943	27 022	-3 921	-2 963
Inntekter	-9 023	-5 181	3 842	3 310
Netto driftsutgifter	**21 920**	**21 841**	**-79**	**347**
Gjøklep ungdomsskole og voksenoppl.				
Utgifter	45 303	40 882	-4 421	-5 322
Inntekter	-10 154	-4 272	5 883	6 125
Netto driftsutgifter	**35 149**	**36 610**	**1 462**	**803**
Kleiverud skole				
Utgifter	16 748	15 807	-941	73
Inntekter	-3 903	-2 489	1 413	1 082
Netto driftsutgifter	**12 845**	**13 318**	**472**	**1 155**
PPT				
Utgifter	3 985	3 361	-625	-61
Inntekter	-26	0	26	0
Netto driftsutgifter	**3 959**	**3 361**	**-598**	**-61**
Sum skoler				
Utgifter	140 861	124 789	-16 071	-10 549
Inntekter	-33 910	-19 459	14 450	11 836
Netto driftsutgifter	**106 951**	**105 330**	**-1 621**	**1 287**

[1] Inkludert velkomstklassen.

8.2 MÅL FOR PROGRAMOMRÅDET

1. Alle elever har god digital kompetanse, som ruster dem til å møte fremtidens krav til ferdigheter og gjør dem til bevisste digitale brukere.
2. Alle elever har solide språklige ferdigheter.
3. Alle elever har sosial kompetanse som gjør dem i stand til å medvirke positivt i egen og andres utvikling i samfunnet.

8.2.1 Måloppnåelse

Ansvarsområdet felles skole har et betydelig underskudd i 2017. Dette skyldes kraftig økte kostnader knyttet til elever som vi har måttet gi opplæringstilbud på alternative arenaer. Dagskostnaden er høy, og det samme gjelder skyssutgiftene. Behovet for slike tiltak er vanskelig å planlegge, og de skal så langt som mulig være av midlertidig karakter. Alternative læringsarenaer benyttes i de tilfeller hvor «alt annet» er prøvd og man etter sakkyndig uttalelse og helhetsvurdering kommer til at dette vil være det mest riktige tilbudet for elevene det gjelder.

I tillegg har utgifter knyttet til elever i andre kommuner og i friskoler økt. Antallet elever i friskoler ligger relativt jevnt fra år til år; ca. 90, men vi har hatt økte kostnader knyttet til spesialpedagogiske tiltak. Friskolene har begrensete muligheter til å organisere dette i grupper som ville vært mer kostnadseffektivt.

Som følge av digitaliseringen av Holmestrandsskolen, har det vært en god del engangskostnader knyttet til lisenser og programvare. Disse inngår ikke i investeringsmidlene og er følgelig utgiftsført som drift i 2017. Det samme gjelder en del årslisenser som det fremover må vurderes om skal utgiftsføres helt eller delvis på de enkelte skolene.
Skolene og programområdet som helhet har et betydelig bedre resultat, noe som blant annet skyldes at de nevnte utgiftene ikke er belastet de respektive skolene men håndtert på fellesansvar skole.

<u>Digitalisering</u>
I tråd med digitaliseringsstrategien for Holmestrandsskolen har nå alle elever i 1. – 3. trinn hver sin iPad og i 4. – 10. trinn hver sin bærbare PC. Lærere og assistenter har nødvendig og oppdatert utstyr, og det er elektroniske tavler i alle klasserom. Det er bestemt at alle elever på 4. og 8.trinn gjennomfører de nasjonale kartleggingsprøvene i digitale ferdigheter, slik at skolene kan bruke resultatene til videreutvikling av opplæringstilbudet.
Skolene har også arbeidet systematisk med kompetanseheving for ansatte, gjennom internskolering, ulike kurs, erfaringsdeling og praktisk utprøving med bistand av pedagogisk IKT-rådgiver. Det har vært satset på samarbeid med foreldregruppen om nettvett gjennom, «Bruk huet»-kampanjen som gir informasjon og veiledning til foresatte.

Språklige ferdigheter

Holmestrandsskolen ble i samarbeid med alle offentlige og private barnehager i Holmestrand, Vestfold fylkeskommune, Holmestrand videregående skole og Holmestrand Internasjonale Montessoriskole en del av Utdanningsdirektoratets språkkommunesatsing i 2017. Dette er et unikt samarbeid som har som mål å styrke barn og unges språklige ferdigheter og løfte antall gjennomført og bestått i videregående skole. Dette skal først og fremst skje gjennom økt kompetanse og bevissthet hos alle som arbeider med barn og unge i hele opplæringsløpet og på tvers av fag. Høsten 2016 ble prosjektet forankret politisk og i virksomhetene, og strategiplan ble utarbeidet og godkjent av UDIR. Selve prosjektet ble gjennomført i 2017, og nettressursen «Språkløyper» har vært, og vil være det mest sentrale kompetansehevingstiltaket. De ulike barnehager og skoler i kommunen har hatt sin lokale tilpasning til planen. Språksatsingen vil fortsette de neste årene, og internskolering og erfaringsdeling i virksomhetene danner grunnlaget for det fremtidige arbeidet. Nettverksarbeid vil likeledes bli videreført.
Våren 2018 ferdigstilles digital, helhetlig språkplan for et samlet opplæringsløp.
Sluttrapport oversendes Utdanningsdirektoratet i februar 2018.

Sosial kompetanse

I Holmestrandsskolen gjennomføres det ulike trivselsundersøkelser, og det er en rekke trivselstiltak på alderstrinnene. Alle skoler arbeider strukturert med å utvikle sosiale ferdigheter.
Resultatene av undersøkelsene er gjennomgående bra. Tabellen nedenfor viser resultater fra de årlige, sentrale elevundersøkelsene på 7. trinn. Det er marginale endringer fra fjoråret.

Snitt	Holmestrand kommune (14-15)	Holmestrand kommune (15-16)	Holmestrand kommune (16-17)	Holmestrand kommune (17-18)
1. Motivasjon og mestring				
1.1 Motivasjon	3,87	3,84	3,93	3.84
1.2 Innsats	4,15	4,18	4,16	4.13
1.3 Mestring	4,06	3,99	3,97	4.00
1.4 Faglig utfordring	4,29	4,14	4,18	4.27
1.5 Relevant opplæring	3,53	3,34	3,81	3.81
2. Arbeidsmiljø				
2.1 Trivsel	4,37	4,32	4,39	4.34
2.2 Trygt miljø	4,24	4,19	4,24	4.21
2.3 Mobbing på skolen (utgått)	4,86	4,80	-	
2.4 Krenkelser (utgått)	4,71	4,66	-	
2.5 Mobbing blant elever	-	-	4,75	4.70
2.6 Digital mobbing	-	-	4,88	4.87
2.7 Mobbing fra voksne	-	-	4,93	4.92
3. Klasseledelse				
3.1 Støtte fra lærerne	4,28	4,29	4,33	4.35
3.2 Arbeidsro	3,46	3,46	3,54	3.57

Snitt	Holmestrand kommune (14-15)	Holmestrand kommune (15-16)	Holmestrand kommune (16-17)	Holmestrand kommune (17-18)
3.3 Elevdemokrati og	3,77	3,66	3,68	3.72
3.4 Felles regler	4,21	4,17	4,14	4.16
3.5 Læringskultur	3,93	3,95	3,98	3.99
3.6 Praktisk opplæring	2,65	2,60	3,08	3.43
3.7 Variert opplæring	3,61	3,64	4,02	3.87
4. Vurdering				
4.1 Vurdering for læring	4,00	3,96	3,98	4.04
4.2 Egenvurdering	3,56	3,30	3,26	3.27
4.3 Vurdering for læring	3,83	3,72	3,71	3.75
5. Veiledning og rådgivning				
5.1 Skolehelsetjenesten	3,80	3,86	3,81	3.87
5.2 Rådgivning	3,86	3,77	3,56	3.66
6. Støtte hjemmefra				
6.1 Støtte hjemmefra	4,13	4,14	4,20	4.23

Barneskolene har videreført arbeidet med «Smart oppvekst» med fokus på positiv forsterking av karakteregenskaper hos elevene. Det arbeides systematisk med egenskapene for å bevisstgjøre elevene om egen atferd, konsekvenstenkning og for å fremme et godt psykososialt miljø. Alle skolene har programmer hvor elever er medvirkende i arbeidet med trivselsfremmende aktiviteter. Videre medvirker elevene i skolen gjennom deltagelse i råd og utvalg, og i egen og andres opplæring.

Andre forhold

Holmestrand kommune må fortsatt kjøpe tjenester fra andre kommuner og private for å kunne gi et riktig og tilpasset opplæringstilbud til en del elever med helt spesielle behov.
Høsten 2017 ble det bestilt en utredning av muligheter for å etablere en forsterket enhet for elever i den nye kommunen, fortrinnsvis inkludert Sande.

Gjennom innføringen av pedagogisk skolevandring (B. Freedman) vurderer skoleledelsen elevenes utbytte av undervisningen og faglige utvikling. Denne skolevurderingsmetoden er fortsatt i implementeringsfasen, og man har kommet ulikt i innføringen på skolene. Skolevandringen viser mye god praksis i klasserommene der lærerne har fokus på elevens mestring og positiv forventning til læring.

Resultatene på Nasjonale prøver er varierende, men noe bedre enn fjoråret. Generelt kan man si at de fortsatt er for svake i forhold til ønsket nivå. Resultatene vil bli nærmere analysert og presentert i detalj i tilstandsrapporten som fremlegges for politisk behandling i første møterunde etter sommerferien. Der vil også andre måltall bli presentert, blant annet standpunkt og eksamenskarakterer samt karleggingsresultater på småskoletrinnet.

Digitalisering av undervisningen, arbeid med språkløyper og intensiv satsing på grunnleggende ferdigheter forventes vi gi bedre resultater på sikt. Det satses dessuten omfattende på kompetanseheving i Holmestrandsskolen. Videreutdanning prioriteres så høyt som praktisk mulig og språkkommuneprosjektet bør gi ansatte på alle nivåer et betydelig faglig løft.

Det er igangsatt et arbeid for å se nærmere på behovene og mulighetene for å bygge ny Kleiverud skole. Saken planlegges utredet fram til august 2018, og går så til politisk behandling høsten 2018. Flerbrukshall ved Botne i samarbeid med Gullhaug Idrettslag er fortsatt på planleggingsstadiet.

8.3 UTFORDRINGER

8.3.1 Elever med spesielle behov

Innenfor dagens struktur og økonomi er det utfordrende å gi denne elevgruppen et godt nok tilbud. Skolene har fortsatt varierende forutsetninger for å møte denne utfordringen, både når det gjelder kompetanse, økonomi og fysiske rammer. Samtlige skoler har kjøpt eksterne tjenestetilbud til elever med helt spesielle behov. Dette gjelder både elever med store, sammensatte lærevansker og/eller funksjonsnedsettelser og elever som av relasjonelle årsaker ikke finner seg til rette i et ordinært skolemiljø.
Som nevnt vil vi utrede en forsterket enhet, men vi må også påregne at vi i de nærmeste årene i noen grad må benytte helt alternative arenaer som kommunen ikke kan etablere på permanent basis.
Denne utfordringen er todelt; faglig og økonomisk. Kostnadene øker, og det er vanskelig å finne dekning innenfor programområdets budsjett.

Språklige minoriteter i velkomstklassen har et utvidet behov for faglig tilrettelegging og sosial oppfølging. Denne gruppen elever har sammensatte behov, og driften av dette tilbudet går ut over dagens økonomiske rammer. Det er svært vanskelig å forutsi behovet fra år til år, og følgelig en utfordring å budsjettere korrekt.

8.3.2 Nye kompetansekrav

Til sammen er det 30 lærere som til nå har påbegynt eller fullført videreutdanning. I skoleåret 2018/19 videreføres satsningen, og anslagsvis 10 lærere vil da gjennomføre videreutdanning. Flere praktiske forhold begrenser hvor mange som kan delta årlig, men målet om at alle som må gjennomføre iht. kravene skal ha gjennomført i løpet av 10-årsperioden står ved lag.

Lokalt forankret kompetanseheving i form av sentralt finansiert etterutdanning iverksettes i 2018. Midler fordeles gjennom Fylkesmannen i Vestfold, og kommunene velger satsningsområder. For Holmestrand (inkludert Hof) vil tiltak knyttet til digitalisering av opplæringen bli prioritert.

I perioden frem mot iverksetting av nye fagplaner i 2020, vil arbeidet med fagfornying bli et sentralt innsatsområde for Holmestrandsskolen.

8.3.3 Norm for lærertetthet

Sent i 2017 vedtok Stortinget å innføre en norm for bemanning i grunnskolen. For 1. – 4. trinn skal det være en netto gruppestørrelse på maksimalt 16 per lærerårsverk. For øvrige trinn er normtallet satt til 21. I løpet av våren 2018 vil vi få en avklaring på hvordan dette skal møtes rent praktisk. Det er grunn til å anta at dette kan utløse et moderat økt lærerbehov i Holmestrandsskolen.

8.4 NØKKELTALL

KOSTRA-tallene viser at Holmestrand en nedgang fra fjoråret, og ligger noe under landsgjennomsnittet for 2017. Kommunen ligger fortsatt på et høyere nivå enn Sande, mens Hof skiller seg ut ved å ha relativt høye utgifter til grunnskole per elev.

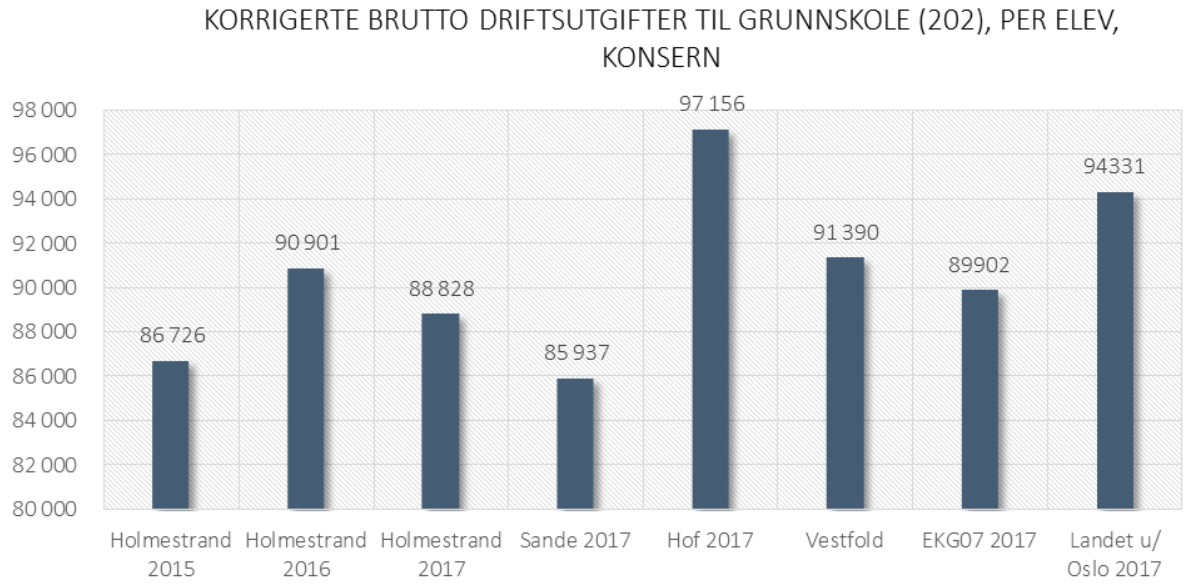

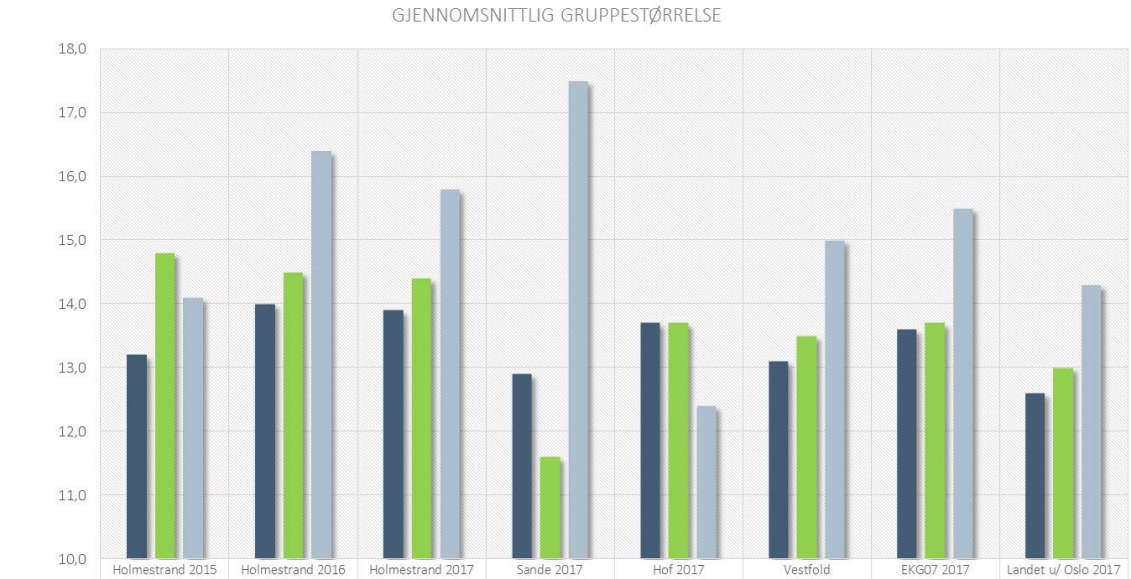

	Holmestrand 2015	Holmestrand 2016	Holmestrand 2017	Sande 2017	Hof 2017	Vestfold	EKG07 2017	Landet u/ Oslo 2017
1.-4.årstrinn	13,2	14,0	13,9	12,9	13,7	13,1	13,6	12,6
5.-7.årstrinn	14,8	14,5	14,4	11,6	13,7	13,5	13,7	13,0
8.-10.årstrinn	14,1	16,4	15,8	17,5	12,4	15,0	15,5	14,3

Holmestrand har noe høyere gruppestørrelse enn de andre gjennomsnittene. Når det gjelder 8.-10. trinn har Sande en høyere gruppestørrelse enn Holmestrand.

Når det gjelder netto driftsutgifter til voksenopplæring har Holmestrand ligget stabilt på et høyere nivå enn andre kommuner. Etter en noe lavere utgift i 2015, er utgiften i 2016 og 2017 igjen på vei oppover, og er høyere enn i alle de andre sammenligningskommunene.

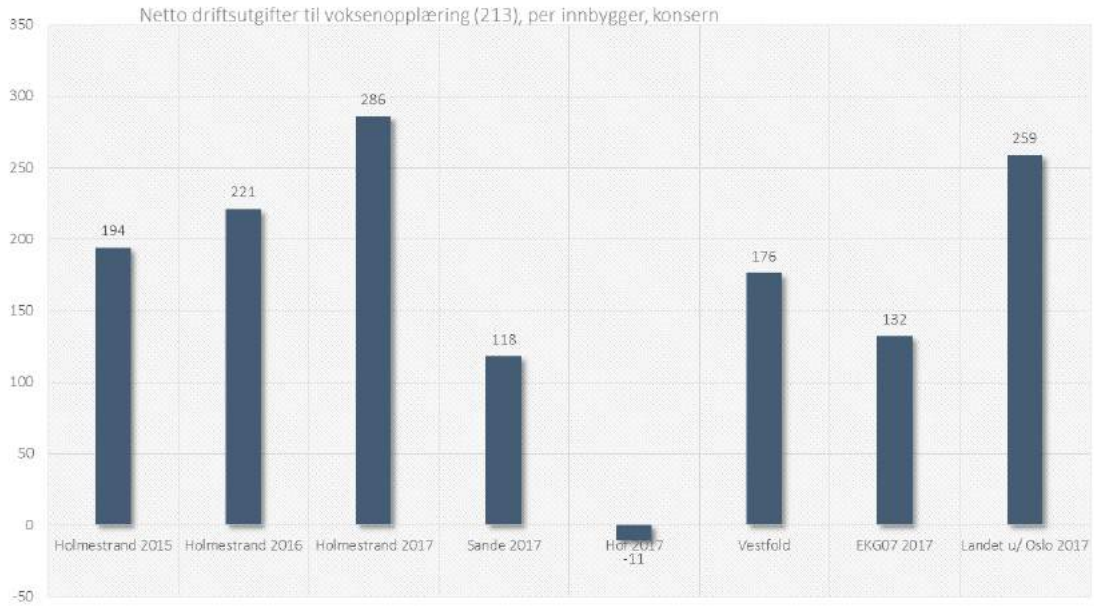

9 BARNEHAGER

Programområdet omfatter:

- Drift av tre kommunale barnehager, fra 01.08.17 fire barnehager organisert i fire virksomheter.
- Tilsyn av 4 kommunale og 8 private barnehager.
- Forvaltning av kommunale driftstilskudd til private barnehager
- Tildeling av øremerkede språkmidler til minoritetsspråklige førskolebarn
- Saksbehandling av spesialpedagogisk hjelp til barn i førskolealder

Barnehage	Antall barn	Barn under 3 år	Barn over 3 år
Knutseskogen	77	29	48
Kleiverud	90	30	60
Gullhaug	66	24	42
Gausetangen	56	21	35
Samlet antall i kommunale barnehager	**289**	**104**	**185**
Antall barn i private barnehager	**271**	**90**	**181**
Samlet antall i kommunale og private barnehager	**560**	**194**	**366**

9.1 ØKONOMISKE RESULTATER BARNEHAGER

Barnehager - tall i 1000 kr	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik 2017	Avvik 2016
Gausetangen barnehage				
Utgifter	3 891	3 975	84	0
Inntekter	-768	-776	-8	0
Netto driftsutgifter	**3 124**	**3 200**	**76**	**0**
Knutseskogen barnehage				
Utgifter	10 576	10 343	-232	724
Inntekter	-2 509	-2 333	176	-624
Netto driftsutgifter	**8 067**	**8 010**	**-56**	**100**
Gullhaug barnehage				
Utgifter	10 143	9 481	-662	-497
Inntekter	-3 666	-2 398	1 268	774
Netto driftsutgifter	**6 477**	**7 083**	**606**	**277**
Kleiverud barnehage				
Utgifter	13 583	13 888	305	344
Inntekter	-4 276	-3 595	681	-38
Netto driftsutgifter	**9 307**	**10 293**	**986**	**306**
Barnehage felles				
Utgifter	48 053	49 149	1 097	-777
Inntekter	-3 403	-1 463	1 940	1 097
Netto driftsutgifter	**44 650**	**47 686**	**3 037**	**320**
Sum barnehager				
Utgifter	86 246	86 836	592	-206
Inntekter	-14 622	-10 565	4 057	1 209

Netto driftsutgifter	71 624	76 271	4 649	1 003

9.2 MÅL FOR PROGRAMOMRÅDET

Samfunn	Brukere	Medarbeider	Økonomi
Holmestrand kommune har nok plasser til å møte forventet befolkningsvekst	Virksomhet barnehage leverer tjenester med høy faglig kvalitet	Virksomhet barnehage har stolte, lojale og faglig kompetente medarbeidere.	Tjenesteproduksjonen i virksomhet barnehage er innovativ, kostnadseffektiv og fremtidsrettet.
Virksomhet barnehage har gode strategier for informasjon og kommunikasjon	Virksomhet barnehage skaper et godt lekemiljø som fremmer språk, gode sosiale ferdigheter og motivasjon til videre læring.		

9.2.1 Måloppnåelse programområdet barnehager

- Ved hovedopptaket i 2017 tilbød Holmestrand kommune plass til alle søkere med rett til plass (barn født før 01.12.16). I løpende opptak gjennom året har flere barn blitt tilbudt plass, både barn som har søkt etter hovedopptaket og barn som er født etter 31.11.16.
- Antall barn på venteliste pr. 15.12.17 var totalt 43. Disse får plass fortløpende når det blir ledige plasser.
- Barnehager som har minoritetsspråklige førskolebarn har etter søknad mottatt statlige øremerkede språkmidler. Minoritetsspråklige førskolebarn har deltatt i språkgrupper i barnehagene. Kommunen har mottatt øremerket språkmidler for til sammen 70 minoritetsspråklige barn.
- Det er gjennomført kompetanseheving hjemlet i Felles kompetansehevingsplan for kommunale og private barnehager i Holmestrand, der hovedtema har vært implementering av ny rammeplan med fokus på språk, lek, digitale verktøy, SMART oppvekst, barn som bekymrer og pedagogisk ledelse.
- Læringsmiljøet i barnehagene preges av en anerkjennende grunnholdning med fokus på styrker kombinert med trening på sosial kompetanse (SMART oppvekst). Barnehagemyndigheten har gjennom året fulgt opp barnehagene med veiledning og utviklingsarbeid. Det er gjennomført felles styrermøter med kommunale og private barnehager med fokus på administrative og faglige saker.
- Språkkommune
  Holmestrand kommune deltok i Kunnskapsdepartementets satsning, «Språkløyper» der hele læringsløpet fra barnehage til videregående skole deltok i prosjektet.

Strategiplanen «Sammen om språk» ble gjennomført med felles nettverkssamlinger for ledere og lærere/barnehagelærere i hele læringsløpet, og arbeid med språkløyper i den enkelte virksomhet. Ansatte melder om økt bevisstgjøring i å være «språklærer» i alle fag og i alle nivåer i utdanningsløpet. Nettverkene har skapt større innsikt i hverandres språkarbeid og økt fokuset på alle tre elementene i språkutvikling; lesing, skriving og muntlighet. Nettverkene har også deltatt i utarbeidelsen av «sammenomspråk.no», en digital språkplan for hele læringsløpet. Denne skal tre i kraft mars 2018. Målet er at barn i Holmestrand skal få bedre språk, lese- og skriveferdigheter og at vi skal skape gode overganger for barn i hele læringsløpet.

- Det er gjennomført språknettverk for ansatte som arbeider med minoritetsspråklige barn og barn med andre språklige utfordringer og veiledning av nyutdannede pedagogisk leder. Det er gjennomført felles personalmøter med tema: Kulturelt mangfold og Digital praksis.
- Fagleder bistår barnehagene i søknadsprosesser og gjennomføring av tiltak i Fylkesmannens regi lokalt i kommunen. Vi søkte og fikk kompetansemidler til lederutvikling for alle pedagogene i Hof, Holmestrand og Sande, som et kommunesammenslåings-tiltak. Avtale om tiltaket er gjort i 2017, men oppstarten er utsatt til januar 2018.
- Det er gitt spesialpedagogisk hjelp til barn som etter barnehageloven § 19a har rett til slik hjelp. Spesialpedagogisk hjelp er gitt i til sammen 10 barnehager, 4 kommunale og 6 ikke- kommunale barnehager. Behovet for spesialpedagogisk hjelp i barnehage er økende. Det er ansatt en spesialpedagog i hver kommunal barnehage for å kunne tilrettelegge for at barn, der det er hensiktsmessig, får spesialpedagogisk hjelp i kommunal barnehage. Dette bidrar til effektivisering av tilbudet og redusert bruk av spesialpedagogens tid til forflytning mellom barnehagene. På tross av dette viser inneværende års regnskap et merforbruk for å innfri barns rett til spesialpedagogisk hjelp. Å redusere antall barnehager som tilbyr spesialpedagogisk hjelp er langsiktig og krevende. Foreldre i samarbeid med PPT og andre faginstanser er viktige bidragsytere i prosessen.
- Barnehagene har deltatt i jevnlige kontaktmøter med PPT og i tverrfaglig arbeid i SAMBUH (Samordnende tjenester for barn og unge i Holmestrand).
- Barnehagene har samarbeidet med helsestasjonen om 4-årsundersøkelsen.
- Barnehagene samarbeider med skolene om overgangen fra barnehage til skole.
- Det har blitt gjennomført tilsyn i kommunale og ikke- kommunale barnehager jf. vedtatt tilsynsplan for 2015 til 2017 (Sak 37/15 i OPOM).

9.3 NØKKELTALL

Holmestrand ligger noe høyere på dekningsgrader innenfor barnehageområdet enn de andre kommunegjennomsnittene. Alle med rett til plass får plass ved hovedopptak.

Grafen nedenfor viser korrigerte brutto driftsutgifter per barn i kommunal barnehage. Holmestrand hadde en reduksjon i utgift per barn i 2015 i kommunale barnehager, som skyldes at kapasiteten ble utnyttet bedre enn tidligere år. Til tross for en økning i etterkant, ligger Holmestrand fortsatt til dels betydelig lavere enn i de andre kommunene.

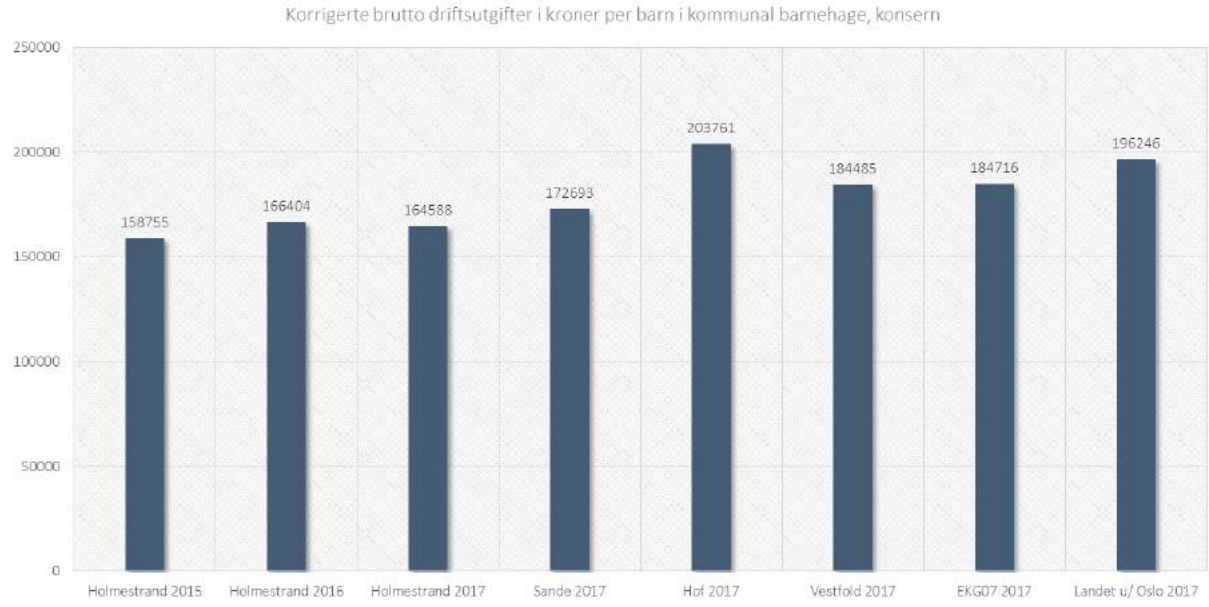

9.4 BARNEHAGENE

9.4.1 Kleiverud barnehage

Kleiverud barnehage hadde vår 2017 to utvidede avdelinger, en på småbarn og en på store barn. Da var det 94 barn fordelt på 6 avdelinger.
I siste halvdel av 2017 var en avdeling utvidet og det var 90 barn i barnehagen.

Kleiverud barnehage har samarbeidet med Høyskolen i Sørøst-Norge som partnerbarnehage. I tillegg har vi samarbeidet med ungdomsskole og videregående skole om praksisplasser og lærlingplass.

Kleiverud barnehage har et mindreforbruk på 0,95 mill. kroner grunnet lavere lønnskostnader knyttet til permisjon. Kleiverud barnehage hadde i tillegg budsjett til utvida avdeling også etter sommer 2017 med et årsverk knyttet til dette.

9.4.2 Gullhaug barnehage

Gullhaug barnehage driftes med to avdelinger i midlertidige lokaler (moduler), mens to avdelinger holder til i et gammelt og lite funksjonelt bygg. Etter forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler (arbeidsplassforskriften) har byggene klare mangler. Personalet som jobber i det gamle bygget klager på vondt i hodet, dette på tross av inneklimamåling som viser verdier innenfor krav.

På bakgrunn av endring i pedagognorm og venteliste til barnehagen var Miljørettethelsevern på befaring i september for å vurdere muligheter for utvidelse av småbarnsavdelingen nede. Dette for å styrke den faglige kompetansen på avdelingen. Men etter dagens krav i forskrift om miljørettethelsevern ble dette vurdert som uaktuelt.

Barnehagens tidligere utvidelser med midlertidige moduler og vekst på Botne skole skaper et stort press og utfordringer i forhold til ferdsel og atkomst. Trafikksikkerheten er ikke optimal. Uteområdet får tilsig av vann og vi opplever dreneringsutfordringer, noe som skaper sikkerhetsutfordringer. Uteområdet er blitt mindre fordi modulene opptar tidligere lekeareal.

Arbeidet med å bygge en ny fleksibel 6 avdelings kommunal barnehage avviker fra økonomiplan for 2017. Nytt barnehage bygg bør prioriteres snarest. Gullhaug barnehage har hatt fullt belegg. Totalt mindreforbruk på ca. 0,60 mill. kroner. Dette er hovedsak vakanse i faste stillinger og høyere refusjonsbeløp enn antatt.

9.4.3 Knutseskogen barnehage

Knutseskogen barnehage har driftet hele 2017 i midlertidige paviljonger, alle de fire avdelingene har vært utvidet. Lokalene fungerer greit, men det er ikke samme kvalitet som i permanente bygg. Det er ingen mulighet for å utvide antall barnehageplasser i nåværende lokaler, selv om det hadde vært ønskelig med tanke på et økende antall søkere i Ekeberg skoles opptaksområde.
Utelekeområdet er oppgradert, men det mangler noen lekeapparater på utelekeplassen og det er behov for oppgradering av leker og møbler inne, noe foreldreundersøkelsen understøtter.

9.4.4 Gausetangen barnehage

Gausetangen barnehage åpnet 02.08.17 og hadde halvårsdrift frem til 31.12.17. Barnehagen er ny og har et funksjonelt og tilrettelagt barnehagebygg, med tilhørende ny utelekeplass. Første halvår i drift har 56 barn vært fordelt på 4 ordinære avdelinger. Avdelingene har mulighet for utvidelse i forhold til antall barn, og barnehagen kan ved behov utvides til 6 avdelinger.
Gjennom det første halvåret har vi arbeidet mye med å få de praktiske tingene, ulike systemer og rutiner på plass.
Gausetangen barnehage leverer et regnskap for 2017 i balanse

Merknad
De kommunale barnehagene gjennomførte brukerundersøkelser i 2017. Mål og resultater fra brukerundersøkelsene vil inngå i årsrapport for 2018.

10 HELSE, SOSIAL OG OMSORG

10.1 ØKONOMISKE RESULTATER HELSE, SOSIAL OG OMSORG

Helse, sosial og omsorg - tall i 1000 kr	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik 2017	Avvik 2016
HSO felles				
Utgifter	9 474	6 155	-3 319	499
Inntekter	-2 784	-1 040	1 744	2 779
Netto driftsutgifter	6 690	5 115	-1 575	3 278
NAV				
Utgifter	39 111	36 430	-2 680	-4 222
Inntekter	-6 726	-2 471	4 255	4 211
Netto driftsutgifter	32 385	33 959	1 575	-11
Hjemmebasert omsorg				
Utgifter	94 529	85 007	-9 521	-9 051
Inntekter	-19 623	-14 155	5 468	5 870
Netto driftsutgifter	74 906	70 852	-4 053	-3 181
Bo- og aktivitetstilbud funksjonshemmede				
Utgifter	72 705	71 620	-1 086	-1 887
Inntekter	-18 493	-15 632	2 861	1 230
Netto driftsutgifter	54 212	55 988	1 775	-657
Helse og oppvekst				
Utgifter	66 031	59 688	-6 344	-2 858
Inntekter	-20 476	-17 108	3 368	6 134
Netto driftsutgifter	45 555	42 580	-2 976	3 276
Holmestrand bo- og behandlingssenter				
Utgifter	58 598	55 296	-3 302	-3 674
Inntekter	-17 380	-12 591	4 789	2 729
Netto driftsutgifter	41 218	42 705	1 487	-945
Sum HSO				
Utgifter	340 448	314 196	-26 252	-21 193
Inntekter	-85 482	-62 997	22 485	22 953
Netto driftsutgifter	254 966	251 199	-3 767	1 760

Det er relativt store avvik på flere av virksomhetene innenfor HSO. Totalt sett ble det i 2.tertial rapport meldt inn et mulig merforbruk for hele programområdet på ca. 7 mill. Dette er ved årets slutt nesten halvert. Merforbruket for Helse, sosial og omsorg (nå Helse og velferd) ble på ca. 3,8 mill. kr – dvs. ca. på 1,5 %.

- Helse og oppvekst. Det har over år vært jevnt høy aktivitet i barneverntjenesten. Det er primært plasseringer i statlige institusjoner og nødvendig oppfølging rundt disse utover høsten, som er utslagsgivende på negativt årsresultat for 2017.

- Hjemmebasert omsorg. Hjemmesykepleien har hatt et merforbruk i år, som skyldes økt antall pasienter. Oppdragsmengde i hjemmesykepleien og tjenesten er fortsatt under stort press. Psykisk helse og avhengighet hadde også et merforbruk på i år, dette skyldes i hovedsak kjøp av eksterne plasser.

- Bo- og aktivitetstilbud til funksjonshemmede. Virksomheten har samlet sett et positivt resultat for 2017. Dette skyldes økte inntekter som i hovedsak relaterer seg til økt refusjon av sykelønn samt inntekter knyttet til ressurskrevende tjenester.

- Holmestrand bo og behandlingssenter: Vi har et mindreforbruk til våre 57 pasienter, men kjøper en ekstra plass slik at det totalt sett med 58 plasser blir et merforbruk. Det er en stor utfordring å ivareta pasienter med langtkommen demens og adferdsforstyrrelser på eksisterende demensavdelinger.

- NAV fikk et mindreforbruk i 2017. Dette skyldes i hovedsak litt mindre bruk av lønnsmidler.

10.2MÅL FOR PROGRAMOMRÅDET

- Holmestrand kommune bidrar til helsefremmende aktivitet.
- Holmestrand kommune har tjenester med fokus på forebygging og tidlig innsats
- Holmestrand kommune bidrar til at brukere medvirker og opplever mestring
- Holmestrand kommune beholder og rekrutterer kompetente medarbeidere.
- Holmestrand kommune gjør beviste prioriteringer og har god økonomi styring.

10.3NØKKELTALL

Holmestrand har de siste årene hatt en nedgang i utgifter per mottaker av kommunale pleie og omsorgstjenester og ligger nærmere snittet i både Vestfold og Sande enn tidligere år. Hof skiller seg ut ved å ha høye utgifter per mottaker.

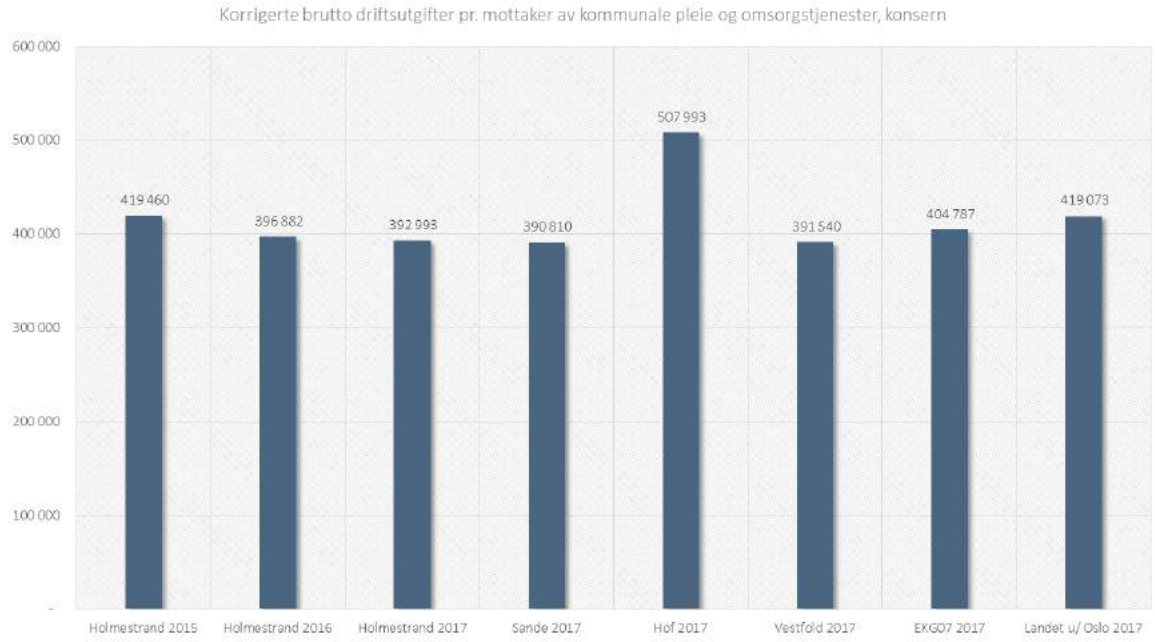

Holmestrand har hatt en økning i antall mottakere av hjemmetjenester i alle aldersgruppene, men ligger fremdeles totalt sett lavere enn de andre kommunene i sammenligningen.

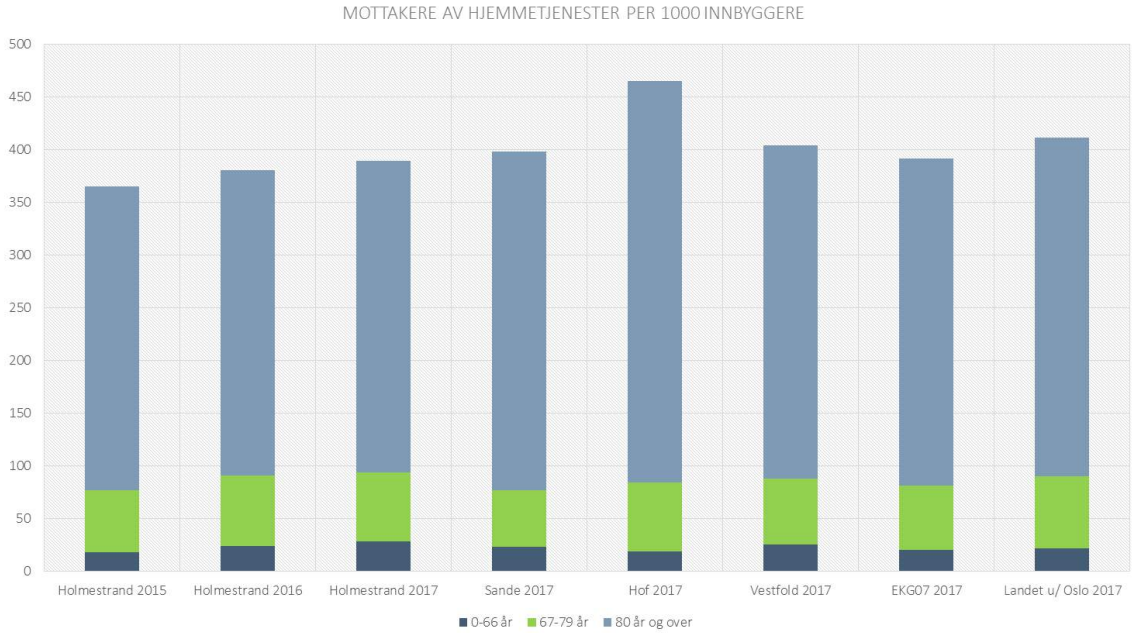

Når det gjelder utgifter per oppholdsdøgn i institusjon, har det for Holmestrand sin del vært en markant økning de siste årene. Holmestrand ligger nå høyere enn alle de andre kommunene i sammenligningen, med unntak av Hof, som ligger betydelig høyere.

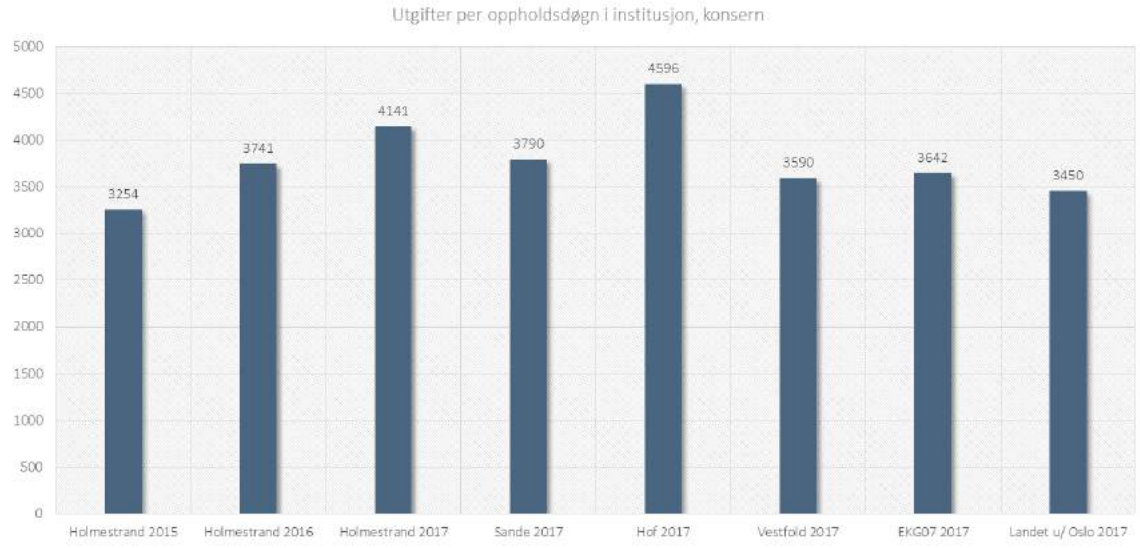

Det har de siste årene vært en markant økning i andelen sosialhjelpsmottakere, og Holmestrand ligger vesentlig høyere enn i sammenligningskommunene. I 2017 har man igjen sett en liten nedgang. Det finnes p.t. ikke tall for kommunegruppen og Vestfold.

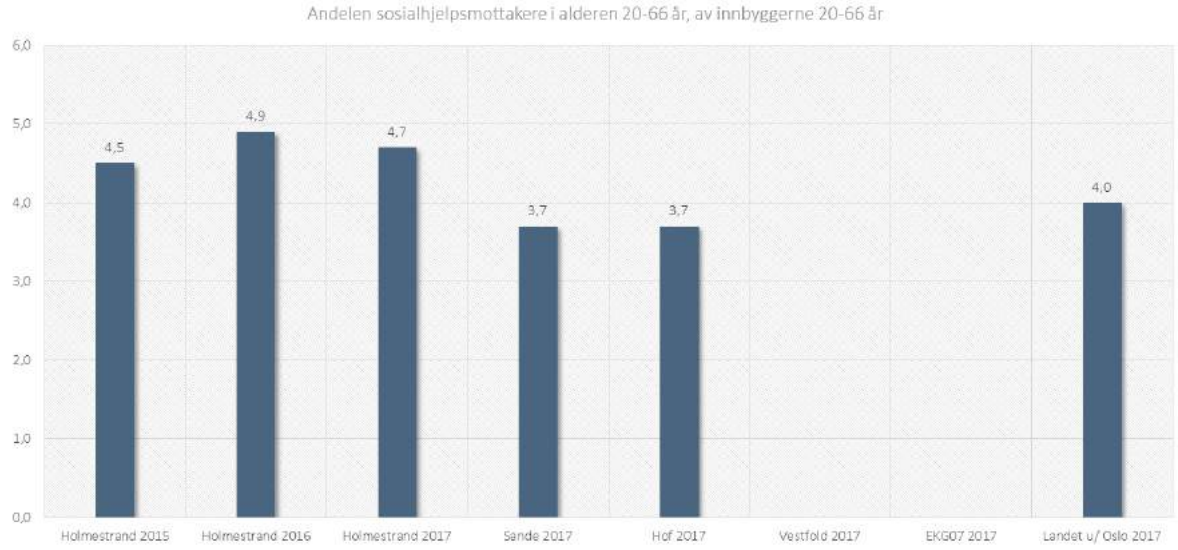

Holmestrand kommune har over flere år lagt med lave netto driftsutgifter per barn i barnevernet sett i forhold til sammenligningskommuner. I 2017 ser vi av grafen nedenfor at kostnadene har økt. Tidligere år er inntekter tilknyttet mindreårige flyktninger feilført på funksjon 252. Dette er rettet fra og med 2017, og gir utslag i forhold til økning i netto driftsutgifter.

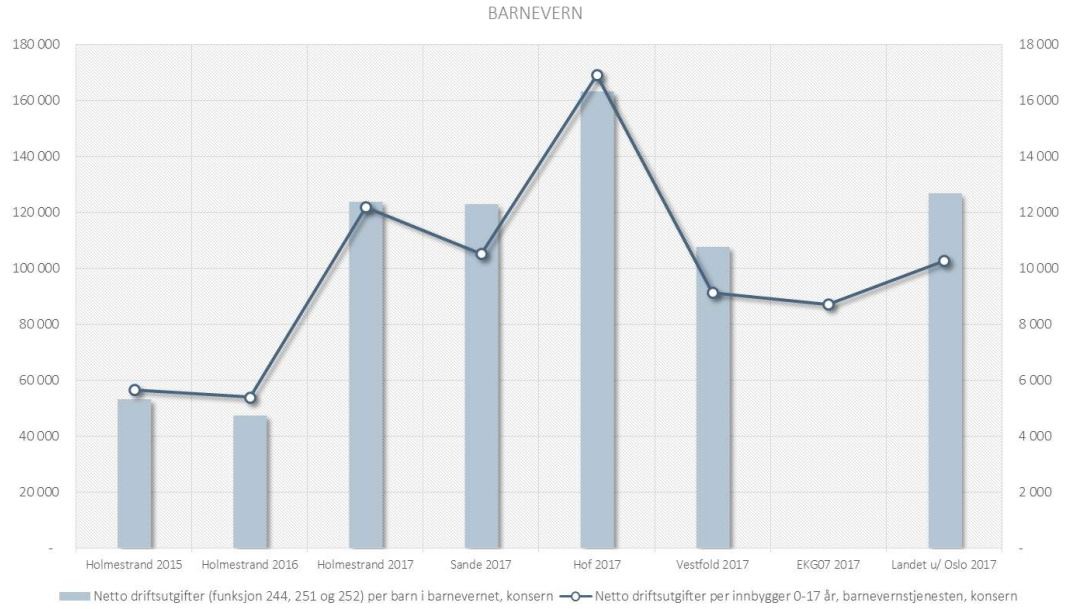

Andel barn med tiltak i forhold til innbyggere i aldersgruppen 0-17 år har samtidig hatt en nedgang i 2017.

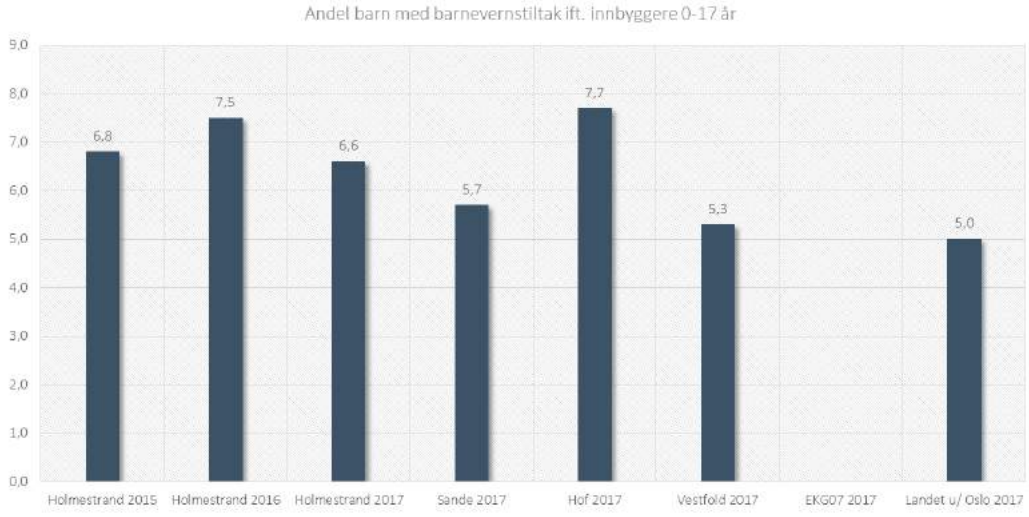

Barn som er plassert=barn som bor utenfor sin opprinnelige familie, og barn som ikke er plassert=barn som bor i sin opprinnelige familie.

10.4INSTITUSJONSTJENESTER

Holmestrand bo- og behandlingssenter har 57 plasser og er inndelt i fire avdelinger:

1. Avdeling A har 20 plasser langtid, korttid/rehabilitering.
2. Avdeling B har 11 plasser skjermet enhet langtid.
3. Avdeling C har 11 plasser lettere demens langtid.
4. Avdeling D har 15 plasser langtid

Bo- og behandlingssenteret har også kjøkken, vaskeri og dagsenter for hjemmeboende demente.

Samhandlingsreformen gir kommunen fortsatt utfordringer i forhold til komplekse pasientforløp. Det er behov for å øke og vedlikeholde kompetanse. Bo- og behandlingssenteret har hatt fokus på kompetanseheving for alle faggrupper i 2017. Fagfokuset har hatt en positiv innvirkning på omdømme og rekruttering av fagpersoner, så vi har i 2017 ikke hatt problemer med rekruttering. Virksomheten har også startet opp et samarbeid med Fønix AS. 19 assistenter i kommunen vil da bli utdannet til helsefagarbeidere. Sju av assistentene jobber i dag på bo- og behandlingssenteret.

Pasientsikkerhetsprogrammet er tatt i bruk, og flere ansatte er med i læringsnettverk. Det nasjonale pasientsikkerhetsprogrammet skal bidra til å redusere pasientskader og øke pasientsikkerheten i Norge. Pasientsikkerhetsprogrammet tilbyr konkrete tiltak for utvalgte innsatsområder, for eksempel på forebygging av fall, trykksår, riktig legemiddelbruk og ernæring i sykehjem. Programmet bidrar til systematiske registrering med påfølgende systematisk innsats og iverksetting av tiltak der det er nødvendig. Ny kommentar BAL: En del av Pasientsikkerhetskampanjen til Helsedirektoratet "Tidlig oppdagelse av forverret tilstand" har hatt stort fokus i 2017. Alle ansatte har fått tilbud om undervisning. Praksis er endret og NEWS målinger er satt i system. En ressursgruppe på sykehjemmet har ledet arbeidet i Vestfold med implementering av denne delen av pasientsikkerhet.
På skjermet enhet for personer med langtkommen demensutvikling, ser vi en stor utfordring med hensyn til å ivareta pasienter og ansatte på en trygg og forsvarlig måte.
Brukermedvirkning har også et sterkt fokus. Det tilstrebes å behandle pasientene som en likeverdig partner. «Ingen beslutninger om meg uten meg».

I tillegg er bruk av velferdsteknologi med på å heve kvaliteten på tjenestene som blir gitt, og det benyttes moderne varslingsteknologi for å fremme opplevelse av trygghet og lokaliseringsteknologi for å ivareta den enkeltes bevegelsesfrihet.

Det er et tett samarbeid med kjøkkenet om riktig ernæringsrik kost. Det har vært jobbet med måltidsendring, slik at middag ble fra 1. februar 2017 servert kl. 15.30. Dette har vært meget vellykket. Pasientene får nå fire gode måltider om dagen, med varm suppe midt på dagen. Aktiviteten på kjøkkenet er fortsatt stor og økende, og det ble i 2017 solgt 28 258 middager. Det

er over 1700 flere middager enn i 2016 til hjemmeboende. Vi ser på dette som et viktig bidrag til at flere kan bo hjemme lenger. Kjøkkenet har nå økt fagkompetansen for å imøtekomme dagens krav. I 2017 ble det tatt inn en ekstra lærling på kjøkkenet. Kjøkkenet driver en velfungerende kantine, til selvkost, til stor glede for personalet på Rove og andre som kommer innom.

Dagsenter for hjemmeboende demente har fem plasser med åpningstid fem dager pr uke. Dette tilbudet brukes av til sammen 10 personer. På senteret driver de med forskjellige aktiviteter som utflukter, baking, ulike typer håndarbeid, og har salg og utlodning av egne produkter. Dagsenteret har egen bil som også lånes ut til andre virksomheter i kommunen på kveld og helg.

10.5BOTILBUD MED HELDØGNS BEMANNING

Holmestrand kommune har 46 boliger for eldre og 29 boliger for funksjonshemmede med heldøgns bemanning.

Botilbud for eldre

Beboere i omsorgsboligene har et mer sammensatt behov for helse- og omsorgstjenester enn tidligere. Det er fortsatt en økende tendens til at flere beboere med økt omsorgsbehov blir boende i omsorgsboligene og ikke ønsker å flytte på institusjon, eller at de blir boende fordi det ikke er ledige institusjonsplasser. Dette medfører økt behov for sykepleiekompetanse og praktisk bistand utover de tilgjengelige ressursene som er tillagt tjenesten i dag.

I omsorgsboligene er det innført digitalt alarmsystem. Det arbeides også med å få på plass lokaliseringsteknologi (GPS).

Botilbud for funksjonshemmede

Det har vært en vekst innenfor tjenesten som i hovedsak skyldes tjenester til barn og unge. Fra to av tjenestestedene gis nå også ambulerende tjenester. Ansatte er med i læringsnettverket Nytt Blikk som jobber mot å fremme en heltidskultur i helse – og omsorgssektoren. Ved flere tjenestesteder er langvakter etablert i helgene. Dette gir færre helgavløsere, større stillinger og økt stabilitet, som er positivt både for tjenestemottakerne og ansatte.

Botilbud funksjonshemmede	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antall beboere – fra 5 - 4 tjenestesteder fom oktober 17	29	29	29	30	29	29
Ambulerende tjenester						3
Kjøp av plasser	3	3	4	3	3	3

Tjenestene gis som praktisk hjelp og/eller opplæring og /eller helsetjenester i hjemmet. De er basert på vedtak og individuell tilpassing. Brukermedvirkning sikres ved ansvarsgruppemøter samt god og jevnlig dialog med brukere og deres verger/pårørende. Hver tjenestemottaker har en tjenesteansvarlig og en primærkontakt. Tjenestestedene har ukentlige fag – og driftsmøter hvor

verneombud deltar og månedlige medbestemmelsesmøter med tillitsvalgt. Ansatte og tjenesteledere er beviste og aktive i forhold til avviksrapportering og avvikshåndtering.

Nytt bygg på Rove, Tunnelveien 44-48 med 8 leiligheter ble innflyttet 01.10.2017. Bygget eies av Holmestrand kommune. Samtidig ble Øvre Gausen og Fosskollen avviklet og deres personalgrupper samkjørt. 8 carporter ved Roveveien 17 ble tatt i bruk våren 2017
Oppgaven med utredning og planlegging av fremtidige botilbud til unge med nedsatt funksjonsevne er av kapasitets hensyn ikke iverksatt i 2017, men en arbeidsgruppe vil i 2018 se på behovet for boliger til flere brukergrupper.

Avlastning og botilbud for barn

Avlastning og botilbud for barn	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Privat avlastning	16	13	8	7	5	4
Skaugveien avlastning – barnebolig/Traneveien senter for barn og unge	4	4	3	4	7	8
Kjøp av tjenester	0	2	4	7	7	7

Holmestrand kommune har to barneboliger og to plasser for avlastning som benyttes til å gi seks brukere avlastning. Tilbudet flyttet i august fra Skaugveien i Re hvor lokaler ble leid av Våle boligstiftelse, til Fosskollen hvor lokaler nå leies fra Holmestrand boligstiftelse. Det ble foretatt en omfattende ombygging og tilpassing av lokalene før innflytting. Tjenestestedet heter nå Traneveien senter for barn og unge. Stedet har fortsatt å rekruttere flere fagpersoner og etablerer flere større stillinger, noe som har medført en mer stabil og forutsigbar drift.

10.6AKTIVISERING OG ARBEID

Tjenester	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Svingen aktivitetssenter – 5 dager pr uke	8	8	7	12	13	18
Seniortilbud (dagtilbud) ved 7- tallet, 2 dager pr uke.	7	7	7	6	6	6
Støttekontakt	42	42	43	37	39	43
"Aktiv fritid for alle", 2 fritidsgrupper	4	4	4	9	11	9
Etter skoletid tilbud 5 dager pr uke	6	4	4	5	4	0
VTA- plasser. (tilskudd til/ kjøp av plasser - varig tilrettelagt arbeid)	25	25	25	26	26	26

Etterskoletid-tilbudet som ble driftet i lokaler ved Gjøklep ungdomsskole er flyttet til Traneveien senter for barn og unge. Tjenesten er hjemlet som avlastningstjeneste. Fritidsgruppene for ungdom/unge voksne benytter nå lokaler ved Krana. Det er ledig kapasitet i damegruppen.

Kjærsenteret

Senteret har videreført kafedrift og serverer middag daglig til beboere og besøkende. Forebyggende aktiviteter ved senteret er opprettholdt, og det drives utleie av lokaler både til møter og helsefremmende aktiviteter.

10.7HJEMMEBASERTE TJENESTER

Hjemmebaserte tjenester omfatter blant annet tjenester som hjemmesykepleie, praktisk bistand, trygghetsalarmer, kreftkoordinator, psykisk helsetjeneste for voksne og brukerstyrt personlig assistent.

Kommunens pleie- og omsorgtjenester bidrar til at den enkelte i størst mulig grad skal greie seg selv i dagliglivet. Kommunen vurderer den enkeltes hjelpebehov med fokus på den enkeltes ressurs. Velferdsteknologi prioriteres på områder hvor det kan oppnås effektiviseringsgevinster som bidrar til å gjøre tjenestene mer robuste.

Tjenesten preges i dag i stor grad av at nye pasienter utskrives fra sykehuset (SIV) raskere og er dårligere som følge av kortere rekonvalesenstid.

Hjemmesykepleie

Hvem som gir hva og hvilken standard tjenestene skal ha, er sentrale forhold det er viktig å utarbeide en standard for. Rekrutteringen av god fagkompetanse har vært utfordrende for hjemmebaserte tjenester de siste årene, men i år har tjenesten fått mange kvalifiserte søkere til de ledige sykepleierstillingene som ble utlyst. Tilstrekkelig antall sykepleiere er helt sentralt for å møte de kommende utfordringene i tjenesten.

Et viktig ledd i å muliggjøre at eldre brukere kan bo hjemme så lenge som mulig, er dagtilbudene. En bedre integrering mellom dagtilbud og hjemmebasert omsorg, og en organisering slik at det også kan tas imot flere demente brukere, vil bli avgjørende for å mestre utfordringene med et økende antall demente i årene framover.

Omlegging fra analoge til digitale trygghetsalarmer med brannvarsling ble gjennomført i 2017

Tabellen viser utviklingen i hjemmesykepleien:

Gjennomsnitt hjemmesykepleie	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antall pasienter	122	142	159	182	194	213	240
Antall oppdrag	2 854	3 391	4 582	5 224	5 945	7 525	8593
Antall timer levert	1 515	1 444	1 722	1 897	2 062	1925	2582
Antall årsverk	33,45	33,45	31,45	31,45	31,45	34,8	39,28

Praktisk bistand hadde i snitt 95 pasienter og 3,53 årsverk i 2017.

Hverdagsrehabilitering

De kommunale helse- og omsorgstjenestene har vært i kontinuerlig vekst i flere år. For å sikre gode tjenester i framtiden kreves nytenkning og innovasjon. Kommunen startet opp et prosjekt med hverdagsrehabilitering i 2015 som nå er i ordinær drift.
Gjennom en direkte tilgang til brukere som kommer fra sykehus/institusjon har kommunen i tillegg kommet tidlig i gang med intervensjon og behovet for hjemmesykepleie har følgelig uteblitt eller blitt minimert.

Tilbakemeldingene fra brukerne har vært positive og mange gir uttrykk for økt tro på egen evne i etterkant av gjennomført tiltak, samt økt evne til fysisk aktivitet og mestring i dagliglivet.»
Målet er å utvide målgruppen og implementere arbeidsmetoden i daglig drift innenfor flere av virksomhetene innenfor HSO.

I hverdagsrehabiliteringen er innsatsen tverrfaglig og består av ergoterapeut og fysioterapeut, samt hjelpepleiere med rehabiliteringskompetanse. Hverdagsrehabilitering er basert på en intensiv innsats i oppstarten, og gradvis avvikling etter som aktivitetsfunksjonen bedres.

Psykisk helsetjeneste for voksne

Psykisk helsetjeneste har i flere år lagt til rette for drift av brukerstyrt aktivitetssenter for pasienter med psykiske lidelser og rus lidelser på Krana. Det gis oppfølging og utlevering av medikamenter til brukere i Legemiddelassistert rehabilitering (LAR), ambulerende tjenester i form av hjemmesykepleie psykisk helsetjenester, praktisk bistand og/eller opplæring. Det gjennomføres også en del oppsøkende arbeid, særlig knyttet opp mot rusmiljøet i Holmestrand.

Kommunen mottok i 2017 tilskudd på inntil 880 000,- kroner til styrking av rusarbeidet. Tilskuddet ble gitt til videreføring av et årsverk ruskonsulenttjeneste og en stillingsressurs som miljøterapeut / bo-oppfølger. Ruskonsulentstillingen som man mottar tilskudd til har hatt fokus på oppsøkende arbeid, råd og veiledning og praktisk bistand til de brukerne som ikke nyttiggjør seg de ordinære helse- og omsorgtjenestene. Dette har fungert bra. Man har kommet i kontakt med flere av brukerne i denne målgruppen og brukerne gir gode tilbakemeldinger på at tjenesten er mye ute i felten.

Kommunen jobber fortsatt med et kompetansetiltak innen psykisk helse og rusarbeid som man finansierer ved hjelp av tilskudd fra Helsedirektoratet. Tiltaket består av faglig veiledning og refleksjonsveiledning med alle ansatte med ekstern veileder.

Kommunen har mottatt et tilskudd på inntil 660 000,- kroner til oppfølging av brukere som skal bosettes i små kommunale boliger. Tilskuddet er gitt som tilbud til voksne med langvarig og sammensatt behov for tjenester innen psykisk helse og rus. Det er tilsatt en vernepleier i stillingen.

Kommunen avsluttet i 2015 et interkommunalt prosjekt som heter «Sammen om kvalitet». Kvalitets- og ressursstyring i rus- og psykisk helsearbeid. Målet med prosjektet var en gradvis kapasitetsvekst i rus- og psykisk helsetjeneste gjennom mer treffsikre tjenester av høyere kvalitet. Det ble utarbeidet en felles tjenestelinje i prosjektet som i dag er førende på hvordan det jobbes med brukerne. Dette har ført til at man i 2016 ble med som pilotavdeling i prosjektet «IKOS elektronisk tavle - Kvalitet og styring i kommunal helse og omsorgstjeneste». Dette er et offentlig forskning -og utviklingsprosjekt (OFU-prosjekt). Det er startet pilotering av IKOS i tjenesten høsten 2016 og man har i 2017 tatt kvalitetssystemet i bruk og implementert dette i drift.

Kommunen søkte og mottok 328 000,- i kommunalt innovasjonstilskudd til utvikling og implementering av tjenesteforløp i hjemmebaserte tjenester til personer med voldsrisiko. Prosjektet er påbegynt og fortsetter i 2018.

Det er også i 2017 registret og kartlagt alle brukere med vedtak i Brukerplan. Kommunen opplever stadig økning av brukere med behov for oppfølging blant personer med psykiske lidelser, rus-lidelser og ikke minst dobbeltdiagnose pasienter, og det er påtagelig at kommunene har fått et økt ansvar for behandling og oppfølging for denne pasientgruppen. Samhandlingsreformen stiller store krav og utfordringer til virksomheten og mye ansvar og oppgaver blir nå overført fra sykehustjenesten til kommunehelsetjenesten.

Det er fortsatt store utfordringer i forhold til midlertidige og permanente boliger til mennesker med rus og psykiske utfordringer. Det er ekstra utfordrende å kunne yte gode tjenester når tjenestemottakerne er uten fast bolig eller i midlertidig bolig i en annen kommune. I tråd med BSHP (Boligsosial handlingsplan), er flere boligprosjekter under arbeid.

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

Brukerstyrt personlig assistent (BPA) er en ordning som er særlig tilrettelagt for mennesker med omfattende funksjonsnedsettelser. I prinsippet omfatter ordningen de samme tjenestene som ordinære helse- og omsorgstjenester – som bistand til stell, pleie, måltider, fritidsaktiviteter og alle andre nødvendige hverdagslige gjøremål.

I 2017 var det sju brukere med BPA, hvorav en bruker er egen arbeidsgiver. De som i dag har BPA, har omfattende ordninger, som har medført økt administrasjonstid. Administrasjonstiden er satt til 25 pst men det brukes opp mot 40 pst. Dette skyldes utfordringer rundt turnuser, ferieplanlegging og generelt hvordan de tildelte timene kan benyttes, da regelverket ikke er tydelig nok rundt flere av disse forholdene.

I forhold til rettighetsfestingen har det ikke vært den økningen som ble forespeilet.

Statistikk	2014	2015	2016	2017

Antall brukere	8	5	7	7
Antall årsverk	5.58	5,58	9.18	8.78

10.8GOD OPPVEKST HOLMESTRAND

Organisering av tilbud til barn, unge og familier i «God oppvekst Holmestrand» er en suksess. Her er det etablert nær samhandling mellom barnehager, skoler og aktuelle hjelpetjenester til barn, unge og familier som kommer til uttrykk i SamBUH-samarbeidet.

I tillegg deltar kultur og frivillighet med representanter. I 2017 har representanter fra Hof deltatt i «God oppvekst».

Revisjon og implementering av «Nye SamBUH»

SamBUH sikrer tidlig tverrfaglig innsats overfor utsatte barn og unge, ved at ansatte går fra bekymring til handling. Arbeidet med revisjon av SamBUH er en kontinuerlig prosess og nytt nettsted er tilgjengelig fra våren 2018

10.9UNGDOMSLOS

Holmestrand kommune, ved Helse og oppvekst, søkte i 2015 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, BUFdir, om tilskudd til «Oppfølgings- og losfunksjoner for ungdom». Tilskuddsordningen ble etablert i 2014, og retter seg mot ungdom mellom 14 og 23 år. Målet med ordningen er å styrke ungdommenes skoletilknytning, trivsel og mestring, og på den måten bidra til bedre skoleprestasjoner og øke gjennomføringen i den videregående skolen. Mottatt tilskudd førte til ansettelse av UngdomsLOS som startet i januar 2016.

Oppfølging skjer både på individ- og systemnivå. Ungdom og los bygger relasjon via dialog alene og sammen med foreldre, skole og eller andre aktører. På systemnivå har LOS'en en koordinerende rolle i forhold til andre tjenester og aktører som skole, kontaktlærer, rådgiver, barneverntjenesten og BUPA. Prosjektet avsluttes i juni 2018

10.10FOLKEHELSE

Holmestrand kommune prioriterer midler til helsefremmende og forebyggende tiltak, noe som gjør det mulig å fortsette prosjekter for fysisk aktivitet blant unge, eldre og funksjonshemmede. Det benyttes ressurser til Folkehelsekoordinator i 40 % stilling. I tillegg til faste tilbud og tiltak samarbeider folkehelsekoordinator med frivilligheten, gir folkehelseopplysning og har ansvar for administrative oppgaver rundt søknad om prosjektmidler, rapporteringer og annet.

Frivillighet og forebygging

Prosjekt «Utvikling og etablering av Senter for frivillighet og forebygging» ble gjennomført i 2016 for å skape aktivitet, deltakelse og møteplasser for flere enn i dag, og forebygge ensomhet,

passivitet og sosial tilbaketrekning i lokalsamfunnet. Prosjektet resulterte i en nettbasert ressursportal, www.frivilligaktiv.no med helhetlig oversikt over frivillig sektors aktiviteter og tilbud. Portalen har vokst i omfang og utbredelse gjennom 2017, og mange innbyggere bruker nå portalkalenderen og annet innhold for å finne møteplasser og aktivitetstilbud.

Gjennom 2017 har det vært en økning i gjennomførte samarbeidsprosjekter mellom frivillige lag og organisasjoner og kommunen med forebyggende hensikt. Blant andre har «Bruk for deg!» prosjektet vært en stor suksess. Prosjektet hadde som mål å stimulere og rekruttere eldre til å bruke noe av sin fritid sammen med ungdommer som trengte litt hjelp for å ha en aktiv hverdag og oppleve mestring.

Samfunnsmedisin

Kommuneoverlegen representerer kommunen, både i enkeltsaker mellom Helseforetakene og kommunens helse- og omsorgstjeneste, og mer overordnet i utredningsarbeid f. eks. knyttet til felles legevakt.

10.11 HELSESØSTER- OG JORDMORTJENESTEN

Aktivitet	2014	2015	2016	2017
Fødsler	116	99	117	100
Konsultasjoner på helsestasjon - barn 0-4 år	3 254	3 526	3 976	3686
Konsultasjoner i skolehelsetjenesten	2 169	2 430	3 272	3566
Konsultasjoner i ungdomshelsestasjon	252	248	260	307
Konsultasjoner smittevern	78	40	71	187
Konsultasjoner hos jordmor	401	539	579	537
Konsultasjoner flyktningehelse		187	277	133

Som tabellen viser er det økende aktivitet i helsesøstertjenesten. Tidlig innsats, avdekking av utfordringer og oppfølging av disse, i tillegg til at mange strever med store og sammensatte problemstillinger, krever tett og omfattende oppfølging.

Bedrede rutiner for tverrfaglig samhandling, SamBUH og opprettelse av «Barne- og familiesenteret» bidrar til økt aktivitet da flere saker og problemstillinger vedrørende barn og familier blir avdekket. 15-20 % av barn og unge mellom 3 og 18 år har nedsatt funksjon på grunn av psykiske plager som angst, depresjon og atferdsproblemer, og hvert år opplever 25-30 000 barn at foreldrene flytter fra hverandre. Dette, og andre utfordringer barn og unge står i, øker behov for en tilstedeværende skolehelsetjeneste.

Barne- og familiesenteret

Aktivitet	Antall konsultasjoner
01.09 - 31.12.16	250
01.01 – 31.12.2017	1528

Helsetjenester til barn, unge og familier er i 2017 organisert tettere sammen. Dette innebærer at jordmor, helsestasjons-, skolehelse- og psykiske helsetjenester til barn og unge (0-23 år) er organisert inn i én tjeneste, - et «Barne- og familiesenter».

Denne organiseringen svarer opp nye forventninger og behov i befolkningen på en bedret måte. «En dør inn-prinsippet» gir mulighet for mer helhetlige tiltak og sømløse tjenester til brukerne. Endringen styrker fagkompetansen rundt det enkelte barn, ungdom og familie og gir mer robuste fagmiljøer intern.

Tjenestetilbudet gis som individuelle samtaler med barn, ungdom og foreldre, i form av familiesamtaler eller gruppeaktivitet.

10.12 FYSIO- OG ERGOTERAPITJENESTEN OG 3K HJELPEMIDDELHÅNDTERING

Tjenesten består av kommunalt ansatte fysioterapeuter i 3 årsverk og ergoterapeut i 50 % stilling.

Aktivitetstall 80 % fysioterapeut barn og unge	2017
Konsultasjoner (helsestasjon, skoler)	316

Tiltakene rundt fysioterapi for barn/unge ble omorganisert i 2017 og samarbeider tett med barne- og familiesenteret med 4 måneders grupper, gruppe- og undervisningstilbud på barne-, ungdoms- og videregående skole.

Fysioterapeut ved sykehjem 60 %

Det blir fortløpende gitt oppfølging av inneliggende pasienter på korttidsopphold mandag, onsdag og fredag. Fysioterapeuten deltar også i innkomst- og utreisemøter, tavlemøter og ved planlegging og tilrettelegging av bolig før pasientens hjemreise, samt søknad og utprøving av personlige hjelpemidler ved behov. Det settes ikke inn vikar ved fravær. Ukentlig tverrfaglig dialogmøte i HSO.

Friskliv og folkehelsekoordinator

Drift av Frisklivsresept med treningsgrupper 2 gang ukentlig. 27 nye henviste deltakere. Folkehelsekoordinator deltar på nettverksmøter 4 x per år på fylkesnivå, samt møter og konferanse rundt Ungdata 2017. Aktiv i partnerskapsavtalen og rapporteringen på denne og folkehelsemidler. Deltatt i arbeidsgruppe Ung i Holmestrand som jobber med funnene etter Ungdata og vært med i planleggingen og gjennomføring av lokal Ungdatakonferanse. Representerer kommunen i Skoleskiprosjektet i planmøter, informasjonsarbeid og gjennomføringen. Deltatt i arbeidsgruppe rundt gjennomføring av Verdens aktivitetsdag.Representert i arbeidsgruppe rundt Sittedans. Tilbudet drives av frivillige. Koordinering av Strøsandprosjektet.

Ergoterapeut 50 %.

Tjenesten består av 50 % ergoterapeut som primært gir tjenester til hjemmeboende brukere (privat bolig og omsorgsboliger). Ventetiden på henvendelser har i 2017 har i gjennomsnitt vært på 6-8 uker. Kommunefysioterapeutene og ergoterapeut bistår hverandre i dette arbeidet. Deltakelse i ansvarsgrupper og IP koordinering rundt enkeltbrukere, både barn og voksne.

Ergoterapeut – 50 %	2013	2014	2015	2016	2017
Antall nye henvisninger om kartlegging	238	449	495	498	404
Antall aktive brukere registrert i NAV	890	1107	1159	1206	1540
Antall innvilgede hjelpemidler søkt via NAV	1668	2397	2491	3097	*

*Tidligere hentet ut fra NAV sin statistikk – NAV har ikke registrert dette for 2017.

Privatpraktiserende fysioterapeuter Holmestrand (7.0 årsverk)

	2014	2015	2016	2017
Antall fysikalske behandlinger	18 343	21 256	17033	15395
Antall behandlinger utført i hjemmet	742	819	949	653
Antall nye pasienter	1 209	1210	1099	940
Deltakelse i møter/ansvarsgrupper	58	64	45	64
Antall treningsgrupper	282	383	383	458
Antall rapporterte pasienter på venteliste	Ikke registrert	3-6 md*	75 pas 6 md*	* 4-5 md

*1 fysioterapeut har registrert ventelistetid 4-5 md for psykomotorisk behandling.

Individuelle behandlinger har gått litt ned, mot en økning av oppfølging av pasienter i ulike treningsgrupper samt hyppigere deltakelse i tverrfaglige møter/ansvarsmøter.
Antallet hjemmebehandlinger fordeles på de fleste fysioterapeutene.

TJENESTE 3332 – 3K HJELPEMIDDELLAGER – (2 årsverk)

Hjelpemiddelhåndtering – fra NAV Hjelpemiddelsentral

Kommune	Antall brukere 2016	2017	Nye brukere 2016	2017	Antall Enheter Utlevert 2016	2017	Antall enheter Innlevert 2016	2017
Holmestrand	1206		93		3097		1012	
Hof	394		23		434		218	
Re	1033		67		1597		768	
Sum	2633	2621	175	183	5128	4617	1998	2387

NAV presenterer samlede tall for "nye" og "gamle" kommuner selv om sammenslåingen ikke ble iverksatt før 2018 for vår del, så tallene er ikke helt eksakte.

I tillegg effektueres utlån av kommunens hjelpemidler fra eget lokalt lager; senger, hjelpemidler til stell og hygiene, forflytning osv. Dette handler primært om hjelpemidler til pasienter som skrives ut fra sykehus, ofte på svært kort varsel, og med behov for rask iverksetting av tiltak.

Hjelpemiddelhåndtering – lokalt lager for Hof, Re og Holmestrand

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antall korttidsutlån	450	678	778	917	664	503	443
Antall serviceoppdrag	844	922	1026	1425	1449	1027	976
Totalt antall håndterte enheter via 3K lager					7598	7629	7447

10.13 BARNEVERNTJENESTEN

Økonomiske utfordringer i barneverntjenesten

Stort press på barneverntjenesten har gitt økt bruk av ekstern konsulentbistand i undersøkelses- og tiltaksarbeidet og som sakkyndige i omfattende og komplekse saker. Spesielt har økningen vært stor utover høsten.

Det er også i økende grad behov for juridisk bistand i forberedelser til saker som fremmes for Fylkesnemnda og i rettssystemet. Tjenesten har nå flere kostnadskrevende tiltak knyttet til institusjonsplasseringer og kjøp av tjenester til oppfølging i boforhold.

Stadig flere fosterhjem får forsterkning i form av flere KS-satser pr. plassering.

10.14 TILTAK FOR ENSLIGE MINDREÅRIGE FLYKTNINGER (EM)

14 ungdommer har mottatt tiltak i tjenesten i 2017. Ungdommene fra Klokkergården i Hof kommune flyttet til Solåsveien i Holmestrand kommune 1.11.2017.

De siste 4 årene fordeler ungdommene seg slik. - Strukturen på tiltak EM ble endret i oktober 2014 til oppfølging i bofellesskap og på hybler:

2014	Bofellesskap	Hybel	Sum
14-18 år	3	1	4
18-20 år	0	5	5
20-23 år	0	4	4
Sum 2014	**3**	**10**	**13**

2015	Bofellesskap	Hybel	Sum
14-18 år	3	2	5
18-20 år	1	5	6
20-23 år	0	0	0
Sum 2015	**4**	**7**	**11**

2016	Bofellesskap	Hybler	Sum
14-18 år	2	0	2
18-20 år	1	7	8
20-23 år	0	3	3
Sum 2016	**3**	**10**	**13**

2017	Bofellesskap	Hybler	Sum
14-18 år	4	0	4
18-20 år	0	7	7
20-23 år	0	3	3
Sum 2017	**4**	**10**	**14**

Holmestrand kommune har hatt politisk vedtak om å bosette 4 nye enslige mindreårige flyktninger i året. I 2015 kom det et rekordstort antall enslige mindreårige flyktninger til Norge. I 2016 og 2017 er det er en kraftig reduksjon i antall enslige mindreårige flyktninger som får vedtak om opphold i Norge. Anmodningstallet for 2017 fra IMDi var å bosette kun to enslige mindreårige flyktninger i Holmestrand og ingen anmodning til Hof kommune. Reduksjonen førte til politisk behandling av en avvikling av bofellesskap for målgruppen innen 2018 og utfasing av hybeltjenesten innen 2021. Dette betyr at Holmestand kommune og Hof kommune ikke bosatte nye ungdommer i 2017, og at Holmestrand kommune ikke kommer til å bosette nye enslige mindreårige flyktninger framover.

Det er 14 ungdommer som har gjeldende vedtak etter Lov om barneverntjenester. I tillegg har hybeltjenesten fulgt opp ungdommer i en periode etter at vedtakene har opphørt.

Fra 1.1.17 ble refusjonsordningen erstattet av en tilskuddsordning som er differensiert etter alder.

Fra november 2017 ble bofellesskapene i Hof og Holmestrand slått sammen i Solåsveien i Holmestrand.

10.15 TJENESTETILDELING

Holmestrand kommune har «én dør inn» i tjenesteapparatet. Tjenestekontoret har ansvar for forvaltning og saksbehandling, samt klagebehandling av alle søknader til kommunen i forhold til Helse- og omsorgstjenesteloven og Pasient og brukerrettighetsloven. Henvendelser som omfatter behov for helse- og omsorgstjenester er stadig økende. Antall registrerte pasienter er fortsatt økende i 2017, og tempoet på pasientflyten mellom Sykehuset i Vestfold HF og Holmestrand kommune er høyt. Pasientene har ofte flere diagnoser ved innleggelse i sykehus, behandlingen startes opp på sykehus og videre oppfølging skal ivaretas i kommunen.

Kommunen har også et økt koordineringsansvar som innebærer å sikre hensiktsmessig informasjonsflyt mellom sykehuset, hjemmebaserte tjenester og heldøgns omsorg i kommunen.

10.16 SAMHANDLINGSREFORMEN

Samhandlingsreformen skaper fortsatt behov for endret kompetanse i det kommunale tjenesteapparatet. Det er etablert system på tvers av virksomhetene i omsorg som sikrer behovet for intern koordinering, slik at rett ansatt får rett informasjon til rett tid. Dette sikrer pasienten et forutsigbart og godt nok tilbud etter hjemreise fra sykehus.

Aktivitet	Antall 2016	Antall 2017
Totalt antall pasienter det er samhandlet om	518	577
Totalt – nye pasienter[2]	162	157
Utskrivningsklare pasienter fra helseforetak	446	577
Antall pasienter mottatt dag 1	419	428
Antall døgn ut over dag 1	85	127
Reinnleggelser	30	27
Kjøp av plasser	71	324
Pasienter til plass på sykehjem	90	99
Pasienter til hjemmet med hjemmesykepleie	63	71
Pasienter som ikke har behov for tjenester	26	19
Avmeldte pasienter	10	20
Fakturerte «overliggedøgn»	24	94

Opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering i Holmestrand kommune

Sentrale myndigheter fremmet en opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering i 2017 sammen med en forventning om at kommunene utviklet egne planer for å styrke habiliterings- og rehabiliteringstjenestene lokalt. Arbeidet med en opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering i Holmestrand kommune fra 2018 til 2020 ble startet i august 2017. En arbeidsgruppe bestående av rådgiver og ledere fra virksomhetene innen helse- og velferd i Hof og Holmestrand kommuner og brukerrepresentanter fra kommunens Eldreråd og Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne har arbeidet med opptrappingsplanen.

[2] Pasienter som ikke har mottatt kommunale tjenester tidligere

Nasjonal program for innføring av velferdsteknologi, tjenestedesign og felles velferdsteknologiteam

Økt og forbedret bruk av velferdsteknologi er et viktig virkemiddel for å nå målene om brukermedvirkning og selvstendighet. Kommunene Hof, Holmestrand og Sande etablerte i 2017 felles arbeid for utvikling av nye habiliterings- og rehabiliteringstjenester med bruk av velferdsteknologi. Kommunene søkte om opptak i Nasjonalt program for innføring av velferdsteknolog sammen med resten av kommunene i Vestfold og kommunene i hele Telemark fylke. Medarbeidere har deltatt aktivt på samlinger i regi av programmet om innføring av velferdsteknologi i 2017.

I 2017 gjennomførte Hof, Holmestrand og Sande kommuner også et prosjekt med mål om å utvikle tjenesteforløp ved hjelp av tjenestedesign. Prosjektet ble gjennomført sammen med medarbeidere fra Sintef og resulterte bl.a. i en beskrevet lokaliseringstjeneste for GPS anvendelse fra 2018. Kommunene startet videre arbeidet med å beskrive et felles velferdsteknologi-team som skulle sikre innføring av teknologi i kommunene innen 2020.

10.17 SOSIALE TJENESTER

NAV sitt hovedoppdrag er å bistå og følge opp brukere mot arbeid slik at man kan bli selvhjulpen og sørge for eget livsopphold. Bidra til økt livskvalitet og livsmestring. Brukere som har behov for bistand fra NAV for å skaffe eller beholde arbeid sikres tidlig avklaring ut fra sitt individuelle behov. NAV skal tilby tjenester og tiltak ut fra den enkeltes behov og ressurser og sikre at oppfølging skjer i samarbeid og samhandling med den enkelte.

Vi har lagt vekt på og ikke skille mellom statlige og kommunale tjenester. Vi leverer tjenester etter brukers behov, og ikke hvem som er ansvarlig for tjenesten. Dette er et viktig likebehandlingsprinsipp.

Kommunale tjenester i NAV.

- Økonomisk sosialhjelp
- Husbankens virkemidler (startlån, tilskudd, bostøtte.)
- Bosetting og oppfølging i hht Introduksjonsloven - Flyktninger
- Midlertidig bolig
- Boligkoordinator
- Kvalifiseringsprogram

2017 har i tillegg til oppfølging og yting av tjenester mot brukere vært preget av høy aktivitet knyttet til planlegging, oppfølging og avklaringer vedr nytt bygg og forberedelser i forbindelse med kommunesammenslåing med Hof, og derav naturlig nok NAV Hof. Det ble også tidlig avklart at NAV Sande skal samlokaliserer med NAV Holmestrand og fungere som et NAV kontor fra 1.1.18, slik at planlegging og forberedelse også har inkludert dem.

Talenthus

NAV etablerte i 2016 *Talenthuset.* Målsetting med Talenthuset er at ungdommer skal få kunnskap om arbeidsmarkedet, få innsikt i hvor det finnes ledige jobber, hvordan skrive søknader, få intervjutrening, få informasjon om psykisk/fysisk helse, økonomi. Vi ønsker også at ungdommene skal få noe jobberfaring.

Ved oppstart i 2016 var tilbudet et seks ukers kurs. Ungdommer som ikke hadde kommet i kommet i noen aktivitet ble videreført til neste kurs. Etter evaluering av denne modellen, har vi i 2017 endret på modellen og holder nå kontinuerlig kurs og har løpende inntak etterhvert som ungdommene kommer i aktivitet. Dette har ført til bl.a. kortere ventetid. Vi har nå to grupper ukentlig, som er på kurs to dager per uke hver. Dette gjør at vi til enhver tid har mulighet til å gi 25-30 ungdommer tilbud.

Tilbudet på Talenthuset bærer stort preg av brukermedvirkning ved at brukere både kommer med spesifikke ønsker om opplæring/ informasjon – eks privat økonomi, psykiske helsetjenester mv. Det er også i løpet av 2017 arrangert utviklingskvelder hvor brukere av Talenthuset gir direkte tilbakemelding på hva man anser som bra, mindre bra, utviklingsmuligheter mm.

Siden oppstart i april 2016 har ca. 100 ungdommer fått tilbud via Talenthuset. Resultatene viser følgende;

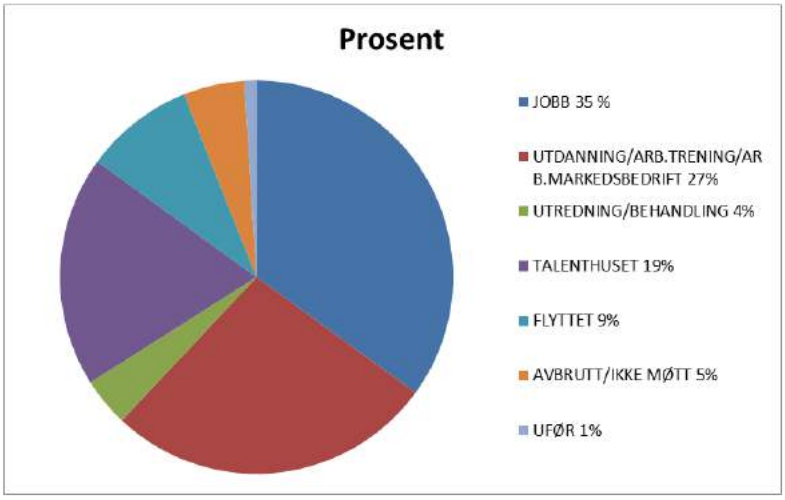

Aktivitetsplikt

Aktivitetsplikt for sosialhjelpsbrukere under 30 år ble innført fra 1.januar 2017 etter endringer i Lov om Sosialtjenester i NAV.

Alle ungdommer under 30 år som mottar økonomisk sosialhjelp, og som vurderes å kunne sette aktivitetskrav til, får krav om aktivitetsplikt. Det er satt av egen ressurs som behandler søknader om økonomisk stønad, følger opp vilkår og har tett dialog med veiledere på Talenthuset.

Flyktninger

NAV har bosatt alle flyktninger i henhold til bystyrevedtak 2017, og alle er i introduksjonsprogram innen 3 måneder.

Introduksjonsordningen er det sentrale virkemiddel for å integrere nyankomne flyktninger i det norske samfunn og arbeidsliv. Vi har fokus på integrering og at arbeidet blir gjort med god kvalitet og fleksibilitet for å få det til.

Antall flyktninger som er bosatt i Holmestrand har økt de siste 2 årene.

År	Antall
2015	16
2016	25
2017	28

I 2017 ble det avsluttet 15 deltakere etter endt introduksjonsprogram hvorav 60 % hadde overgang til arbeid/ utdanning og ble selvhjulpne. Resultatene fordelte seg som følger;

Overgang til arbeid 100 % (selvhjulpen)	1
Overgang til utdanning (selvhjulpen)	8
Overgang til arbeid – deltid. Supplerende sosialhjelp fra NAV	1
Overgang statlig ytelse NAV - Arbeidsavklaringspenger	1
Flyttet	2
Forsvunnet	2

Midlertidig bolig

Det har i løpet av 2017 blitt fattet ca. 15 vedtak om midlertidig bolig for personer som har stått helt uten tilbud eller mulighet for husværet. Kommunen har ikke nok egne midlertidige boliger. Nærskildtgate 10A og 10B ble benyttet noe, men har i perioder blitt mer og mer permanente boliger enn midlertidig. Siste tildeling her ble avsluttet oktober 2017. NAV må benytte Holms Motell i Larvik, Holmestrand hotell, private omsorgsinstitusjoner o.a.

Midlertidig bolig alternativer og permanent botilbud til vanskeligstilte, særlig for personer med rus og psykiske vansker, er et økende og presterende behov. I løpet av 2018 vil kommunen ha kommet godt i gang med planleggingen av nye boliger for denne brukergruppen.

Bostøtte

Etter endringer i vilkår gitt av Husbanken for hvem som har rett på bostøtte, er det nå færre som har denne rettigheten da man ikke fyller vilkårene. Dette til tross for økte bo og leiekostnader i markedet generelt. Dette fører til at flere brukere søker og fyller rettigheter for supplerende økonomisk sosialhjelp for å dekke husleiekostnader.

Startlån

Holmestrand kommune ble i 2017 tildelt kr. 30.000 000 til startlån. Alt er lånt ut. Det vil neste år bli vurdert om beløpet søkes økt.

10.18 ØVRIGE PROSJEKTER OG HENDELSER I 2017

10.18.1 Samhandlingsforløp

Et av satsningsområdene i samhandlingsreformen er å utvikle helhetlig og koordinerte pasientforløp på tvers av forvaltningsnivåene. Forløpet omfatter voksne pasienter innenfor områdene psykisk helse, rus og somatikk som kommune- og spesialisthelsetjenesten samarbeider om.Det er nedsatt en programgruppe/samhandlingsforløp hvor kommunene og sentralsykehuset i Vestfold er representer. Programgruppen har som oppgave å utvikle helhetlige og koordinerte pasientforløp gjennom hele samhandlingsforløpet. Sentrale temaer i forløpet er pasientsikkerhet, brukererfaringer, standardisering, kompetanseutvikling og gjennomføring /oppfølging. Programgruppen følger målbeskrivelser og gjennomføringsplan som er godkjent av overordnet samhandlingsutvalg. Kommunene og sykehuset nedsatt hvert sitt forbedringsteam. Holmestrand kommune har Forbedringsteam sammen med Hof kommune. Her er det representanter fra Bo- og behandlingssenter, hjemmetjenesten, psykisk helsetjeneste og rus, tjenestekontoret, fysioterapeut, kommunelege og fastlege.

10.18.2 NyttBlikk

NyttBlikk er et læringsnettverk for utvikling av heltidskultur. Nettverket NyttBlikk ledes av KS i samarbeid med yrkesorganisasjonene Delta, FF, og NSF. Holmestrand kommune har vært med læringsnettverket siden høsten 2015. Læringsnettverket ble avsluttet november 2017.

Kulturendring for å oppnå heltidskultur er en lang og tidkrevende prosess men nødvendig for å oppnå mer kvalitet på tjenestene, effektiviseres og også bedre arbeidsmiljø. Høsten 2016 startet arbeidet med og implementer heltidskultur i 2 virksomheter, Bo og aktivitetstilbud for funksjonshemmede og Omsorg og aktivitet. Arbeidet har fortsatt i 2017 med å utarbeide arbeidstidsordninger som vil gi størst mulig stillinger. Det er også utarbeidet retningslinjer for heltidskultur og det planlegges en informasjonsside som tenkes ferdig første del av 2018. I løpet av 2017 har også virksomhet hjemmebasert omsorg og Holmestrand bo og behandlingssenter blitt deltagere i NyttBlikk. Målet er i løpet av 2018 at alle virksomheter som har turnus/døgndrift skal ha fokus på heltisdskultur.

10.18.3 Nytt EPJ system CosDoc og innføring av IKOS.

Holmestrand og Hof kommuner hadde ikke samme EPJ system (elektronisk pasientjournal) så det ble derfor nødvendig å gå til anskaffelse av et felles EPJ system før kommunesammenslåingen. Anbudskonkurransen ble gjennomført høsten 2017 av innkjøpskontoret sammen med deltagere fra Tønsberg, Re, Nøtterøy, Tjøme, Hof og Sande. I krav spek ble det beskrevet at Hof, Sande, Nøtterøy og Tjøme skulle ha opsjon på avtalen som ble inngått.. ACOS CosDoc vant anbudskonkurransen.

IKOS står for *Individbasert KOmpetanseStyring*. Systemet tar utgangspunkt i brukernes behov og har fokus på kompetanse. Brukere og pårørende en konkret ansvarlig å forholde seg til. Tjenesteansvarlig sørger for brukerinvolvering, faglig god praksis og samarbeid med andre involverte, som fastlege, sykehus og NAV. Klare ansvarsroller og målrettet bruk av kompetanse bidrar til god styring i kommunal helse- og omsorgstjeneste. Psykisk helsetjeneste og rus har fra 2014-2016 vært med i et IKOS prosjekt «gode pasientforløp., fra Høst 2017 startet IKOS også opp i hjemmebaserte tjenester. I 2018 vil IKOS også implementeres i bo og behandlingssentrene og Voksenhabilitering.

11 TEKNISKE TJENESTER

Programområdet omfatter virksomhetene Kommunalteknikk og Plan og byggesak her under Landbruk, som har vært løst i et vertskommunesamarbeid med Re som vertskommune. Tilsvarende har Holmestrand vært vertskommune for Hof og Re for tjenestene i Plan og byggesak. Alle vertskommunesamarbeidene opphørte 31.12.2017.

11.1ØKONOMISKE RESULTATER TEKNISK

Teknisk - tall i 1000 kr	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik 2017	Avvik 2016
Virksomhet plan og bygg				
Utgifter	13 773	15 376	1 603	2 588
Inntekter	-12 427	-12 216	211	-602
Netto driftsutgifter	1 346	3 160	1 814	1 986
Kommunalteknikk				
Utgifter	146 047	132 385	-13 662	-16 311
Inntekter	-94 929	-84 631	10 298	16 465
Netto driftsutgifter	51 118	47 754	-3 364	154
Sum Teknisk				
Utgifter	159 820	147 761	-12 059	-13 723
Inntekter	-107 356	-96 847	10 509	15 863
Netto driftsutgifter	52 464	50 914	-1 550	2 140

Resultatet for Plan og bygg kan forklares med lavere lønnsutgifter og høyere gebyrinntekter enn budsjettert, men bekrefter uansett en klar økonomisk gevinstrealisering for alle tre samarbeidskommunene, i tillegg til et mer robust fagmiljø og bedre tjenester i alle kommunene sammenlignet med å drive tjenestene alene.

11.2NØKKELTALL

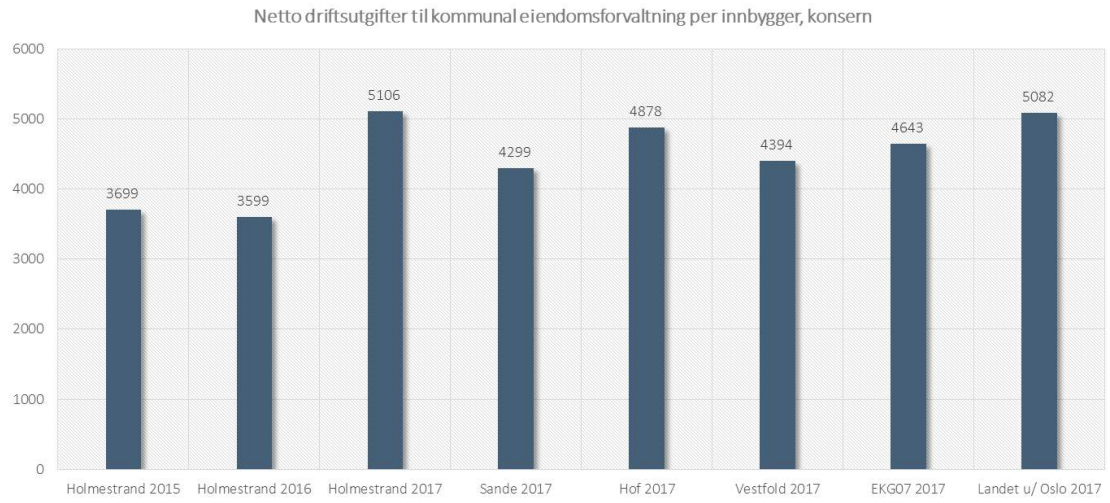

Holmestrand ligger høyt på utgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger i 2017. Dette skyldes ekstraordinær bevilgning på 10 mill. kroner til vedlikeholdsetterslep, som ble dekket av disposisjonsfond.

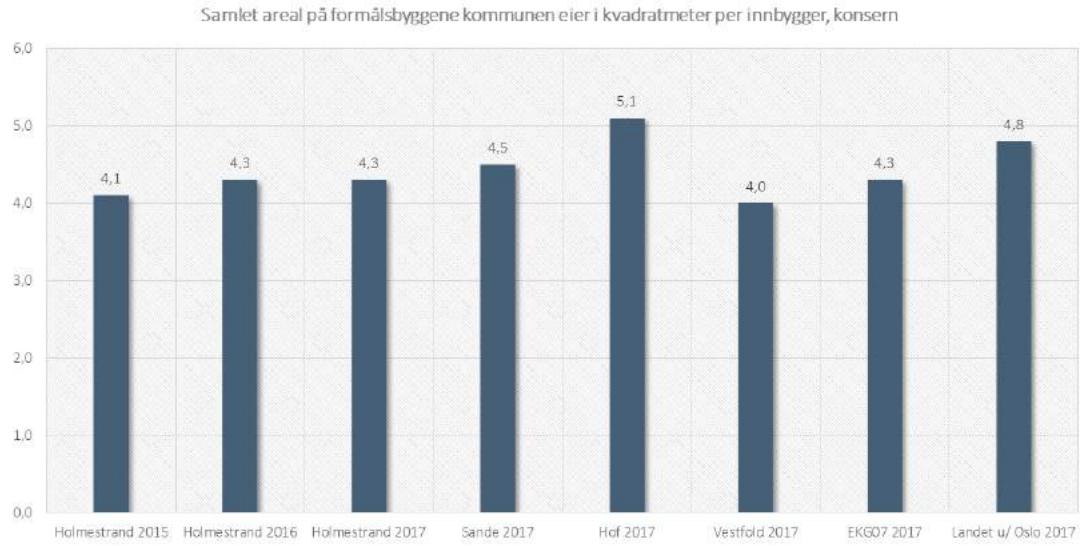

Areal på formålsbygg per innbygger ligger relativt stabilt i Holmestrand, dog noe økende, og ligger i 2017 noe høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Hof har flest kvadratmeter per innbygger i utvalget.

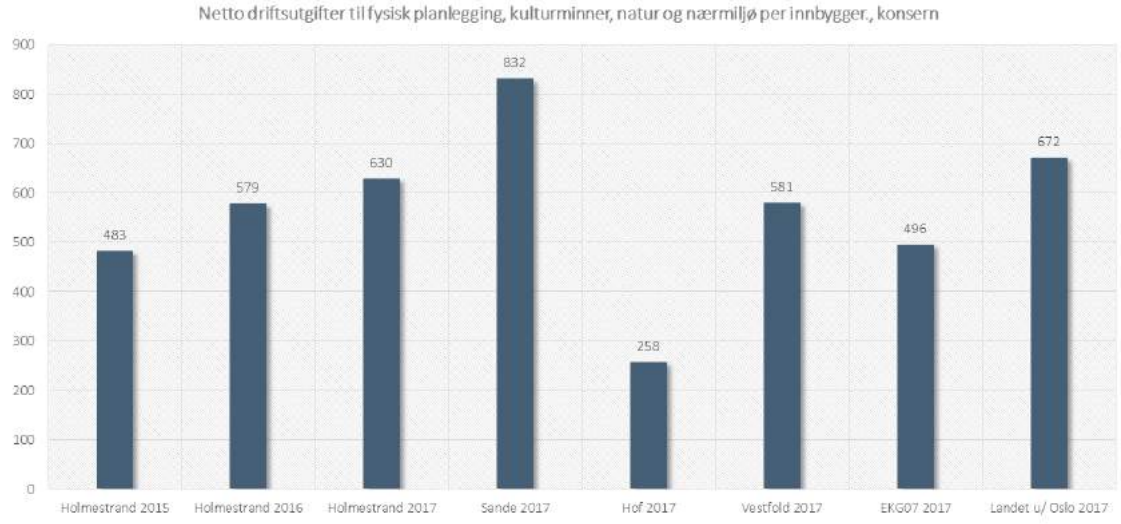

Netto driftsutgifter til fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø per innbygger i Holmestrand har hatt noe økning de siste år, men skiller seg ikke vesentlig fra gjennomsnittene i utvalget. Sande skiller seg ut ved å ha høye utgifter per innbygger, mens Hof skiller seg ut ved å ha lave utgifter.

11.3KOMMUNALTEKNIKK

Virksomheten løser følgende oppgaver i et vertskommunesamarbeid med Hof, hvor Holmestrand har vært vertskommune siden 1.9.2016:

- Eiendomsforvaltning
- Vedlikehold av kommunale veier, park og idrettsanlegg
- Parkering
- Vann, avløp og renovasjon
- Havnevesen
- Skjærgårdstjeneste

I tillegg har virksomheten ansvar for Holmestrand Havn og oppfølgingsansvar for Holmestrand småbåthavn, som er eget selskap.

Det er økt fokus på vedlikehold av bygningsmassen, ~~og~~ myndighetens krav til brannsikring og veivedlikehold. I 2017 har det vært gitt ekstraordinære bevilgninger til vedlikehold av kommunale bygg på 10,0 mill. kr og 14 mill. kr for asfaltering.

Virksomheten har prosjektering- og oppfølgingsansvar for en rekke av kommunens investeringsprosjekter. For status og fremdrift i de enkelte prosjektene, vises til årsrapportens kapittel 5.3 og 5.3.1.

11.3.1Selvkostområde Vann, avløp og renovasjon

Tjenesteområdet omfatter:

- Administrering av vannforsyningskontrakten med VIV
- Effektiv distribusjon av nok vann og godt vann til kommunens abonnenter
- Sikker vannforsyning i henhold til myndighetenes krav
- Vedlikehold og pålitelig drift av avløpsnettet i henhold til myndighetenes krav
- Pålitelig drift & vedlikehold av kommunens avløpsrenseanlegg
- Forhindre forurensende utslipp til resipienter i kommunen

Prosjekter 2017 (utvalg)

I 2017 var det total 22 prosjekter som ble utført. I tabellen under er det listet opp et utvalg med status.

Sum investeringer VAR 2017: 38,2 mill. kroner utført, budsjettet var på totalt 60,0 mill. kroner, hvorav budsjettmidler til felles renseanlegg med Sande kommune utgjorde 30,0 mill. kr. Ubrukte midler knyttet til nye Holmestrand renseanlegg utgjorde per 31.12.17 alene 20,6 mill. kr og skyldes

forsinkelse i prosessen med renseanlegget. Byggearbeidene vil starte opp våren 2018, og det anbefales derfor at restmidlene overføres til 2018 for å være med på å finansiere prosjektet.

Ordinære VAR-investeringer i 2017: 28,866 mill. kroner utført, budsjettet var på 30 mill. kroner, mindre forbruket på 1,1 mill. kroner skyldes prosjekter som videreføres i 2018.

Prosjektnavn	Status	Kommentarer
VA Godakerveien	Anleggsfase	Ferdig 2017
VA Roveveien - Rovedalen	Anleggsfase	Ferdig 2017
VA Rovedalen – Dam store basseng	Prosjektering/Anleggsfase	Ferdig 2017
Rehabilitering Dam store basseng	Prosjektering/Anleggsfase	Ferdig 2017
Weidemanns gate VA	Prosjektering	Ferdig 2018
Hvittingfossveien – Kommunelagert (vannforsyning)	Prosjektering/Anleggsfase	Ferdig 2018
H.strand renseanl., ombygg. til sekundærrensekrav	Prosjektering/Anleggsfase	Ferdig 2018/2019
Dunkebekken VA parsell A og B	Detaljprosjektering	Ferdig 2017
VA Dr. Graaruds plass	Prosjektering/Anleggsfase	Ferdig 2017

11.4 PLAN OG BYGGESAK/LANDBRUK

Virksomheten løser følgende oppgaver i et vertskommunesamarbeid med Hof og Re fra 1.7.2014 fordelt på tjenestene Plan, Byggesak og Geodata:

- Kommuneplanlegging
- Forvaltning av geodata
- Plan- og byggesaksbehandling – Ulovlighetsoppfølging
- Utbyggingsavtaler – Refusjon – Ekspropriasjon
- Oppmålingsforretninger og føring av matrikkelen
- Friluftslivsmyndighet i Holmestrand og Hof
- Landbruksoppgaver og –myndighet løses i et samarbeid med Re som vertskommune

11.4.1 Rapportering på mål i økonomiplanen

I Økonomiplan 2017-2020 er det mål knyttet til Byutvikling og Fortettingsstrategi, som gjelder Plan og byggesak. For byutviklingen dreier det seg om reguleringen av ny fylkesvei gjennom byen på det nedlagte jernbanesporet. Her ble første gangs behandling og høring gjennomført, og sluttbehandlingen står for tur vinteren 2018.

Arbeidet med fortettingsstrategi er i gang, men har skjedd litt i rykk og napp fordi det utføres med egne krefter ved siden av ordinær plansaksbehandling. Fordelen er kompetanseoppbygging og eierfølelse til produktet. Ulempen er lav framdrift og utålmodige grunneiere. Utvalget for regulering og kommunalteknikk er blitt orientert om framdriften. Holmestrand mangler ikke fortettingsprosjekter der det er høyest ønske om at det skal skje, representert ved byprosjektene Sparebankkvartalet, Strandholmen sør og Gausetangen når det kommer i gang. Ei heller mangler byggeklare/salgbare tomtearealer. De finnes på Gullhaug, Søndre Kleivan og Grefsrud.

Fortettingsstrategien vil være klar for politisk behandling i 2018 og formålet med den er *å ha en strategi for hvor fortetting bør skje og hvor det ikke bør skje utenfor byen. Det lages en oversikt over omfanget av fortetting siden kommuneplanen ble vedtatt sommeren 2015 og evt. behov for å stramme inn dersom teknisk og sosial infrastruktur ikke holder tritt.*

Oppdatert grunnkart etter hovedrevisjon pr. våren 2016 ble lagt ut på kommunens kartsider. Digitalisering av reguleringsplaner lot seg ikke prioritere i 2017.

11.4.2 Spesielle hendelser i 2017

- Oppdatert grunnkart pr. 2013 ble tatt i bruk.

- Biblioteket, Dr. Graaruds plass, Roveheisen og kollektivknutepunktet ble tatt i bruk.

11.4.3Interne nøkkeltall

Bemanning	2017	2016
Byggesak	4,8	4,8
Plansak	4,0	4,0
Oppmåling	2,0	2,6
Geodata	1,5	1,5
3-k kommuneplanlegger	0,0	0
Virksomhetsleder	1,0	1,0
Merkantil	1,6	1,6
I alt	**14,9**	**15,5**

Kilde: KOSTRA	H.strand 2017	H.strand 2016	Hof 2017	Re 2016
Mottatte byggesøknader	152	174	/46	161
Byggesaksvedtak – totalt	172	170	/47	162
Dispensasjoner – byggesaksvedtak	14	24	/4	19
Ferdigattester	75	62	/25	77
Midlertidig brukstillatelser	27	20	2/1	
Tilsyn – ulovlighetsoppfølging	6	10	3/2	1
Pålegg – ulovlighetsoppfølging	2	7	2/2	0
Sanksjoner – ulovlighetsoppfølging	1	5	2/4	0
Gjennomførte oppmålingsforretninger	24	35	/15	47
Delingsvedtak	15	23	/9	59
Dispensasjoner – delingsvedtak	0	0	/3	8
Klager på pålegg, bygge- og delingsvedtak	8	7	/1	7
Eiendomsopplysninger til eiendomsmeglere	317	234	-	-

Plan Holmestrand	PlanID	Under arbeid	Vedtatt	Formål
Bentsrud vest	2012017	X		Næring
Grefsrud	2014024		X	Bolig
Ny vei sjøskogen – Kleivan	2015027	X		Samferdsel
Fv 900 gjennom sentrum	2015029	X		Samferdsel
Krana-Hakan reguleringsendring	2015030		X	Småbåthavn
Ekeberg gartneri	2015031	X		Bolig
Rovevn. 32 A og B fortetting	2015032		X	Bolig
Solbergskogen fortetting	2016033	X		Bolig
Solbergjordet	2016034	X		Bolig
Hvittingfossvn. 92 fortetting	2016035	X		Bolig
Stubsrød – fortetting	2016036	X		Bolig
Hvittingfossvn. 231	2016037	X		Bolig
Nordre Berg B8a og b	2017038	X		Bolig
Eikelundåsen	2017039	X		Bolig
Gullhaug	2017040	X		Fotballhall/barnehage
Solum	2017041	X		Asfalt/betongblandeverk
Sparebankkvartalet	2017042	X		Parkeringsplass
UNI-kvartalet (kvartal 11-syd)	2017043	X		Bolig/næring

Plan Holmestrand	PlanID	Under arbeid	Vedtatt	Formål
Hvittingfossveien 121	2017044	X		Bolig
Hanekleiva massedeponi	2017045	X		
Kleivantoppen	2017046	X		Bolig
Mindre endringer		0	3	
Klager			2	

Plan Hof	PlanID	Under arbeid	Vedtatt	Formål
Sundbyfoss – 54/1	2015002		X	Næring
Grønset – 44/2, 108	2015004		X	Bolig
Haslestad bruk	2016007	X		Næring
Mindre endringer		1	0	
Klager			1	

Plan Re	Klager	Under arbeid	Vedtatt	Mindre endr.
Under arbeid overført til Tønsberg	0	7	6	0

12 KULTUR

12.1 ØKONOMISKE RESULTATER KULTUR

Kultur - tall i 1000 kr	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik 2017	Avvik 2016
Utgifter	14 837	14 949	112	-857
Inntekter	-4 516	-4 292	224	906
Netto driftsutgifter	**10 321**	**10 657**	**336**	**49**

12.2 SPESIELLE HENDELSER I 2017

12.2.1 Vertskommunesamarbeid

Holmestrand har blitt vertskommune for kulturvirksomheten i Hof fra 1.1.2016. Sammenslåingen har ført til et større team med utvidet fagkompetanse. De ansatte er veldig fornøyde med den nye arbeidshverdagen.

Samarbeid med kulturavdelingen i Sande har kommet godt i gang. I mars 2017 samlet 35 kulturmedarbeidere fra Holmestrand, Hof og Sande seg i Horten og avholdt et seminar med temaer:

- Innovasjon: hva er innovativt tenkning og hvordan kan vi fornye kulturtjenesten?
- Organisasjon av den nye kulturavdelingen fra 2020.
- Nytenkning i forbindelse med kommunale tilskuddsmidler
- Kultur og samfunnsutvikling

12.2.2 Heisen og Heisoppgangskonsert

I januar ble heisen i den nye jernbanestasjonen offisiell åpnet med en kulturstafett. Mange deltok i stafetten: barn og unge, profesjonelle og amatører sang, leste dikt, spilte musikk og danset under den 1 minutt lange heisturen opp eller ned.

I samarbeid med Vestfold Festspillene arrangerte kommunen en konsert på utsikten, like ved inngangen til fjellheisen 28. juni. Været og utsikten formet fantastiske kulisser til en lun og hyggelig utekonsert med Lars Martin Myhre og Guren Hagen.

12.2.3 Grafisk produksjon

Kulturkontoret har hatt en stor produksjon av plakater, brosjyrer, grafisk profiler og andre saker til informasjon, publikasjon og markedsføring, blant annet: 4 utgivelser av kommunenes informasjonsavis, hvorav siste utgivelsen var sammen med Hof nytt.

12.2.4 Kulturminneplan

Ansettelsen av en fagperson innen kulturarv i 2016, har ført til at arbeidet med en felles kulturminneplan for Hof og Holmestrand kommuner kunne blitt igangsatt i 2016. Planen beskriver kulturminner, kulturmiljøer og bygningsmiljøer i Hof og Holmestrand, som er verdt å ta vare på. Planen blir ferdigstilt og behandlet politisk i begynnelse av 2018.

12.2.5 Den kulturelle spaserstokken (DKSS).

DKSS er delt inn i tre hoveddeler:

- Tur til kultur, som legger til rette for kulturopplevelser i kulturhus i Larvik, Drammen eller Oslo.
- Oaser: kulturopplevelser i bo- og aktivitetssentre
- Omsorgssang: Sang og musikk brukes aktivt i pleiesituasjoner. Musikkterapeuten Sarita Wallumsrød kurser og veileder de ansatte

Kursing av de ansatte på sykehjemmene i Hof og Holmestrand i omsorgssang ble avsluttet med utdeling av kursbevis av ordførerne i desember 2017. Det var 7 ansatte i Holmestrand og 12 ansatte i Hof som fikk kursbeviset.

Nytt i år var programmet «Samspill, livsglede og helse» hvor barnehagene (Gausetangen, Knutseskogen og Hof) besøker den eldre generasjonen på Kjærsenteret, Rove omsorgsboliger, 3-tallet og Veset. Disse månedlige møtene har sang, musikk, lek og spill på programmet. I tillegg får de se en forestilling sammen.

12.2.6Idrett/friluftsliv

Spillemidler i 2017:

- Hillestad / Botneturkart. Tildelt 117.000. ferdigstilt i 2017.
- Gullhaug IL – garasjebygg. Tildelt 165.000. ferdigstilt i 2017.
- Bergskogen O-kart. Tildelt 55.000. ferdigstilt i 2017.
- Hof skole- og kultursenter Ballbinge. Tildelt 300.000. igangsettes våren 2018.
- Hof skole- og kultursenter, Bråtan turløype. Tildelt 1.000.000. Igangsettes våren 2018..

12.3KULTURSKOLE

Nord-Jarlsberg kulturskole er en interkommunal kulturskole for Hof, Holmestrand og Re, med Hof som vertskommune. I 2017 disponerte Holmestrand 35 % av rammetimetallet. Det var pr 01.10.17 (GSI) 450 elever i kulturskolen, hvorav 153 fra Holmestrand. Undervisningen omfatter teater, visuell kunst og musikk. Kulturskolen samarbeider tett med skolekorpset om dirigent og undervisning. Kulturskolen har gjennom hele 2017 jobbet med synlighet, både fysisk ute på ulike arenaer og i presse og på facebook. Vi hadde hele 48 presseoppslag i 2017 mot 41 i 2016.

Kulturskolen har startet arbeidet med å implementere den nye rammeplanen, som definerer opplæringen i tre trinn: breddetilbud, kjernetilbud og fordypningstilbud. Nye lokale fagplaner skal utvikles, og det ble våren 2017 igangsatt et samarbeid med Sande om dette. På grunn av vakans mht rektor i Sande fra august, er arbeidet foreløpig lagt på is, men vil bli gjenopptatt fra høsten - 18. Det er startet et fordypningsprogram i tråd med den nye rammeplanen.

Kulturskolen har gjennom året arrangert elevkonserter, teaterforestillinger og kunstutstillinger og hatt mange spilleoppdrag på forespørsel fra organisasjoner og institusjoner. Våren 2017 arrangerte kulturskolen «Åpen dag» i Biorama. «Den klassiske gitarens dag» ble feiret 1. februar i Bilet kapell. Kulturskolen deltok i juni på Holmestrand Kulturfestival med tradisjonell bandkonsert i «teltet» og med talentkonsert i Y- kirken. Orgelskolen vår feiret sitt 15 års- jubileum i 2017 med flere konserter i Våle kirke høsten 2017. (Elever fra Holmestrand deltar også her). Desember 2017 hadde kulturskolen 2 tradisjonelle kirkekonserter i Holmestrand, en i Hillestad og en i Y- kirken.

12.4BIBLIOTEK

Biblioteket i Holmestrand flyttet fra Backergården til nye lokaler på Dr. Graaruds plass. Biblioteket var stengt i 3 måneder i forbindelse med flytting og innredning av de nye lokalene. Dørene åpnet for publikum 9. juni med to festdager med arrangementer. Åpningstiden ble da økt med 5 timer per uke til totalt 36 timer.
Besøkstallene er mer enn fordoblet fra 2016 til 2017. På beregnet årsbasis er besøket tredoblet.

Holmestrand bibliotek inngår i samarbeidet Vestfoldbibliotekene. Samarbeid om kampanjer, Litteraturuka i Vestfold, innkjøpsavtaler m.m. bidrar til effektiv bruk av ressursene. I 2017 startet en prosess med forberedelse til anskaffelse av felles biblioteksystem for alle bibliotekene i Vestfold.

Interne nøkkeltall	2017	2016	2015	2014
Besøk	49 898	21 682	15 934	14 905
Utlån	35 008	37 344	33 670	31 440
Antall egne arrangementer	30	45	37	40

12.5NØKKELTALL

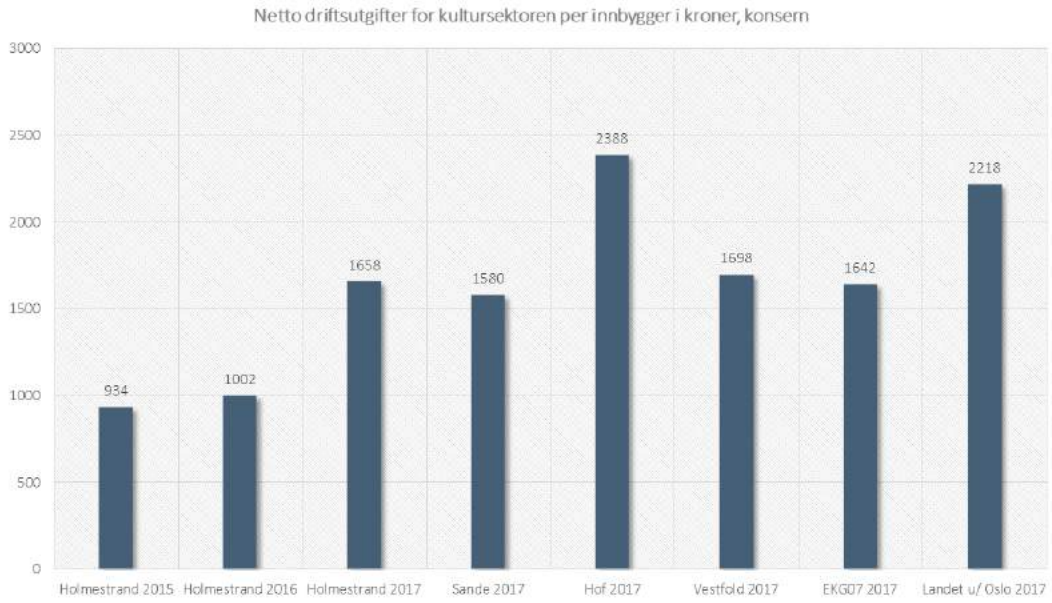

Grafen viser at Holmestrand har økt netto driftsutgifter for kultursektoren siste år, og ligger nå på tilsvarende nivå som gjennomsnittet i Vestfold og som egen kommunegruppe. Hof skiller seg ut med høye kostnader knyttet til kultur.

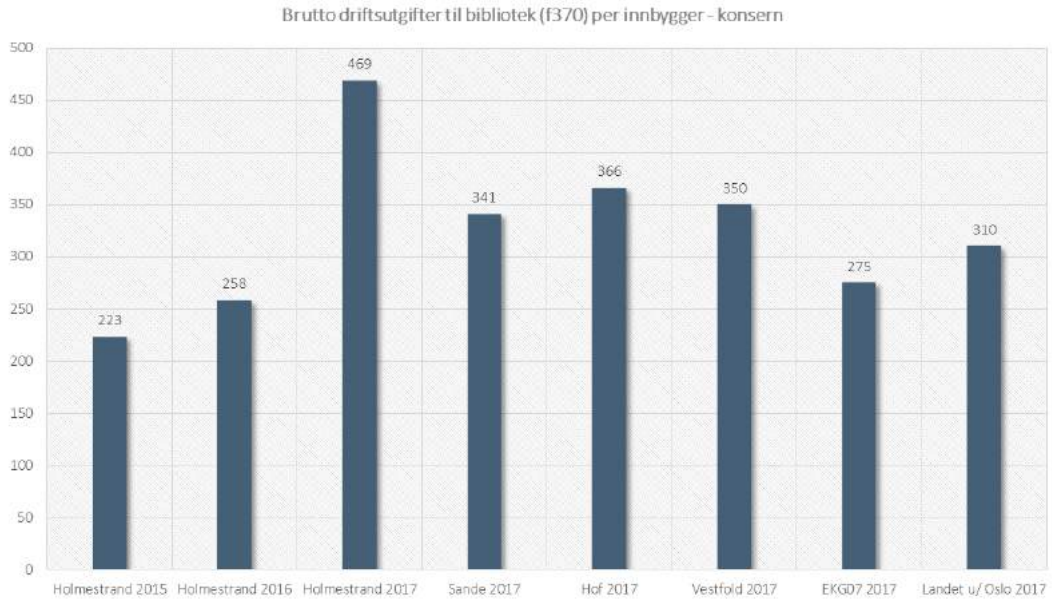

Grafen viser at utgifter til bibliotek har økt kraftig i 2017. Mot å ligge betydelig under sammenlignbare grupper, har utgiftene økt betraktelig og er nå vesentlig høyere enn referansekommunene.

Holmestrand kommune
Rådhusgaten 11
Postboks 312, 3081 Holmestrand
www.holmestrand.kommune.no

Vestfold Kommunerevisjon

Til kommunestyret i Holmestrand kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Rådmann

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Holmestrand kommunes årsregnskap som viser kr 554 059 880 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 11 364 690. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Holmestrand kommune per 31. desember 2017, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Rådmannen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Rådmannens ansvar for årsregnskapet

Rådmannen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Rådmannen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne

Adresse: Sollistrandsveien 12, 3187 Horten
Org.nr: 987 582 847 MVA
Telefon: 33 07 13 00
post@vestfoldkommunerevisjon.no
www.vestfoldkommunerevisjon.no

utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til: www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet for Holmestrand kommune som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet for Holmestrand kommune som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet for Holmestrand kommune som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Horten, 6. april 2018
Vestfold kommunerevisjon

Linn Karlsvik
Statsautorisert revisor

Adresse: Sollistrandsveien 12, 3187 Horten
Org.nr: 987 582 847 MVA
Telefon: 33 07 13 00
post@vestfoldkommunerevisjon.no
www.vestfoldkommunerevisjon.no

Vestfold Kommunerevisjon

Sted og dato: Horten, 6. april 2018
Referanse: 313/2018
Saksbehandler: Eivind Finstad

Til Kontrollutvalget i Holmestrand kommune

Årsmelding til kontrollutvalget i Holmestrand kommune - 2017

1. Innledning

Vestfold kommunerevisjon er Holmestrand kommunes valgte revisor, og skal utføre regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll, attestasjoner og andre tjenester. For å gi kontrollutvalget et helhetlig bilde er det hensiktsmessig med en årsmelding til kontrollutvalget. Årsmeldingen orienterer kort om resultat av de ulike revisjoner.

Vi viser til "Revisjonsplan 2017" som vi tidligere har presentert for kontrollutvalget, der vi blant annet opplyser at vi normalt rapporterer til kontrollutvalget to ganger i året.

2. Hovedtrekk og resultatene av gjennomført revisjon

Under dette avsnittet vil vi orientere kontrollutvalget om vesentlige områder som er kontrollert, og resultatet av gjennomført revisjon.

2.1 Revisjon av årsregnskapet

Framlagt regnskap
Årsregnskap med noter og obligatoriske oversikter ble levert oss for revisjon innen fristens utløp 15. februar.

Økonomiske sammenhenger
Regnskapet har en logisk oppbygging. Ut fra det endelige regnskapet kan vi sette opp en rekke forholdstall og sammenhenger mellom tallgrupperinger som indikerer at regnskapet ikke inneholder vesentlige feil. Vi har kontrollert og vurdert de økonomiske sammenhenger, og det har ikke fremkommet vesentlige avvik.

Avstemming av balanseposter
Vi har foretatt en avstemming av vesentlige balanseposter mot eksterne bekreftelser, det vil si bankutskrifter, oppgaver fra Verdipapirsentralen etc. Vi har fått framlagt kommunens avstemminger av balansepostene, og vi har ingen kommentarer til disse.

Kontroll med periodiseringer, herunder periodisering lønn
Vi har på årsoppgjørstidspunktet gjennomgått periodiseringskontiene i regnskapet, og plukket ut vesentlige beløp for kontroll av om beløpene er relevante og riktige. Vi har også sett på periodisering av renter, tilskudd og andre inntekter. Vi har ingen vesentlige kommentarer til periodiseringene.

Kontroll med inntekter
Vi har kontrollert at kommunens skatteinntekter og rammetilskudd stemmer mot avstembare opplysninger. Vi har avstemt den omsetningen kommunen innberetter som avgiftspliktig, mot det som blir ført på konti for avgiftspliktig omsetning i regnskapet. Revisors avstemming viser at det

Adresse: Sollistrandsveien 12, 3187 Horten
Org.nr: 987 582 847 MVA
Telefon: 33 07 13 00
post@vestfoldkommunerevisjon.no
www.vestfoldkommunerevisjon.no

er overensstemmelse mellom innberettet beløp og det som er ført på de respektive avgiftspliktige konti i regnskapet.

Vi har på stikkprøvebasis også kontrollert andre inntekter og tilskudd mot underliggende dokumentasjon, uten å finne vesentlige avvik.

Kontroll av lønn
Etter skatteforvaltningsforskriften skal den opplysningspliktige sammen med sin skattemelding legge ved en kontrolloppstilling over bokførte og innberettede beløp knyttet til lønnsopplysninger mv. Revisor har fått framlagt avstemming for 2017 og kontrollert dette, uten å finne vesentlige avvik.

Vi har på stikkprøvebasis kontrollert enkelte lønnstransaksjoner mot underliggende dokumentasjon som ansettelsesavtaler, lønnsjusteringer og timelister, uten å finne vesentlige avvik.

Kontroll av innkjøp
Vi har på stikkprøvebasis kontrollert enkelte innkjøp mot underliggende dokumentasjon, uten å finne vesentlige avvik.

Avsetninger og bruk av avsetninger
Avsetninger til frie fond og bruk av tidligere års avsetninger skal gjennomføres som forutsatt i vedtatt budsjett. Unntatt fra disse bestemmelser er avsetning og bruk av bundne fond som skal gjennomføres i tråd med regnskap. Det er ikke avdekket vesentlige avvik knyttet til avsetning og bruk av avsetninger.

Noter og årsberetning
Lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk (KRS 6) har bestemmelser om pliktige og anbefalte krav til noteopplysninger og innhold i årsberetning. Kommunen har i sitt regnskapsframlegg tatt med all pliktig note informasjon. Vi har avstemt notene mot regnskapet, uten å finne avvik.

Som en del av vår revisjon er vi pålagt å påse at opplysningene i årsberetningen er konsistente med årsregnskapet. Vi har gjennomgått årsberetningen, og har ikke funnet avvik mellom årsberetning og regnskap.

Kontroll av budsjett
Vi har kontrollert at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett. Avvik mot budsjett er opplyst om i note eller årsberetning. Vi har avdekket at ved budsjettendring i driftsregnskap ikke var spesifisert med beløp for endring av budsjett 1. tertial vedrørende økt integreringstilskudd.

Med unntak av dette forholdet, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Minimumsavdrag
Vi har kontrollert at avdrag av lån i driftsregnskapet er tilstrekkelig utgiftsført etter lov og forskrift. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har lagt til grunn at avdraget også skal

betales innen 31.12. Holmestrand kommune hadde ikke betalt deler av utgiftsført avdrag pr 31.12.17.

Utlån
VI har kontrollert at utlån er bokført korrekt i regnskapet. Et utlån ble ikke utgiftsført i investeringsregnskapet. Det er ikke avdekket andre avvik vedrørende utlån.

Sluttkommentar
Etter å ha fullført revisjonen av årsregnskapet for kommunen vil vi bemerke at vi ikke har funnet vesentlige feil eller mangler i regnskapet for 2017. Vi har avgitt en revisjonsberetning, uten presiseringer eller forbehold, som tilrår at regnskapet godkjennes.

2.2. Løpende revisjon
Vestfold kommunerevisjon har gjennomført løpende revisjon av kommunen i løpet av høsten og har ikke avdekket feil, mangler eller svakheter knyttet til regnskapsmessig behandling som medfører behov for særskilt rapportering. Vi har gjennomført virksomhetsbesøk i samsvar med vår revisjonsplan for 2017.

Revisjon har løpende gjennomgått merverdiavgiftskompensasjon for kommunen. Revisor attesterer på terminvise tilgodeoppgaver som er grunnlag for utbetaling til kommunen. Revisor har også utført en rekke andre attestasjonsoppgaver gjennom året.

Se egen rapportering fra løpende revisjon til kontrollutvalget, datert 9.1.2018.

2.3 Forvaltningsrevisjon og selskapskontroll
Vestfold kommunerevisjon har gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll etter bestilling av kontrollutvalget. I forkant av revisjonen har kontrollutvalget blitt fremlagt utarbeidede prosjektplaner for gjennomgang og godkjenning.

Følgende prosjekter har vært gjennomført i 2017:

- Forvaltningsrevisjon - Etterlevelse av regelverk om offentlige anskaffelser

3. Avslutning
Vi håper fremstillingen ovenfor gir et hensiktsmessig grunnlag for kontrollutvalgets oppfølging av revisjonen av kommunens regnskap for 2017.

Vestfold kommunerevisjon opplever at det er en god dialog og godt samarbeid mellom kommune og revisjonen.

Med vennlig hilsen
Vestfold kommunerevisjon

Linn Karslvik	Hanne Britt Nordby Sveberg	Eivind Finstad
Oppdragsansvarlig revisor	Forvaltningsrevisor	Regnskapsrevisor

Kopi:
Rådmann
Økonomisjef
Regnskapssjef

Adresse: Sollistrandsveien 12, 3187 Horten
Org.nr: 987 582 847 MVA
Telefon: 33 07 13 00
post@vestfoldkommunerevisjon.no
www.vestfoldkommunerevisjon.no

Arkivsak-dok. 18/00085-2
Saksbehandler Anja Ottervang Eriksen

Saksgang	Møtedato
Kontrollutvalget i Holmestrand	02.05.2018

SAK 12/18
HOF KOMMUNE - ÅRSREGNSKAP OG ÅRSRAPPORT 2017

Forslag til vedtak:
Kontrollutvalgets uttalelse til Hof kommunes årsregnskap og årsrapport 2017:

Kontrollutvalget har i møte 02.05.2018 behandlet Hof kommunes årsregnskap for 2017.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet og rådmannens årsrapport, revisjonsberetningen datert 13.04.2018 og årsmelding til kontrollutvalget fra Vestfold kommunerevisjon datert 17.04.2018.

Innledning.
Årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning er avgitt innen de frister som er bestemt i lovverket.

Revisor har avgitt en såkalt normalberetning uten forbehold eller presiseringer.

Driftsregnskapet for 2017 viser kr 191.507.929,- til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 1.312.239,-.

Til økonomistyringen - driften

- Budsjettdisiplinen har i hovedsak vært tilfredsstillende. Virksomhetene hadde et samlet budsjettavvik på 1,6 millioner kr i 2017. Det største budsjettavviket var innenfor helse og omsorg-sektoren.

- Regnskapet er avsluttet med et netto driftsresultat på 3,8 millioner kr.

Til økonomistyringen - investeringsregnskapet
- Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse med et udisponert/udekket beløp kr 0.

- Totalt ble det i 2017 investert for 8,1 millioner kr i anleggsmidler. De største investeringene i 2017 er knyttet til inventar, utstyr og IKT, og gjelder i hovedsak innsats på skoleområdet.

Til balansen

Gjeldsforhold

- Kommunens langsiktige gjeld økte med ca. 16,8 millioner i 2017. Av dette utgjør økning i pensjonsforpliktelsene 16,9 millioner, mens kommunens ordinære lånegjeld ble marginalt redusert med 0,1 millioner kr.

- Gjeldsgraden inkludert formidlingslån og ubrukte lånemidler var 39,7 % pr. 31.12.2017. Eksklusiv formidlingslån og ubrukte lånemidler var gjeldsgraden 36,9 %.

- Netto lånegjeld pr innbygger i 2017 var kr 29 939. Dette er noe lavere enn i 2016.

- Ubrukte lånemidler utgjorde pr 31.12.2017 4,6 millioner kr. Dette er på samme nivå som ved utgangen av 2016.

Likviditet

- Det er anbefalt at egenkapitalprosenten bør ligge på minst 30 %. Egenkapitalprosenten sank fra 19,3 % i 2016 til 17,8 % i 2017. Kontrollutvalget bemerker at likviditeten burde vært styrket dersom kommunen skulle eksistert videre.

Fond

- Kommunens disposisjonsfond, som fritt kan brukes til dekning av utgifter i både drifts- og investeringsregnskapet, økte med 0,1 millioner i 2017, men utgjorde kun kr. 5,6 millioner ved utgangen av året.

Til den interne kontrollen
Kontrollutvalget viser til eget avsnitt i årsrapporten for 2017. Revisor har ikke rapportert om økonomiske misligheter i Hof kommune i 2017.

Til regnskapstekniske forhold
Kontrollutvalget viser til revisjonsberetningen, årsmelding til kontrollutvalget og informasjon gitt fra revisor gjennom året 2017.

Til grunnleggende rutiner og system
Kontrollutvalget forutsetter at administrasjonen har moderne systemer for utførelse av økonomioppgavene.

Avslutning
Kontrollutvalget registrerer at kommunene har hatt stort fokus i 2017 på å forberede sammenslåing til ny kommune med Holmestrand kommune fra 2018 og Sande kommune fra 2020. Fellesnemndas regnskap er ført i Holmestrand kommunes årsregnskap for 2017.

Kontrollutvalget har ikke ytterligere merknader til Hof kommunes årsregnskap for 2017.

Vedlegg:

- Årsregnskapet 2017 for Hof kommune
- Årsrapport 2017 for Hof kommune
- Revisors beretning, datert 13.04.2018
- Årsmelding til kontrollutvalget i Holmestrand kommune fra Vestfold kommunerevisjon, datert 17.04.2018

Saksframstilling:

I tråd med kommuneloven § 48 skal kommunen hvert år avlegge årsregnskap og årsberetning innen gitte frister. Årsregnskapet skal inneholde driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noter. Årsberetningen skal gi opplysninger som er viktige for å bedømme kommunens stilling og resultat.

Følgende frister gjelder for regnskapsavleggelse, årsrapport og revisjonsberetning:

- Årsregnskapet skal være avlagt innen 15. februar.
- Årsrapport skal utarbeides innen 31. mars.
- Revisors beretning skal avgis innen 15. april.

I henhold til forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 6 skal kontrollutvalget påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalgsforskriften § 7 angir følgende:

> *«Når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra revisor, skal utvalget avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av kommunestyret eller fylkestinget. Uttalelsen avgis til kommunestyret eller fylkestinget. Kopi av uttalelsen skal være formannskapet/kommunerådet eller fylkesutvalget/fylkesrådet i hende tidsnok til at det kan tas hensyn til den før dette organet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret/fylkestinget»*

HOF KOMMUNE

VESTFOLD

Regnskap

2017

ØKONOMIAVDELINGEN I HOF KOMMUNE

31. DESEMBER 2017 / 15. FEBRUAR 2018

Hans Erik Utne
Rådmann

Erik Berg
Økonomisjef

HOF KOMMUNE

VESTFOLD

Hovedoversikter

2017

Økonomisk oversikt - drift

1 Hof kommune - 2017 12.02.2018

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	9.070.277,00	9.419.000,00	9.419.000,00	8.397.005,65
Andre salgs- og leieinntekter	14.038.909,72	13.573.729,00	13.573.729,00	14.097.558,48
Overføringer med krav til motytelse	55.788.145,80	38.518.158,00	43.753.158,00	51.572.612,89
Rammetilskudd	103.690.248,26	106.800.000,00	106.800.000,00	104.377.705,00
Andre statlige overføringer	7.511.155,00	8.495.000,00	3.260.000,00	3.925.099,00
Andre overføringer	89.143,56	0,00	0,00	52.960,00
Skatt på inntekt og formue	79.443.090,65	72.637.000,00	72.637.000,00	73.245.305,80
Eiendomsskatt	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre direkte og indirekte skatter	0,00	0,00	0,00	4.393,00
Sum driftsinntekter	**269.630.969,99**	**249.442.887,00**	**249.442.887,00**	**255.672.639,82**
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	119.400.924,25	110.507.727,00	117.976.260,00	117.426.621,86
Sosiale utgifter	34.687.066,33	35.081.582,00	37.597.762,00	32.735.172,74
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	33.646.805,16	30.207.384,00	30.207.384,00	32.024.136,25
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	79.427.681,06	75.587.410,00	60.702.697,00	63.469.849,11
Overføringer	11.223.348,27	9.116.169,00	9.116.169,00	11.856.892,56
Avskrivninger	7.869.362,16	8.000.000,00	8.000.000,00	7.699.049,09
Fordelte utgifter	-9.241.588,80	-10.431.882,00	-10.431.882,00	-10.066.832,21
Sum driftsutgifter	**277.013.598,43**	**258.068.390,00**	**253.168.390,00**	**255.144.889,40**
Brutto driftsresultat	**-7.382.628,44**	**-8.625.503,00**	**-3.725.503,00**	**527.750,42**
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	617.621,22	290.000,00	290.000,00	454.578,70
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	1.000,00	0,00	0,00	10.500,00
Sum eksterne finansinntekter	**618.621,22**	**290.000,00**	**290.000,00**	**465.078,70**
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	1.659.984,76	1.947.000,00	1.947.000,00	1.848.684,07
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	3.232.663,00	2.787.000,00	2.787.000,00	3.374.936,00
Utlån	38.929,85	0,00	0,00	0,00
Sum eksterne finansutgifter	**4.931.577,61**	**4.734.000,00**	**4.734.000,00**	**5.223.620,07**
Resultat eksterne finanstransaksjoner	**-4.312.956,39**	**-4.444.000,00**	**-4.444.000,00**	**-4.758.541,37**
Motpost avskrivninger	7.869.362,16	8.000.000,00	8.000.000,00	7.699.049,09
Netto driftsresultat	**-3.826.222,67**	**-5.069.503,00**	**-169.503,00**	**3.468.258,14**
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	5.137.918,96	5.137.919,00	0,00	1.907.678,55
Bruk av disposisjonsfond	5.069.503,00	5.069.503,00	169.503,00	2.875.503,00
Bruk av bundne fond	2.390.332,23	0,00	0,00	3.595.397,73
Sum bruk av avsetninger	**12.597.754,19**	**10.207.422,00**	**169.503,00**	**8.378.579,28**
Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	5.137.918,96	5.137.919,00	0,00	1.907.678,55
Avsatt til bundne fond	2.321.373,18	0,00	0,00	4.801.239,91
Sum avsetninger	**7.459.292,14**	**5.137.919,00**	**0,00**	**6.708.918,46**
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	**1.312.239,38**	**0,00**	**0,00**	**5.137.918,96**

Økonomisk oversikt - investering

1 Hof kommune - 2017 12.02.2018

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	3.560.465,00	0,00	0,00	1.145.000,00
Andre salgsinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer med krav til motytelse	147.025,00	350.000,00	350.000,00	2.125.000,00
Kompensasjon for merverdiavgift	787.544,48	1.140.000,00	5.140.000,00	1.464.362,06
Statlige overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteinntekter og utbytte	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter	**4.495.034,48**	**1.490.000,00**	**5.490.000,00**	**4.734.362,06**
Utgifter				
Lønnsutgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sosiale utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	5.230.333,85	7.200.000,00	3.700.000,00	1.204.992,56
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	2.091.408,45	2.000.000,00	22.000.000,00	9.032.542,44
Overføringer	787.544,48	0,00	0,00	1.464.362,06
Renteutgifter og omkostninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	**8.109.286,78**	**9.200.000,00**	**25.700.000,00**	**11.701.897,06**
Finanstransaksjoner				
Avdrag på lån	400.000,00	400.000,00	400.000,00	300.000,00
Utlån	0,00	0,00	0,00	987.764,00
Kjøp av aksjer og andeler	699.392,00	650.000,00	650.000,00	646.162,21
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til bundne investeringsfond	676.601,40	150.000,00	150.000,00	747.820,00
Sum finansieringstransaksjoner	**1.775.993,40**	**1.200.000,00**	**1.200.000,00**	**2.681.746,21**
Finansieringsbehov	**5.390.245,70**	**8.910.000,00**	**21.410.000,00**	**9.649.281,21**
Dekket slik:				
Bruk av lån	3.500.000,00	5.230.000,00	17.730.000,00	7.127.807,36
Salg av aksjer og andeler	51.713,35	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	676.601,40	150.000,00	150.000,00	747.820,00
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne investeringsfond	1.161.930,95	3.530.000,00	3.530.000,00	1.753.653,85
Bruk av bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	20.000,00
Sum finansiering	**5.390.245,70**	**8.910.000,00**	**21.410.000,00**	**9.649.281,21**
Udekket/udisponert	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

1 Hof kommune - 2017

12.02.2018

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Anskaffelse og anvendelse av midler				
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	269.630.969,99	249.442.887,00	249.442.887,00	255.672.639,82
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	4.495.034,48	1.490.000,00	5.490.000,00	4.734.362,06
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	4.846.935,97	5.670.000,00	18.170.000,00	8.340.706,06
Sum anskaffelse av midler	**278.972.940,44**	**256.602.887,00**	**273.102.887,00**	**268.747.707,94**
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	269.144.236,27	247.558.390,00	242.658.390,00	247.445.840,31
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	8.109.286,78	9.200.000,00	25.700.000,00	11.701.897,06
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	6.030.969,61	5.784.000,00	5.784.000,00	7.157.546,28
Sum anvendelse av midler	**283.284.492,66**	**262.542.390,00**	**274.142.390,00**	**266.305.283,65**
Anskaffelse - anvendelse av midler	**-4.311.552,22**	**-5.939.503,00**	**-1.039.503,00**	**2.442.424,29**
Endring i ubrukte lånemidler	0,00	0,00	0,00	-3.127.807,36
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i arbeidskapital	**-4.311.552,22**	**-5.939.503,00**	**-1.039.503,00**	**-685.383,07**
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Avsetninger	9.448.132,92	5.287.919,00	150.000,00	12.594.657,42
Bruk av avsetninger	13.759.685,14	13.737.422,00	3.699.503,00	10.152.233,13
Til avsetning senere år	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto avsetninger	**-4.311.552,22**	**-8.449.503,00**	**-3.549.503,00**	**2.442.424,29**
Int. overføringer og fordelinger				
Interne inntekter mv	17.110.950,96	18.431.882,00	18.431.882,00	17.765.881,30
Interne utgifter mv	17.110.950,96	18.431.882,00	18.431.882,00	17.765.881,30
Netto interne overføringer	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

Oversikt - balanse

1 Hof kommune - 2017 12.02.2018

	Regnskap 2017	Regnskap 2016
EIENDELER		
Anleggsmidler	**495.718.364,03**	**479.719.897,81**
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	202.530.707,73	207.926.955,99
Utstyr, maskiner og transportmidler	6.787.343,51	4.376.687,13
Utlån	2.097.796,79	2.739.968,34
Konserninterne langsiktige fordringer	0,00	0,00
Aksjer og andeler	8.164.256,00	7.559.577,35
Pensjonsmidler	276.138.260,00	257.116.709,00
Omløpsmidler	**73.711.839,91**	**71.988.749,16**
Herav:		
Kortsiktige fordringer	15.631.869,56	18.023.094,50
Konserninterne kortsiktige fordringer	0,00	0,00
Premieavvik	16.937.015,26	20.378.457,26
Aksjer og andeler	0,00	0,00
Sertifikater	0,00	0,00
Obligasjoner	0,00	0,00
Derivater	0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd	41.142.955,09	33.587.197,40
SUM EIENDELER	**569.430.203,94**	**551.708.646,97**
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	**101.542.340,19**	**106.635.864,19**
Herav:		
Disposisjonsfond	5.615.256,14	5.546.840,18
Bundne driftsfond	8.290.886,64	8.359.845,69
Ubundne investeringsfond	9.797.572,15	10.959.503,10
Bundne investeringsfond	1.839.612,38	1.163.010,98
Regnskapsmessig mindreforbruk	1.312.239,38	5.137.918,96
Regnskapsmessig merforbruk	0,00	0,00
Udisponert i inv.regnskap	0,00	0,00
Udekket i inv.regnskap	0,00	0,00
Kapitalkonto	75.308.788,03	76.090.759,81
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift	-622.014,53	-622.014,53
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves	0,00	0,00
Langsiktig gjeld	**425.035.692,00**	**408.255.254,00**
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	330.955.984,00	314.042.883,00
Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00
Sertifikatlån	0,00	0,00
Andre lån	94.079.708,00	94.212.371,00
Konsernintern langsiktig gjeld	0,00	0,00
Kortsiktig gjeld	**42.852.171,75**	**36.817.528,78**
Herav:		
Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	40.464.202,75	34.306.059,78
Derivater	0,00	0,00
Konsernintern kortsiktig gjeld	0,00	0,00
Premieavvik	2.387.969,00	2.511.469,00
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	**569.430.203,94**	**551.708.646,97**
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	4.626.116,00	4.626.116,00
Herav:		
Ubrukte lånemidler	4.626.116,00	4.626.116,00
Ubrukte konserninterne lånemidler	0,00	0,00
Andre memoriakonti	0,00	0,00
Motkonto til memoriakontiene	-4.626.116,00	-4.626.116,00

Oversikt endring arbeidskapital

1 Hof kommune - 2017 12.02.2018

	Regnskap 2017	Regnskap 2016
OMLØPSMIDLER		
Endring betalingsmidler	7.555.757,69	-517.926,52
Endring ihendehaverobl og sertifikater	0,00	0,00
Endring kortsiktige fordringer	-2.391.224,94	-1.450.927,58
Endring premieavvik	-3.441.442,00	2.140.685,00
Endring aksjer og andeler	0,00	0,00
ENDRING OMLØPSMIDLER (A)	**1.723.090,75**	**171.830,90**
KORTSIKTIG GJELD		
Endring kortsiktig gjeld (B)	-6.034.642,97	-857.213,97
ENDRING ARBEIDSKAPITAL (A-B)	**-4.311.552,22**	**-685.383,07**

1 Hof kommune - 2017

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Regnskapsskjema 1A - drift				
Skatt på inntekt og formue	79.443.090,65	72.637.000,00	72.637.000,00	73.245.305,80
Ordinært rammetilskudd	103.690.248,26	106.800.000,00	106.800.000,00	104.377.705,00
Skatt på eiendom	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre direkte eller indirekte skatter	0,00	0,00	0,00	4.393,00
Andre generelle statstilskudd	7.511.155,00	8.495.000,00	3.260.000,00	3.925.099,00
Sum frie disponible inntekter	**190.644.493,91**	**187.932.000,00**	**182.697.000,00**	**181.552.502,80**
Renteinntekter og utbytte	617.621,22	290.000,00	290.000,00	454.578,70
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	1.659.984,76	1.947.000,00	1.947.000,00	1.848.684,07
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	3.232.663,00	2.787.000,00	2.787.000,00	3.374.936,00
Netto finansinnt./utg.	**-4.275.026,54**	**-4.444.000,00**	**-4.444.000,00**	**-4.769.041,37**
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Til ubundne avsetninger	5.137.918,96	5.137.919,00	0,00	1.907.678,55
Til bundne avsetninger	2.321.373,18	0,00	0,00	4.801.239,91
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	5.137.918,96	5.137.919,00	0,00	1.907.678,55
Bruk av ubundne avsetninger	5.069.503,00	5.069.503,00	169.503,00	2.875.503,00
Bruk av bundne avsetninger	2.390.332,23	0,00	0,00	3.595.397,73
Netto avsetninger	**5.138.462,05**	**5.069.503,00**	**169.503,00**	**1.669.660,82**
Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Til fordeling drift	191.507.929,42	188.557.503,00	178.422.503,00	178.453.122,25
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	190.195.690,04	188.557.503,00	178.422.503,00	173.315.203,29
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	**1.312.239,38**	**0,00**	**0,00**	**5.137.918,96**

1 B Driftsregnskap

1 Hof kommune - 2017

	Regnskap i år	Revidert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap i fjor
10 Sentral drift og utvikling	39.244.728	39.478.647	34.578.647	30.884.326
20 Undervisning	38.547.168	36.802.002	36.802.002	38.331.841
30 Barnehage	23.749.695	23.152.992	23.152.992	22.657.224
40 Nav	11.091.964	13.054.665	13.054.665	13.763.467
50 Helse omsorg	74.084.156	69.057.199	63.822.199	65.982.529
70 Kulturskole	1.338.843	1.220.999	1.220.999	1.461.802
80 Økonomi HR	3.755.828	3.490.999	3.490.999	3.399.874
90 Felles	-1.616.692	2.300.000	2.300.000	-3.165.860
Sum fordelt fra drift 1 A	190.195.690	188.557.503	178.422.503	173.315.203

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18/00085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

1 Hof kommune - 2017

12.02.2018

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Regnskapsskjema 2A - investering				
Investeringer i anleggsmidler	8.109.286,78	9.200.000,00	25.700.000,00	11.701.697,06
Utlån og forskutteringer	0,00	0,00	0,00	987.764,00
Kjøp av aksjer og andeler	699.392,00	650.000,00	650.000,00	646.162,21
Avdrag på lån	400.000,00	400.000,00	400.000,00	300.000,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger	676.601,40	150.000,00	150.000,00	747.820,00
Årets finansieringsbehov	**9.885.280,18**	**10.400.000,00**	**26.900.000,00**	**14.383.643,27**
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	3.500.000,00	5.230.000,00	17.730.000,00	7.127.807,36
Inntekter fra salg av anleggsmidler	3.612.178,35	0,00	0,00	1.145.000,00
Tilskudd til investeringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Kompensasjon for merverdiavgift	787.544,48	1.140.000,00	5.140.000,00	1.464.362,06
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	823.626,40	500.000,00	500.000,00	2.872.820,00
Andre inntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum ekstern finansiering	**8.723.349,23**	**6.870.000,00**	**23.370.000,00**	**12.609.989,42**
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	1.161.930,95	3.530.000,00	3.530.000,00	1.773.653,85
Sum finansiering	**9.885.280,18**	**10.400.000,00**	**26.900.000,00**	**14.383.643,27**
Udekket/udisponert	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

Skjema 2 B
Investeringprosjekter

Prosj	2017 Navn	Vedtatt kostnads-ramme	Endringer i bevilgning	Justert kostnads ramme	Regnskaps-ført tidligere år	Regnskaps-ført i år	Årets budsjett	Sum regnskapsført	Gjenstår av kostnads-ramme
	Utgifter								
1000	Kortvarige tiltak				3 473 181	2 351 339	2 350 000	**5 824 520**	Avsluttet
1001	**Vike renseanlegg**	**1 000 000**	**3 338 000**	**4 338 000**	**4 415 557**	-		**4 415 557**	Avsluttet
1002	Veset	69 275 000	3 746 340	**73 021 340**	**72 102 988**	-	-	**72 102 988**	Avsluttet
1004	**Kunstgressbane**	**10 000 000**		**10 000 000**	**8 411 197**	2 225 037		**10 636 234**	Avklaring
1005	Varmekilde / nærvarmeanlegg			3 600 000	3 628 040	-	-	**3 628 040**	Avsluttet
1007	Biler hjemmetjenesten				330 000		250 000	**330 000**	Avsluttet
1008	Varmtvannsbeholder, varmesentral Veset				-	-	500 000	**0**	Avsluttet
1009	Turløype Bråtan					42 090	1 500 000	**42 090**	Videreføre i ny kommune
1010	Bygg sentrum, utredning, karlegging					-	500 000	**0**	Videreføre i ny kommune
1011	IKT satsing i skolen					3 490 822	3 500 000	**3 490 822**	Videreføre i ny kommune
1012	Ballbinge ved skolen					-	600 000	**0**	Videreføre i ny kommune
1013	Flerbrukssenter					-	-	**0**	Videreføre i ny kommune
		80 275 000	7 084 340	90 959 340	92 360 963	8 109 288	9 200 000	100 470 251	0

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18/00085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

HOF KOMMUNE

VESTFOLD

Noter til regnskap

2017

Regnskapsprinsipper

Prinsippnote
Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper
All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler, bare i balanseregnskapet, gjøres ikke. Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost. I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler
I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer er klassifisert som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapirene klassifisert som anleggsmidler.

Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS (F) nr 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld
Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/ likviditetslån jfr kl § 50 nr 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler
Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld etter samme prinsipp som gjelder for obligasjoner som holdes til forfall.

Selvkostberegninger
Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetalinger beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og regionaldepartementet i dokument H-2140, januar 2003.

For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetalinger etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer.

Mva-plikt og mva-kompensasjon
Kommunen følger reglene i mva-loven for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen mva-kompensasjon. Mottatt kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i

NOTE nr. 1 Garantier gitt av kommunen

NOTE Garantier gitt av kommunen – nedkvittert per 31.12			
Garanti gitt til	Opprinnelig garanti	Garantibeløp	Garantien utløper
Vestfold vann IKS, 0,62 % andel		4 471 608	
Hof borettslag, 100 % andel	14 600 000	8 382 724	01.11.2039
Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark 1,49 %,/ 2015 kr 100 004 653		1 490 069	
Med hjemmel i sosiallovgivningen			
- Garantier		0	
Hof kirkelig Fellesråd, garanti gravlund (utvida ks 043/08)	4 485 000	3 253 000	31.12.2036
Sum garantier		**17 597 401**	
Garantier for ansattes lån	Opprinnelig garanti	Garantibeløp	Garantien utløper
Antall garantier		0	
Antall garantier		0	
Samlet garantier ansatte		**0**	
Herav garanti for adm. sjefen		**0**	
Samlet garanti		**0**	
Totalt garantibeløp alle garantier		17 597 401	

NOTE nr. 2 Aksjer og andeler

Debitor (utsteder)		Eierandel	Bokført verdi
Navn	ORG. NR.	Andel	Beløp
Selskaper AS, BA			
Vestfoldfestspillene AS	959 259 119		Avviklet
VESAR Vestfold Avfall og Ressurs AS (14 aksjer, likn.verdi 38 697,26) 1,38%	979 281 536	1,40 %	3 500
Eikeren Turisttrafikk			5 000
Egenkapitalinnskudd klp, sykepleieordningen, folkevalgte og fellesordning	938 708 606		6 812 125
Gigafib AS	985 615 691	2,62 %	1 113 020
Asvo Revetal AS (1 aksje - likn.verdi kr 1 038 541,67)	951 559 458	33,33 %	50 000
AL Biblioteksentralen	910 568 183	2 andeler	1
Viken Skog BA	988 983 722		0
Grenland Vestfold Biogass AS 79 aksjer (eierandel 0,79)	912 716 635		39 500
Boligbyggelaget Usbl	950 285 680		300
Interkommunale selskap			
Nord-Jarlsberg Avfallsselskap IKS	851 224 882	6,00 %	120 000
IKA Kongsberg, Interk. arkiv Buskerud, Vestfold og Telemark IKS	971 309 040	1,49 %	årlig dr.tilskudd
Vestfold Vann IKS	962 351 409	0,62 %	årlig dr.tilskudd
Vestviken 110 IKS	987 066 857	0,60 %	20 800
VIKS Vestfold Intrkommunale Kontrollutvalgssekretariat $27	987 665 483		årlig dr.tilskudd
Vestfold kommunerevisjon $27	987 582 847		driftstilskudd
Vestfoldmuseene IKS (nord-jarlsbergmuseene)	993 871 184	1,50 %	
Kommunale samarbeider			
Vertskommuncavtale, Felles skatteoppkrever, i Re, med Hof, Re, H.strand og Stokke			driftstilskudd
Vertskommuneavtale, Nord-Jarlsberg Kulturskole (Hof, H.str., Re) i Hof			driftstilskudd
Vertskommuneavtale med Holmestrand, tekniske tjenester, fra sept. 2016			driftstilskudd
Vertskommuneavtale med Holmestrand, Byggesak, arealplan og geodata			driftstilskudd
Vertskommuneavtale med Holmestrand og Re om felles kommuneplanlegger			driftstilskudd
Vertskommuneavtale med Holmestrand og Re om felle hjelpemiddelsentral			driftstilskudd
Vertskommuneavtale med Holmestrand om kulturtjenester fra 2016			driftstilskudd
Vertskommuneavtale med Kongsberg og Lardal om brann og redning			driftstilskudd
Vertskommuncavtale med Re, Holmestrand og Andebu om pp-tjenester			driftstilskudd
Vertskommuneavtale i Vestfold om koordinator i forb.m samhandlingsreformen			driftstilskudd
Vertskommuneavtale for VOIS, innkjøpssamarbeid i Vestfold, plassert i Sandefj.			driftstilskudd
Vertskommuneavtale med Horten og Holmestrand om legevakt			driftstilskudd
Vertskommuneavtale om felles barnevern med Re og Hof, i Re.			driftstilskudd
Vertskommuneavtale med Hof, Holmestrand og Re om landbruk (i Re)			driftstilskudd
Vertskommuneavtale / iks , planlegger ny legevakt			
Veterinærvaktordning, Re			driftstilskudd
Smådyrvakta i Vestfold, Telemark og Buskerud (tønsberg)			driftstilskudd
Helsestasjon for ungdom			driftstilskudd
Stiftelsen Krisesentert i Vestfold	990 089 027		driftstilskudd
START i Vestfold (12-k)			driftstilskudd
Felles kommuneplanlegger, 3K			driftstilskudd
Miljørettet helsevern, Re			driftstilskudd
Krisesenteret i Vestfold			driftstilskudd
Incestsenteret i Vestfold			driftstilskudd
Barnevernvakt			driftstilskudd
Eikeren vannområde, Hof, Holmestr., Nedre Eiker, prosjektstilling, Holmestrand			driftstilskudd

NOTE nr. 3 Årsverk

Tekst	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Antall årsverk	160	154	177	177	170	182	185	185
Antall ansatte	220	225	246	240	238	255	254	256
Antall kvinner	**189**	**192**	**209**	**203**	**198**	**205**	**201**	**210**
% andel kvinner	86 %	85 %	85 %	85 %	83 %	80 %	79 %	82 %
Antall menn	**31**	**33**	**37**	**37**	**40**	**50**	**53**	**46**
% andel menn	14 %	15 %	15 %	15 %	17 %	20 %	21 %	18 %
Antall kvinner ledende stillinger	**11**	**11**	**14**	**13**	**16**	**14**	**16**	**11**
% andel kvinner i ledende stillinger	79 %	79 %	78 %	76 %	76 %	74 %	70 %	58 %
Antall menn i ledende stillinger	**3**	**3**	**4**	**4**	**5**	**5**	**7**	**8**
% andel menn i ledende stillinger	21 %	21 %	22 %	24 %	24 %	26 %	30 %	42 %

Beskrivelse av tiltak for å bedre likestilling mellom kjønnene:
Hof kommune likestiller kvinner og menn ved ansettelse, lønn/lønnsutvikling, opplæring, avansementsmuligheter og arbeidsopphør.

Ved innkalling til stillingsintervju har "Ansettelsesreglement for Hof kommune" en bestemmelse om at minst en representant fra det underreperesenterte kjønn skal tas inn til intervju når formelle krav til stillingen er oppfylt. Ved utvelgelse kan det på de samme vilkår foretas ansettelse ut fra kjønn i forhold til den underrepresentasjon av kjønn som gjelder på vedkommende arbeidssted.

Ved søknad om lokale lønnsforhandlinger ivaretas ansatte i fødsels- eller adopsjonspermisjon ved at disse får innvilget eventuelt lønnstillegg fra det samme tidspunkt som om de er i jobb. Dette er en unntaksbestemmelse i forhold til andre permisjoner, der en ansatt får innvilget eventuelt lønnstillegg fra det tidspunkt vedkommende er tilbake i stillingen. Bestemmelsen er gjort ut fra et likestillingsprinsipp og gjelder selv om tillegget ikke refunderes fra trygde-etaten. Bestemmelsen fremgår av "Lønnspolitisk plan - Hof kommune."

NOTE nr. 4 Godtgjørelse til rådmann, ordfører, revisjon

Tekst	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Lønn og annen godtgjørelse til rådmannen, til 01-06-2016		369 381	846 240	820 000	792 000	720 000	690 000	690 000	660 000	620 000
Rådmanns funksjon fra Holmestrand, fra 20.06.17	1 136 927	633 905								
Lønn og annen godtgjørese til rådmannen for verv i kommunal sammenheng (AS, KF, IKS, stiftelser etc)										
Årslønn og annen godtgjørelse til ordfører inkl. pensjonsavtale pr 31/12	789 312	770 889	752 667	735 335	711 092	689 779	638 265	615 495	592 365	590 325
Årslønn tidligere ordfører, etterlønn 75 % av tidl. 100 % fra 14.10.2015, 3 mnd.		21 924	551 501							
Lønn og annen godtgjørese til ordfører for verv i kommunal sammenheng (AS, KF, IKS, stiftelser etc)										
Revisjon	500 000	506 999	491 592	460 000	446 900	432 000	419 000	407 000	395 000	395 000
VIKS	106 000	131 324	106 026	94 000	93 824	94 247	94 398	106 693	91 510	58 022

Tilleggsopplysninger

Dersom det er behov for det bør tilleggsopplysninger om lønn og roller gis. Rolleopplysninger gis når det har betydning for å kunne bedømme kommunens forhold til samarbeidspartnere.

Det er ikke inngått etterlønnsavtale til rådmannen.
Det er inngått lederavtale med rådmannen

NOTE nr. 5 Kapitalkonto

KAPITALKONTO			
01.01 Balanse (underskudd i kapital)		01.01 Balanse (kapital)	**76 090 760**
Debetposteringer i året:		**Kreditposteringer i året:**	
Salg av fast eiendom og anlegg *	3 138 017	Aktivering av fast eiendom og anlegg	**4 297 148**
Nedskrivninger fast eiendom **		Oppskriving av fast eiendom og anlegg	
Avskriving av fast eiendom og anlegg	**6 555 379**		
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler		Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	**3 724 639**
Nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler		Oppskriving av utstyr, maskiner og transportmidler	
Avskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	**1 313 983**		
Salg av aksjer og andeler	**51 713**	Kjøp av aksjer og andeler	**699 392**
Nedskrivning av aksjer og andeler	**43 000**	Oppskrivning av aksjer og andeler	
Avdrag på utlån startlån	**676 601**	Utlån startlån	0
Avdrag på sosial lån	**1 000**	Utlån sosial lån	**38 930**
Avskrivning sosial utlån	0	Oppskriving sosiallån	
Avskrevet etableringslån	**3 500**	Oppskriving utlån	
Bruk av midler fra eksterne lån	**3 500 000**	Avdrag på eksterne lån	**3 632 663**
Pensjonsmidler (krediteringer under AM)		Pensjonsmidler (debiteringer under AM)	**2 108 480**
Urealisert kurstap utenlandslån		Urealisert kursgevinst utenlandslån	
31.12 Balanse (Kapital)	**75 308 788**	**31.12 Balanse** (**underskudd i kapital**)	

Note 6 Endring i arbeidskapital (FKR § 5 nr. 1)

Balanseregnskapet :	31.12.2017	31.12.2016	Endring
2.1 Omløpsmidler	kr 73 711 840	kr 71 988 749	1 723 091
2.3 Kortsiktig gjeld	kr 42 852 172	kr 36 817 529	-6 034 643
Arbeidskapital	**kr 30 859 668**	**kr 35 171 220**	**-4 311 552**

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp	Sum
Anskaffelse av midler :		
Inntekter driftsregnskap	kr 269 630 970	
Inntekter investeringsregnskap	kr 4 495 034	
Innbet.ved eksterne finanstransaksjoner	kr 4 846 936	
Sum anskaffelse av midler	**kr 278 972 940**	**278 972 940**
Anvendelse av midler :		
Utgifter driftsregnskap	kr 269 144 236	
Utgifter investeringsregnskap	kr 8 109 287	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	kr 6 030 970	
Sum anvendelse av midler	**kr 283 284 493**	**283 284 493**
Anskaffelse - anvendelse av midler		**-4 311 552**
Endring ubrukte lånemidler (økning +/reduksjon-)		
Endring arbeidskapital i drifts-og investeringsregnskap		**-4 311 552**
Endring arbeidskapital i balansen		**-4 311 552**
Differanse (forklares nedenfor)		**0**

Forklaring til differanse i arb.kapital :			
	kr	-	
	kr	-	
	kr	-	
	kr	-	**0**

Note 7 Avsetning og bruk av fond (FKR § 5 nr. 6)

Samlede avsetninger og bruk av avsetninger i året	2017	2016	2015	2014	2013
Beholdning 01.01 sum alle fond	26 029 200	26 817 016	25 922 310	27 578 985	33 715 318
Bruk av avsetninger	8 621 766	8 244 555	1 375 531	12 280 458	8 391 654
Til avsetning senere år	8 135 894	7 456 738	2 270 238	10 623 783	2 255 321
Beholdning 31.12 sum alle fond	**25 643 327**	**26 029 200**	**26 817 016**	**25 922 310**	**27 578 985**
Disposisjonsfond					
Beholdning 01.01	5 546 840	6 514 665	6 354 252	7 372 852	13 102 852
Bruk av fondet i driftsregnskapet	5 069 503	2 875 503	50 000	9 874 961	5 730 000
Bruk av fondet i investeringsregnskapet		-	-	-	-
Avsetninger til fondet	5 137 919	1907676,55	210 413	8 856 360	-
Beholdning 31.12	5 615 256	kr 5 546 840	kr 6 514 665	kr 6 354 252	kr 7 372 852
Bundne driftsfond					
Beholdning 01.01	8 359 846	7 154 004	6 520 831	7 251 547	7 214 539
Bruk av fondene i driftsregnskapet	2 390 332	3 595 398	1 325 531	2 405 498	2 071 817
Bruk av fondene i investeringsregnskapet		-	-	-	70 000
Avsetninger til fondene	2 321 373	4 801 240	1 958 704	1 674 782	2 178 825
Beholdning 31.12	8 290 887	kr 8 359 846	kr 7 154 004	kr 6 520 831	kr 7 251 547
Ubundne investeringsfond					
Beholdning 01.01	10 959 503	12 713 157	12 713 157	12 713 157	13 232 994
Avsetninger til fondene			-	-	-
Bruk av fondene i investeringsregnskapet	1 161 931	1 753 654	-	-	519 837
Beholdning 31.12	9 797 572	kr 10 959 503	kr 12 713 157	kr 12 713 157	kr 12 713 157
Bundne investeringsfond					
Beholdning 01.01	1 163 011	435 191	334 070	241 429	164 933
Avsetninger til fondene	676 601	747 820	101 121	92 641	76 496
Bruk av fondene i investeringsregnskapet		20 000	-	-	-
Beholdning 31.12	1 839 612	kr 1 163 011	kr 435 191	kr 334 070	kr 241 429

NOTE nr. 8 Avsetninger og bruk av avsetninger

Spesifisering driftsfond avsetninger og bruk av avsetninger

UB 31.12 viser saldoen på bundet driftsfond. Bruk av fondets midler er bundet til bestemte formål og kan ikke endres av kommunestyret.

Vesentlige avsetninger til bundet driftsfond

Konto	Bundet fond	2017	Endring	2016	Endring	2015	Endring	2014
2 510 801 106	Driftsfond 5 K fornyingmidler 2013			0	150 000	-150 000	0	-150 000
2 510 801 180	Driftsfond Rundløype Hof skole folkeh.midl. Bråtan	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0	-30 000
2 510 801 203	Driftsfond Kompetanseutvikl i skolen	0	0	0	99 217	-99 217	30 000	-129 217
2 510 801 204	Driftsfond Vurdering for læring vfk	0	0	0		0	28 000	-28 000
2 510 801 207	Driftsfond Voksenopplæring	0	0	0	100 000	-100 000	88 000	-188 000
2 510 801 208	Driftsfond Lektor II	0	0	0		0	0	0
2 510 801 209	Driftsfond Skole bibliotek utvikling	0	0	0		0	63 516	-63 516
2 510 801 210	Driftsfond Ungdomstrinn i utvikling UIU	-100 172	0	-100 172	60 000	-160 172	-160 172	
2 510 801 300	Driftsfond Barnehage kompetansesatsing	0	38 261	-38 261	-5 807	-32 454	-10 415	-22 039
2 510 801 400	Driftsfond Nav veileder fengsel	-295 355	0	-295 355	619 912	-915 267	-215 267	-700 000
2 510 801 420	Driftsfond Vestbo	-954 971	0	-296 423	261 152	-557 575	-557 575	
2 510 801 463	Driftsfond Skogavgift	-12 195	0	-12 075	84 169	-96 244	-1 287	-94 957
2 510 801 525	Driftsfond Folkehelse	-454 357	0	-558 391	-262 727	-295 664	115 222	-410 886
2 510 801 526	Driftsfond Kommunalt russebeid	0	0	-162 437	87 101	-249 538	310 462	-560 000
2 510 801 529	Driftsfond Comenius skole siu	-187 598	0	-154 748	-70 619	-84 129		-84 129
2 510 801 531	Driftsfond FAU skole	0	0	0		0	3 240	-3 240
2 510 801 532	Driftsfond Natteravn skole	0	0	0		0		0
2 510 801 536	Driftsfond Re kulturskole	0	0	0		0		0
2 510 801 537	Driftsfond Holmestrand kulturskole	0	0	-0	253 250	-253 250	-123 661	-129 589
2 510 801 542	Driftsfond Etabl bibliotek fengsel	-79 155	146 257	-225 412	-17 072	-208 340	-67 259	-141 081
2 510 801 580	Driftsfond basarpenger dagsenter	0	0	0	11 556	-11 556		-11 556
2 510 801 639	Driftsfond Vann	-284 704	-37 751	-246 953	-246 953	0		0
2 510 801 640	Driftsfond Avløp-avløpsnett	0	0	0	595 514	-595 514	255 532	-851 046
2 510 801 641	Driftsfond Slam	-252 710	-13 909	-238 801	-37 364	-201 437	75 020	-276 457
2 510 801 642	Driftsfond Avfallsinnsamling	-641 823	986 677	-1 628 500	-35 792	-1 592 708	174 747	-1 767 455
2 510 801 643	Driftsfond feiing	-502 954	-64 184	-438 770	-178 468	-260 302	-260 302	
2 510 801 646	Driftsfond Bygg og eierseksjonering 302	-315 996	-315 996	0		0		0
2 510 801 696	Driftsfond Velferd personal	-56 233	-36 991	-19 242	22 108	-41 350	17 151	-58 501
2 510 801 697	Driftsfond Transport velferd veset	-53 043	0	-53 043	0	-53 043	0	-53 043
2 510 801 698	Driftsfond Velferd veset	-43 283	-4 351	-38 932	-3 502	-35 430	-15 739	-19 691
2 510 801 699	Driftsfond Etablering/tilpasning husbanken	-476 096	0	-476 096	0	-476 096	-82 407	-393 689
2 510 801 700	Driftsfond BPA Br styrt per assistanse	0	0	0	70 000	-70 000		-70 000
2 510 801 800	Driftsfond Kommunalt viltfond	-12 707	-211	-12 496	41 338	-53 834		-53 834
2 510 801 801	Driftsfond Bekjempe kjempespringfrø 5083	0	0	0	50 290	-50 290	40 610	-90 900
2 510 801 802	Driftsfond Jorda på jordet	0	0	0	31 508	-31 508	41 690	-73 198
2 510 801 803	Driftsfond Vassdragsplan	0	303 951	-303 951	78 326	-382 277	-382 277	
2 510 801 804	Driftsfond Eidsfoss statsmidler 2016->	-1 886 287	-386 835	-1 499 452	-1 499 452			
2 510 801 812	Driftsfond Integrering flyktninger	-1 530 334	0	-1 530 334	-1 530 334			
2 510 801 812	Driftsfond Kulturminneregistrering 2011		0	-0	66 808	-66 808		-66 808
2 510 801 813	Driftsfond Kantinekort Hof skole 3041	-100 000	-100 000					
2 510 801 814	Driftsfond Elevråd Hof skole	-20 914	-20 914					
	TOTALT	**-9 290 867**	**494 005**	**-8 359 845**	**-1 205 842**	**-7 154 003**	**-633 171**	**-6 520 832**

NOTE nr. 9 Endringer i regnskapsprinsipp

Endringer i regnskapsprinsipp - avviklet likviditetsreserve

Virkning av endring av regnskapsprinsipp

Som en følge av endringer i forskrift om årsregnskap og årsberetning, ble likviditetsreserven avviklet 2009. Et ledd i avviklingen av likviditetsreserven var å føre virkningen av endring av regnskapsprinsipp i 2007 eller tidligere, som er regnskapsført mot likviditetsreserven, over til egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp.

Konto for endring av regnskapsprinsipp består pr. 31.12 av følgende poster:

	År	Utgift	Inntekt
Utbetalte feriepenger / feriepenger landbrukskontoret	1992	3 133 074	
Feriepenger landbrukskontoret ved overtagelse	1994	32 026	
Påløpte renter	1994	392 962	
Varebeholdning	2001	0	0
Kompensasjon for mva	2001		-134 047
Obligasjoner	2001	0	0
Innlemming av lærlingetilskudd	2003	0	
Tilskudd til ressurskrevende brukere	2008*		-2 802 000
Sum bokført mot likviditetsreserve (alle tall i hele tusen)		**3 558 062**	**-2 936 047**

*) Ført mot konto for endring av regnskapsprinsipp i 2008, øvrige poster er overført i 2009.

Saldo konto for endring regnskapsprinsipp som påvirket arbeidskapital drift **622 015**

Saldo konto for endring regnskapsprinsipp som påvirket arbeidskapital inv **0**

Endringer i regnskapsprinsipp - periodisering av lønn 2012

Virkning av endring av regnskapsprinsipp

Som en følge av revisjonskrav om å periodisere lønn er dette blitt gjort for 2012. Dette medfører en ekstra kostnad i 2012 på 2,3 mill kr. Fra 2013 vil det kun være endringen som vil få konsekvenser for resultatet.

	År	Utgift	Inntekt
Periodisert lønn	2012	1 743 974	
Periodisert pensjon	2012	279 036	
Periodisert arbeidsgiveravgift	2012	285 244	
		2 308 254	

NOTE nr. 10 Spesifikasjon over regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) drift

Regnskapsmessig merforbruk	Budsjett	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Tidligere opparbeidet mindreforbruk								
Årets disponering av mindreforbruk	5 137 919	5 137 919	1 907 679	0	4 389 095			3 918 678
Nytt mindreforbruk i regnskapsåret		1 312 239	5 137 919	1 907 678		4 389 095		0
Totalt mindreforbruk til disponering		1 312 239						

Behov for beslutning
Disponering av regnskapsmessig mindre forbruk gjøres i forbindelse med kommunestyrets behandling av regnskap 2017.

NOTE nr. 11 Spesifikasjon over regnskapsmessig udisponert (overskudd) inv.

Regnskapsmessig udisponert investering	Budsjett	Regnskapsåret	Tidligere år
Tidligere opparbeidet udisponert	0		0
Årets disponering	0	0	
Nytt udsiponert i regnskapsåret		0	
Totalt udisponert til disponering		0	

Behov for beslutning
Ingen

NOTE nr. 12 Anleggsmidler

1. Bokført verdi pr. 31.12.2017

	05 ÅR	10 ÅR	20 ÅR	40 ÅR	50 ÅR	TOMTER	Sum
Akkumulert anskaffelseskost pr. 01.01	**6 488 226**	**3 212 033**	**10 814 566**	**183 256 700**	**76 103 464**	**8 264 801**	**288 139 790**
Akkumulerte/reverserte nedskrivinger	0	0	0	0	0	0	0
Akkumulerte ordinære avskrivinger pr. 01.01	-3 501 357	-1 822 215	-4 338 148	-54 010 119	-12 164 308	0	-75 836 147
Bokført verdi 01.01	**2 986 869**	**1 389 818**	**6 476 418**	**129 246 581**	**63 939 156**	**8 264 801**	**212 303 643**
Tilgang i året	3 724 639	0	0	4 267 902	0	29 246	8 021 787
Avgang i året	0	0	0	0	0	-3 928 928	-3 928 928
Delsalg i året	0	0	0	0	0	0	0
Årets ordinære avskrivinger	-1 002 759	-311 223	-476 659	-4 556 650	-1 522 070	0	-7 869 361
Årets nedskrivinger	0	0	0	0	0	0	0
Årets reverserte nedskrivinger	0	0	0	0	0	0	0
Bokført verdi 31.12	**5 708 749**	**1 078 595**	**5 999 759**	**128 957 833**	**62 417 086**	**4 365 119**	**208 527 141**

05 ÅR = EDB-utstyr, kontormaskiner o.l.
10 ÅR = Transportm., anleggsm., maskiner, verktøy, invent. utstyr
20 ÅR = Parkering, trafikklys,asfalt, tekn. anl. var rensean. pumpes
40 ÅR = Skole, barneh, idr.hall, ledningsnett, boliger
50 ÅR = Adm.bygg, sykehjem, inst. kulturbygg mv
TOMTER = Tomter og grunneiendommer

NOTE nr. 13 Fordringer og gjeld

Tekst	Pr 31.12 2017	Pr 31.12 2016	Pr 31.12 2015	Pr 31.12 2014	Pr 31.12 2013	Pr 31.12 2012	Pr 31.12 2011
Kommunens samlede fordringer	15 631 870	18 023 095	19 474 022	14 356 712	11 704 246	15 380 972	12 560 656
Pos premieavvik utg.føres over 15/10/7 år	16 937 015	20 378 457	18 237 772	20 520 067	16 974 133	15 767 490	8 199 906
Pensjonsmidler	**276 138 260**	**257 116 709**	**247 898 552**	**230 597 011**	**204 545 327**	**184 663 785**	**167 934 878**
Kommunens samlede gjeld	425 035 692	408 255 254	400 984 626	387 171 486	357 784 095	330 087 000	308 665 822
Annen kortsiktig gjeld	40 464 203	34 306 060	32 982 950	35 299 295	34 973 994	33 861 590	27 152 286
Neg premieavvik innt.føres over 15/10/7 år	2 387 969	2 511 469	2 977 365	2 853 909	2 948 022	2 721 108	2 424 128
Pensjonsforpliktelser inkl arbg avg av netto pensjonsforpliktelse	**330 955 984**	**314 042 883**	**307 097 319**	**298 271 053**	**271 064 025**	**240 339 170**	**219 990 232**
Lån	94 079 708	94 212 371	93 887 307	88 815 522	86 720 070	89 747 830	88 675 590

Positive premieavvik kostnadsføres over 15 år, 10 år fra 2012 og 7 år fra 2014. Viktig at de kostnadene blir hensyntatt i budsjettarbeidene.

NOTE nr. 14 Finansielle omløpsmidler

Aktiva klasse	Bokført verdi Pr 31.12	Endring	Bokført verdi Pr 01/01	Anskaffelseskost
Bank DNB, KLP	41 142 955	7 555 758	33 587 197	Bankplassert
Sum	**41 142 955**		**33 587 197**	

Kommunens likvide midler er plassert i bank med lav avkasting og liten risiko.
Kostnadene for ressurskrevende brukere refunderes i ettertid.

NOTE nr. 15 Gjeldsforpliktelser – type gjeld og fordeling mellom långivere

Tekst			2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	Gjenværende løpetid
Kommunens samlede lånegjeld	Lånenr.	Bindingstid	94 079 708	94 212 371	93 887 307	88 900 433	86 720 070	89 747 830	88 675 590	83 572 470	
Fordelt på følgende kreditorer:											
Minimumsavdrag, avsatt og betalt 2017			-	-588 016	-727 773	-119 727					
Kommunekreditt pt. rente	8317.50.50011		7 425 000	7 700 000	7 975 000	8 250 000	8 525 000	8 800 000	9 075 000	9 350 000	2 044
Kommunekreditt fast rente 5 år 2,20 % rente	8317.51.92886	06.12.2021	5 800 000	6 000 000	6 200 000	6 400 000	6 600 000	6 600 000	7 000 000	7 200 000	2 046
Kommunekreditt pt. rente	8317.53.87865		7 021 248	8 269 800	8 484 600						2 055
Kommunalbanken pt. rente						0	214 450	643 410	1 072 370	1 501 330	innfridd
Kommunalbanken pt. rente	20020607		3 518 140	3 663 560	3 808 980	4 071 960	4 217 380	4 362 800	4 508 220	4 653 640	2 042
Kommunalbanken pt. rente	20030889		1 157 220	1 229 727	2 030 000	2 102 500	2 175 000	2 247 500	2 320 000	2 392 500	2 043
Kommunal bank 3mnd nibor	20050690		7 164 720	7 420 600	7 676 480	7 932 360	8 188 240	8 444 120	8 700 000	19 250 000	2 022
Kommunal bank 3mnd nibor	20090418		8 662 500	8 937 500	9 212 500	9 487 500	9 762 500	10 037 500	10 312 500	10 587 500	2 049
Kommunalbanken 5 år fastrente 1,82 % rente	20100246	14.05.2020	23 562 500	24 287 500	25 012 500	25 737 500	26 462 500	27 187 500	27 912 500	28 637 500	2 050
Kommunalbanken pt. rente	20110237		10 887 500	11 212 500	11 537 500	11 862 500	12 187 500	12 512 500	12 837 500		2 051
Kommunalbanken pt. rente	20110238		4 187 500	4 312 500	4 437 500	4 562 500	4 687 500	4 812 500	4 937 500		2 051
Kommunalbanken pt. rente	20140353		4 593 380	4 766 700	4 940 020	5 113 340					2 044
Kommunalbanken pt. rente	20170555		3 500 000								
Husbanken flytende rente	11520377		2 900 000	3 100 000	3 300 000	3 500 000	3 700 000	3 900 000			2 032
Husbanken flytende rente	11534807		3 700 000	3 900 000							2 036
Husbanken flytende rente											innfridd
Husbanken flytende rente											innfridd
Husbanken flytende rente											innfridd
Husbanken flytende rente											innfridd

Finansiell risiko

Hof kommune har ikke tatt opp kortsiktige lån med forfall innenfor 12 måneder, alle lån er langsiktige.
Refinansieringsrisikoen er derfor på minimum i forhold til lån.

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18/00085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

NOTE nr.16 Avdrag på gjeld

Avdrag	2017	Budsjett	2016	2015	2014	2013
Betalt avdrag i drift	2 786 927	2 787 000	2 786 920	2 677 353	2 819 637	2 827 760
Beregnet minste lovlige avdrag i drift	3 232 663		3 374 936	3 405 126	2 819 637	2 827 760
Differanse	-445 736		-588 016	-727 773		

Minimumsavdrag belastet drift og betalt i 2017 på gjeld.

Enkel modell

Årets avskrivninger	7 869 367
Bokførte verdier IB 2017	212 303 645
Gjeld uten startlån IB 2017	87 212 371
Minimumsavdrag	3 232 663
Tomter med i beregning.	8 123 319

Startlån er ikke med i beregning.

NOTE nr. 17 Pensjon

PENSJONSMIDLER OG PENSJONSFORPLIKTELSER

Forutsetninger benyttet ved beregning av årets netto pensjonsforpliktelse/netto pensjonskostnad

KLP	2 014	2 015	2 016	2 017
Forventet avkastning	4,65 %	4,65 %	4,60 %	4,50 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Forventet lønnsvekst	2,97 %	2,97 %	2,97 %	2,97 %
Forventet pensjonsregulering	2,97 %	2,20 %	2,97 %	2,97 %

STP	2 014	2 015	2 016	2 017
Forventet avkastning	4,35 %	4,35 %	4,30 %	4,20 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Forventet lønnsvekst	2,97 %	2,97 %	2,97 %	2,97 %
Forventet pensjonsregulering	2,97 %	2,97 %	2,97 %	2,97 %

Pensjonsmidler	2 014	2 015	2 016	2 017
Pensjonsmidler i KLP	194 357 849	210 330 622	225 202 004	243 796 252
Pensjonsmidler STP	36 239 162	37 547 930	31 914 705	32 342 008
Pensjonsmidler 31.12 totalt	**230 597 011**	**247 878 552**	**257 116 709**	**276 138 260**

Pensjonsforpliktelser	2 014	2 015	2 016	2 017
Brutto pensjonsforpliktelse KLP	240 056 391	255 092 166	262 370 784	278 102 002
Brutto pensjonsforpliktelse STP	49 851 788	44 689 617	44 637 402	46 325 970
Brutto pensjonsforpliktelse	**289 908 179**	**299 781 783**	**307 008 186**	**324 427 972**
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	**8 362 875**	**7 318 356**	**7 034 698**	**6 808 849**

Premieavvik	2 014	2 015	2 016	2 017
Årets premieavvik KLP	4 825 554	-451 957	4 307 637	69 339
Årets premieavvik STP	-228 615	406 918	33 729	-300 084
Årets premieavvik KLP i STP	**4 596 939**	**-45 039**	**4 341 366**	**-230 745**
Arbeidsgiveravgift av premieavvik	**648 168**	**-6 350**	**612 133**	**-32 535**
Sum årets premieavvik	**5 245 107**	**-51 389**	**4 953 499**	**-263 280**

Amortisering av tidligere års premieavvik (kostnadsførte) KLP og STP	2 014	2 015	2 016	2 017
Sum amort. pr.avvik årskostnad ført, (2002-2010 amortisering 15 år, 2011-2013 - 10 år, 2014-og senere - 7 år)	1 406 715	2 063 421	2 056 987	2 677 182
Sum arbeidsgiveravgift av amortisert premieavvik årskostnad ført	198 347	290 942	290 035	377 483
Sum kostnadsført premieavvik	**1 605 062**	**2 354 363**	**2 347 022**	**3 054 664**

Gjenstående premieavvik som vil påvirke senere års regnskaper	2 014	2 015	2 016	2 017
Gjenstående positive premieavvik som skal utgiftsføres senere år	20 520 067	18 237 772	20 378 457	16 937 015
I % av omløpsmidler	29,97 %	25,39 %	28,31 %	22,98 %
Gjenstående negativt premieavvik som skal inntektsføres senere år	2 853 909	2 977 365	2 511 469	2 387 969
I % av kortsiktig gjeld	7,48 %	8,28 %	6,82 %	5,57 %

Pensjonskostnader KLP	2 014	2 015	2 016	2 017
Årets opptjening	11 666 708	12 001 162	10 895 599	10 626 682
Rentekostnad	9 398 588	9 973 787	10 262 844	10 863 522
Brutto pensjonskostnad	**21 065 296**	**21 974 949**	**21 158 443**	**21 490 204**
Forventet avkastning	-8 439 725	-9 261 165	-9 754 525	-10 446 427
Netto pensjonskostnad	**12 625 571**	**12 713 784**	**11 403 918**	**11 043 777**
Sum amortisert premieavvik	1 566 949	2 256 314	2 191 748	2 807 132
Administrasjonskostnad	790 006	806 125	830 902	854 844
Samlet kostnad	**14 982 526**	**15 776 223**	**14 426 568**	**14 705 753**

Pensjonskostnader SPK	2 014	2 015	2 016	2 017
Årets opptjening	2 982 878	2 563 860	2 568 975	2 709 230
Rentekostnad	1 802 650	1 620 221	1 618 016	1 677 567
Brutto pensjonskostnad	**4 785 529**	**4 184 081**	**4 186 991**	**4 386 797**
Forventet avkastning	-1 445 844	-1 501 689	-1 254 613	-1 246 370
Netto pensjonskostnad	**3 339 685**	**2 682 392**	**2 932 378**	**3 140 427**
Sum amortisert premieavvik	-160 232	-192 892	-134 761	-129 943
Administrasjonskostnad	78 339	81 912	81 125	83 544
Samlet kostnad	**3 257 792**	**2 571 412**	**2 878 742**	**3 094 029**

Samlet kostnad KLP og SPK	18 240 318	18 347 635	17 305 310	17 799 781

KLP Premiefond	2 014	2 015	2 016	2 017
IB Premiefond	**-25 125**	**-28 343**	**-3 796 267**	**-6 614 064**
Renteresultat	-1 604 548	-1 767 924	-2 817 797	-2 507 970
Dekket fra premiefond	1 601 330	0	0	4 443 742
UB Premiefond	**-28 343**	**-3 796 267**	**-6 614 064**	**-4 678 292**

Note 18 Selvkostområder

	Resultat Inntekter	Kostnader	2017 Over(+)/ underskudd (-)	Årets dekningsgrad i % [1]	Balansen Dekningsgradsfond pr. 01.01 [2]	Renter selvkostfond	Avsetn(+)/ bruk av (-) dekningsgradsfond	2017 Dekningsgradsfond pr. 31.12 [2]	2017 Fremført underskudd pr. 31.12 [2]
Vann	3 018 786	2 986 247	32 539	101,09 %	-246 953	5 212	37 751	-284 704	0
Avløp	3 963 386	5 085 388	-1 122 002	77,94 %	0	-13 801			-1 271 834
Renovasjon	2 738 977	3 747 910	-1 008 933	73,08 %	-1 628 500	22 256	-986 677	-641 823	0
Slam	493 244	484 154	9 090	101,88 %	-238 801	4 819	13 909	-252 710	0
Feiing	593 762	538 809	54 953	110,20 %	-438 770	9 232	64 185	-502 955	0
Etc.									

1) Årets dekningsgrad før ev.avsetning/bruk av dekningsgradsfond.
2) Dekningsgradsfondene er bundne driftsfond. Disse kan kun benyttes til dekning av framtidige driftsutgifter på
3) Byggesak og oppmåling. Tj. overført Holmestrand. Fremførte underskudd byggesak (-535 000) ikke dekket.

NOTE nr. 19 Investeringer i Nybygg og nyanlegg

Del 1 Investeringsregnskapet totalt

Tekst		Regnskap 2017	Budsjett 2017
Investeringer i nybygg og nyanlegg*		8 109 287	9 200 000
Finansiert ved			
Lån		-3 500 000	-5 230 000
Salg		-3 560 465	
Statstilskudd		-147 025	-350 000
Andre tilskudd		-787 544	-1 140 000
Egenkapital overført fra driftsregnskapet		0	0
Egenkapital fond, til investeringer netto		-114 252	-2 480 000
Egenkapital årets salgsinntekter anleggsmidler			
Avvik investering / finansiering		**0**	**0**

Finansieringstransaksjoner

Finansieringstransaksjoner	Regnskap 2017	Budsjett 2017
Ordinære avdrag/ekstraordinære	400 000	400 000
Avsatt til bundne fond ekstraord avdrag	676 601	150 000
Avdragsinnbetalinger, formidl.lån	-676 601	-150 000
Utlån, startlån	0	0
Bruk av lån, til formidlingslån	0	
Kjøp av aksjer og andeler KLP/Viken skog	699 392	650 000
Salg aksjer og andeler	-51 713	0
Bruk av tidl års overskudd	0	0
Avsatt kapitalfond	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0
Bruk av bundet driftsfond	0	0
Bruk av ubundet kapitalfond	-1 047 679	-1 050 000
Bruk av bundet kapitalfond	0	
Netto	**-0**	**0**

NOTE nr. 20 Spesielle forhold regnskapsåret

Hof

Kunsgressbane

2016 Tvist med entrepenør angående arbeid på kunsgressbanen.
2017 Bane- og entrepenørservice AS, org.nr. 990 008 310 har stevnet
Hof kommune for kr. 1 974 086,25, som er satt av som potensiell kostnad.

Kommunesammenslåing

Holmestrand kommune 838 500 382 og Hof kommune 864 951 732
slår seg sammen og blir Holmestrand kommune fra 01.01.2018.
Nytt organisasjonsnummer blir 917 151 229 og nytt kommunenummer blir 0715

Interne mellomværende mellom Holmestrand og Hof

Hof har fordringer mot Holmestrand kr	4 615
Hof skylder Holmestrand kr.	4 890 491

HOF KOMMUNE

VESTFOLD

Detaljert balanse

2017

1 Hof kommune (2017) - År/Periode 2017 1 - 12 12.02.2018

	Regnskap 2017	Regnskap 2016
2100001421 Kontantkasse Vestbo 1	1.874	763
2100001553 Kontantkasse Vestbo 2	1.804	565
2100701000 Bankgiro skattetrekk 2515 09 51189 / 1503.97.20377	4.904.529	4.262.146
2100701101 Prvl. felles deposit 1638 08 44048	19.423	19.403
2100701102 Elevskap 5082 05 09517	0	10.061
2103200001 Bank 2515 06 00017	10.669.422	13.837.101
2103200002 Bank OCR fakturering 1503 45 75689	18.711.498	3.810.997
2103200003 Bank Inkasso Prokasso ocr 1503.45.99162	0	371.104
2103200010 Bank 1503 95 68222 (saldoer/andel Hof ny bankforbindelse)	251	0
2103200011 Bank 1503 95 68230 (Ny bankforbindelse)	6.648	0
2103200491 Sparekonto bedrift KLP	0	5.159.796
2103201002 Hjelpekonto - bank	0	0
2103201003 Hjelpekonto - bank nav fravær	0	-6.025
2103201420 Bank vestbo 1-2515.20.62942	0	984
2103201421 Bank vestbo 2-1638.26.10028	0	2.106
2103201500 Startlån 2515.06.05531	6.805.588	6.053.496
2103201542 Bank kort EMF 1503.80.18911	0	981
2103201555 Bank fondskonto 2515.09.50069	0	23.594
2103201560 Bank fondskonto 1594.53.63670	0	9.749
2103201600 Kronekortet 1503 13 43809	21.919	30.376
2130800901 Motpost negativ lønn	1.674	8.184
2136100900 Utestående krav nav fravær	740.190	542.495
2136101000 Diverse debitorer	13.177.673	14.462.007
2136101015 Gamle krav fra ERV overført Visma	0	130.299
2136401000 Oppgjørskonto ordinær mva	-129.147	-342.856
2136408000 Oppgjørskonto Mva-komp	996.008	666.449
2136501800 Kommuneskogene skogavgift	12.195	12.075
2138900000 Fordringer - Uavklarte innbetalinger	0	-123
2138900001 Fordringer - Tilgode ovf neste faktura	350	-7.486
2138900010 Fordringer Husleie	88.626	30.991
2138900020 Fordringer Barnehager	56.033	71.651
2138900030 Fordringer SFO	21.300	30.864
2138900040 Fordringer Kulturskole	10.545	28.256
2138900050 Fordringer Skole og undervisning	45.918	1.052.466
2138900060 Fordringer Helse og omsorg	67.816	58.345
2138900070 Fordringer Tilfeldig fakturering (kultur, bibl,skjenke, utleie)	138.832	663.852
2138900080 Fordringer Teknisk (saker, landbr., tilknytning)	60.525	15.924
2138900100 Fordringer Kommunale avgifter	342.461	592.830
2138900903 Forskudd lønn	872	6.871
2195501100 Premieavvik pensjon	14.843.979	17.860.144
2196401100 Aga premieavvik pensjon	2.093.036	2.518.313
2205501100 Pensjonsmidler	276.138.260	257.116.709
2211101000 A/l biblioteksentr. 2 andeler a'kr.300	1	1
2212001001 Vestfoldfestspillene as	0	43.000
2212001002 Vesar - vestfold avfallsselskap	3.500	3.500
2212001003 Andeler eikeren turisttrafikk	5.000	5.000
2212001004 Egenkapitalinnskudd klp	6.812.135	6.112.743
2212001005 Gigafib as aksjer a 10 kr	1.113.020	1.113.020
2212001006 Asvo revetal as	50.000	50.000
2212001007 Nord jarlsberg avfallsselskap	120.000	120.000
2212001008 Boligbyggelaget usbl andelskapital 1 stk	300	300
2212001010 Søndre Buskerud 110-sentral IKS	20.800	20.800
2212001011 Grenland Vestfold Biogass as 79 aksjer ksak 22/13	39.500	39.500
2212001463 Viken skog ba andelskapital	0	51.713
2228901000 Utlån sosiallån	123.562	85.632
2228901400 Utlån startlån	1.974.235	2.654.336

1 Hof kommune (2017) - År/Periode 2017 1 - 12 12.02.2018

	Regnskap 2017	Regnskap 2016
2240800000 EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende	5.708.749	2.986.869
2240800100 Person- vare og lastebiler	604.313	719.181
2240800200 Anleggsmaskiner	119.926	210.654
2240800300 Maskiner, verktøy, inventar og utstyr	354.356	459.984
2270800000 Parkeringsplasser, trafikklys, asfalt, ol.	157.248	224.806
2270800100 Tekniske anlegg (var), renseanlegg, pumpestasjoner, forbrenning mv	5.842.511	6.251.613
2270800200 Skoler, barnehager, idrettshall m/anlegg, vei mv	97.633.291	98.869.191
2270800300 Ledningsnett	28.973.463	30.007.826
2270800400 Boliger etc	2.351.078	369.564
2270800600 Administrasjonsbygg og lager	3.595.866	3.718.264
2270800700 Sykehjem og andre institusjoner	54.346.257	55.642.374
2270800800 Kulturbygg, brannstasjon ol	4.474.963	4.578.518
2270800900 Tomter og grunneiendommer	436.031	3.544.801
2270801900 Tomter/grunneiendom	4.720.000	4.720.000
Sum utgifter	**569.430.204**	**551.708.647**
2320800904 Arbeidsgivervgift lønn (motpost)	-3.226.897	-2.843.502
2320800907 Abeidsgiveravgift av refusjon (fordring)	114.683	114.683
2320800909 Arbeidsgiveravgift av feriep. ref.(fordring)	39.517	39.517
2320801000 Påløpte renter - ikke betalte	-160.259	-184.013
2320801101 Depositum 16380844048	-18.000	-18.000
2320801102 Elevskap 5082.05.09517	0	-10.061
2320801110 Periodisert arb.g.avg	0	-204.471
2322000000 Leverandørgjeld Visma	-13.161.780	-10.835.354
2322000100 Leverandørgjeld periodiseringsrutine	0	-25.488
2322001100 Diverse kreditorer	-5.158.477	-1.151.449
2325500911 Arbgivers andel pensjon KLP (motpost)	0	-3.545
2325500912 Arbgivers andel pensjon SPK (motpost)	-243.709	-943
2325500921 Forsikringer, motkonto	67.748	259.525
2325501100 Periodisert pensjon	0	-73.222
2326100902 Arbeidsg.avg. påløpte feriepenger, forrige år	-1.706.893	-1.712.774
2326400922 Påleggstrekk (til 232640002)	-16.151	-23.511
2326400923 Forskuddstrekk (til 232640001)	-4.888.378	-4.238.635
2328900902 Påløpte feriepenger forrige år (motpost)	-12.105.607	-12.147.318
2328900903 Påløpte feriepenger (motpost)	0	-0
2328901100 Periodisert lønn	0	-1.247.500
2395501100 Premiavvik pensjon	-2.092.886	-2.201.123
2396401100 Aga premieavvik pensjon	-295.083	-310.346
2405501100 Pensjonsforpliktelse	-324.427.972	-307.008.185
2406401100 Aga nto pensjonsforpliktelse	-6.528.012	-7.034.698
2453551100 KLP Komm kred AS lån 8317.50.50011/10029	-7.425.000	-7.700.000
2453551101 KLP Landspens/K kreditt AS 8317.51.92886/10600	-5.800.000	-6.000.000
2453551102 KLP Kommunekreditt AS 8317.53.87865	-7.021.248	-8.269.800
2453951000 Minimumsavdrag jfr 2322001100	0	588.016
2453951684 Komm bank lån 20020607	-3.518.140	-3.663.560
2453951685 Komm bank lån 20030889	-1.157.220	-1.229.727
2453951686 Komm bank lån 20050690	-7.164.720	-7.420.600
2453951687 Komm bank lån 20090418	-8.662.500	-8.937.500
2453951689 Komm bank lån 20100246	-23.562.500	-24.287.500
2453951690 Komm bank lån 20110237	-10.887.500	-11.212.500
2453951691 Komm bank lån 20110238	-4.187.500	-4.312.500
2453951692 Komm bank lån 20140353	-4.593.380	-4.766.700
2453951693 Komm bank lån 20170555	-3.500.000	0
2453951800 Husbanken startlån 11520377/1/1	-2.900.000	-3.100.000
2453951801 Husbanken startlån 11534807/0	-3.700.000	-3.900.000
2510801180 Driftsfond Rundløype Hof skole folkehelsemidler (bråtan)	-30.000	-30.000

1 Hof kommune (2017) - År/Periode 2017 1 - 12 — 12.02.2018

	Regnskap 2017	Regnskap 2016
2510801203 Driftsfond Kompetanseutvikl i skolen	0	0
2510801210 Driftsfond Ungdomstrinn i utvikling UiU	-100.172	-100.172
2510801300 Driftsfond Barnehage kompetansesatsing	0	-38.261
2510801400 Driftsfond Nav veileder fengsel	-295.355	-295.355
2510801420 Driftsfond Vestbo	-954.971	-296.423
2510801463 Driftsfond Skogavgift	-12.195	-12.075
2510801525 Driftsfond Folkehelse/aktivitetssenter	-454.357	-558.391
2510801526 Driftsfond kommunalt rusarbeid	0	-162.437
2510801529 Driftsfond Comenius Hof skole siu, erasmus	-187.598	-154.747
2510801542 Driftsfond Etabl bibliotek fengsel	-79.155	-225.413
2510801639 Driftsfond Vann	-284.704	-246.953
2510801641 Driftsfond Slam	-252.710	-238.801
2510801642 Driftsfond Avfallsinnsamling	-641.823	-1.628.500
2510801643 Driftsfond feiing	-502.954	-438.770
2510801646 Driftsfond Bygg og eierseksjonering 302	-315.996	0
2510801696 Driftsfond Velferd personal	-56.233	-19.242
2510801697 Driftsfond Transport velferd veset	-53.043	-53.043
2510801698 Driftsfond Velferd veset	-43.283	-38.932
2510801699 Driftsfond Etablering/tilpasning husbanken	-476.096	-476.096
2510801800 Driftsfond Kommunalt viltfond	-12.707	-12.496
2510801803 Driftsfond Vassdragsplan	0	-303.951
2510801804 Driftsfond Eidsfoss statsmidler 2016->	-1.886.287	-1.499.452
2510801805 Driftsfond Integrering flyktninger	-1.530.334	-1.530.334
2510801813 Driftsfond - kantinekort Hof skole (3041)	-100.000	0
2510801814 Driftsfond - Elevråd Hof skole	-20.914	0
2530801000 Ubundet Investeringsfond	-9.797.572	-10.959.503
2550801000 Bundet investeringsfond Ekstraord.bet. på form.lån	-1.839.612	-1.163.011
2560801000 Disposisjonsfond Felles	-3.615.256	-3.546.840
2560801003 Disposisjonsfond Premieavviksfond	-2.000.000	-2.000.000
2581080000 Endring regnskapsprinsipp som påvirker arb.kapital drift	-2.802.000	-2.802.000
2581080001 Endring regnskapsprinsipp feriepenger 1992-1994	3.165.100	3.165.100
2581080002 Endring regnskapsprinsipp momskompensasjon 2001	-134.047	-134.047
2581080003 Endring regnskapsprinsipp renter 1994	392.962	392.962
2595008000 Regnskapsmessig mindreforbruk	-1.312.239	-5.137.919
2599008000 Kapitalkonto anlegg	-130.002.950	-132.931.301
2599008010 Kapitalkonto pensjon	54.817.724	56.926.174
2599008030 Kapitalkonto sosiallån	-123.562	-85.632
2910008001 Ubrukte lånemidler lån 1152037/1/1 startlån	626.116	626.116
2910008004 Ubrukte lånemidler lån 11534807/0 startlån	4.000.000	4.000.000
2999908010 Motkonto ubrukte lånemidler	-4.626.116	-4.626.116
Sum inntekter	**-569.430.204**	**-551.708.647**
TOTALT	**0**	**0**

HOF KOMMUNE

VESTFOLD

Detaljert anlegg

2017

Noter - Anleggsregister

1 Hof kommune - 2017

11.02.2018

1. Bokført verdi pr. 31.12.2017

	05 ÅR	10 ÅR	20 ÅR	40 ÅR	50 ÅR
Akkumulert anskaffelseskost pr. 01.01.17	6.488.226	3.212.033	10.814.566	183.256.700	76.103.464
Akkumulerte/reverserte nedskrivinger	0	0	0	0	0
Akkumulerte ordinære avskrivinger pr. 01.01.17	-3.501.357	-1.822.215	-4.338.148	-54.010.119	-12.164.308
Bokført verdi 01.01.17	**2.986.869**	**1.389.818**	**6.476.419**	**129.246.580**	**63.939.156**
Tilgang i året	3.724.639	0	0	4.267.902	0
Avgang i året	0	0	0	0	0
Delsalg i året	0	0	0	0	0
Årets ordinære avskrivinger	-1.002.759	-311.223	-476.659	-4.556.650	-1.522.070
Årets nedskrivinger	0	0	0	0	0
Årets reverserte nedskrivinger	0	0	0	0	0
Bokført verdi 31.12.17	**5.708.749**	**1.078.595**	**5.999.759**	**128.957.832**	**62.417.086**

Ved nedskriving av anleggsmidler bør det opplyses om forutsetningene som er lagt til grunn for nedskrivingen, herunder årsak til nedskriving og hvordan virkelig verdi er fastsatt, jf. KRS nr. 9 pkt. 3.6.5.

05 ÅR = EDB-utstyr, kontormaskiner o.l.
10 ÅR = Transportm., anleggsm., maskiner, verktøy, invent. utstyr
20 ÅR = Parkering, trafikklys,asfalt, tekn. anl. var rensean. pumpes
40 ÅR = Skole, barneh, idr.hall, ledningsnett, boliger
50 ÅR = Adm.bygg, sykehjem, inst. kulturbygg mv

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18000085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

Noter - Anleggsregister

1 Hof kommune - 2017 11.02.2018

2. Anskaffelseskost pr. 31.12.2017

	05 ÅR	10 ÅR	20 ÅR	40 ÅR	50 ÅR
Akkumulert anskaffelseskost pr. 01.01.17	**6.488.226**	**3.212.033**	**10.814.566**	**183.256.700**	**76.103.464**
Akkumulerte/reverserte nedskrivinger	0	0	0	0	0
Tilgang i året	3.724.639	0	0	4.267.902	0
Avgang i året	0	0	0	0	0
Delsalg i året	0	0	0	0	0
Årets nedskrivinger	0	0	0	0	0
Årets reverserte nedskrivinger	0	0	0	0	0
Akkumulert anskaffelseskost pr. 31.12.17	**10.212.865**	**3.212.033**	**10.814.566**	**187.524.601**	**76.103.464**
Akkumulerte ordinære avskrivinger pr. 31.12.17	-4.504.116	-2.133.438	-4.814.807	-58.566.769	-13.686.378
Bokført verdi 31.12.17	5.708.749	1.078.595	5.999.759	128.957.832	62.417.086

05 ÅR = EDB-utstyr, kontormaskiner o.l.
10 ÅR = Transportm., anleggsm., maskiner, verktøy, invent. utstyr
20 ÅR = Parkering, trafikklys,asfalt, tekn. anl. var rensean. pumpes
40 ÅR = Skole, barneh, idr.hall, ledningsnett, boliger
50 ÅR = Adm.bygg, sykehjem, inst. kulturbygg mv

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18000085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

Noter - Anleggsregister

1 Hof kommune - 2017

11.02.2018

3. Endringer i anleggsmidler som påvirker kapitalkonto pr. 31.12.2017

	05 ÅR	10 ÅR	20 ÅR	40 ÅR	50 ÅR
Kostpris v/tilgang i året	3.724.639	0	0	4.267.902	0
Salgssum v/avgang i året	0	0	0	0	0
Delsalg i året	0	0	0	0	0
Årets ordinære avskrivninger	-1.002.759	-311.223	-476.659	-4.556.650	-1.522.070
Årets nedskrivinger	0	0	0	0	0
Årets reverserte nedskrivinger	0	0	0	0	0
Sum endring kapitalkonto	**2.721.880**	**-311.223**	**-476.659**	**-288.748**	**-1.522.070**
Avgang i året (bokført verdi)	0	0	0	0	0
Salgssum v/salg	0	0	0	0	0
Negativt verdiavvik v/salg	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Positivt verdiavvik v/salg	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Verdiavviket ved salg skal samsvare med avviket mellom endring som følge av avgang anleggsmidler i balansen, og endring på kapitalkonto som følge av salg. Verdiavvik av vesentlig størrelse bør kommenteres særskilt.

05 ÅR = EDB-utstyr, kontormaskiner o.l.
10 ÅR = Transportm., anleggsm., maskiner, verktøy, invent. utstyr
20 ÅR = Parkering, trafikklys,asfalt, tekn. anl. var rensean. pumpes
40 ÅR = Skole, barneh, idr.hall, ledningsnett, boliger
50 ÅR = Adm.bygg, sykehjem, inst. kulturbygg mv

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 1800085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

Noter - Anleggsregister

1 Hof kommune - 2017 11.02.2018

1. Bokført verdi pr. 31.12.2017

	TOMTER	Sum
Akkumulert anskaffelseskost pr. 01.01.17	8.264.801	**288.139.790**
Akkumulerte/reverserte nedskrivinger	0	**0**
Akkumulerte ordinære avskrivinger pr. 01.01.17	0	**-75.836.147**
Bokført verdi 01.01.17	**8.264.801**	**212.303.643**
Tilgang i året	29.246	**8.021.787**
Avgang i året	-3.928.928	**-3.928.928**
Delsalg i året	0	**0**
Årets ordinære avskrivinger	0	**-7.869.362**
Årets nedskrivinger	0	**0**
Årets reverserte nedskrivinger	0	**0**
Bokført verdi 31.12.17	**4.365.119**	**208.527.140**

Ved nedskriving av anleggsmidler bør det opplyses om forutsetningene som er lagt til grunn for nedskrivingen, herunder årsak til nedskriving og hvordan virkelig verdi er fastsatt, jf. KRS nr. 9 pkt. 3.6.5.

TOMTER = Tomter og grunneiendommer

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18000085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

Noter - Anleggsregister

1 Hof kommune - 2017 11.02.2018

2. Anskaffelseskost pr. 31.12.2017

	TOMTER	Sum
Akkumulert anskaffelseskost pr. 01.01.17	**8.264.801**	**288.139.790**
Akkumulerte/reverserte nedskrivinger	0	**0**
Tilgang i året	29.246	**8.021.787**
Avgang i året	-3.928.928	**-3.928.928**
Delsalg i året	0	**0**
Årets nedskrivinger	0	**0**
Årets reverserte nedskrivinger	0	**0**
Akkumulert anskaffelseskost pr. 31.12.17	**4.365.119**	**292.232.649**
Akkumulerte ordinære avskrivinger pr. 31.12.17	0	**-83.705.509**
Bokført verdi 31.12.17	4.365.119	**208.527.140**

TOMTER = Tomter og grunneiendommer

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18000085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

3. Endringer i anleggsmidler som påvirker kapitalkonto pr. 31.12.2017

	TOMTER	Sum
Kostpris v/tilgang i året	29.246	**8.021.787**
Salgssum v/avgang i året	-3.472.965	**-3.472.965**
Delsalg i året	-60.465	**-60.465**
Årets ordinære avskrivninger	0	**-7.869.362**
Årets nedskrivinger	0	**0**
Årets reverserte nedskrivinger	0	**0**
Sum endring kapitalkonto	**-3.443.719**	**-3.320.540**
Avgang i året (bokført verdi)	-3.928.928	**-3.928.928**
Salgssum v/salg	-3.472.965	**-3.472.965**
Negativt verdiavvik v/salg	**516.428**	**516.428**
Positivt verdiavvik v/salg	**-60.465**	**-60.465**

Verdiavviket ved salg skal samsvare med avviket mellom endring som følge av avgang anleggsmidler i balansen, og endring på kapitalkonto som følge av salg. Verdiavvik av vesentlig størrelse bør kommenteres særskilt.

TOMTER = Tomter og grunneiendommer

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18000085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

Anlegg med endringer

1 Hof kommune - 2017

11.02.2018

SALDOTYPE: A ANLEGGSMIDLER

ANLEGGSGRUPPE: A EDB-UTSTYR, KONTORMASKINER OG LIGNENDE

Anleggsmiddel		Inngående saldo	Tilgang	Avgang	Nedskrivninger/ rev. nedskrivninger	Regnskapsmessige avskrivninger	Nåværende saldo
10001	IT INVESTERINGER :	139.699,04	0,00	0,00	0,00	-46.566,00	93.133,04
10002	IT INVESTERINGER :	229.051,50	0,00	0,00	0,00	-76.350,00	152.701,50
10003	ERP LØSNING 2014	1.796.131,87	0,00	0,00	0,00	-598.710,00	1.197.421,87
10004	IT INV FELLES 2015	155.168,99	0,00	0,00	0,00	-38.792,00	116.376,99
10005	IT INV SKOLE 2015	158.560,00	0,00	0,00	0,00	-39.640,00	118.920,00
10006	IT INV FELLES 2016	215.621,83	0,00	0,00	0,00	-43.124,00	172.497,83
10007	IT INV SKOLE 2016	156.010,50	0,00	0,00	0,00	-31.202,00	124.808,50
10008	IKT INVESTERINGEF	0,00	163.215,00	0,00	0,00	0,00	163.215,00
10009	IKT INVESTERINGEF	0,00	70.602,50	0,00	0,00	0,00	70.602,50
10010	IKT SATSNING HOF :	0,00	3.490.821,58	0,00	0,00	0,00	3.490.821,58
G0001	FELLES IT-INVESTEI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G0003	IT INVESTERINGER :	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G0004	IT INVESTERING FEI	-138.043,40	0,00	0,00	0,00	138.043,40	0,00
G0005	IT INVESTERINGER :	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G0006	IT INVESTERINGER :	0,60	0,00	0,00	0,00	-38.063,00	-38.062,40
G0007	IT IVESTERING SKOI	1,20	0,00	0,00	0,00	-30.636,00	-30.634,80
G0008	IT INVESTERING FEI	37.440,20	0,00	0,00	0,00	-37.440,20	0,00
G0009	IT INVESTERING IT /	49.532,40	0,00	0,00	0,00	-49.532,40	0,00
G0010	IT INV SKOLEN 2012	33.800,20	0,00	0,00	0,00	-33.800,20	0,00
G0011	IT INVESTERING ITA	82.643,00	0,00	0,00	0,00	-41.322,00	41.321,00
G0012	IT INV SKOLEN 2013	71.251,00	0,00	0,00	0,00	-35.625,00	35.626,00
Sum Anleggsgruppe A		2.986.868,93	3.724.639,08	0,00	0,00	-1.002.759,40	5.708.748,61

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 1800085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

Anlegg med endringer

1 Hof kommune - 2017 11.02.2018

ANLEGGSGRUPPE: B1 PERSON- VARE OG LASTEBILER

Anleggsmiddel		Inngående saldo	Tilgang	Avgang	Nedskrivninger/ rev. nedskrivninger	Regnskapsmessige avskrivninger	Nåværende saldo
21002	BIL(ER) HJ.TJ. 2016	330.000,00	0,00	0,00	0,00	-33.000,00	297.000,00
G2000	MASKINTJENESTER	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G2007	VERKTØYBIL TEKNI	28.149,60	0,00	0,00	0,00	-28.149,60	0,00
G2013	BUSS TRANSPORT E	90.000,00	0,00	0,00	0,00	-15.000,00	75.000,00
G2014	TRANSPORTMIDLER	271.031,00	0,00	0,00	0,00	-38.718,00	232.313,00
Sum Anleggsgruppe B1		719.180,60	0,00	0,00	0,00	-114.867,60	604.313,00

ANLEGGSGRUPPE: B2 ANLEGGSMASKINER

Anleggsmiddel		Inngående saldo	Tilgang	Avgang	Nedskrivninger/ rev. nedskrivninger	Regnskapsmessige avskrivninger	Nåværende saldo
G2003	MINIGRAVER TEKNI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G2008	MASKINER TEKNISK	155.853,50	0,00	0,00	0,00	-77.928,00	77.925,50
G2011	MASKINER TEKNISK	54.800,00	0,00	0,00	0,00	-12.800,00	42.000,00
Sum Anleggsgruppe B2		210.653,50	0,00	0,00	0,00	-90.728,00	119.925,50

ANLEGGSGRUPPE: B3 MASKINER, VERKTØY, INVENTAR OG UTSTYR

Anleggsmiddel		Inngående saldo	Tilgang	Avgang	Nedskrivninger/ rev. nedskrivninger	Regnskapsmessige avskrivninger	Nåværende saldo
23001	PERSIENNER HOF S	148.858,00	0,00	0,00	0,00	-18.607,00	130.251,00
G2001	SENGER OG INVENT	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G2002	GEODATA 9K	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18000085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

G2004	HOF SKOLE INVENT.	0,30	0,00	0,00	0,00	-0,30	0,00
G2005	INVENTAR / UTSTYR	9.872,40	0,00	0,00	0,00	-9.872,40	0,00
G2006	INVENTAR / UTSTYR	69.113,40	0,00	0,00	0,00	-23.038,00	46.075,40
G2008	KJØKKENINNREDNI	49.400,00	0,00	0,00	0,00	-12.350,00	37.050,00
G2009	MØBLER KULTURHU	104.226,60	0,00	0,00	0,00	-26.057,00	78.169,60
G2010	MØBLER KULTURHU	78.513,40	0,00	0,00	0,00	-15.703,00	62.810,40
Sum Anleggsgruppe B3		459.984,10	0,00	0,00	0,00	-105.627,70	354.356,40

ANLEGGSGRUPPE: C1 PARKERINGSPLASSER, TRAFIKKLYS, ASFALT, OL.

Anleggsmiddel		Inngående saldo	Tilgang	Avgang	Nedskrivninger/ rev. nedskrivninger	Regnskapsmessige avskrivninger	Nåværende saldo
G3001	BRYGGE KØLABÅNN	7.873,46	0,00	0,00	0,00	-7.873,46	0,00
G3004	ASFALTERING GRØI	56.570,82	0,00	0,00	0,00	-13.845,00	42.725,82
G3006	ASFALTERING OG L'	17.455,08	0,00	0,00	0,00	-2.909,00	14.546,08
G3007	ASFALTERING GRØI	26.169,60	0,00	0,00	0,00	-4.361,00	21.808,60
G3009	GATELYS KSAK 020/	116.736,97	0,00	0,00	0,00	-38.569,00	78.167,97
Sum Anleggsgruppe C1		224.805,93	0,00	0,00	0,00	-67.557,46	157.248,47

ANLEGGSGRUPPE: C2 TEKNISKE ANLEGG

Anleggsmiddel		Inngående saldo	Tilgang	Avgang	Nedskrivninger/ rev. nedskrivninger	Regnskapsmessige avskrivninger	Nåværende saldo
32001	VIKE RENSEANLEGC	4.389.950,95	0,00	0,00	0,00	-220.778,00	4.169.172,95
G3000	RISTGODSKOMPRIN	42.778,84	0,00	0,00	0,00	-13.825,00	28.953,84
G3002	KLOAKKRENSEANLE	227.935,70	0,00	0,00	0,00	-22.792,00	205.143,70
G3005	NÆRVARMEANLEGC	1.492.455,85	0,00	0,00	0,00	-143.326,00	1.349.129,85
G3008	VIKE RENSEANLEGC	98.491,33	0,00	0,00	0,00	-8.381,00	90.110,33

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18000085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

Sum Anleggsgruppe C2		6.251.612,67	0,00	0,00	0,00	-409.102,00	5.842.510,67

ANLEGGSGRUPPE: D1 SKOLE, BARNEHAGER, IDRETTSHALL /ANLEGG/VEI MV

Anleggsmiddel		Inngående saldo	Tilgang	Avgang	Nedskrivninger/ rev. nedskrivninger	Regnskapsmessige avskrivninger	Nåværende saldo
41001	KUNSTGRESSBANE	8.178.317,84	2.225.036,70	0,00	0,00	-205.299,00	10.198.055,54
41002	VARMEKILDE, NÆR\	3.516.803,25	0,00	0,00	0,00	-90.700,00	3.426.103,25
41003	TURLØYPE BRÅTAN	0,00	42.090,00	0,00	0,00	0,00	42.090,00
G4000	HOF SKOLE INVESTI	42.463.402,85	0,00	0,00	0,00	-1.619.892,00	40.843.510,85
G4001	FLERBRUKSHALL	18.370.636,39	0,00	0,00	0,00	-642.872,00	17.727.764,39
G4002	SAMFUNNSHUS SK(	5.603.542,32	0,00	0,00	0,00	-187.851,00	5.415.691,32
G4003	FJERNVARME SKOL	2.448.577,29	0,00	0,00	0,00	-83.599,00	2.364.978,29
G4004	VEI / UTBEDRING	2.177.332,70	0,00	0,00	0,00	-71.966,00	2.105.366,70
G4017	OMLEGGING VEI LIA	268.034,13	0,00	0,00	0,00	-18.665,00	249.369,13
G4018	SIKRING SKOLEVEI I	167.197,12	0,00	0,00	0,00	-7.651,00	159.546,12
G4019	VEI OVER EID	130.155,71	0,00	0,00	0,00	-5.772,00	124.383,71
G4020	GANG SYKKELVEI K:	54.654,83	0,00	0,00	0,00	-2.376,00	52.278,83
G4021	HOF BARNEHAGE	6.440.300,72	0,00	0,00	0,00	-257.612,00	6.182.688,72
G4022	KULTURMINNEVERN	30.615,34	0,00	0,00	0,00	-1.225,00	29.390,34
G4023	GARDEROBEBYGG \	761.578,19	0,00	0,00	0,00	-34.617,00	726.961,19
G4024	FORTAUSLØSNING (	51.817,50	0,00	0,00	0,00	-2.073,00	49.744,50
G4027	OVERVANN PUMPES	490.575,87	0,00	0,00	0,00	-16.380,00	474.195,87
G4031	GANGSTI HOVLAND,	1.911.833,64	0,00	0,00	0,00	-65.864,00	1.845.969,64
G4032	GANGSTI HOLMESTI	549.786,00	0,00	0,00	0,00	-20.363,00	529.423,00
G4034	GANG SYKKELSTI BI	582.151,75	0,00	0,00	0,00	-20.069,00	562.082,75
G4039	UTVIDELSE EIDSFO:	1.519.455,99	0,00	0,00	0,00	-50.649,00	1.468.806,99
G4040	THORSTAD, TILBYG(	567.535,12	0,00	0,00	0,00	-18.454,00	549.081,12
G4042	LYSLØYPE, TURVEIE	402.761,73	0,00	0,00	0,00	-12.601,00	390.160,73
G4043	KULTURSTI, TOALET	313.978,20	0,00	0,00	0,00	-9.514,00	304.464,20
G4044	FOTBALLBANE VOLI	153.578,94	0,00	0,00	0,00	-4.884,00	148.694,94
G4045	GARDEROBEFORHC	197.674,39	0,00	0,00	0,00	-6.377,00	191.297,39

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 1800085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

G4046	GUTUA + KOPSTAD .	221.292,00	0,00	0,00	0,00	-7.139,00	214.153,00
G4047	GANG OG SYKKELVI	270.190,50	0,00	0,00	0,00	-8.188,00	262.002,50
G4049	GANG SYKKELSTI O	118.788,60	0,00	0,00	0,00	-3.494,00	115.294,60
G4050	KLEPPAN, HASLEST.	357.013,58	0,00	0,00	0,00	-10.883,00	346.130,58
G4051	SFO TOALETT	13.486,00	0,00	0,00	0,00	-421,00	13.065,00
G4052	SKILTING UTE	81.798,00	0,00	0,00	0,00	-2.479,00	79.319,00
G4054	KULTURSKOLE ETAI	454.324,07	0,00	0,00	0,00	-13.097,00	441.227,07
Sum Anleggsgruppe D1		98.869.190,56	2.267.126,70	0,00	0,00	-3.503.026,00	97.633.291,26

ANLEGGSGRUPPE: D2 LEDNINGSNETT

Anleggsmiddel		Inngående saldo	Tilgang	Avgang	Nedskrivninger/ rev. nedskrivninger	Regnskapsmessige avskrivninger	Nåværende saldo
G4006	UTJAMNINGSBASSE	95.631,53	0,00	0,00	0,00	-19.033,00	76.598,53
G4007	VANN ANLEGG VESI	16.749,35	0,00	0,00	0,00	0,00	16.749,35
G4008	VANN KLOAKK LEDN	16.177,99	0,00	0,00	0,00	-8.090,00	8.087,99
G4009	OPPARBEIDELSE VE	138.544,69	0,00	0,00	0,00	-17.054,00	121.490,69
G4010	FORSTERKING VANI	10.670,88	0,00	0,00	0,00	-5.336,00	5.334,88
G4011	BOREBRØNN HOF S	107.988,03	0,00	0,00	0,00	-5.624,00	102.364,03
G4012	VEG VANN KLOAKK	48.120,00	0,00	0,00	0,00	-2.005,00	46.115,00
G4013	VEI VANN KLOAKK	383.562,51	0,00	0,00	0,00	-29.852,00	353.710,51
G4014	UTBEDRING OVERV.	170.228,41	0,00	0,00	0,00	-7.093,00	163.135,41
G4015	HOVEDKLOAKK HOF	300.701,95	0,00	0,00	0,00	-31.123,00	269.578,95
G4016	LEDNINGSANLEGG S	114.092,12	0,00	0,00	0,00	-5.186,00	108.906,12
G4025	VANN AVLØP SUNDI	2.846.347,64	0,00	0,00	0,00	-104.892,00	2.741.455,64
G4026	VANN OG KLOAKK E	2.048.363,42	0,00	0,00	0,00	-65.728,00	1.982.635,42
G4028	UTBEDRINGER LEDI	104.158,24	0,00	0,00	0,00	-4.083,00	100.075,24
G4030	BREDDEUTVIDELSE	7.566,73	0,00	0,00	0,00	-291,00	7.275,73
G4033	FORBEDRING VANN	898.863,39	0,00	0,00	0,00	-31.005,00	867.858,39
G4035	VANNFORSYNING H	2.008.202,67	0,00	0,00	0,00	-68.607,00	1.939.595,67
G4036	VANNFORSYNING EI	2.212.933,43	0,00	0,00	0,00	-71.420,00	2.141.513,43
G4037	SANERING KLOAKK	5.680.113,08	0,00	0,00	0,00	-167.072,00	5.513.041,08

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18000085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

G4038	OVERFØRING TIL VI	1.027.019,18	0,00	0,00	0,00	-35.134,00	991.885,18
G4041	SANERING HOF REN	134.129,52	0,00	0,00	0,00	-4.400,00	129.729,52
G4048	UTSKIFTNING HOVE	2.391.881,36	0,00	0,00	0,00	-73.689,00	2.318.192,36
G4053	VIKE RENSEANLEGC	9.054.312,97	0,00	0,00	0,00	-271.264,00	8.783.048,97
G4055	EIDSFOSS KOMMUN	191.466,52	0,00	0,00	0,00	-6.382,00	185.084,52
Sum Anleggsgruppe D2		30.007.825,61	0,00	0,00	0,00	-1.034.363,00	28.973.462,61

ANLEGGSGRUPPE: D3 BOLIGER

Anleggsmiddel		Inngående saldo	Tilgang	Avgang	Nedskrivninger/ rev. nedskrivninger	Regnskapsmessige avskrivninger	Nåværende saldo
43000	FLYKTNINGEBOLIG I	0,00	2.000.775,00	0,00	0,00	0,00	2.000.775,00
G4005	EIENDOM GNR 70, B	10.937,25	0,00	0,00	0,00	-5.468,00	5.469,25
G4029	BOLIGKJØP FLYKTN	358.626,70	0,00	0,00	0,00	-13.793,00	344.833,70
Sum Anleggsgruppe D3		369.563,95	2.000.775,00	0,00	0,00	-19.261,00	2.351.077,95

ANLEGGSGRUPPE: E1 ADMINISTRASJONSBYGG OG LAGER

Anleggsmiddel		Inngående saldo	Tilgang	Avgang	Nedskrivninger/ rev. nedskrivninger	Regnskapsmessige avskrivninger	Nåværende saldo
G5000	HELSE OG SOSIALSI	245.662,87	0,00	0,00	0,00	-27.296,00	218.366,87
G5001	TIDL ELVERKSBYGG	323.232,55	0,00	0,00	0,00	-9.507,00	313.725,55
G5004	HOF HERREDSHUS	223.497,65	0,00	0,00	0,00	-6.984,00	216.513,65
G5005	SIDEBYGNING	628.355,14	0,00	0,00	0,00	-20.202,00	608.153,14
G5006	ELVERKSBYGG THO	419.579,16	0,00	0,00	0,00	-12.715,00	406.864,16
G5007	GARASJE OG LAGEI	128.601,45	0,00	0,00	0,00	-4.019,00	124.582,45
G5010	NAV KONTORER	1.749.335,00	0,00	0,00	0,00	-41.675,00	1.707.660,00

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18000085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

Sum Anleggsgruppe E1		3.718.263,82	0,00	0,00	0,00	-122.398,00	3.595.865,82

ANLEGGSGRUPPE: E2 SYKEHJEM OG ANDRE INSTITUSJONER

Anleggsmiddel		Inngående saldo	Tilgang	Avgang	Nedskrivninger/ rev. nedskrivninger	Regnskapsmessige avskrivninger	Nåværende saldo
52001	NØDSTRØM, RESER	1.040.830,00	0,00	0,00	0,00	-21.633,00	1.019.197,00
G5002	DAGSENTER (SAMPI	4.073.107,05	0,00	0,00	0,00	-113.476,00	3.959.631,05
G5008	OMSORGSBOLIGER	1.080.000,00	0,00	0,00	0,00	-30.000,00	1.050.000,00
G5009	VESET OMSORGSIN	49.094.026,80	0,00	0,00	0,00	-1.122.022,00	47.972.004,80
G5011	KLOKKERGÅRDEN L	42.409,96	0,00	0,00	0,00	-986,00	41.423,96
G5014	OMBYGGNING HELS	312.000,00	0,00	0,00	0,00	-8.000,00	304.000,00
Sum Anleggsgruppe E2		55.642.373,81	0,00	0,00	0,00	-1.296.117,00	54.346.256,81

ANLEGGSGRUPPE: E3 KULTURBYGG, BRANNSTASJON OL

Anleggsmiddel		Inngående saldo	Tilgang	Avgang	Nedskrivninger/ rev. nedskrivninger	Regnskapsmessige avskrivninger	Nåværende saldo
53001	BIBLIOTEK KJØPT B	2.210.939,00	0,00	0,00	0,00	-45.121,00	2.165.818,00
G5003	HAUANE EIDSFOSS,	277.550,13	0,00	0,00	0,00	-10.494,00	267.056,13
G5011	TILTAKSPAKKEN SK	1.626.931,44	0,00	0,00	0,00	-37.836,00	1.589.095,44
G5012	THORSTAD HEIS	36.014,38	0,00	0,00	0,00	-819,00	35.195,38
G5013	BIBLIOTEK ETABLEF	427.083,54	0,00	0,00	0,00	-9.285,00	417.798,54
Sum Anleggsgruppe E3		4.578.518,49	0,00	0,00	0,00	-103.555,00	4.474.963,49

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 1800085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

Anlegg med endringer

1 Hof kommune - 2017

11.02.2018

ANLEGGSGRUPPE: F1 TOMTER OG GRUNNEIENDOMMER

Anleggsmiddel		Inngående saldo	Tilgang	Avgang	Nedskrivninger/ rev. nedskrivninger	Regnskapsmessige avskrivninger	Nåværende saldo
60001	INNLØSNING FESTE	569.711,00	0,00	0,00	0,00	0,00	569.711,00
60002	HOF KOMMUNESKO	3.928.928,00	0,00	-3.928.928,00	0,00	0,00	0,00
60003	KJØPEKONTRAKT G	0,00	29.246,00	0,00	0,00	0,00	29.246,00
G6001	TOMTER OG GRUNN	3.766.162,15	0,00	0,00	0,00	0,00	3.766.162,15
Sum Anleggsgruppe	F1	8.264.801,15	29.246,00	-3.928.928,00	0,00	0,00	4.365.119,15
Sum Saldotype	A	212.303.643,12	8.021.786,78	-3.928.928,00	0,00	-7.869.362,16	208.527.139,74
SUM TOTALT		**212.303.643,12**	**8.021.786,78**	**-3.928.928,00**	**0,00**	**-7.869.362,16**	**208.527.139,74**

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18000085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

HOF KOMMUNE

VESTFOLD

Detaljert selvkost

2017

Grunnlagsdata fordelinger

Til hovedmeny	Kalkulatorisk rente	1,98 %		Tj 3401+3450	Tj 3500-3503+3530	Tj 3540	Tj 3551	Tj 3381
NOTE 18 Selvkost detaljert		**Regnsk.tall til fordeling**	**Samlet**	**Vann**	**Avløp**	**Slam**	**Renovasjon**	**Feiing/brann**
Tilleggstjenester og støttefunksjoner				**165**	**165**	**165**		
			Samlet	**Andel**	**Andel**	**Andel**	**Andel**	**Andel**
Revisjon	Revisjon	**641 000**	100 %	0,97 %	1,65 %	0,17 %	1,31 %	0,19 %
	Sum drifsutgifter	**276 437 000**		2 685 280	4 548 190	469 396	3 633 670	522 386
Økonomikontor	Økonomikontor	**3 005 000**	100 %	0,97 %	1,65 %	0,17 %	1,31 %	0,19 %
(- skatt)	Sum drifsutgifter	**276 437 000**		2 685 280	4 548 190	469 396	3 633 670	522 386
Sentraladm (1/4) 100-1200	Sentraladm (1/4) 100-1200	**1 065 000**	100 %	0,97 %	1,65 %	0,17 %	1,31 %	0,19 %
	Sum drifsutgifter	**276 437 000**		2 685 280	4 548 190	469 396	3 633 670	522 386
IT 110-1200	IT 110-1200	**3 272 000**	100 %	0,97 %	1,65 %	0,17 %	1,31 %	0,19 %
	Sum drifsutgifter	**276 437 000**		2 685 280	4 548 190	469 396	3 633 670	522 386
Kostnader lokaler 140-1300	Kostnader lokaler 140-1300	**708 000**	100 %	0,97 %	1,65 %	0,17 %	1,31 %	0,19 %
	Sum drifsutgifter	**276 437 000**		2 685 280	4 548 190	469 396	3 633 670	522 386
Direkte utgifter	10100-19999 eksl. (1500,1550,1640-1649-1690, 1900,1950)			**Regnskap**	**Regnskap**	**Regnskap**	**Regnskap**	**Regnskap**
Tjenester	**140** Direkte driftutg			150 000	1 010			
Tjenester	**160** Direkte driftutg						3 633 670	
Tjenester	**165** Direkte driftutg			2 113 455	3 761 308	469 396		
Tjenester	**170** Direkte driftutg							522 386
Avskrivninger	**930** Avskrivning			421 825	785 872			
Sum direkte og fordelte kostnader				2 685 280	4 548 190	469 396	3 633 670	522 386
Tjeneste 1+2, gebyrinntektene	**130:170,920**			-3 018 786	-3 963 386	-493 244	-2 738 977	-593 762
Fordelt til skjema for selvkost								
Direkte og fordelte kostnader summert				2 685 280	4 548 190	469 396	3 633 670	522 386
Gebyrinntekter				-3 018 786	-3 963 386	-493 244	-2 738 977	-593 762
IB anleggsmidler				**11 147 458**	**20 302 334**			
* Nyanskaffelser				0				
UB anleggsmidler				10 725 633	19 516 462			
IB fondsmidler				-246 953	0	-238 801	-1 628 500	-438 770
IB fremførbart underskudd	*Ikke tillatt å bokføre fremført underskudd / dekke med overskudd*			0	*136 031*	*0*	*0*	0
Restverdi anleggsmidler								
Salgsverdi anleggsmidler								
Fremførbart underskudd								
IB fremført underskudd								
Underskudd året				0	1 271 834	0	0	0
UB Fremført underskudd								

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18/00085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

Til hovedmeny

Tj 3401+3450

NOTE 18 Bilag Vann		Beløp selvkost-regnskap	Art	Ansvar	Tjeneste	MVA	Beløp motposter	Art	Ansvar	Tjeneste	MVA
Revisjon		6 227	16900	940	3401	0	-6 227	16900	920	3401	0
	0	0	..	..	..	0	0	..	..	..	0
Økonomikontor		29 190	16900	940	3401	0	-29 190	16900	920	3401	0
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Sentraladm (1/4) 100-1200		10 345	16900	940	3401	0	-10 345	16900	920	3401	0
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
IT 110-1200		31 784	16900	940	3401	0	-31 784	16900	920	3401	0
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Kostnader lokaler 140-1300		6 877	16900	940	3401	0	-6 877	16900	920	3401	0
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Sum indirekte kostnader		**84 423**					**-84 423**				
Endring av gebyrsats i budsjettet		**1,00**									
Tall fra regnskap											
Direkte og fordelte kostnader summert		2 685 280	..	..	..	..	-2 685 280	..	..	..	..
Gebyrinntekter		-3 018 786	..	..	..	..	3 018 786	..	..	..	..
Kalkulatoriske renter og salgsgevinster/tap											
Kalkulatoriske renter		216 544	15000	940	3401	0	-216 544	15000	910	3401	0
Salgsgevinst/tap ved salg av anleggsmidler		0	0	..	3401	..	0	0	0	3401	..
Sum direkte kostnader og inntekter		**-116 962**					**116 962**				
Årsoppgjørsposter											
Inndekning tidl. års merforbruk, skal ikke føres		0	..	..	..	..	0		..	..	..
Kalkulatoriske renter fond		-5 212	19000	940	3401	0	5 212	19000	910	3401	0
Avsatt til fond		37 751	15500	940	3401	0	-37 751	2510801639	..	..	0
Bruk av fond		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Fremførbart underskudd, skal ikke føres		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Sum årsoppgjørsposter		**32 539**					**-32 539**				
Sum kalkyle (kontrollsum skal gå i 0)		**0**					**0**				

Gebyrgrunnlag	2 986 247
Gebyrinntekter	3 018 786
Årets finansielle dekningsgrad	101,09 %
Årets selvkostgrad	100,00 %
Dato	31.12.17
Attestert:	
Anvist:	.....

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18000085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

Til hovedmeny

Tj 3500-3503+3530

NOTE 18 Bilag Avløp		Beløp selvkost-regnskap	Art	Ansvar	Tjeneste	MVA	Beløp motposter	Art	Ansvar	Tjeneste	MVA
Revisjon		10 546	16900	940	3500	0	-10 546	16900	920	3500	0
	0	0	..	..	..	0	0	..	..	..	0
Økonomikontor		49 441	16900	940	3500	0	-49 441	16900	920	3500	0
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Sentraladm (1/4) 100-1200		17 522	16900	940	3500	0	-17 522	16900	920	3500	0
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
IT 110-1200		53 834	16900	940	3500	0	-53 834	16900	920	3500	0
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Kostnader lokaler 140-1300		11 649	16900	940	3500	0	-11 649	16900	920	3500	0
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Sum indirekte kostnader		**142 992**					**-142 992**				
Endring av gebyrsats i budsjettet		**1,00**									
Tall fra regnskap											
Direkte og fordelte kostnader summert		4 548 190	..	..	..	..	-4 548 190	..	..	..	..
Gebyrinntekter		-3 963 386	..	..	..	..	3 963 386	..	..	..	..
Kalkulatoriske renter og salgsgevinster/tap											
Kalkulatoriske renter		394 206	15000	940	3500	0	-394 206	15000	910	3500	0
Salgsgevinst/tap ved salg av anleggsmidler		0	0	..	3500	..	0	0	0	3500	..
Sum direkte kostnader og inntekter		**979 010**					**-979 010**				
Årsoppgjørsposter											
Inndekning tidl. års merforbruk, skal ikke føres		136 031	*13700*	*940*	*3500*	0	-136 031	2158901000	..	..	0
Kalkulatoriske renter fond		13 801	15000	940	3500	0	-13 801	15000	910	3500	0
Avsatt til fond		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Bruk av fond		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Fremførbart underskudd, skal ikke føres		-1 271 834	17700	940	3500	0	1 271 834		..	..	0
Sum årsoppgjørsposter		**-1 122 002**					**1 122 002**				
Sum kalkyle (kontrollsum skal gå i 0)		**0**					**0**				

Gebyrgrunnlag	5 085 386
Gebyrinntekter	3 963 386
Årets finansielle dekningsgrad	77,94 %
Årets selvkostgrad	75,71 %
Dato	31.12.17

Attestert: .....

Anvist: .....

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18/00085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

Til hovedmeny

Tj 3540

NOTE 18 Bilag Slam		Beløp selvkost-regnskap	Art	Ansvar	Tjeneste	MVA	Beløp motposter	Art	Ansvar	Tjeneste	MVA
Revisjon		1 088	16900	940	3540	0	-1 088	16900	920	3540	0
	0	0	..	..	..	0	0	..	..	..	0
Økonomikontor		5 103	16900	940	3540	0	-5 103	16900	920	3540	0
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Sentraladm (1/4) 100-1200		1 808	16900	940	3540	0	-1 808	16900	920	3540	0
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
IT 110-1200		5 556	16900	940	3540	0	-5 556	16900	920	3540	0
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Kostnader lokaler 140-1300		1 202	16900	940	3540	0	-1 202	16900	920	3540	0
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Sum indirekte kostnader		**14 758**					**-14 758**				
Endring av gebyrsats i budsjettet		**1,00**									
Tall fra regnskap											
Direkte og fordelte kostnader summert		469 396	..	..	..	..	-469 396	..	..	..	..
Gebyrinntekter		-493 244	..	..	..	..	493 244	..	..	..	..
Kalkulatoriske renter og salgsgevinster/tap											
Kalkulatoriske renter		0	15000	..	3540	..	0	15000	910	3540	..
Salgsgevinst/tap ved salg av anleggsmidler		0	0	..	3540	..	0	0	0	3540	..
Sum direkte kostnader og inntekter		**-23 848**					**23 848**				
Årsoppgjørsposter											
Inndekning tidl. års merforbruk, skal ikke føres		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Kalkulatoriske renter fond		-4 818	19000	940	3540	0	4 818	19000	910	3540	0
Avsatt til fond		13 909	15500	940	3540	0	-13 909	2510801641	..	..	0
Bruk av fond		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Fremførbart underskudd, skal ikke føres		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Sum årsoppgjørsposter		**9 090**					**-9 090**				
Sum kalkyle (kontrollsum skal gå i 0)		**0**					**0**				

Gebyrgrunnlag	484 154
Gebyrinntekter	493 244
Årets finansielle dekningsgrad	101,86 %
Årets selvkostgrad	100,00 %
Dato	31.12.17
Attestert:	.....
Anvist:	.....

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18000085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

Til hovedmeny

Tj 3551

NOTE 18 Bilag Renovasjon	Beløp selvkost-regnskap	Art	Ansvar	Tjeneste	MVA	Beløp motposter	Art	Ansvar	Tjeneste	MVA
Revisjon	8 426	16900	940	3551	0	-8 426	16900	920	3551	0
0	0	..	..	..	0	0	..	..	..	0
Økonomikontor	39 500	16900	940	3551	0	-39 500	16900	920	3551	0
0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Sentraladm (1/4) 100-1200	13 999	16900	940	3551	0	-13 999	16900	920	3551	0
0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
IT 110-1200	43 009	16900	940	3551	0	-43 009	16900	920	3551	0
0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Kostnader lokaler 140-1300	9 306	16900	940	3551	0	-9 306	16900	920	3551	0
0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Sum indirekte kostnader	**114 240**					**-114 240**				
Endring av gebyrsats i budsjettet	**1,00**									
Tall fra regnskap										
Direkte og fordelte kostnader summert	3 633 670	..	..	..	..	-3 633 670	..	..	..	..
Gebyrinntekter	-2 738 977	..	..	..	..	2 738 977	..	..	..	..
Kalkulatoriske renter og salgsgevinster/tap										
Kalkulatoriske renter	0	15000	..	3551	..	0	15000	910	3551	..
Salgsgevinst/tap ved salg av anleggsmidler	0	0	..	3551	..	0	0	0	3551	..
Sum direkte kostnader og inntekter	**894 693**					**-894 693**				
Årsoppgjørsposter										
Inndekning tidl. års merforbruk, skal ikke føres	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Kalkulatoriske renter fond	-22 256	19000	940	3551	0	22 256	19000	910	3551	0
Avsatt til fond	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Bruk av fond	-986 677	19500	940	3551	0	986 677	2510801642	..	..	0
Fremførbart underskudd, skal ikke føres	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Sum årsoppgjørsposter	**-1 008 933**					**1 008 933**				
Sum kalkyle (kontrollsum skal gå i 0)	**0**					**0**				

Gebyrgrunnlag	3 747 910
Gebyrinntekter	2 738 977
Årets finansielle dekningsgrad	73,08 %
Årets selvkostgrad	100,00 %
Dato	31.12.17
Attestert:	
Anvist:	.....

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18/00085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

Til hovedmeny

Tj 3381

NOTE 18 Bilag Feiing		Beløp selvkost-regnskap	Art	Ansvar	Tjeneste	MVA	Beløp motposter	Art	Ansvar	Tjeneste	MVA
Revisjon		1 211	16900	9060	3381	0	-1 211	16900	920	3381	0
	0	0	..	..	..	0	0	..	..	..	0
Økonomikontor		5 679	16900	9060	3381	0	-5 679	16900	920	3381	0
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Sentraladm (1/4) 100-1200		2 013	16900	9060	3381	0	-2 013	16900	920	3381	0
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
IT 110-1200		6 183	16900	9060	3381	0	-6 183	16900	920	3381	0
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Kostnader lokaler 140-1300		1 338	16900	9060	3381	0	-1 338	16900	920	3381	0
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
	0	0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Sum indirekte kostnader		**16 423**					**-16 423**				
Endring av gebyrsats i budsjettet		**1,00**									
Tall fra regnskap											
Direkte og fordelte kostnader summert		522 386	..	..	..	..	-522 386	..	..	..	..
Gebyrinntekter		-593 762	..	..	..	..	593 762	..	..	..	..
Kalkulatoriske renter og salgsgevinster/tap											
Kalkulatoriske renter		0	15000	..	3381	..	0	15000	910	3381	..
Salgsgevinst/tap ved salg av anleggsmidler		0	0	..	3381	..	0	0	0	3381	..
Sum direkte kostnader og inntekter		**-71 376**					**71 376**				
Årsoppgjørsposter											
Inndekning tidl. års merforbruk, skal ikke føres		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Kalkulatoriske renter fond		-9 232	19000	940	3381	0	9 232	19000	910	3381	0
Avsatt til fond		64 184	15500	940	3381	0	-64 184	2510801643	..	..	0
Bruk av fond		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Fremførbart underskudd, skal ikke føres		0	..	..	..	..	0	..	..	..	..
Sum årsoppgjørsposter		**54 953**					**-54 953**				
Sum kalkyle (kontrollsum skal gå i 0)		**0**					**0**				

Gebyrgrunnlag	538 809
Gebyrinntekter	593 762
Årets finansielle dekningsgrad	110,20 %
Årets selvkostgrad	100,00 %
Dato	31.12.17
Attestert:	.....
Anvist:	.....

12/18 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 - 18000085-2 Hof kommune - Årsregnskap og årsrapport 2017 : Regnskap Hof kommune 2017

Vestfold Kommunerevisjon

Sted og dato: Horten 11. april 2018
Referanse: 329/2018
Saksbehandler: Eivind Finstad

Til
Rådmann i Hof kommune

UTTALELSE FRA LEDELSEN – HOF KOMMUNES ÅRSREGNSKAP FOR 2017

Revisjon etter kommunelovens bestemmelser skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk, jf koml. § 78 med tilhørende forskrift. Revisjon etter god kommunal revisjonsskikk skal følge internasjonale revisjonsstandarder (ISA-er), fastsatt av International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB).

Vi viser også til bestemmelsen i kommuneloven § 23, som tydeliggjør rådmannens ansvar for å føre kontroll med kommunens virksomhet. I tråd med allment aksepterte ledelsesprinsipper vil en leder av en virksomhet måtte etablere rutiner og systemer for å sikre at virksomheten når de mål som er satt, samt en forsvarlig formuesforvaltning. Revisor skal som kjent skriftlig påpeke feil og mangler ved organiseringen av den økonomiske internkontrollen i kommunen.

Det følger av *ISA 580 – Skriftlige uttalelser*, at revisor må innhente formålstjenlige uttalelser fra ledelsen. Det må innhentes skriftlige uttalelser om at ledelsen mener å ha oppfylt sitt ansvar for utarbeidelse av årsregnskapet og for fullstendigheten av informasjonen fremskaffet til revisor, samt for å underbygge annet revisjonsbevis. Videre følger det av *ISA 240 – Revisors oppgaver med og plikter til å vurdere misligheter ved revisjon av regnskaper*, at revisor må innhente skriftlige uttalelser fra ledelsen om sentrale spørsmål og vurderinger i forhold til misligheter. Etter *ISA 560 – Hendelser etter balansedagen*, har revisor også plikt til å vurdere hendelser etter utløpet av regnskapsåret.

Dette er bakgrunnen for at vi har funnet det riktig å be om en særskilt skriftlig uttalelse fra kommunens ansvarlige administrative ledelse om at de mener å ha oppfylt sitt ansvar for utarbeidelse av årsregnskapet og at det, så langt ledelsen kjenner til, inneholder de opplysninger som kreves etter lov og god kommunal regnskapsskikk. Vedlagt følger en slik erklæring vedrørende årsregnskapet for 2017. Sammen med en oppsummering av eventuelle feil i årsregnskapet som revisor har påvist og som senere ikke er rettet, vil uttalelsen dekke vårt behov.

Vi håper også kommunens ledelse vil finne erklæringen hensiktsmessig. Med henvisning til punktet om hendelser etter utløpet av regnskapsåret, er det naturlig at erklæringen dekker tidsrommet fram til 15. april 2018, da vi etter oppsatt plan skal avgi revisors beretning. Vi tillater oss derfor å be om at uttalelsen fra ledelsen i utfylt og underskrevet stand blir sendt oss innen nevnte dato..

Horten, 11. april. 2018
Vestfold kommunerevisjon

Linn Karlsvik
Oppdragsansvarlig revisor

Adresse: Sollistrandsveien 12, 3187 Horten
Org.nr: 987 582 847 MVA
Telefon: 33 07 13 00
post@vestfoldkommunerevisjon.no
www.vestfoldkommunerevisjon.no

- Tilgang til alle opplysninger vi har kjennskap til, som er relevante for utarbeidelsen av årsregnskapet, herunder regnskapsregistreringer, dokumentasjon og andre saker,
- Tilleggsopplysninger som revisor har bedt om fra oss for revisjonsformål, og
- Ubegrenset tilgang til personer i kommunen som det etter revisors vurdering er nødvendig å innhente revisjonsbevis fra.

- Alle transaksjoner er registrert og reflektert i årsregnskapet.

- Vi har gitt revisor opplysninger om resultatene av vår vurdering av risikoen for at årsregnskapet kan inneholde vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter.

- Vi har gitt revisor alle opplysninger om eventuelle misligheter eller mistanker om misligheter som vi er kjent med og som involverer:
  - ledelsen,
  - ansatte som har en betydningsfull rolle i intern kontroll, eller
  - andre

- Vi har gitt revisor alle opplysninger om eventuelle påstander om misligheter eller mistanke om misligheter som er kommunisert av ansatte, tidligere ansatte, folkevalgte, tilsynsmyndigheter eller andre.

- Vi har gitt revisor opplysninger om alle kjente tilfeller av manglende overholdelse eller mistanke om manglende overholdelse av lover og forskrifter som kan ha betydning for utarbeidelsen av årsregnskapet.

- Vi har gitt revisor opplysninger om identiteten til kommunens nærstående parter og alle forhold til nærstående parter og transaksjoner med disse som vi er kjent med.

- Vi har regnskapsført eller opplyst om alle forpliktelser, både aktuelle og latente, og har i note til årsregnskapet gitt opplysninger om kommunens garantiansvar i note

Eventuelle kommentarer til kulepunktene over (ev. henvisning til kommentarer i særskilt vedlegg):

_____

_____

_____

_____

(Sted, dato) 12/04/18

Rådmann

Hans Erik Utne
Rådmann
Holmestrand kommune

Økonomisjef

Eirik Berg

Vestfold Kommunerevisjon

Til kommunestyret i Holmestrand kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Rådmann

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon
Vi har revidert Hof kommunes årsregnskap som viser kr 191 507 929 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 1 312 116. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Hof kommune per 31. desember 2017, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen
Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon
Rådmann er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi viser til avsnittet «Konklusjon med forbehold om årsberetningen».

Rådmannens ansvar for årsregnskapet
Rådmann er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Adresse: Sollistrandsveien 12, 3187 Horten
Org.nr: 987 582 847 MVA
Telefon: 33 07 13 00
post@vestfoldkommunerevisjon.no
www.vestfoldkommunerevisjon.no

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet
Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til: www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett
Basert på vår revisjon av årsregnskapet for Hof kommune som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen
Basert på vår revisjon av årsregnskapet for Hof kommune som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon
Basert på vår revisjon av årsregnskapet for Hof kommune som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Horten, 13. april 2018
Vestfold kommunerevisjon
Linn Karlsvik
Linn Karlsvik
Statsautorisert revisor

Adresse: Sollistrandsveien 12, 3187 Horten
Org.nr: 987 582 847 MVA
Telefon: 33 07 13 00
post@vestfoldkommunerevisjon.no
www.vestfoldkommunerevisjon.no

Vestfold Kommunerevisjon

Til kommunestyret i Holmestrand kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Rådmann

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon
Vi har revidert Hof kommunes årsregnskap som viser kr 191 507 929 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 1 312 116. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Hof kommune per 31. desember 2017, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen
Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon
Rådmann er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi viser til avsnittet «Konklusjon med forbehold om årsberetningen».

Rådmannens ansvar for årsregnskapet
Rådmann er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Adresse: Sollistrandsveien 12, 3187 Horten
Org.nr: 987 582 847 MVA
Telefon: 33 07 13 00
post@vestfoldkommunerevisjon.no
www.vestfoldkommunerevisjon.no

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet
Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til: www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett
Basert på vår revisjon av årsregnskapet for Hof kommune som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen
Basert på vår revisjon av årsregnskapet for Hof kommune som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon
Basert på vår revisjon av årsregnskapet for Hof kommune som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Horten, 13. april 2018
Vestfold kommunerevisjon
Linn Karlsvik
Linn Karlsvik
Statsautorisert revisor

Årsrapport 2017

Hof kommune

Behandling:
Formannskap 31. mai 2018
Kommunestyre 13. juni 2018

Innhold

1 Rådmannens innledning 3
2 Årsberetning 4
2.1 Økonomiske resultater 4
2.2 Hovedtrekk – økonomisk utvikling i 2017 6
2.3 Sektorenes resultater 8
2.4 Investeringer 9
2.5 Balansen 11
2.6 Rådmannens internkontroll 17
2.7 Likestilling 18
3 Organisasjon 20
3.1 Politisk struktur 20
3.2 Administrativ struktur 21

1 RÅDMANNENS INNLEDNING

Det har vært en krevende øvelse å skulle drifte to kommuner i 2017, samtidig som det skal bygges en helt ny kommune 2018, og være i prosess for å bygge enda en ny kommune 2020. Jeg må berømme de ansatte, i alle tre kommuner, for den enorme innsatsen som er lagt ned. Viktigheten av dette kan ikke understrekes nok. Samtidig som dette arbeidet har pågått, er det produsert gode kommunale tjenester som brukerne er fornøyde med. Til alle ansatte vil jeg derfor si: Tusen takk!

Resultatet for Hof kommune i 2017 kan ikke sies å være et sterkt resultat, men det er likevel bedre enn prognosen i fjor høst tilsa, med et overskudd på 1,3 mill. kroner. Det er gledelig at det siste året i Hof kommunes lange historie endte med et overskudd.

Arbeidet med å bygge den nye kommunen er ressurskrevende, og det legges derfor frem en noe avkortet årsrapport denne gangen – alle de påkrevde områdene er likevel omtalt og behandlet.

Hans Erik Utne
Rådmann

2 ÅRSBERETNING

Årsberetningen er pliktig informasjon etter lov og forskrift, og er ment å være utfyllende i forhold til den informasjon som gis i årsregnskapet. Beretningen gir en analyse av kommunens økonomiske stilling, og tar i tillegg for seg status i forhold til rådmannens internkontroll, etikk, HMS samt likestillingsarbeid.

2.1 ØKONOMISKE RESULTATER

2.1.1 Regnskapsskjema 1A

Skjema 1A - tall i 1000 kr	Regnskap 2017	Reg. budsjett 2017	Oppr. budsjett 2017	Regnskap 2016
Skatt på inntekt og formue	-79 443	-72 637	-72 637	-73 245
Ordinært rammetilskudd	-103 690	-106 800	-106 800	-104 378
Skatt på eiendom	-	-	-	-
Andre generelle statstilskudd	-7 511	-8 495	-3 260	-3 925
Sum frie disponible inntekter	-190 644	-187 932	-182 697	-181 548
.				
Renteinntekter og utbytte	-618	-290	-290	-455
Gevinst finans. instrum (oml.mid.)	-	-	-	-
Renteutg.,provisjo. og andre fin.utg.	1 660	1 947	1 947	1 849
Tap finans. instrume (omløpsmidler)	-	-	-	-
Avdrag på lån	3 233	2 787	2 787	3 375
Netto finansinnt./utg.	4 275	4 444	4 444	4 769
.				
Til ubundne avsetninger	5 138	5 138	-	1 908
Til bundne avsetninger	2 321	-	-	4 801
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	-5 138	-5 138	-	-1 908
Bruk av ubundne avsetninger	-5 070	-5 070	-170	-2 876
Bruk av bundne avsetninger	-2 390	-	-	-3 595
Netto avsetninger	-5 138	-5 070	-170	-1 670
.				
Overført til investeringsbudsjettet	-	-	-	-
Til fordeling drift	-191 508	-188 558	-178 423	-178 449
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	190 196	188 558	178 423	173 315
Mer/mindreforbruk	**-1 312**	**-**	**-**	**-5 134**

Tabellen viser overordnede inntekter og utgifter, i hovedsak frie inntekter og finansposter.

2.1.2 Regnskapsskjema 1B

Virksomheter 2017 - tall i hele tusen	Regnskap 2017	Reg. budsjett 2017	Avvik 2017	Avvik 2016
10 Sentral drift og utvikling	39 245	39 479	234	63
20 Undervisning	38 547	36 802	-1 745	-158
30 Barnehage	23 750	23 153	-597	847
40 Nav	11 092	13 055	1 963	453
50 Helse omsorg	74 084	69 057	-5 027	818
70 Kulturskole	1 339	1 221	-118	524
80 Økonomi HR	3 756	3 491	-265	-151
90 Felles	-1 617	2 300	3 917	-1 100
Sum virksomhetene	**190 196**	**188 558**	**-1 638**	**1 296**

Tabellen viser at virksomhetene samlet hadde et budsjettavvik på 1,6 mill. kr i 2017.

Størst budsjettavvik finner man innenfor Helse og omsorg. Underveis i året ble det levert en forventet prognose på et merforbruk på 1,3 mill. kr. Virksomheten har levert et regnskapsresultat på 5,0 mill. kr over budsjett. Særlig ser man at lønn og innleide vikartjenester har medført budsjettoverskridelser. Noe av de økte lønnskostnadene baserer seg på økte ressurser innenfor ressurskrevende tjenester. Man hadde på høsten 2017 ikke kapasitet til å beregne tilskudd til ressurskrevende tjenester på nytt. Regelverket i forhold til inntektsføring av tilskudd for ressurskrevende tjenester innebærer at det skal føres et *anslag* på inntekt i året hvor utgiften oppstår, mens refusjonen først kommer til utbetaling året etter. Merinntekter i forhold til ressurskrevende brukere i gamle Hof kommune vil komme nye Holmestrand kommune til gode i 2018.

Budsjettavviket innenfor Undervisning endte på 1,7 mill. kr ved årets slutt. Underveis i året ble det meldt om et forventet merforbruk på rundt 1,0 mill. kr. Blant årsakene kan nevnes økte lønnsutgifter grunnet klasse for enslige mindreårige flyktninger som ikke var lagt inn i skolens budsjett, i tillegg til økte lønnskostnader for vikarer som ikke dekkes opp av tilhørende refusjoner.

Innenfor Felles viser regnskapet et positivt avvik på 3,9 mill. kr sett i forhold til budsjett. Avviket er i hovedsak tilknyttet lønnsjusteringspost som har vært avsatt, men ikke brukt. Sett i ettertid burde midlene ha vært tilført helse og omsorg.

2.2 HOVEDTREKK – ØKONOMISK UTVIKLING I 2017

2.2.1 Driftsinntekter- og utgifter

Driftsinntekter- og utgifter er i denne sammenhengen alle inntekter og utgifter eksklusiv bruk av og avsetning til fond.

Kommunens driftsinntekter økte med 5,5 pst fra 2016 til 2017, mens driftsutgiftene økte med 8,6 pst.

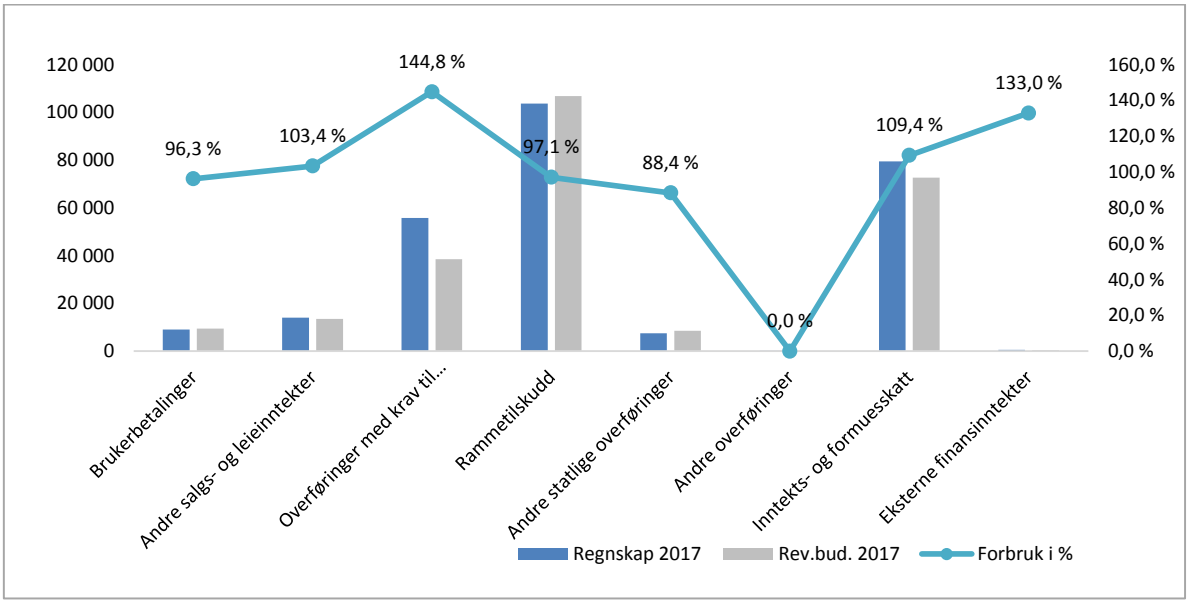

Fig: Driftsinntekter inkl. finans ift. Budsjett. Tall i hele tusen.

Figuren viser kommunens driftsinntekter sett i forhold til budsjett.

Størst avvik i kroner er det mellom regnskapsført og budsjetterte overføringer med krav til motytelse, som samlet viser en merinntekt på 17,3 mill. kr.

Samlet sett viser brutto driftsinntekter en merinntekt på 20,2 mill. kr i forhold til budsjett. I tillegg viser finansinntektene en merinntekt på 0,1 mill. kr, dvs. kommunen har totalt en merinntekt på 20,3 mill. kr i 2017 sett i forhold til budsjett.

Frie inntekter

Frie inntekter, som består av skatteinntekter og rammetilskudd, ble samlet sett 3,7 mill. kroner høyere enn budsjettert. På begynnelsen av året var det forventet at kommunene ville få en skattesvikt. Skatteinngangen tok seg imidlertid godt opp gjennom året, noe som fører til et bedre

resultat enn budsjettert. Det er fra statlig hold understreket at merinntekten på skatt i 2017 er engangsmidler, som ikke vil videreføres. Rådet er derfor at kommunene bør sette dette av på fond.

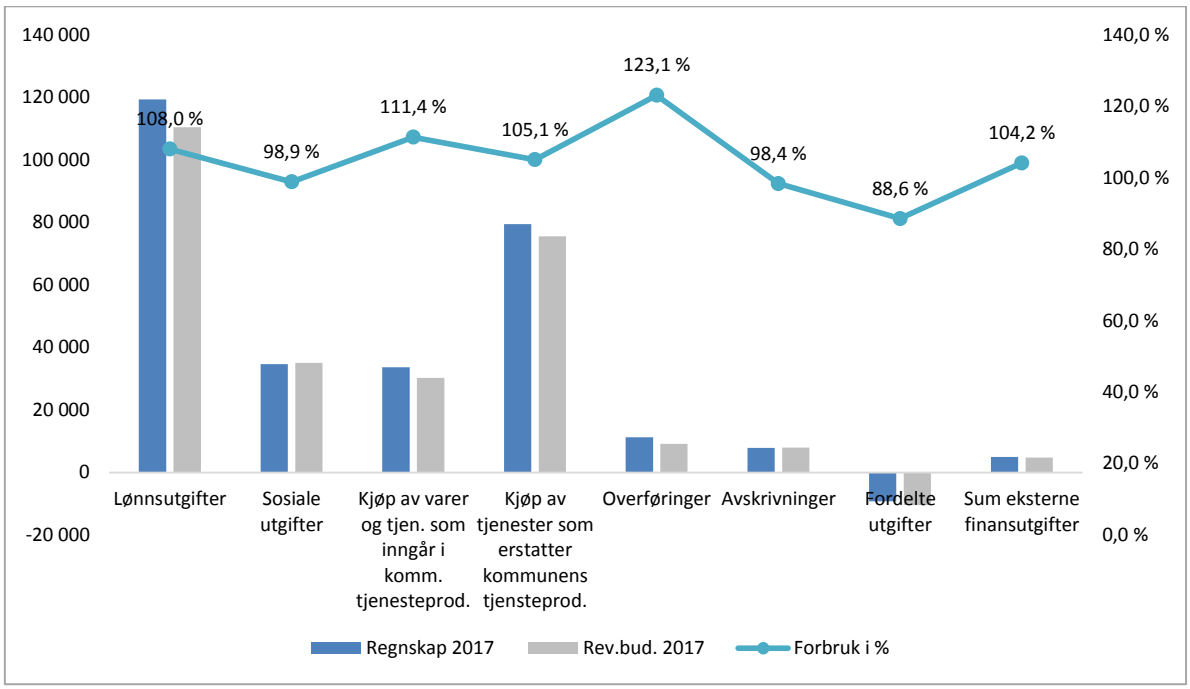

Fig: Driftsutgifter ift. Budsjett, inkl. finans. Tall i hele tusen.

Lønnsutgifter inkl. sosiale utgifter utgjorde i 2017 105,8 % i forhold til budsjett, noe som tilsvarer 8,5 mill. kr. Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon på 111,4 % av budsjettert nivå, innebærer en merkostnad på 3,4 mill. kr, mens kjøp av tjenester utenfor kommunal tjenesteproduksjon innebærer en merkostnad på 3,8 mill. kr eller 105,1 %.

Samlede brutto driftsutgifter ligger 18,9 mill. kr over budsjettert nivå. I tillegg kommer eksterne finansutgifter på 0,2 mill. kr utover budsjettert nivå, dvs. til sammen 19,1 mill. kr.

Brutto driftsresultat viser oppsummert en merinntekt på 1,2 mill. kr sett i forhold til budsjett. Finansieringstransaksjoner i 2017 er omtrent på budsjettert nivå og korrigerer ikke dette ytterligere.

Gjennomgang i forbindelse med årsavslutningen for 2017 viser at det kan være et behov for å foreta flere budsjettjusteringer enn man hittil har gjort. I sammenhengen pekes på rammestyring som prinsipp for økonomistyring, og at det er kommunens totale økonomiske rammer som bør være gjenstand for kontroll og oppfølging, jfr. også kapittel 2.3. Rådmannen vil ta med seg funnene i det videre arbeidet med å sikre økonomistyring i ny kommune.

2.2.2 Finansposter – renter og avdrag

Sum eksterne finansutgifter i forhold til driftsinntekter viser hvor stor andel av driftsinntektene som er bundet opp i finans, i hovedsak tilbakebetaling av lån. Poster knyttet til finansielle investeringer kan medføre uforutsigbare svingninger fra år til år. Det er først og fremst utgiftene knyttet til gjelden som er interessant fordi høye finansutgifter reduserer tjenestetilbudet.

Renter og avdrag	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017
Renter og avdrag i % av driftsinntekter	2,2 %	2,3 %	2,0 %	1,8 %
VAR finansierer rentekostnader med;	32,7 %	27,7 %	27,4 %	37,6 %

Fordi rentenivå er lavt og at Hof kommune har tatt opp relativt lite lån de siste årene utgjør ikke denne belastningen en stor andel av driftsinntektene. Andel driftsinntekter til dekning av renter og avdrag har også vært synkende de siste årene, jfr. tabellen ovenfor.

De totale rentekostnadene blir finansiert med 37,6 % fra VAR (selvkostområder), dette er kalkulert rente som er beregnet inn som kostnader i selvkostregnskapet og som dekkes av kundene innenfor vann, avløp og renovasjon (VAR).

2.3 SEKTORENES RESULTATER

Regnskapet for 2017 viser et merfobruk for sektorene samlet på 1,6 mill. kr i forhold til budsjett. Tabellen nedenfor viser avvik på netto driftsutgifter for den enkelte sektor i 2017 og sammenlignet med 2016.

Sektorer 2017 - tall i hele tusen	Regnskap 2017	Reg. budsjett 2017	Avvik 2017	Avvik 2016
10 Sentral drift og utvikling	39 245	39 479	234	63
20 Undervisning	38 547	36 802	-1 745	-158
30 Barnehage	23 750	23 153	-597	847
40 Nav	11 092	13 055	1 963	453
50 Helse omsorg	74 084	69 057	-5 027	818
70 Kulturskole	1 339	1 221	-118	524
80 Økonomi HR	3 756	3 491	-265	-151
90 Felles	-1 617	2 300	3 917	-1 100
Sum sektorene	**190 196**	**188 558**	**-1 638**	**1 296**

2.4 INVESTERINGER

Investeringsregnskapet for 2017 viser 8,1 mill. kr investert i anleggsmidler. Tallet er ekskl. egenkapitaltilskudd til KLP, samt videreformidling av lån. Investeringene fordeler seg etter følgende hovedformål:

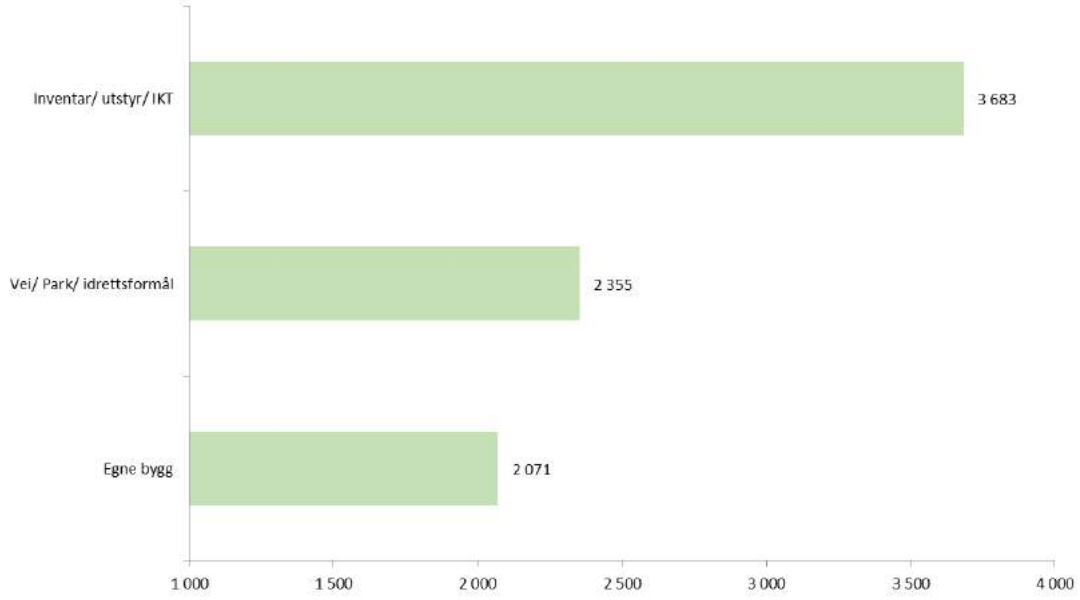

Høyest er årets investeringskostnader knyttet til inventar, utstyr og IKT med totalt 3,7 mill. kr. Dette gjelder først og fremst innsatsen på skoleområdet, som i 2017 ble samordnet med IKT-satsingen i Holmestrand. Investeringer knyttet til egne bygg er ført på prosjekt *1000 – Kortvarige tiltak*, og er fordelt mellom skolebygg og kommunalt disponerte boliger.

2.4.1 Regnskapsskjema 2A – finansiering av investeringer

Regnskapsskjema 2A - investering	Regnskap 2017	Reg. budsjett 2017	Oppr. budsjett 2017	Regnskap 2016
Investeringer i anleggsmidler	8 109	9 200	25 700	11 702
Utlån og forskutteringer	-	-	-	988
Kjøp av aksjer og andeler	699	650	650	646
Avdrag på lån	400	400	400	300
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsetninger	677	150	150	748
Årets finansieringsbehov	9 885	10 400	26 900	14 384
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	-3 500	-5 230	-17 730	-7 128
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-3 612	-	-	-1 145
Tilskudd til investeringer	-	-	-	-
Kompensasjon for merverdiavgift	-788	-1 140	-5 140	-1 464
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-824	-500	-500	-2 873
Andre inntekter	-	-	-	-
Sum ekstern finansiering	-8 723	-6 870	-23 370	-12 610
Overført fra driftsregnskapet	-	-	-	-
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-
Bruk av avsetninger	-1 162	-3 530	-3 530	-1 774
Sum finansiering	-9 885	-10 400	-26 900	-14 384
Udekket/udisponert	**0**	**0**	**0**	**0**

2.4.2 Regnskapsskjema 2B – investeringer

Regnskapsskjema 2B - investering.	Regnskap 2017	Reg.buds.2017	Budsjett 2017	Regnskap 2016
Kortvarige tiltak	2 351	2 350	600	501
Vike renseanlegg	-	-	-	3 903
Kunstgressbane	2 225	-	-	6 968
Biler hjemmetjenesten	-	250	-	330
Varmtvannsbeholder, varmesentral Veset	-	500	500	-
Turløype Bråtan	42	1 500	1 500	-
Bygg sentrum, utredning, karlegging	-	500	500	-
IKT satsing i skolen	3 491	3 500	2 000	-
Ballbinge ved skolen	-	600	600	-
Flerbrukssenter	-	-	20 000	-
Sum investeringsutgifter	**8 109**	**9 200**	**25 700**	**11 702**

2.5 BALANSEN

Balansen i 1000 kr	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Endring
Anleggsmidler	495 718	479 720	15 998
Omløpsmidler	73 712	71 989	1 723
Sum eiendeler	**569 430**	**551 709**	**17 722**
Egenkapital	-101 542	-106 636	5 094
Langsiktig gjeld	-425 036	-408 255	-16 780
Kortsiktig gjeld	-42 852	-36 818	-6 035
Sum egenkapital og gjeld	**-569 430**	**-551 709**	**-17 722**

EIENDELER

ANLEGGSMIDLER

Anleggsmidlene har økt fra 479,7 mill. kr i 2016 til 495,7 mill. kr ved utgangen av 2017. Aktiverte investeringer i faste eiendommer og anlegg med fradrag for avgang og avskrivninger har isolert sett blitt redusert med 5,4 mill. kr, mens verdien på utstyr, maskiner og transportmidler er økt med 2,4 mill. kr. Verdien på utlån er redusert med 0,6 mill. kr, beholdningen av aksjer og andeler er økt med 0,6 mill. kr og pensjonsmidlene er økt med 19,0 mill. kr.

Kommunens utlån består 31.12.17 av 0,1 mill. kr i sosiale utlån samt 2,0 mill. kr i startlån.

OMLØPSMIDLER

Omløpsmidlene økte med 1,7 mill. kr i løpet av 2017. Mens kortsiktige fordringer og premieavvik ble begge redusert med henholdsvis 2,4 og 3,4 mill. kr, økte beholdningen på kasse/ bank med nær 7,6 mill. kr i løpet av regnskapsåret. Per 31.12 hadde kommunen et bokført premieavvik på 16,9 mill. kr registrert som omløpsmidler.

Sum eiendeler (anleggs- og omløpsmidler) viste 569,4 mill. kr per 31.12.17, og hadde en økning på 17,7 mill. kr fra 31.12.16.

EGENKAPITAL OG GJELD

EGENKAPITAL

Bokført egenkapital var per 31.12.17 totalt ca. 101,5 mill. kr, noe som er 5,1 mill. kr lavere enn per 31.12.16. Av kommunens samlede egenkapital utgjorde disposisjonsfond 5,6 mill. kr, bundne driftsfond 8,3 mill. kr, ubundne investeringsfond 9,8 mill. kr og bundne investeringsfond 1,8 mill. kr.

Bundne fond tilknyttet vann og avløp utgjorde per 31.12.17 nær 1,2 mill. kr, en reduksjon på 0,9 mill. kr siden 31.12.16.

Bundet investeringsfond på 1,8 mill. kr er tilknyttet ekstraordinære innbetalinger på formidlingslån.

Under disposisjonsfond ligger et premieavviksfond knyttet til pensjon på 2,0 mill. kr. Resterende midler er kategorisert som generelt disposisjonsfond.

I tillegg til bundne og ubundne fondsmidler, ligger også kommunens kapitalkonto under egenkapitalen. Kapitalkontoen sank med nær 0,8 mill. kr i 2017. For nærmere spesifikasjon av kapitalkonto henvises til note i årsregnskapet.

GJELD
Langsiktig gjeld inkludert pensjonsforpliktelser har økt med 16,8 mill. kr fra 2016 til 2017. Mens pensjonsforpliktelsene har økt med 16,9 mill. kr, har kommunens ordinære lånegjeld blitt marginalt redusert med 0,1 mill. kr.

Den kortsiktige gjelden er økt med 6,0 mill. kr i løpet av 2017, hvorav premieavviket har hatt en nedgang på 0,1 mill. Andelen premieavvik klassifisert mot gjeld, må sees opp mot premieavvik klassifisert som omløpsmidler. Netto premieavvik som er balanseført per 31.12.17 viser et positivt premieavvik på 14,5 mill. kr som skal utgiftsføres i kommunens driftsregnskap over 7 år i tråd med amortiseringsprinsippet som er valgt.

Ubrukte lånemidler tilknyttet investering utgjorde per 31.12.17 4,6 mill. kr, og ligger på samme nivå som ved utgangen av 2016. Midlene er knyttet opp mot opptak av startlån, og skal benyttes til videreutlån.

2.5.1 Utvikling lånegjeld

Kommunens lånegjeld med fratrekk for pensjon, utlån og ubrukte lånemidler er ved utgangen av 2017 på 87,4 mill. kr, noe som er en reduksjon på 14,2 mill. kr fra foregående år.

2014	2015	2016	2017
81 469	83 619	92 326	87 356

Fig: Netto lånegjeld, tall i hele tusen

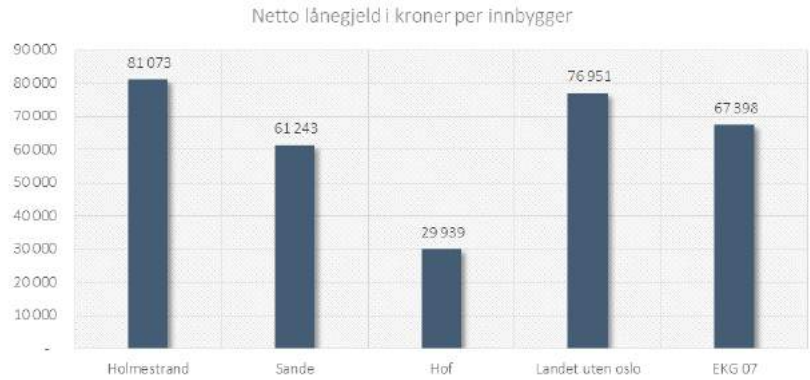

Netto lånegjeld per innbygger er i 2017 på kr 29 939, en liten reduksjon fra foregående år.

Etter kommuneloven gis kommunene anledning til å lånefinansiere utgifter i investeringsregnskapet. Rente- og avdragsutgiftene må imidlertid finansieres av inntektene i driftsregnskapet. Da det er driftsinntektene som skal betjene gjelden, er det nyttig å se hvordan lånegjelden utvikler seg i forhold til driftsinntektene.

Langsiktig gjeld i % av brutto driftsinntekter gir utrykk for kommunens gjeldsbelastning, og er noe av det mest brukte nøkkeltallet i forhold til kommuneøkonomi. Nøkkeltallet sier både noe om kommunens soliditet og finansieringsstruktur. Målet kalles også gjeldsgrad, men må ikke forveksles med det mer tradisjonelle målet for gjeldsgrad, som er langsiktig gjeld i forhold til totalkapital.

Med netto lånegjeld henvises det her til netto lånegjeld slik dette er definert i KOSTRA, dvs. langsiktig gjeld korrigert for pensjon, utlån og ubrukte lånemidler. Gjeldsgraden viser forholdet mellom brutto lånegjeld og driftsinntekter ekskl. finansinntekter og er et nøkkeltall for kommunens økonomiske handlefrihet.

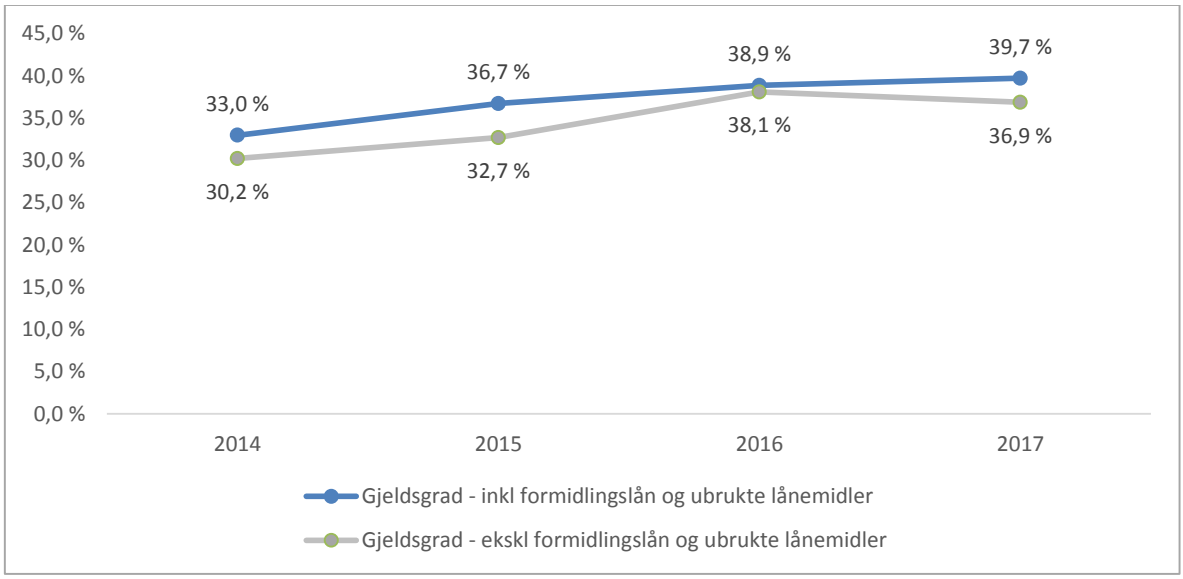

Fig: Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter (gjeldsgrad)

Gjeldsgraden inkl. formidlingslån og ubrukte lånemidler var 39,7 % per 31.12.17. Eksklusiv formidlingslån og ubrukte lånemidler var gjeldsgraden 36,9 %.

Til sammenligning viser foreløpige KOSTRA tall per 15.03.18 at netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter på landsbasis, ekskl. Oslo, utgjorde 93,8 % i 2017.

Selv om kommunen har lav lånegjeld i forhold til landsgjennomsnittet vil en renteøkning få store konsekvenser, da også egenkapitalen er lav og man er dermed sårbar i forhold til rentesvingninger.

2.5.2 Lånefinansieringsgrad

Bruk av lån til å finansiere investeringer og utlån utgjorde 3,5 mill. kroner i 2017. Lånefinansieringsgraden viser hvor stor del av investeringer og utlån som dekkes av lån. Tabellen viser utviklingen de siste 4 år.

Tall i mill. kroner	2014	2015	2016	2017
Investeringer og utlån	8,4	8,3	13,3	8,8
Finansiert med lånemidler	4,96	5,85	7,1	3,5
Lånefinansieringsgrad	**59,33 %**	**70,86 %**	**53,45 %**	**39,73 %**

Av 8,8 mill. kroner i investeringer og utlån, utgjør egenkapitaltilskudd til KLP 0,7 mill. kroner.

2.5.3 Likviditetsanalyse

SOLIDITET

Soliditet er et finansielt nøkkeltall som angir i hvor solid kommunens balanse er, dvs. i hvor stor grad kommunen har anledning til å gjøre opp sine forpliktelser. Et av de vanligste soliditetsmålene er egenkapitalandelen. De eiendeler som ikke er finansiert med egenkapital finansieres med såkalt fremmedkapital eller gjeld. Egenkapitalens størrelse i forhold til kommunens øvrige kapital beskriver dermed kommunens langsiktige betalingsevne.

Begrepet soliditet kan forklare organisasjoners evne til å tåle tap, da soliditeten viser hvor lenge man kan opprettholde et negativt resultat før man går konkurs, evt. hvor stort trykk som tåles uten påvirkning på driften uten at det tas vesentlig finansiell risiko. Kommuner kan imidlertid ikke gå konkurs. Soliditeten viser også hvor mye av eiendelene som kan gå tapt før kreditors fordringer kommer i fare. Både gjeldsgraden og egenkapitalprosenten gir informasjon om soliditeten.

Egenkapitalprosenten gir informasjon om hvor stor andel av kommunens samlede eiendeler som er finansiert med egenkapital. Jo høyere egenkapitalprosent, desto bedre er soliditeten. En normal tommelfingerregel er at egenkapitalen bør ligge på rundt 30 %.

Man kan imidlertid spørre seg om tilsvarende vil gjelde for en kommune. Uansett må en kommune ikke påta seg vesentlig finansiell risiko, og må være i stand til å betale sine forpliktelser til enhver tid. Hva som ligger i begrepet vesentlig finansiell risiko vil være gjenstand for diskusjon, men dersom tjenesteproduksjonen påvirkes av den finansielle risikoen som tas vil dette være tegn på dårlig soliditet.

Betydelige låneopptak over tid vil forverre soliditeten. For Hof kommune har egenkapitalprosenten sunket fra 19,3 % i 2016 til 17,8 % i 2017. Kommunen ligger dermed i nedre grense i forhold til anbefalt nivå og vesentlig under 30 %.

LIKVIDITET

Arbeidskapitalen viser kommunens handlefrihet og evne til å møte betalingsforpliktelser etter at kortsiktig gjeld er dekket. Arbeidskapitalen er redusert med 4,3 mill. kr fra 31.12.16 til 31.12.17 og viser 30,9 mill. kr.

Likviditetsutvikling	**2017**	**2016**
Omløpsmidler	73 712	71 989
Kortsiktig gjeld	-42 852	-36 818
Arbeidskapital	**30 860**	**35 171**
Heftelser på arbeidskapitalen:		
Ubrukte lånemidler til investeringer	-4 626	-4 626
Ubundne/ bundne fond investeringer	-11 637	-12 123
Driftslikvider	**14 596**	**18 423**
Bundne driftsfond	-8 291	-8 360
Likvider for ordinær drift	**6 305**	**10 063**
Arbeidskapital i % av driftsinntektene	11,4	13,8
Likviditetsgrad 1	1,7	2,0
Likviditetsgrad 2	1,4	1,5

Balansen inneholder egenkapital til vedtatte investeringsprosjekter. Dette er midler som ikke kan nyttes til å dekke ordinære driftsutgifter, og arbeidskapitalen bør derfor korrigeres for ubrukte lånemidler og fondsmidler til investeringer. En slik korreksjon medfører at man får frem nøkkeltallet driftslikviditet. Driftslikviditeten viser kommunens evne til å dekke løpende driftsutgifter uten å måtte "låne" midler fra investeringsfond eller ubrukte lånemidler for å dekke løpende forpliktelser.

Trekkes bundne fond fra driftslikvidene kan vi se at kommunen har redusert sine likvider for ordinær drift med nær 4,0 mill. kr fra 31.12.16 til 31.12.17.

Likviditetsgrad 1 ser på omløpsmidler i forhold til kortsiktig gjeld. Anbefalt er at nøkkeltallet er større enn 2 fordi noen av omløpsmidlene er mindre likvide. Likviditetsgrad 1 i Hof er 1,7 i 2017, og ligger dermed under anbefalt nivå per 31.12.17.

Likviditetsgrad 2 tar utgangspunkt i de mest likvide omløpsmidlene, jfr. figuren ovenfor. Nøkkeltallet bør være større enn 1. Likviditetsgrad 2 i Hof er 1,4 i 2017. Forskjellen mellom likviditetsgrad 1 og likviditetsgrad 2 er premieavviket tilknyttet pensjon.

Analysen viser at kommunen har en presset likviditet, men at fondsmidler bidrar til at situasjonen ikke har vært kritisk. Egenkapitalprosenten er også for lav, slik at soliditeten også er svakere enn den burde være.

2.6 RÅDMANNENS INTERNKONTROLL

Hof kommune er IA-bedrift (inkluderende arbeidsliv). Det overordnede målet for IA-samarbeidet er å bedre arbeidsmiljøet, styrke jobbnærværet, forebygge og redusere sykefravær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Hof kommune har utarbeidet IA-handlingsplan for å jobbe systematisk med nærværet i Hof kommune.

Fra 2018 vil internkontrollen bli en del av Holmestrand kommune i forbindelse med sammenslåingen.

2.6.1 Sykefraværsoppfølging

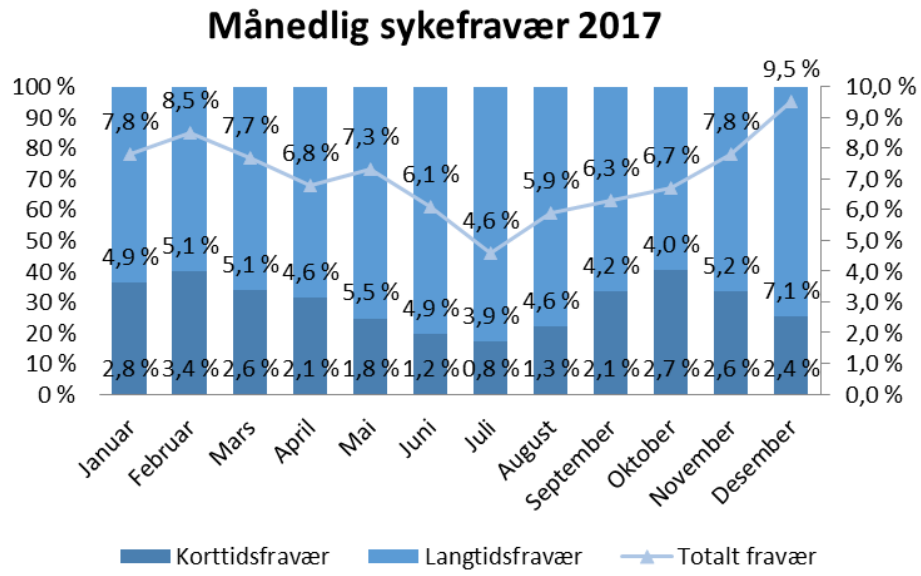

Grafen ovenfor viser at kommunen hadde et totalt sykefravær på 9,5 % i 2017.

Årsaken til sykefravær er sammensatt. Det gjør det utfordrende å finne ut hva som driver utviklingen. Tradisjonelt sett er sykefraværet høyere i helse- og omsorgssektoren og i skole-/barnehage, enn innenfor administrasjon og teknisk sektor. Høy kvinneandel, høy gjennomsnittsalder og vekst i antall ansatte i sektorer hvor fraværet er høyt trekker i retning av økt sykefravær.

Det er et uttalt lederansvar å sette gode måltall og iverksette nødvendige tiltak som skal bidra til reduksjon i sykefraværet. Samtidig er det viktig å påpeke at ansatte også har rettigheter, plikter og ansvar for å bidra til å finne gode løsninger og bidra til helsefremmede arbeidsplasser.

Hof startet i 2017 i samarbeid med Holmestrand og Sande kommuner et arbeid med å redusere sykefraværet i den nye kommunen. Arbeidet ble forankret med de tillitsvalgte og verneombudene i kommunene og ble iverksatt på bestilling fra rådmannen i Hof/Holmestrand kommuner.

2.6.2 Etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte

Kommunens innbyggere har krav på å få en enhetlig behandling. Ledere på alle nivåer har et spesielt ansvar for å utvikle holdninger og følge opp at ansatte er kjent med og etterlever kommunens etiske retningslinjer. Den enkelte ansatte og folkevalgte har selv et ansvar for å sette seg inn i og følge opp de etiske retningslinjene som gjelder i kommunen. Som hovedregel skal tjenestevei følges ved at ansatte informerer/søker råd hos nærmeste leder i saker som kan ha innvirkning på kommunens omdømme. Nærmeste leder rapporterer oppover i systemet.

Kommunestyret har et overordnet ansvar for den kommunale virksomhet, og for utarbeidelse av etiske retningslinjer, tilsyn og kontroll. Hof kommune legger stor vekt på redelighet, ærlighet, rettferdighet, tillit og åpenhet i all sin virksomhet. Alle ansatte og folkevalgte har ansvar for å etterleve dette prinsippet. Som forvaltere av innbyggernes fellesmidler stilles det spesielt høye krav til den enkelte medarbeiders etiske holdninger i sin virksomhet for kommunen. *utarbeidelse og implementeringen av kompetanseplan og etableringen av en felles modell for arbeidsplaner i virksomheten».*

2.6.3 Beredskap

Det følger av Sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt at kommunene skal kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, og legge kartleggingen til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.

Fylkesmannen skal samordne samfunnssikkerhetsarbeidet i fylkene og har et særlig ansvar for oppfølging og veiledning av kommunene. Plan- og bygningsloven setter krav til samfunnssikkerhet i planleggingen i kommuner og fylker. Lovbestemmelser om kommunal beredskapsplikt pålegger kommunene beredskapsplanlegging basert på en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse.

Hof kommune deltar i beredskapsnettverket i Vestfold, hvor Fylkesmannen har sekretariatsfunksjonen. Det er gjennomført flere møter i nettverket hvor kommunal Beredskapskoordinator har vært deltaker. Beredskapsdagen 2017 ble gjennomført torsdag 11. mai i lokalene til Høgskolen i Sørøst-Norge, Campus Vestfold. Det var ingen hendelser som krevde at Hof kommune satte kriseledelsen i 2017. Det var heller ingen gjennomførte øvelser. Fellesmøter med Sande, Holmestrand og Hof i.f.t. sammenslåingen ble gjennomført. Her ble det tatt opp felles planverk og en anbefaling i.f.t. stillingsressurs på beredskap i den nye kommunen.

2.7 LIKESTILLING

2.7.1 Forankring

Alle arbeidsgivere er pålagt å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunnlag av kjønn, etnisitet og funksjonsevne. Arbeidet skal være;

- Aktivt – konkrete tiltak
- Målrettet – definere mål og hvem som er ansvarlig
- Planmessig – utarbeide og følge en strategi.

Likestillingsloven §24. Arbeidsgivere skal redegjøre for
a) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling i virksomheten og
b) likestillingstiltak som er iverksatt og som planlegges iverksatt for å oppfylle aktivitetsplikten etter § 23

2.7.2 Likelønn og kjønnsbalanse

Hof kommune har en lønnspolitikk som er uavhengig av stillingsinnehavers kjønn. Lønns-politisk plan har en bestemmelse vedr. avlønning under avsnitt «vurderinger / kriterier for lønnsfastsettelse»:
"Lik avlønning for kvinner og menn med samme eller likeverdig utdanning, kompetanse og ansvar."

Stillinger med krav om høyere utdannelse kan være vanskelig å få besatt. Det er i slike tilfeller behov for å vurdere markedets etterspørsel til disse stillingene for å skaffe kompetent personell. På denne bakgrunn kan det være ulik lønn mellom høyskolegrupper, men uavhengig av kjønn. I mange tilfeller kan det være vanskelig å få søkere. Etter flere utlysninger fikk vi i 2017 på plass en fastlege til i Hof. Denne starter medio 2018.

Totalt er det 86 % kvinner og 14 % menn ansatt i Hof kommune.

Den prosentvise fordelingen mellom kvinner og menn, når det gjelder ledende stillinger er ca. 79 % kvinner og 21 % menn.

2.7.3 Arbeidstid/ stillingsstørrelser

Omfanget av deltidsarbeid er ulikt mellom kjønn, aldersgrupper, utdanningsnivå og sektorer. I Hof kommune er det først om fremst kvinner som jobber deltid. Det er viktig å skille mellom ønsket og uønsket deltid. Uønsket deltid er kartlagt for en tid tilbake. Å nå målet med å utvikle en heltidskultur er særdeles viktig for (omsorgs)tjenestenes evne til å løse oppgavene fremover.

Kommunesammenslåing gir større muligheter og legger til rette for jobb flere plasser i kommunen.

.

3 ORGANISASJON

3.1 POLITISK STRUKTUR

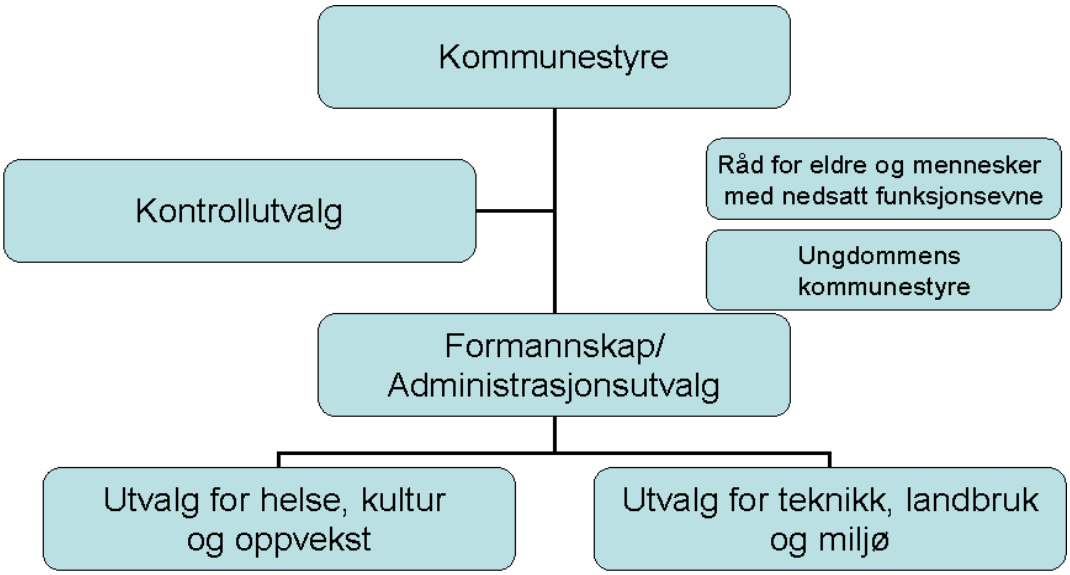

Figurene ovenfor viser kommunens politiske organisering. Hof kommune er politisk ledet og organisert med kommunestyret som øverste politiske beslutningsorgan.

De øvrige utvalg har avgjørelsesmyndighet i enkle saker, innenfor sine områder, og er ellers innstillende organer overfor kommunestyret.

Formannskapets medlemmer, supplert med to arbeidstakerrepresentanter, utgjør administrasjonsutvalget.

3.2 ADMINISTRATIV STRUKTUR

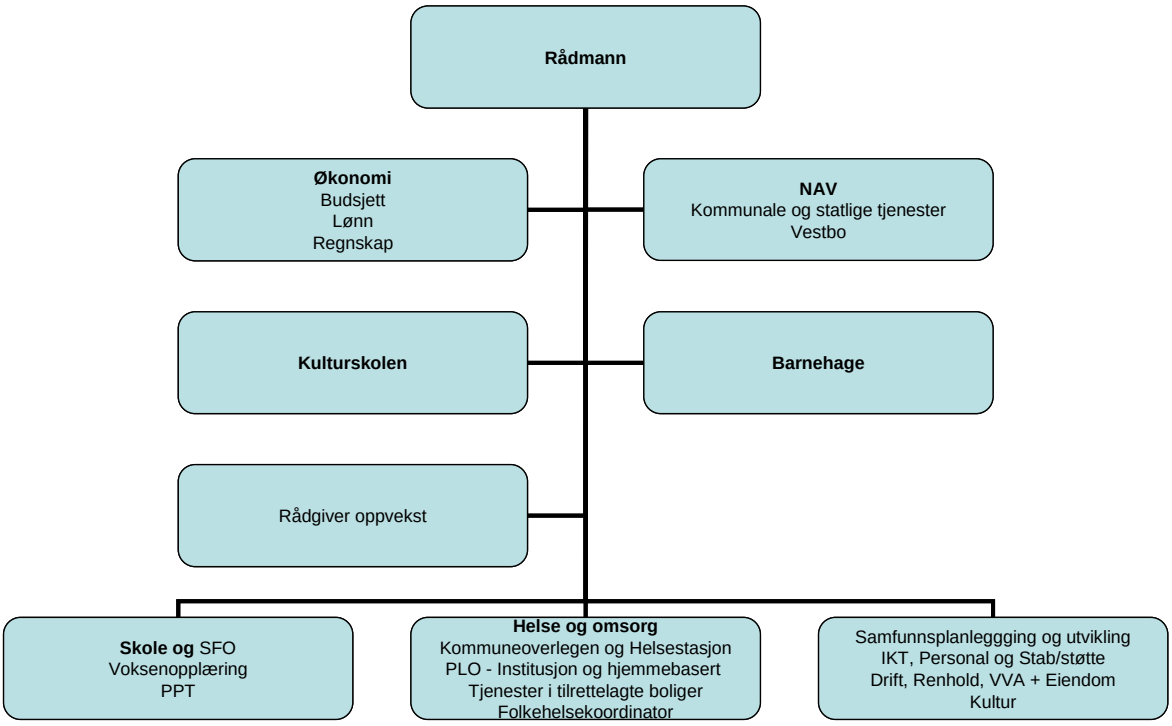

Hof har inngått vertskommunesamarbeid innenfor flere områder. Nedenfor nevnes de mest sentrale områdene. Sektorlederne, NAV leder og rådgiver oppvekst har ansvar for å følge opp avtalene som er relevante for sine områder.

Re er vertskommune: Pedagogisk-Psykologisk tjeneste, Skatteoppkreverkontor, Miljørettet helsevern, Barneverntjenesten og Landbrukskontor

Holmestrand er vertskommune: Byggesaksbehandling, Arealplanlegging, GEO data, Kommuneplanlegging og Hjelpemiddelsentral, teknisk administrasjon og drift, rådmannsfunksjon.

Kongsberg er vertskommune: Brann og redning

Hof er vertskommune: Nord-Jarlsberg kulturskole

Hof kommune
Hofslundveien 5
3090 Hof
Telefon 33 05 95 00
E-post: postmottak@hof.kommune.no
Internett: www.hof.kommune.no
Organisasjonsnummer MVA 864 951 732

Vestfold Kommunerevisjon

Sted og dato: Horten 17.april 2018
Referanse: 333/18
Saksbehandler: Eivind Finstad

Til Kontrollutvalget i Holmestrand kommune

Årsmelding til kontrollutvalget for Hof kommune - 2017

1. Innledning

Vestfold kommunerevisjon er Hof kommunes valgte revisor, og skal utføre regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll, attestasjoner og andre tjenester. For å gi kontrollutvalget et helhetlig bilde er det hensiktsmessig med en årsmelding til kontrollutvalget. Årsmeldingen orienterer kort om resultat av de ulike revisjoner.

Vi viser til "Revisjonsplan 2017" som vi tidligere har presentert for kontrollutvalget, der vi blant annet opplyser at vi normalt rapporterer til kontrollutvalget to ganger i året.

2. Hovedtrekk og resultatene av gjennomført revisjon

Under dette avsnittet vil vi orientere kontrollutvalget om vesentlige områder som er kontrollert, og resultatet av gjennomført revisjon.

2.1 Revisjon av årsregnskapet

Framlagt regnskap
Årsregnskap med noter og obligatoriske oversikter ble levert oss for revisjon innen fristens utløp 15. februar.

Økonomiske sammenhenger
Regnskapet har en logisk oppbygging. Ut fra det endelige regnskapet kan vi sette opp en rekke forholdstall og sammenhenger mellom tallgrupperinger som indikerer at regnskapet ikke inneholder vesentlige feil. Vi har kontrollert og vurdert de økonomiske sammenhenger, og det har ikke fremkommet vesentlige avvik.

Avstemming av balanseposter
Vi har foretatt en avstemming av vesentlige balanseposter mot eksterne bekreftelser, det vil si bankutskrifter, oppgaver fra Verdipapirsentralen etc. Vi har fått framlagt kommunens avstemminger av balansepostene, og vi har ingen kommentarer til disse.

Kontroll med periodiseringer, herunder periodisering lønn
Vi har på årsoppgjørstidspunktet gjennomgått periodiseringskontiene i regnskapet, og plukket ut vesentlige beløp for kontroll av om beløpene er relevante og riktige. Vi har også sett på periodisering av renter, tilskudd og andre inntekter. Vi har ingen vesentlige kommentarer til periodiseringene.

Kontroll med inntekter
Vi har kontrollert at kommunens skatteinntekter og rammetilskudd stemmer mot avstembare opplysninger. Vi har på stikkprøvebasis også kontrollert andre inntekter og tilskudd mot underliggende dokumentasjon, uten å finne vesentlige avvik.

Adresse: Sollistrandsveien 12, 3187 Horten
Org.nr: 987 582 847 MVA
Telefon: 33 07 13 00
post@vestfoldkommunerevisjon.no
www.vestfoldkommunerevisjon.no

Kontroll av lønn
Etter skatteforvaltningsforskriften skal den opplysningspliktige sammen med sin skattemelding legge ved en kontrolloppstilling over bokførte og innberettede beløp knyttet til lønnsopplysninger mv. Revisor har fått framlagt avstemming for 2017 og kontrollert dette, uten å finne vesentlige avvik.

Vi har på stikkprøvebasis kontrollert enkelte lønnstransaksjoner mot underliggende dokumentasjon som ansettelsesavtaler, lønnsjusteringer og timelister, uten å finne vesentlige avvik.

Det er i forbindelse med bruk av premiefond beregnet og bokført for mye arbeidsgiveravgift. Forholdet er kommunisert og vil korrigeres i 2018.

Kontroll av innkjøp
Vi har på stikkprøvebasis kontrollert enkelte innkjøp mot underliggende dokumentasjon, uten å finne vesentlige avvik.

Avsetninger og bruk av avsetninger
Avsetninger til frie fond og bruk av tidligere års avsetninger skal gjennomføres som forutsatt i vedtatt budsjett. Unntatt fra disse bestemmelser er avsetning og bruk av bundne fond som skal gjennomføres i tråd med regnskap. Det er ikke avdekket vesentlige avvik knyttet til avsetning og bruk av avsetninger.

Noter og årsberetning og andre tilleggsopplysninger
Lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk (KRS 6) har bestemmelser om pliktige og anbefalte krav til noteopplysninger og innhold i årsberetning. Kommunen har i sitt regnskapsframlegg tatt med all pliktig note informasjon som er vesentlig. Vi har avstemt notene mot regnskapet, uten å finne avvik.

Som en del av vår revisjon er vi pålagt å påse at opplysningene i årsberetningen er konsistente med årsregnskapet. Vi har gjennomgått årsberetningen, og har ikke funnet avvik mellom årsberetning og regnskap.

Kommunens anleggsregister vist i noteopplysninger har et avvik mot kommunens regnskap på kr 790 000. Avviket er kommunisert, og vil korrigeres.

Sluttkommentar
Etter å ha fullført revisjonen av årsregnskapet for kommunen vil vi bemerke at vi ikke har funnet vesentlige feil eller mangler i regnskapet for 2017. Vi har avgitt en revisjonsberetning uten presiseringer og forbehold, og tilrår at regnskapet godkjennes.

2.2. Løpende revisjon
Vestfold kommunerevisjon har gjennomført løpende revisjon av kommunen i løpet av høsten og har ikke avdekket feil, mangler eller svakheter knyttet til regnskapsmessig behandling som medfører behov for særskilt rapportering.

Revisor har løpende gjennomgått og attestert terminvise merverdiavgiftskompensasjon for Hof kommune. Revisor har også utført en rekke andre attestasjonsoppgaver gjennom året.

Se egen rapportering fra løpende revisjon til kontrollutvalget, datert 17.1.2018.

2.4 Forvaltningsrevisjon og selskapskontroll
Vestfold kommunerevisjon har gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll etter bestilling av kontrollutvalget. I forkant av revisjonen har kontrollutvalget blitt fremlagt utarbeidede prosjektplaner for gjennomgang og godkjenning.

Følgende prosjekter har vært gjennomført i 2017:

- Forvaltningsrevisjon - Prosjektstyring i Hof kommune

3. Avslutning

Vi håper fremstillingen ovenfor gir et hensiktsmessig grunnlag for kontrollutvalgets oppfølging av revisjonen av Hof kommunes regnskap for 2017.

Vestfold kommunerevisjon opplever at det er en god dialog og godt samarbeid mellom kommune og revisjonen.

Med vennlig hilsen
Vestfold kommunerevisjon

Linn Karlsvik	Hanne Britt N. Sveberg	Eivind Finstad
Linn Karlsvik	Hanne Britt Nordby Sveberg	Eivind Finstad
Oppdragsansvarlig revisor	Forvaltningsrevisor	Regnskapsrevisor

Kopi:
Rådmann
Økonomisjef
Regnskapssjef

Arkivsak-dok. 18/00030-5
Saksbehandler Anja Ottervang Eriksen

Saksgang	Møtedato
Kontrollutvalget i Holmestrand	02.05.2018

SAK 13/18
OVERORDNET ANALYSE OG PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2018-2019

Forslag til innstilling:

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret fatter følgende vedtak:

1. Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2018-2019 med følgende prosjekter i uprioritert rekkefølge:

    - Sykefravær og personalforvaltning
    - Byggesaksbehandling
    - Barnevern
    - Avviksregistrering og varsling
    - Beredskapsarbeid
    - Forebyggende arbeid for barn og unge

2. Kontrollutvalget gis fullmakt til å revidere planen og tilføye nye prosjekter.

3. Endringer i planen oversendes kommunestyret til orientering. Dersom endringene i planen fører til økning av den økonomiske rammen som er vedtatt, må dette behandles spesielt.

Vedlegg:

- Overordnet analyse 2018-2019 for Holmestrand kommune fra Vestfold kommunerevisjon
- Forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2018-2019 for Holmestrand kommune

Saksframstilling:

I henhold til kommuneloven § 78 skal det årlig gjennomføres forvaltningsrevisjon i kommunene. I kontrollutvalgsforskriften §§ 10 og 11 går det frem at kontrollutvalget skal utarbeide forslag til plan for forvaltningsrevisjon minst én gang i hver valgperiode.

Plan for forvaltningsrevisjon skal baseres på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger. Med uttrykket «risiko- og vesentlighetsvurderinger» menes at det skal gjøres vurderinger på hvilke områder m.v. av kommunens virksomhet det er risiko for vesentlige avvik i forhold til de vedtak, forutsetninger og mål som er satt.

Overordnet analyse for forvaltningsrevisjon 2018-2019 ble bestilt av kontrollutvalget i Holmestrand kommune i møte 31.01.2018, sak 2/18. Analysen er utarbeidet av Vestfold kommunerevisjon, og innspill fra kontrollutvalgsmedlemmene er tatt hensyn til. Den overordnede analysen skal danne en vesentlig del av grunnlaget for kontrollutvalgets prioritering av forvaltningsrevisjonsprosjekter for perioden. Revisor påpeker i den overordnede analysen at Holmestrand kommune er i en sammenslåingsprosess, og at det er behov for å prioritere prosjekter som gir verdi enten som planlegging til sammenslåing eller som gir verdi inn i den nye kommunen. Vurderinger av organisering som vil bli endret om kort tid blir ikke ansett som formålstjenlig.

Det gjøres oppmerksom på at innstillingen viser flere prosjekter enn budsjettrammen gir rom for å gjennomføre. Baser på budsjett for forvaltningsrevisjon er det lagt opp til gjennomføring av 1-2 forvaltningsprosjekter pr år. Plan for forvaltningsrevisjon skal fremlegges for behandling i kommunestyret.

Overordnet analyse
2018 - 2020

Holmestrand kommune

Utarbeidet av:

Vestfold Kommunerevisjon

Innhold

1 Innledning 3
1.1 Plan for forvaltningsrevisjon 3
1.2 Hva er forvaltningsrevisjon? 4
1.3 Forvaltningsrevisjoner i Hof og Holmestrand kommune i 2014-2017 4
1.4 Avtale om forvaltningsrevisjon 5
2 Overordnet analyse 5
2.1 Metode 5
2.2 Om Holmestrand kommune 7
2.3 Risikovurdering 12
2.4 Lokaldemokrati og tillit 12
2.5 Virksomhetsstyring, betryggende kontroll og etikk 14
2.6 Tjenesteyting og myndighetsutøvelse – kvalitet, rettssikkerhet og produktivitet 18
2.7 Bærekraftig utvikling 26
2.8 Innspill på forslag til forvaltningsrevisjon 29
2.9 Oppsummering 30
3 Forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2018 – 2020 31

1 Innledning

1.1 Plan for forvaltningsrevisjon

En av kontrollutvalgets oppgaver er å utarbeide et forslag til plan for forvaltningsrevisjon i kommunen.[1] Planen skal utarbeides minst en gang i valgperioden. Kommunestyret skal vedta en plan for forvaltningsrevisjon senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert. ***Forslag til plan for forvaltningsrevisjon finner du i kapittel 3.***

Planen skal bygge på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra vurderinger av risiko- og vesentlighet. ***Denne analysen finner du i kapittel 2.***

Overordnet analyse og forslag til plan er utarbeidet av Vestfold kommunerevisjon i samsvar med gjeldende avtale om revisjonstjenester. Analysen gjelder kommunens egen virksomhet og annen kommunal virksomhet dersom denne er organisert som kommunale foretak (KF), § 27-samarbeid og vertskommunesamarbeid etter kommuneloven § 28 b og § 28 c.

Kommunal virksomhet som er organisert i selvstendige rettssubjekt (interkommunale selskap (IKS), aksjeselskap eller § 27-selskap) omfattes ikke av analysen. For slike organisasjonsformer kan kontrollutvalget føre tilsyn ved hjelp av selskapskontroll.[2]

Kommunene Holmestrand og Hof ble fra 1.1.2018 nye Holmestrand kommune. Det er videre vedtatt sammenslåing med Sande kommune fra 1.1.2020. Overordnet analyse utarbeides normalt for en fire års periode, men basert på fremtidig sammenslåing vil analysen dekke perioden frem til sammenslåingstidspunktet 1.1.2020.

Overordnet analyse er bygget på kommunens risikobilde basert på eksisterende organisering, med fokus på utfordringer som følge av den prosessen kommunen nå er inne i. Analysen er utført for et perspektiv på to år, 2018 -2020, inntil kontrollutvalg for den nye kommunen er fastsatt.

[1] Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner (kontrollutvalgsforskriften) av 15. juni 2004, § 10.

[2] Jf. kontrollutvalgsforskriften kapittel 6 og egen plan for selskapskontroll.

1.2 Hva er forvaltningsrevisjon?

På vegne av kommunestyret skal kontrollutvalget se til at det blir gjennomført:

> **systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon)[3]**

Forvaltningsrevisjon er en del av kommunens egenkontroll – det er en del av kommunestyrets tilsyn med kommunens forvaltning. Forvaltningsrevisjonens rolle er å undersøke om kommunens virksomhet skjer i tråd med gjeldende lover og regler og kommunens egne planer og vedtak. Fokus rettes også mot effektivitet og kvalitet i produksjonen av velferd for kommunens innbyggere.

Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget:

- synliggjøre muligheter til økt produktivitet og måloppnåelse
- bringe fram styringsinformasjon til kommunens beslutningstakere
- bidra til læring og forbedring i organisasjonen
- bidra til kommunens egenkontroll

1.3 Forvaltningsrevisjoner i Hof og Holmestrand kommune i 2014-2017

Følgende forvaltningsrevisjoner er gjennomført for de to kommunene i perioden 2014 til 2017:

Holmestrand

- 2014/2015: NAV Holmestrand
- 2015: Byggesaksbehandling Holmestrand
- 2016: Flyktninger – oppgaver og ansvar
- 2017: Etterlevelse av regelverk om offentlig anskaffelser

Hof:

- 2013/14: Budsjett- og økonomistyring innenfor pleie- og omsorgstjenester i Hof kommune
- 2015: Rutiner for varsling av kritikkverdige forhold
- 2016: Skole – elevenes læringsmiljø
- 2017: Prosjektstyring

[3] Revisjonsforskriften § 7

1.4 Avtale om forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er omfattet av avtalen om revisjonstjenester mellom Holmestrand kommune og Vestfold kommunerevisjon. Forslaget til plan har et omfang på forvaltningsrevisjon som samsvarer med budsjetterte midler etter avtalen om revisjonstjenester. Kommunestyret/kontrollutvalget kan endre planen innenfor denne definerte budsjettrammen gjennom hele planperioden.

2 Overordnet analyse

2.1 Metode

Risiko og vesentlighet

Risiko handler om

- hva som kan gå galt,
- hvor sannsynlig er det at noe går galt, og
- hva som er konsekvensen

Vesentlighet i forvaltningsrevisjon handler om hvor viktig oppgaven eller området er for kommunen og kommunens samfunnsoppdrag, eller for kommunens brukere/innbyggere.

Metodikk

I vurderingen av risiko og vesentlighet har vi tatt utgangspunkt i kommunelovens formålsparagraf og rådmannens ansvar[4]. Vi fokuserer derfor på følgende områder i analysen:

- Ligger forholdene til rette for et funksjonsdyktig folkestyre?
- Har rådmannen tiltak for virksomhetsstyring og betryggende kontroll?
- Blir rettssikkerhet, kvalitet og effektivitet ivaretatt i myndighetsutøvelse og tjenesteyting?
- Legger kommunen til rette for en bærekraftig utvikling?

[4] Kommuneloven 1 og 23 nr. 2

Revisjonen har foretatt den overordnede analysen med utgangspunkt i følgende kilder:

- *Erfaringer fra regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon*
- *Dokumentanalyser*
- *Statistikk*
- *Intervju*
- *Innspill fra kontrollutvalgene*

Erfaringer fra regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon

Vi har i den overordnede analysen benyttet revisors kunnskap om virksomheten, erfaringer fra tidligere forvaltningsrevisjonsprosjekter og løpende revisjon, samt foretatte virksomhetskontroller.

Dokumentanalyser

For å kartlegge og vurdere risiko i Holmestrand kommune har vi gjennomgått kommuneplan, budsjett- og økonomiplan, årsregnskap, årsrapport og annen styringsdokumentasjon. Videre har vi innhentet informasjon om kommunens system for internkontroll, samt fylkesmannens tilstandsrapporter, tilsynsrapporter og tilsynsplaner. Da den nye kommunen er etablert fra 1.1.2018, vil deler av våre dokumentanalyser bygge på dokumenter som er utarbeidet for henholdsvis Hof og tidligere Holmestrand kommune. Det er vedtatt budsjett 2018 og økonomiplan 2019 - 2021 for nye Holmestrand kommune, og dette er et sentralt dokument i våre analyser.

Statistikk

Offentlig statistikk er først og fremst hentet fra KOSTRA, og viser tall fra alle tjenesteområdene som blir gjennomgått i analysen. Det foreligger ikke KOSTRA-tall for den nye kommunen. Revisjonen har derfor lagt til grunn KOSTRA-tall fra de to respektive kommunene, der vi anser dette aktuelt og opplysende. Vi har også innhentet demografiske data fra Statistisk Sentralbyrå.

Intervju

Vi har gjennomført intervju med rådmannen og ordfører. Med disse intervjuene fikk revisjonen innspill til sentrale risikoområder for kommunen, i tillegg til forslag til eventuelle forvaltningsrevisjonsprosjekter.

Innspill fra kontrollutvalgene og videre oppfølging

Revisjonen har innhentet synspunkter på risikoområder og behov for forvaltningsrevisjon fra kontrollutvalget.

Denne overordnede analysen danner grunnlag for kontrollutvalgets diskusjon og prioritering av mulige forvaltningsrevisjonsprosjekter. Kontrollutvalgets prioriterte prosjekter skal vedtas i en plan for forvaltningsrevisjon.

2.2 Om Holmestrand kommune

Demografi

Holmestrand kommune har etter sammenslåing et areal på ca. 200 km^2. Per 4.kvartal 2017 hadde kommunen 14 212 innbyggere. Kommunen har ikke veldig ulik alderssammensetning på befolkningen som snittet for kommunegruppen, Vestfold og landet. I Holmestrand er det imidlertid noe lavere andel i de yngre aldersklassene, og til gjengjeld noe høyere andel i de eldre aldersklassene. Årlig befolkningsvekst har de siste årene stabilisert seg på rundt 1 %, mens i 2017 økte den til henholdsvis 1,7 % i Holmestrand og 1,2 % i Hof. Befolkningsveksten ligger over landsgjennomsnittet på 0,7 %. Dette er i tråd med forventningene om en sterkere befolkningsvekst i Holmestrand kommune i årene fremover, med blant annet ferdigstillelse av dobbelt jernbanespor og stor byggeaktivitet. Kommunen har en målsetning om årlig befolkningsvekst på 1,5 %.

Tabellen under viser talt folkemengde per 1. januar i perioden 2012-16 for gamle Holmestrand og Hof:

Tabell 1: Folkemengde 1. januar, etter region tid og statistikkvariabel.
Kilde Statistisk Sentralbyrå

	2012	2013	2014	2015	2016
Kommune	**Personer**	**Personer**	**Personer**	**Personer**	**Personer**
Holmestrand	10 251	10 350	10 456	10 661	10 741
Hof	3 048	3 060	3 091	3 114	3 163

Utdanning, folkehelse og arbeidsledighet

Vi ser at både Holmestrand og Hof kommune har en noe lavere andel av befolkningen med videregående skole og høyere utdanning enn Vestfold og landet for øvrig. Antallet med psykiske symptomer og lidelser per innbygger er også høyere enn Vestfold og landet for øvrig. Folkehelseprofilen for Holmestrand indikerer sosial ulikhet i helse som er et betydelig samfunnsproblem i et folkehelseperspektiv.

Per 31.12.2017 hadde Holmestrand og Hof kommune en arbeidsledighet på hhv. 3,2 % og 1,5 % arbeidsstyrken. Snittet for Vestfold for 2017 er 2,7 %.

Kommunens administrative organisasjon

Holmestrand kommune har to formelle beslutningsnivåer; rådmannsnivå og virksomhetsledernivå. Rådmannen er kommunens øverste administrative leder og står

ansvarlig overfor kommunestyret. Rådmannens ledergruppe består av rådmannen og fire kommunalsjefer.

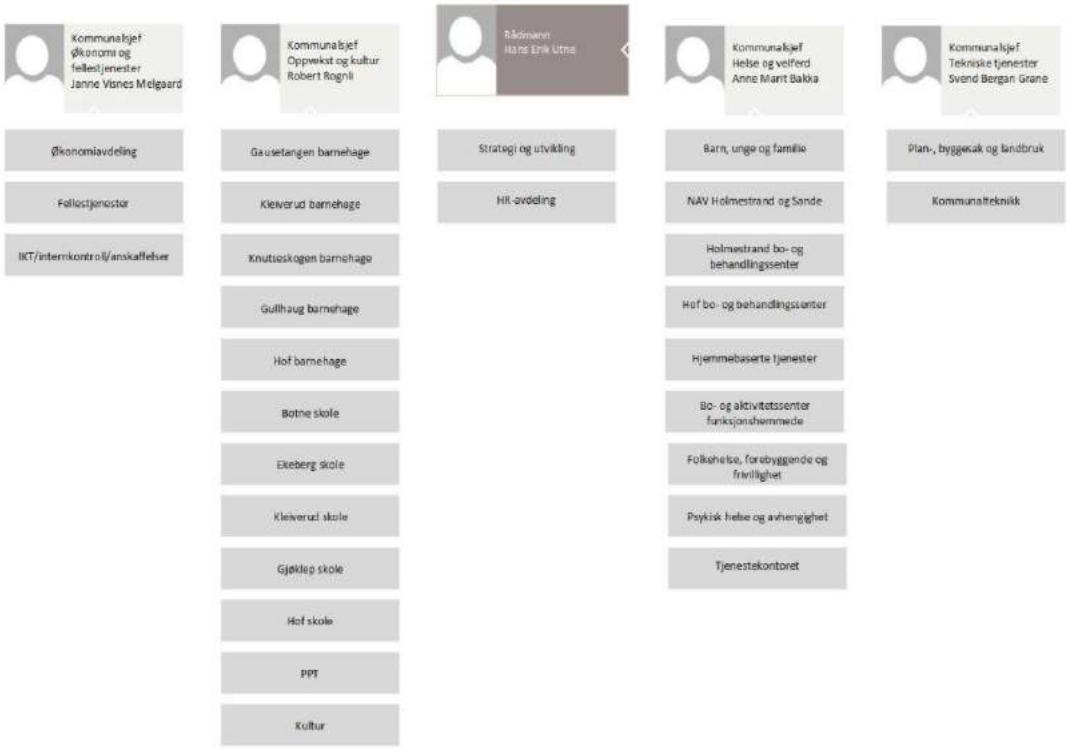

Figur 1 - Organisasjonskart Holmestrand kommune - 2017

Ved utgangen av 2017 var det totalt 674 fast ansatte i tidligere Holmestrand kommune og 220 ansatte i Hof kommune. Det er overvekt av kvinner, også blant kommunens ledere.

Kommunesamarbeid

Holmestrand kommune har inngått vertskommunesamarbeid innenfor flere områder. Omfanget av vertskommunesamarbeidet er redusert som følge av kommunesammenslåingene i Vestfold.

Nedenfor nevnes vertskommunesamarbeid hvor Holmestrand er deltaker:
Holmestrand er vertskommune for: Hjelpemiddelsentral
Re er vertskommune: Skatteoppkreverkontor
Horten er vertskommune: Horten legevakt

Holmestrand kommunes overordnede mål

Fokusområder og målsettinger

Kommuneplanens samfunnsmål ligger til grunn for kommunens styringsmål. Sammenhengen mellom de ulike planene vises i figuren nedenfor.

Styringsmålene i tabellen nedenfor er en sammenfatning av de overordnede målene i kommuneplanens samfunnsdel.

Delmålene konkretiserer hva som skal måles for å vise om de overordnede målene er oppnådd.

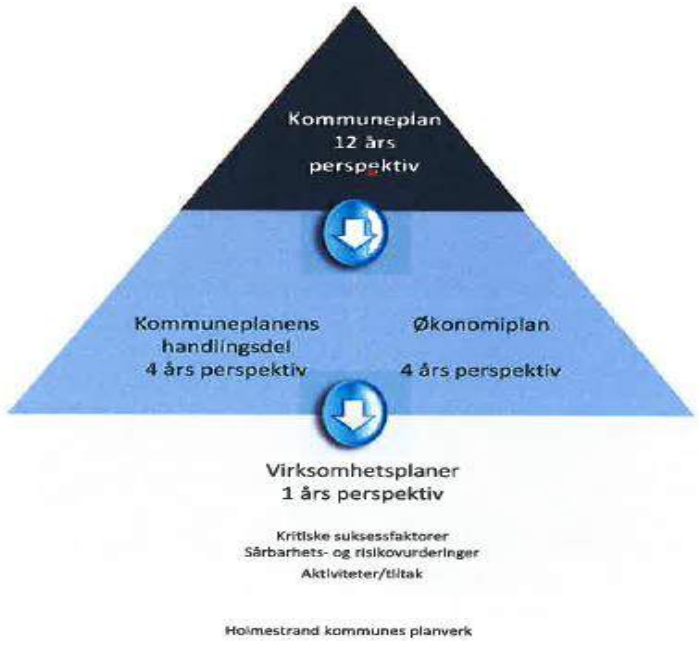

Kommunens styringsmål er hentet fra budsjett- og økonomiplan 2018-2021, og vises i tabellen nedenfor.

Styringsmål for Holmestrand kommune
Samfunn ❑ Holmestrand kommune legger til rette for en målrettet, positiv by- og regionsutvikling ❑ Holmestrand kommune er et trygt lokalsamfunn. ❑ Transportsystemet i Holmestrand er miljøvennlig, sikkert og effektivt. ❑ Holmestrand kommune tilrettelegger for at den enkelte kan ivareta sin helse med utgangspunkt i egne muligheter.
Brukere ❑ Holmestrand kommune utøver myndighet på en rettferdig, forutsigbar og etterrettelig måte. ❑ Innbyggerne er tilfredse med de tjenestene og den service kommunen yter.

Medarbeidere
- Holmestrand kommune har den kompetansen som trengs for å løse sine oppgaver profesjonelt og effektivt.
- Ansatte trives, og er stolte av å jobbe i Holmestrand kommune.

Økonomi
- Kommunen drives etter gode og effektive prinsipper for økonomistyring.
- Kommunens økonomiske rammer optimaliseres.
- Tjenesteproduksjonen foregår innenfor de økonomiske rammer som er vedtatt.

Økonomi

I tabellen nedfor vises nøkkeltall for tidligere Holmestrand og Hof for 2016 og 2017.

	2016		2017	
Nøkkeltall - økonomi	**Hof**	**Holmestrand**	**Hof**	**Holmestrand**
Driftsinntekter (i mill.)	256	816	269	842
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	1,40 %	6,70 %	-1,4 %	0,04 %
Brutto driftsresultat i % av driftsinntekter	0,20 %	5,80 %	-2,7 %	-0,9 %
Lønn i % av driftsinntekter, inkl sosiale kostnader	56,20 %	56,30 %	57,1 %	59,9 %
Renter og avdrag i % av driftsinntekter	4,90 %	2,00 %	1,8 %	5,6 %
Lånegjeld i % av driftsinntekter (eks.pensjonsforp.)	92,30 %	39,60 %	34,9 %	99,5 %

Regnskapsåret 2017

Fra 2016 økte Holmestrand kommune sine driftsinntekter med 3,3 %, mens driftsutgiftene økte med 14,4 %. Korrigert for engangsmidler til kommunesammenslåingen er tallene hhv. 4,5 % og 13,3 %. Økningen skyldes i hovedsak skatteinngangen som ble høyere enn budsjettert. Lønnsutgiftene økte i sammen periode med 7,7 %. Økningen skyldes lønnsjustering, reelle økninger i antall ansatte og at vertskommunesamarbeidet med Hof slo inn med helårs effekt i 2017.

Hof kommune økte sine driftsinntekter med 5,5 % fra 2016. Driftsutgiftene økte med 8,6 % for samme periode. Lønnskostnaden er noe økt fra 2016, og er over budsjett med 8,5 mill.

Hovedtrekk ved tidligere Holmestrand og Hof kommunes økonomi

Tidligere Holmestrand kommunes økonomi kjennetegnes ved relativt høy lånegjeld, høy pensjonsgjeld og mye midler i både disposisjonsfond og investeringsfond. Holmestrand har til tross for lave inntekter og høy gjeld hatt et greit økonomisk handlingsrom som følge av fondene. Hof kommunes økonomi kjennetegnes ved lav lånegjeld, lav risiko knyttet til renteoppgang, høy pensjonsgjeld, lite midler i disposisjon- og investeringsfond.

Holmestrand kommune – fremtidig økonomi

De siste årene er det mange omkringliggende kommuner som har vært i en omstilling med effektiviseringer og kostnadsreduksjoner. Dette har både Hof og Holmestrand unngått, og det har i stedet vært relativt store økninger, spesielt innenfor pleie og omsorg og barnehage. Den nye kommunen må i de kommende årene forberede seg på en tilsvarende prosess med kostnadsreduksjoner, både i forhold til de innsparinger som forventes basert på kommunesammenslåingene, men også i forhold til å tilpasse seg et redusert inntektsnivå.

Det er innarbeidet innsparingstiltak på ca. 2 mill. kroner i 2018, med et økende beløp utover i planperioden. I vedtatt økonomiplan er inntektsanslaget for avkastning på finansplasseringer økt. Dette innebærer at det i årene fremover ikke forventes at den reelle avkastningen blir høyere enn det budsjetterte. Det budsjetteres nå med full bruk av avkastning i den løpende driften. Investeringsprogrammet for planperioden er revidert, og skal være i tråd med den nye kommunens økonomiske rammer.

Statistikk sykefravær

Sykefravær – snitt for hele året	2015	2016	2017
Holmestrand kommune	7,6 %	7,7 %	9,1 %
Hof kommune	7,7 %	8,0 %	9,5 %

Sykefraværet har for begge kommunene vært høyt i 2017. Det er en markant økning i sykefraværet for begge kommunen fra 2016 til 2017. 2017 viser en sykefraværsprosent på hhv. 9,1 % og 9,5 %, hvilket er langt over den nye kommunens mål på 7,5 %. Statistikk for sykefravær på månedlig basis viser at fraværet har vært stigende mot slutten av 2017, og er på over 10 % siste delen av året. Årsakene til sykefravær er sammensatt.

Endringsprosesser er krevende. Holmestrand kommune er i en spesiell situasjon, hvor det nettopp er gjennomført en sammenslåing, samtidig med at det planlegges en ny sammenslåing to år frem i tid. Kommunene har i forbindelse med kommunesammenslåingene styrket HR-funksjonen, gjennomgått og revidert rutiner, samt økt ressurser til lederstøtte og kompetanseheving.

Revisjonen anser den markante økningen i sykefravær bekymringsfull, anser dette å være et område som er aktuelt for forvaltningsrevisjon.

2.3 Risikovurdering

2.3.1 Om risikovurdering

Kommunene har en rekke lovpålagte krav og tjenester, samt egne planer og vedtak som skal ivaretas. Kommunal virksomhet har naturlig mange risikoer knyttet til seg. I punkt 2.4 til 2.7 har vi trukket ut de områder vi mener er mest sentrale for Holmestrand kommune og beskrevet de sentrale krav og kommunens situasjon/håndtering av disse.

1.januar 2018 var nye Holmestrand kommune en realitet. Den nye kommunen skal kun bestå i to år, før det igjen blir en ny kommune når Sande kommunen trer inn. Dette er en spesiell periode for Holmestrand kommune, som innebærer endring i organisering, prioriteringer og økonomiske rammer, som vil ha betydning for risikovurderingen. I denne risikovurderingen er dagens situasjon lagt til grunn, og det er fremhevet enkelte områder som er aktuelle og har verdi som forberedelse inn i ny kommune som alternative forvaltningsrevisjonsområder.

2.4 Lokaldemokrati og tillit

2.4.1 Åpenhet og innsyn

Åpenhet og innsyn er sentrale forutsetninger for et fungerende demokrati. Offentlighetsloven og kommunelovens regler om møteoffentlighet skal legge til rette for at kommunens virksomhet er åpen og gjennomsiktig. På den måten styrkes informasjons- og ytringsfrihet, den demokratiske deltakelse, rettssikkerheten for den enkelte og allmenhetens kontroll.

Holmestrand kommune har *Arkivsaker, Journalposter og Postjournal* tilgjengelig under fane *Innsyn* på sine nettsider. Journalene viser til offentlige dokumenter, men dokumentene er i hovedsak ikke publisert på nettsiden. Ved henvendelse til kommunen kan dokumenter oversendes/utleveres. Nettsiden til Holmestrand kommune har også en fane for *Politikk* hvor politiske møteplaner med sakslister med saksfremlegg og protokoller legges ut. Dette er enkelt tilgjengelig fra kommunens nettside. Utvalgsmøter, bystyremøter og møter i Fellesnemnda sendes direkte på nett og er også tilgjengelig i etterkant av møtene.

Holmestrand kommune har hatt folkevalgtopplæring, hvor habilitet og etikk blant annet har vært tema. I følge politisk ledelse, vurderes ofte spørsmål om habilitet, og det er det politiske organ som vurderer disse spørsmålene.

2.4.2 Saksforberedelse og gjennomføring av bystyrets vedtak

Rådmannen har ansvar for at saker til folkevalgte organer er forsvarlig utredet og at vedtak blir gjennomført.

Ordføreren i Holmestrand har uttrykt at saker som legges fram for politisk behandling er godt utredet. Utfordringene kan være at sakene er for komplekse og omfattende. Ved behov stiller imidlertid administrasjonen opp og orienterer om saker.

Det ble gjennomført en forvaltningsrevisjon i Holmestrand kommune som omhandlet Administrasjonens saksutredning, oppfølging av vedtak og tilbakemelding til politisk organ i 2009, hvor revisor konkluderte med at saker som legges fram for politisk behandling i hovedsak var forsvarlig utredet.

2.4.3 Budsjettering og rapportering

Budsjett og økonomiplan er rådmannens viktigste arbeidsdokument. Rådmannen legger fram et forslag til budsjett. Budsjettforslaget blir behandlet i flere runder av hovedutvalgene, formannskapet og kommunestyret «Budsjett 2018 og Økonomiplan 2018-2021» ble vedtatt av kommunestyret for nye Holmestrand kommune 6.12.17.

Holmestrand kommune har en økonomiavdeling med stabil og god kompetanse. Det er sikret kompetanse både fra Hof og tidligere Holmestrand, slik at erfaring fra begge kommunene tas med videre. Det har vært tilfredsstillende budsjettdisiplin, og avvik følges opp. Vår erfaring fra regnskapsrevisjon er at rapportering fra enhetene i hovedsak er av tilfredsstillende kvalitet.

I løpet av året er det tre rapporteringer til kommunestyret; 1. Kvartalsrapportering per. 31. mars, halvårsrapportering per 30. juni og 3. kvartalsrapportering per 30. september. I tillegg rapporteres det for hele året i årsberetningen og årsrapporten. Det rapporteres på måloppnåelse i forhold til målekartene i økonomiplanen, økonomisk status (regnskap i forhold til budsjett) og finansrapportering. Formannskapet og kommunestyret behandler rådmannens kvartalsrapportering, samt årsberetning og årsrapport.

Kvalitet i kommunens rapportering er sentralt for å ha mulighet til å følge opp kommunens økonomisk situasjon og foreta nødvendige korrigeringer. Eventuelle svakheter i kvaliteten i rapportering og økonomistyring i enhetene utgjør en risiko for kommunen, og kan gi utfordringer i forhold til fremtidig beslutninger og prioriteringer.

2.5 Virksomhetsstyring, betryggende kontroll og etikk

2.5.1 Internkontroll

Kommuneloven § 23 nr. 2 stiller et generelt krav om at rådmannen skal ha betryggende kontroll med kommunens virksomhet. Ifølge lovforarbeidene innebærer dette et generelt krav om at kommunen skal ha internkontroll. I tillegg er det krav om internkontroll på en rekke særlovsområder, både sektorovergripende og for de ulike tjenesteområdene i kommunen, f.eks. arbeidsmiljøloven, personopplysningsloven, opplæringsloven, barnevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven og sosialtjenesteloven.

Det er utført ulike undersøkelser knyttet til internkontroll i kommuner. Resultatene viser at internkontrollen ofte er lite formalisert og dokumentert gjennom utfyllende og oppdaterte dokumenter. Det vil alltid være risiko for at det ikke er etablert tilstrekkelig internkontroll eller manglende etterlevelse.

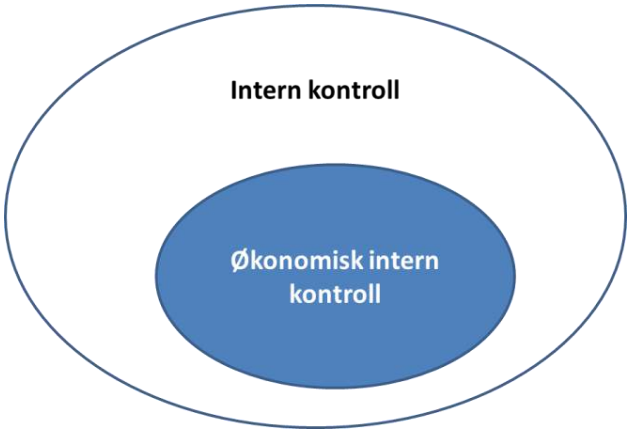

Generell internkontroll

Både Hof og Holmestrand kommune har de siste årene arbeidet med å i enda større grad å kunne dokumentere internkontrollen. Det er særlig fokus på å etablere forståelse for forankring i alle ledd og nytten av risikovurderingene, herunder prioritering av aktiviteter og tiltak. Det opplyses i årsrapportering for 2017 at virksomhetene har fulgt opp de risikoreduserende tiltak som ble planlagt for året. I tillegg har virksomhetene arbeidet med å konkretisere mål for 2018 basert på kommunens overordnete målsetting. Det har i 2017 vært gjennomført et dagsseminar hvor grunnlaget for internkontrollen har vært tema. Den nye kommunen er i en fase hvor det vurderes hvordan arbeidet med internkontrollen skal innrettes i 2018, og hvordan en best mulig skal ivareta organisatoriske endringer på kort og lang sikt sett opp mot kommunesammenslåingen.

Økonomisk internkontroll

Regnskapsrevisjonen konkluderte høsten 2017 på den økonomiske internkontroll på overordnet nivå, med at det er ikke avdekket feil, mangler eller svakheter knyttet til regnskapsmessig behandling som medfører behov for særskilt rapportering. Dette gjelder for begge kommunene, og basert på at det bygges videre på dette arbeidet antas det å være gode rammer for den økonomiske internkontrollen på et overordnet nivå.

2.5.2 Etikk og varsling

Et av formålene med kommuneloven er å legge til rette for en tillitsskapende forvaltning som bygger på en høy etisk standard. Etikk er en integrert del av all arbeidslivspraksis. Etikk er de verdiprioriteringer som ligger til grunn for enhver beslutning eller handling. KS og Transparency International Norge (TI) anbefaler at kommuner har etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte, og at retningslinjene bør være behandlet av kommunestyret. KS og TI anbefaler at de etiske retningslinjene også blir gjort gjeldende for kommunale foretak. Kommunen skal redegjøre i årsberetningen for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten og i kommunale foretak.

Holmestrand kommune har utarbeidet etiske retningslinjer for folkevalgte og ansatte i kommunen. Disse retningslinjene skal bevisstgjøre og oppfordre til etisk refleksjon for på den måten og sette en etisk standard som skal være gjennomgående i Holmestrand kommune. Informasjon om kommunens etiske retningslinjer er lett tilgjengelig på kommunens intranett. Holmestrand kommune opplyser at det legges stor vekt på redelighet, ærlighet og åpenhet i all virksomhet. I tillegg til etiske retningslinjer er det en egen veileder for ansatte og folkevalgte med hensikt å skape bevissthet gjennom refleksjon og diskusjon om temaet ute i virksomhetene. De etiske retningslinjene er revidert og skal til politisk behandling i 2018.

Det opplyses at de etiske retningslinjene bør være kjent i organisasjonen, da lederne i kommunen skal gjennomgå etiske retningslinjer med sine ansatte. I følge rådmannen, ligger det i tillegg informasjon om de etiske retningslinjene i intranettet til kommunen. Gjennomgang av de etiske retningslinjene har også vært en del av folkevalgtopplæringen til politikerne.

Det er etablert rutine for varsling av kritikkverdige forhold er tilgjengelig på kommunens intranett. Rutinen er i samsvar med bestemmelsene i § 2-4 i Arbeidsmiljøloven. Loven gir arbeidstaker rett til å varsle om kritikkverdige forhold og vern mot gjengjeldelse mot varsler.

2.5.3 Arkiv og dokumentasjon

Kommuner og offentlige organer har ansvar for å dokumentere sin egen aktivitet både i et kortsiktig og et langsiktig perspektiv. I tillegg har arkivene en samfunnsmessig betydning for demokratisk aktivitet, forskning og kulturell virksomhet. En velfungerende postjournal og arkivordning er grunnleggende forutsetninger for å ivareta dette.

Kommunereformen vil få store konsekvenser for kommunens dokumentasjon, og det er viktig at kommunene er godt forberedt og tidlig ute med planleggingen. Riksarkivaren har utarbeidet veilederen «Kommunereform – veileder i dokumentasjon og arkiv».

Holmestrand og Sande kommuner skal etablere en ny kommune fra 1.1.2020, og det er sentralt at kommunene er i forkant for klargjøring og planlegging av sin dokumentasjon. Et fullstendig arkiv og tilfredsstillende oppfølging og kontroll er sentralt når kommunens arkiv skal integreres i nytt arkiv. I tillegg er journalføring og arkivering et utfordrende tema i dagens samfunn med mange kommunikasjonskanaler som er aktuelle for journalføring og arkivering. Vurderingene av hva som journalføres er her sentralt.

For en nærmere beskrivelse av publisering knyttet til arkivsaker, se pkt. 2.4.1.

Holmestrand kommune er medeier i selskapet IKA Kongsberg, som er et interkommunalt selskap. Selskapets fulle navn er Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS. IKA Kongsbergs hovedoppgave er å legge forholdene til rette for eiernes rasjonelle, funksjonsdyktige og effektive gjennomføring av arkivlovens intensjoner og bestemmelser, samt å bevare og formidle deponerte arkiver som har rettslig, forvaltningsmessig og kulturell verdi.

På forespørsel fra revisjonen opplyser Arkivverket at de ikke har gjennomført tilsyn i Hof eller Holmestrand kommune i relevant fortid. Som følge av sammenslåingsprosessene, opplyses det at det trolig vil gjennomføres tilsyn høst 2018/vår 2019. Dette med forbehold om eventuell endring i Arkivverkets vurdering av risikobildet.

2.5.4 Informasjonssikkerhet

Informasjonssikkerhet omfatter alle tiltak som sikrer konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet til informasjon og IKT-systemer, det vil si alt som sørger for å gi korrekt informasjon til de rette menneskene til rett tid. Alle offentlige virksomheter er etter §

15 i eforvaltningsforskriften pålagt å ha internkontroll på informasjonssikkerhets-området.

Personopplysningsloven med forskrifter stiller krav om tilfredsstillende informasjonssikkerhet med hensyn til konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet ved behandling av personopplysninger. Det kreves dokumentert internkontroll. Styringssystemet som den enkelte virksomhet må etablere for å oppnå tilfredsstillende informasjonssikkerhet, må blant annet fastsette overordnede sikkerhets mål, akseptabelt risikonivå og fordele ansvar og oppgaver i sikkerhetsarbeidet. Kommunen må skaffe en komplett oversikt over alle personopplysninger som behandles innenfor de ulike tjenesteområdene, vurdere risiko og opprette rutiner og et aktivt system for avvikshåndtering.

Risiko er tap av data, informasjon på avveie, tap av tillit og omdømme, samt bøtelegging. I følge rådmannen har kommunen etablert rutiner for håndtering av personopplysninger.

Det er ikke gjennomført en forvaltningsrevisjon knyttet til informasjonssikkerhet i hverken Hof eller Holmestrand kommune. Vi anser at dette kan være et relevant område for forvaltningsrevisjon når nye Holmestrand kommune er etablert med nye rutiner, retningslinjer og etablerte IKT-systemer.

2.5.5 Anskaffelser

Offentlig sektor kjøper inn varer og tjenester for nesten 500 milliarder kroner årlig. Regelverket om offentlige anskaffelser skal bidra til at pengene utnyttes best mulig og at innkjøpene bidrar til et konkurransedyktig næringsliv. Reglene har også som formål å bidra til en bærekraftig utvikling, og skal motvirke sosial dumping og korrupsjon.

Regelverk for offentlige anskaffelser er omfattende og det kreves både ressurser og kompetanse for å oppfylle kravene på en tilfredsstillende måte. Det ble i 2017 innført nye og forenklede regler om offentlige anskaffelser. Dette har gitt kommunene både økt handlingsrom og nye plikter. Endringene var vesentlige og medført store endringer på mange etablerte rutiner, herunder kommunens «innkjøpshåndbok».

Det er gjennomført forvaltningsrevisjoner knyttet til området i Holmestrand kommune både i 2012 og 2017. I 2012 gjennomførte vi en forvaltningsrevisjon på området prosjektstyring, oppfølging og rapportering av byggeprosjekter. Vår konklusjon var da at Holmestrand kommune hadde et vesentlig forbedringspotensialet knyttet til etterlevelse av regelverket for offentlige anskaffelser, som kommunen i etterkant har

tatt tak i. I 2017 ble det gjennomført forvaltningsrevisjon på anskaffelsesområdet. Det ble ikke avdekket spesielle avvik i forhold til lov – og forskrift om offentlige anskaffelser eller etablerte rutiner

Holmestrand kommune har ansatt en innkjøpsansvarlig og er en del av VOIS, Vestfold offentlige innkjøpssamarbeid. I følge økonomireglementet til Holmestrand kommune, har kommunen utarbeidet veileder og rutiner for innkjøp, som finnes i kommunens kvalitetsstyringssystem, og skal til enhver tid følges.

Offentlige innkjøp er et område som alltid er forbundet med risiko. Innkjøp vil også være et sentralt tema i kommunesammenslåingsprosessen, da mange avtaler skal ut på anbud.

2.6 Tjenesteyting og myndighetsutøvelse – kvalitet, rettssikkerhet og produktivitet

Kommunene forvalter en stor del av fellesskapets midler. Det meste av disse midlene blir brukt til å produsere de tjenestene som innbyggerne trenger. Tjenestene skal ha det omfang og den kvalitet som loven krever, og myndighet skal forvaltes slik som lovverket forutsetter.

2.6.1 Oppvekst

Barnehage
Som eier og myndighetsutøver har kommunen mange oppgaver på barnehageområdet. Kommunen skal blant annet sørge for plass til alle barn med rett til barnehageplass, godkjenne barnehager, yte tilskudd til private barnehager, samordne opptak, drive veiledning og føre tilsyn. Foreldrebetalingen tar utgangspunkt i den generelle maksimalprisen, og samtidig er det innført enkelte moderasjoner. Alle familier med flere barn får søskenmoderasjon. For familier/hushold med lav inntekt, innføres det lavere makspris for alle barn, og gratis kjernetid fra 3 år og for dem med utsatt skolestart.

Holmestrand kommune har drift av fire kommunale barnehager, organisert i tre virksomheter, samt tilsyn med ni private barnehager. De viktigste utfordringene i Holmestrand på barnehageområdet er knyttet til dimensjonering av nye plasser for å innfri lovfestet rett til plass. Antatt økt befolkningsvekst, kapasitet og fleksibilitet i kommunens barnehager innvirker på utvikling av nye barnehageplasser.

Det er vil fra 1.8.2018 innføres ny norm for bemanning og pedagogtetthet, og dette vil få økonomiske konsekvenser for kommunen. De siste årene har det også vært et økende behov for hjelp til barn med spesialpedagogiske utfordringer.

Fylkesmannen i Vestfold gjennomførte et tilsyn med Holmestrand kommune som barnehagemyndighet i 2015 og Hof kommune i 2016. Tilsynene avdekket noen lovbrudd, som fylkesmannen i etterkant har fulgt opp. Fylkesmannen har bekreftet at avvikene nå er lukket og saken er avsluttet.

Risikoer vi ser knyttet til barnehage er beregning av tilskudd til private barnehager, opprettholdelse av tilbudet til alle med lovbestemt rett som følge av ny bemanningsnorm.

Skole
Kommunen skal ha et system som gjør det mulig å vurdere om kommunen ivaretar sine forpliktelser, jf. opplæringsloven § 13-10.

Kommunen skal sikre at elevene har et godt fysisk og psykososialt miljø på skolen, jf. opplæringsloven § 9a-1. Antall barn og unge som rapporterer om krenkelser og mobbing i de årlige elevundersøkelsene endrer seg lite fra år til år. Opplæringsloven stiller klare krav om handleplikt og prosedyre i slike saker. Fra mars 2015 er opplæringsloven endret, slik at elever som mobber andre kan flyttes til en annen skole. Dette er en potensielt inngripende bestemmelse for enkeltelever, og forutsetter gode saksbehandlingsrutiner for å minimere risikoen for utrednings- og vedtaksfeil.

Kommunen skal sørge for at opplæringen tilpasses evnene og forutsetningene til den enkelte elev, jf. opplæringsloven § 1-3. Dette stiller store krav til planlegging og organisering. Det er risiko for at undervisningen ikke blir tilstrekkelig differensiert og tilpasset den enkelte, og dermed ikke treffer hele elevgruppen.

Den pedagogisk-psykologiske tjenesten (PPT) skal hjelpe skolen i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å legge opplæringen bedre til rette for elever med særlige behov. Elever som ikke har eller kan få tilfredsstillende utbytte av den ordinære undervisningen, har rett til spesialundervisning, jf. opplæringsloven § 5-1.

Programområdet «Skoler» i Holmestrand kommune er i dag organisert i fem virksomheter; Botne, Ekeberg og Kleiverud barneskoler, Gjøklep ungdomsskole og Hof skole (barne- og ungdomsskole). Det er ca. 1500 elever. Voksenopplæringen ligger under Gjøklep ungdomsskole.

KOSTRA-tallene med utgangspunkt i netto driftsutgifter til grunnskole per innbygger viser at tidligere Holmestrand kommune (103') og Hof kommune (105') er i tråd med snittet for KOSTRA gruppe 7 og noe høyere enn Vestfold.

Kommunen opplyser at Holmestrandsskolen gjennomfører ulike trivselsundersøkelser, og en rekke trivselstiltak på alderstrinnene. Alle skoler arbeider strukturert med å utvikle sosiale ferdigheter. Resultatene av undersøkelsene er gjennomgående bra. Resultater fra de årlige, sentrale elevundersøkelsene på 7. trinn viser marginale endringer fra i fjor.

Mobbing er for tiden et sentralt tema i media, og enkeltsaker skaper et stort samfunnsengasjement. Mobbing er for de det gjelder svært alvorlig og noe kommunen tar på alvor. Holmestrand kommune viser i sin årsrapport for 2017, resultatene fra undersøkelsene knyttet til spørsmål om hhv. mobbing blant elever, digital mobbing og mobbing fra voksene. Resultatene viser små endringer de siste årene. På områdene faglige utfordringer, vurdering for læring, motivasjon, og mobbing skårer Holmestrand på samme nivå eller bedre enn Vestfold fylke og nasjonalt.

I årsrapporten og økonomiplan 2018-2021 nevner rådmannen tre områder hvor det er utfordringer knyttet til programområdet «Skoler». Disse er 1) ny norm for lærertetthet, 2) elever med spesielle behov og 3) nye kompetansekrav. Risikoen for kommunen på disse områdene kan være manglende oppfyllelse av norm for bemanning, at elever med spesielle behov ikke får et godt nok tilbud og manglende oppfyllelse av opplæringslovens krav til kompetanse blant lærerne i skolen.

Det er gjennomført forvaltningsrevisjon av «Skole i Hof kommune med fokus på elevenes læringsmiljø» i 2016. Fylkesmannen har i 2017 gjennomført «Tilsyn med skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen - Botne skole og Gjøklep ungdomsskole». Resultatene viser enkelte lovbrudd og områder for forbedring.

SFO

Kommunen skal tilby SFO til alle som ønsker det. Ordningene skal ha vedtekter om eierforhold, opptakskriterier, oppholdstid, bemanning og foreldrebetaling, jf. opplæringsloven § 13-7. Videre skal elever i SFO sikres et godt fysisk og psykososialt miljø, jf. § 9a. Utover dette, har kommunen få konkrete forpliktelser knyttet til SFO. Holmestrand kommune har tilstrekkelig kapasitet innenfor SFO.

SFO kan finansieres med foreldrebetaling, jf. § 13-7. Generelt er det en risiko for at kommunen ikke har et tilfredsstillende beregningsgrunnlag som dokumenterer

hvordan den utregner foreldrebetalingen, herunder påviser hvorvidt den overstiger eller ikke overstiger kommunens utgifter til ordningen.

Barnevern

De senere årene har det på landsbasis vært en økning i antall bekymringsmeldinger til barneverntjenesten, og en økning i antall barn og unge som mottar tiltak – særlig tiltak utenfor hjemmet. Barneverntjenesten skal ivareta en sårbar målgruppe som ikke alltid kan ivareta egne behov og ønsker. Det er derfor særlig viktig at barneverntjenesten har tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å fatte riktige vedtak og følge dem opp systematisk over tid.

Holmestrand har ligget lavt både når det gjelder utgifter per barn i barnevernet (her foreligger ikke tall for sammenlignbare kommuner og Vestfold) og når det gjelder utgifter per innbygger i aldersgruppen 0-17 år. I 2017 ser vi at kostnadene har økt. Dette knytter seg til at inntekter tilknyttet mindreårige flyktninger feilført på funksjon 252. Dette er rettet fra og med 2017, og gir utslag i forhold til økning i netto driftsutgifter.

Til tross for at kommunen har økt kapasiteten er presset på helse- og barneverntjenester fortsatt stort. Barn og unge med sammensatte og komplekse utfordringer krever økt kompetanse og spesialisert oppfølging i tjenestene. KOSTRA-tallene viser at Holmestrand og Hof har hatt en betydelig høyere andel innbyggere i målgruppen som har tiltak enn snittet for landet (tall for Vestfold og kommunegruppe 7 mangler i KOSTRA). Andel barn med tiltak i forhold til innbyggere i aldersgruppen 0-17 år har imidlertid hatt en nedgang i 2017.

Etablering av ny barneverntjeneste for Holmestrand kommune, med vertskommunesamarbeid med Sande, åpner for nytenkning og utvikling av tjenestetilbudet. Ikke minst vil brukermedvirkning og digitale løsninger få økt fokus. Tjenesten ønsker å sikre brukermedvirkning på nye måter, f.eks. ved at familier, – både foreldre og barn, – selv kan være aktiv med i utforming av tiltaksplaner, skriving av journalnotater og møtereferat

Det er ikke gjennomført en forvaltningsrevisjon knyttet til barneverntjenesten i Hof eller Holmestrand kommune de siste årene. Fylkesmannen har gjennomført tilsyn i både 2013 og 2017. Tilsynet i 2017 viste en rekke avvik, og ga Holmestrand kommune til dels omfattende kritikk. Kommunen har basert på tilsynet iverksatt tiltak.

2.6.2 Velferd

Sosiale tjenester – NAV

Kommunen har et ansvar for å tilby tjenester som skal bidra til sosial trygghet og bedre levekår for økonomisk vanskeligstilte. På landsbasis har utbetalingene til sosialhjelp økt.

Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggere 20-66 år			
	2015	**2016**	**2017**
Holmestrand kommune	4,5	4,9	4,7
Hof kommune	3,4	3,5	3,7

Kommunene har de siste årene vært en økning i andelen sosialhjelpsmottakere. Holmestrand ligger vesentlig høyere enn i sammenligningskommunene, mens Hof ligger noe lavere. I 2017 har man igjen sett en liten nedgang. Det er ikke offentliggjort sammenliknbare tall for kommunegruppen og Vestfold.

De lokale NAV-kontorene i Sande, Holmestrand og Hof skal etter planen samlokaliseres i ett felles kontor, beliggende i Holmestrand sentrum, i løpet av utgangen av april 2018. Kontoret vil bli organisert i 4 avdelinger med hvert sitt hovedansvarsområde, hhv. «Arbeidsrettet brukeroppfølging», «Marked», «Økonomi» og «Veiledningssenter, inkl. bosetting av flyktninger». Selv om Sande fortsetter å rapportere som egen kommune på det kommunale området fram til 2020, vil kommunen fra og med 2018 arbeide etter felles føringer og målsettinger.

I 2014/2015 ble det gjennomført en forvaltningsrevisjon av NAV Holmestrand, med fokus på samarbeid, styring, kompetanse samt etterlevelse av sosialtjenesteloven. Revisors hovedinntrykk etter gjennomgangen var at NAV Holmestrand har en organisering som er formålstjenlig for å løse de kommunale oppgavene. En av anbefalingene i rapporten var blant annet at NAV Holmestrand bør få på plass et system for registrering, rapportering og lukking av avvik og sørge for opplæring i avvikssystemet. Avvik som omhandler sosiale tjenester, bør rapporteres til Holmestrand kommune. Administrasjonen har rapportert til kontrollutvalget i 2015 på hvordan de har fulgt opp revisors anbefalinger.

Introduksjonsordningen og bosetting av flyktninger

Introduksjonsprogrammet skal bidra til at deltakerne blir kvalifisert for arbeid eller videre utdanning. Introduksjonsordningen er det sentrale virkemiddel for å integrere nyankomne flyktninger i det norske samfunn og arbeidsliv. Bedre integrering av flyktninger har fokus på nasjonalt nivå, og regjeringen har foreslått endringer i

introduksjonsloven for bl.a. å styrke språkopplæringen, jf. Stortingsproposisjon 130 L (2014–2015). Holmestrand kommune opplyser å ha fokus på integrering og at arbeidet blir gjort med god kvalitet og fleksibilitet for å få det til.
I Holmestrand kommune er det per 2017 bosatt 28 flyktninger, dette er en økning fra 16 i 2015. I 2017 ble det avsluttet 15 deltakere etter endt introduksjonsprogram hvorav 60 % hadde overgang til arbeid/ utdanning og ble selvhjulpne. Hof kommune hadde ved utgangen av 2017 bosatt 15 flyktninger.

2.6.3 Helse og omsorg

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen får tilbud om nødvendige helse- og omsorgstjenester. Dette omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne. Kommunen har plikt til å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomheten, slik at tjenestenes omfang og innhold er i samsvar med krav fastsatt i lov eller forskrift.

Samhandlingsreformen og folkehelsearbeid
Målet med samhandlingsreformen er å få et bedre og mer helhetlig helsetilbud. Reformen skal bidra til rett behandling – på rett sted – til rett tid. Ressurser skal i større grad brukes til å bygge opp kommunenes helse- og omsorgstjenester. Pasientene skal få bedre koordinerte tjenester, og innsatsen for å begrense og forebygge sykdom skal økes.

Arbeidet med folkehelse og å forebygge sykdom er sentralt i samhandlingsreformen. Arbeidet er forankret i folkehelseloven (2011). Kommunen skal fremme helse og søke å forebygge sykdom, skade og sosiale problemer. Kommunen skal fastsette mål og strategier for folkehelsearbeidet. Samhandlingsreformen har tre ulike økonomiske virkemidler. Det ene er kommunal medfinansiering av spesialhelsetjeneste, betaling for utskrivningsklare pasienter og kommunalt akutt døgntilbud.

Samhandlingsreformen stiller store krav og utfordringer til virksomheten og mye ansvar og oppgaver blir nå overført fra sykehustjenesten til kommunehelsetjenesten. I følge årsrapporten for 2017 gir samhandlingsreformen kommunen fortsatt utfordringer i forhold til komplekse pasientforløp. Det er behov for å øke og vedlikeholde kompetanse. Bo- og behandlingssenteret har hatt fokus på kompetanseheving for alle faggrupper i 2017.

Holmestrand kommune prioriterer midler til helsefremmende og forebyggende tiltak, noe som gjør det mulig å fortsette prosjekter for fysisk aktivitet blant unge, eldre og funksjonshemmede.

Omsorgstilbud i og utenfor institusjon

Kommunene har ansvar for tjenestetilbudet til alle mennesker med behov for pleie- og omsorgstjenester, uten hensyn til alder eller diagnose. Omfanget av pleie- og omsorgstjenestene har økt de siste årene. Kommunale helse- og omsorgstjenester består i hovedsak av ulike former for hjemmetjenester, som for eksempel hjemmesykepleie og praktisk bistand, opphold i institusjon, herunder sykehjem, og tilbud om avlastningstiltak, støttekontakt og omsorgslønn.

Holmestrand kommune tilbyr kort- og langtidsplass i sykehjem, samt avlastningsopphold i sykehjem. Videre tilbys omsorgsboliger for eldre, omsorgsboliger for funksjonshemmede, hjemmesykepleie, praktisk bistand (hjemmehjelp), dagaktivitetssenter for demente, brukerstyrt personlig assistanse og aktivitetssenter for funksjonshemmede.

Det ble gjennomført en forvaltningsrevisjon av kvalitet av helse- og omsorgstjenester, herunder heldøgns omsorg i institusjon, i tidligere Holmestrand kommune i 2013.

Helsestasjon og skolehelsetjeneste

Kommunen skal tilby helsestasjons- og skolehelsetjeneste til barn og ungdom 0–20 år. Tilbudet skal fremme psykisk og fysisk helse, gode sosiale og miljømessige forhold, og forebygge sykdommer og skader, jf. helsestasjonsforskriften §§ 1-1 og 2-1.

I følge Barneombudet opplever mange at det er for få helsesøstre og at de har for liten tid på skolen. Dette understøttes av undersøkelser som viser at helsesøstre verken har tid til å gjøre de lovpålagte oppgavene eller til oppsøkende arbeid og informasjonsarbeid.

Tall fra Hof og tidligere Holmestrand kommune viser en jevn økning i antall besøkende på helsestasjon i perioden 2014 til 2016, og noe reduksjon igjen i 2017. Det har vært økende aktivitet i helsesøster- og jordmortjenesten i Holmestrand. Det er flere forklaringer på dette; tidlig avdekking av utfordringer og oppfølging av disse, samt at mange strever med store og sammensatte problemstillinger som krever mye oppfølging.

Det er nå etablert barne- og familiesenter i Langgaten 45. Dette innebærer at helsestasjons-, skolehelse og psykisk helsetjenester til målgruppen 0-23 år er organisert inn i én tjeneste. Organiseringen skal møte nye forventninger og behov i befolkningen på en bedre måte, styrke fagkompetansen og gi et mer robust fagmiljø internt.

Risikoen knyttet til helsestasjon og skolehelsetjeneste er i hovedsak, om det er tilstrekkelig kapasitet til å utføre lovpålagte oppgaver. Videre ser man at det er behov informasjon og oppsøkende arbeid, men at de lovpålagte oppgavene helt klart skal prioriteres først.

Fylkesmannen har hatt tre tilsyn på området de siste to årene. Det ble utført tilsyn av helse- og omsorgstjenester til mennesker med psykisk utviklingshemming i Holmestrand kommune i 2016. Tilsynet har ikke avdekket brudd på krav i lov eller forskrift. Holmestrand kommune hadde også tilsyn med «Økonomisk stønad» i 2016. Det ble i dette tilsynet påpekt et avvik. Videre har Fylkesmannen utført tilsyn med sosiale tjenester i NAV Hof kommune 2017. Det er ikke funnet grunnlag for å gi avvik eller merknad innen de reviderte områdene. Fylkesmannens tilsyn har vært en del av programmet for landsomfattende og planlagte tilsyn.

2.6.4 Tekniske tjenester - selvkostområdene

Kommunen yter tjenester og utøver myndighet på selvkostområdene vann, avløp, renovasjon, branntilsyn/feiing og plan- og byggesak. Endrede retningslinjer, sterk regulering av hvilke kostnader som skal innberegnes, samt krav til avsetning til bundet fond og hva disse fondene kan benyttes til gjør dette til et område med flere risikoer for feil.

Selvkost

Vannforsyning, avløp, renovasjon, feiing og byggesaksbehandling finansieres gjennom gebyrer fra innbyggerne. Fra 2015 ble nye retningslinjer for hvordan selvkost, og dermed også den øvre rammen for gebyrinntektene fra innbyggerne, skal beregnes innført.

Avfallsforskriften har som formål å hindre ulovlig kryssubsidiering mellom kommunens lovpålagte håndtering av husholdningsavfall og avfallstjenester som kommunen selger i markedet. Forskriften setter krav til at kommunen skal ha separat regnskap for lovpålagt håndtering av husholdningsavfall. Beregning av selvkost og håndtering av selvkostfond er et aktuelt tema i forbindelse med kommunesammenslåing. Det er behov for å vite at kommunens beregning er korrekt, slik at man har gode beregningsmetoder og datagrunnlag som bringes inn i ny kommune.

Det ble foretatt en forvaltningsrevisjon av byggesaksbehandlingen i Holmestrand i 2015, herunder også blant annet analyse av selvkostberegning innenfor byggesaksbehandlingen. Rapporten viser at kommunen har forbedringspotensial knyttet til visse aspekter ved selvkostregnskapet. Rapporten viser at kommunen ikke

følger veilederens anbefalinger om fordeling av indirekte kostnader på byggesakstjenesten.

Vann, avløp og renovasjon (VAR), er et selvkostområde, og skal både regnskaps- og budsjettmessig gå i balanse. Revisjon av selvkostområdet i kommunene har ikke avdekket vesentlige avvik, men det er påpekt behov for at selvkostfondene reduseres fremover.

Plan- og byggesaksbehandling
Plan- og bygningsloven (pbl.) pålegger kommunene å ha planer for bruk og vern av tilnærmet alle kommunale arealer og ressurser. Videre skal kommunene fatte vedtak om nesten all byggeaktivitet innenfor kommunegrensene, selv om det er gjennomført forenklinger innen byggesaksbehandlingen gjeldende fra 1. juli 2015. Sett fra innbyggernes ståsted er dette en gjennomgripende lov. Det er derfor viktig at innbyggerne har tillit til at kommunen håndhever loven på en forutsigbar, lik og effektiv måte. Et hensiktsmessig og oppdatert planverk bidrar til å sikre effektivitet og likebehandling.

Holmestrand har tidligere vært vertskommune for plan-, byggesaks- og matrikkelarbeid for Re og Hof. Disse vertskommunesamarbeidene er avsluttet som følge av kommunesammenslåingene med hhv. Holmestrand/Hof og Tønsberg/Re.

Risikoen knyttet til plan- og byggesaksbehandling knytter seg til feil saksbehandling i henhold til lov og forskrift og misligheter/korrupsjon. Som nevnt i punktet under selvkost, har Vestfold kommunerevisjon gjennomført forvaltningsrevisjon innenfor byggesaksbehandlingen i Holmestrand kommune i 2015. Revisors hovedinntrykk etter gjennomgangen er at byggesaksbehandlingen i Holmestrand er i samsvar med lov- og regelverk. Kommunen har imidlertid forbedringspotensialer knyttet til visse aspekter ved byggesaksbehandlingen.

2.7 Bærekraftig utvikling

2.7.1 Planlegging i kommunen

Plan- og bygningsloven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner. Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det skal legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives.

Kommunestyret skal minst en gang hver valgperioden utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel. Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Planen skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn. Tidligere Holmestrand og Hof kommuner har forskjellige kommuneplaner. Kommuneplanene er vedtatt, og gjelder for perioden 2015-2027. Disse ligger tilgjengelig på kommunens nettsider.

For en nærmere beskrivelse av overordnede planer og mål for programområdene, se pkt. 2.2 foran.

2.7.2 Eiendomsforvaltning og vern av verdier

Eiendomsforvaltningen
Kommunale eiendommer har betydelig verdi. Samlede kostnader for anskaffelse, forvaltning, drift og vedlikehold utgjør om lag 15-20 prosent av en kommunes økonomi.
God eiendomsforvaltning i kommunen handler om å gi brukerne gode og effektive bygninger til lavest mulig kostnad. Dette innebærer å skape best mulige rammevilkår for brukernes virksomhet over tid. Kommunen har rollen både som eier, forvalter og bruker av eiendom. Disse rollene er ulike og kan til tider ha motstridende interesser, og det er viktig at funksjonene er organisert på en hensiktsmessig måte.

Førende anbefalinger for god eiendomsforvaltning tilsier at kommunen bør ha oversikt over status for kommunale bygg og boliger mht. ivaretakelse av eiendomsverdiene i forhold til teknisk, forskriftsmessig og funksjonell tilstand. Videre at det bør foreligge overordnede politisk forankrede mål for bolig- og eiendomsforvaltningen, et rasjonelt system for planlegging og styring, og rapportering som bidrar til god kommunikasjon mellom bolig- og eiendomsforvaltningen og politikerne, og som kan tjene som beslutningsgrunnlag.

Kommunale eiendommer har betydelig verdi. Samlede kostnader for anskaffelse, forvaltning, drift og vedlikehold utgjør om lag 15-20 prosent av en kommunes økonomi. Det er gjort ulike kartlegginger og undersøkelser av kommunale bygg, og resultatene viser ofte et stort vedlikeholdsetterslep.

Kommunens eiendomsmasse består av barnehager, skoler, helse og sosiale institusjoner og andre spesialbygg, samt boliger, kontorbygg, tomter, friarealer og veier. Det er økt fokus på vedlikehold av bygningsmassen i henhold til myndighetenes

krav. Basert på resultatene fra tilstandsvurdering av bygningsmassen er det utarbeidet vedlikeholdsplaner for alle kommunale bygg. I Holmestrand ble det i 2017 avsatt 10 mill. kroner til vedlikehold av kommunale bygg. Kommunen har ikke benyttet alle midlene i 2017, og noe er derfor overført til 2018 for å kunne sluttføre enkelte tiltak i tiltaksplanen. Ubrukte midler i Hof overføres og det bevilges frie midler. Behovet er på 8,6 mill. kroner, og dette innarbeides i en prioriteringsplan for den nye kommunen.

NAV er ansvarlig for boligkoordinatorfunksjon, som skal fokusere spesielt på å forhindre bostedsløshet hos personer med rus- og /eller psykiatrirelaterte utfordringer. En utfordring for Holmestrand kommune er å kunne tilby tilfredsstillende kommunale boliger til de som har behov for det. Det vil boligsosial handlingsplan rulleres suksessivt de kommende årene inn mot kommunesammenslåing med Sande kommune.

Eiendomsforvaltning har vært et sårbart område i Holmestrand kommune, da ansvaret er lagt til få personer.

Holmestrand kommune har i 2015 foretatt en registrering av kunst og verdier i kommunen.

2.7.3 Byggeprosjekter

Kommunen har vedtatt å gjennomføre større byggeprosjekter som bla. Gausetangen og Gullhaug barnehage, totalrehabilitering Kleiverud skole, flerbrukshall Botne skole og boliger for funksjonshemmede i kommende økonomiplanperiode. Slike byggeprosjekter krever god planlegging og oppfølgning for å sikre at de økonomiske rammer overholdes og byggene er av tilfredsstillende kvalitet og funksjonalitet. I 2012 ble det gjennomført forvaltningsrevisjon vedrørende prosjektstyring, oppfølging og rapportering av byggeprosjekter i tidligere Holmestrand kommune. Vestfold kommunerevisjon hadde da noen bemerkninger til tilretteleggelsen og oppfølging av kommunens arbeid knyttet til kontrollerte byggeprosjektene. Anbefalingene i rapporten er i etterkant fulgt opp av rådmannen.

Det er alltid en risiko knyttet til gjennomføring av slike investeringsprosjekter, både med hensyn til etterlevelse av regelverket for offentlige anskaffelser og prosjektstyring generelt.

2.7.4 Samfunnssikkerhet og beredskap

Plan- og bygningsloven setter krav til samfunnssikkerhet i planleggingen i kommuner og fylker. Sivilbeskyttelsesloven pålegger kommunene å planlegge beredskapen basert

på en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap gjennomfører årlige kommuneundersøkelser. Resultatene fra «Kommuneundersøkelsen 2016» viser generelt at det gjøres mye godt samfunnssikkerhetsarbeid i landets kommuner, men at det fremdeles er et stykke igjen før utviklingen er like positiv hos alle kommuner. Det er et økt fokus på samfunnssikkerhet og beredskapsarbeid, samt en økt bevisstgjøring av kommunenes ansvar på dette området.

Holmestrand kommune har en beredskapsplan. Kommunen deltar også i beredskapsnettverket i Vestfold, hvor Fylkesmannen har sekretariatsfunksjonen. Det var 2017 en alvorlig hendelse hvor Holmestrand kommune har fått testet større deler av sin beredskap; flyulykken ved Ekeberg barneskole. Kommunens evaluering etter hendelsen viser at kommunen er godt forberedt, med gode systemer.

Det er blitt opprettet et tettere samarbeid mellom beredskapskoordinatorene i Hof, Sande og Holmestrand. Det er også gjennomført en vurdering av behovet for ressurser i beredskapsarbeidet. Den foreløpige anbefalingen endte på en 50 % stilling som beredskapskoordinator i den nye kommunen, men her vil det bli gjennomført fortløpende vurderinger av behovet.

2.8 Innspill på forslag til forvaltningsrevisjon

2.8.1 Innspill fra kontrollutvalget

Nåværende kontrollutvalget har foreslått følgende områder for forvaltningsrevisjon:

- Barnevern
- Oppvekstsvilkår og psykisk helse - barn og unge
- Byggesak - habilitet/antikorrupsjon
- Habilitetsvurderinger i politiske prosesser/behandlinger
- Informasjon og kommunikasjon med innbyggerne i ny kommune
- Kommunesammenslåing:
    - erfaring fra sammenslåing til bruk i den videre prosessen
    - stordriftsfordeler
- Kommunale tilskuddsordninger
- Arkiv, åpenhet og innsyn
- Personvern

2.8.2 Innspill fra administrativ ledelse

Administrativ ledelse viser til en spesiell og krevende situasjon for kommunen, med stort arbeidspress som følge av den foretatte sammenslåingen og arbeidet mot den nye. En rekke av tjenesteområdene gjennomgår endring eller har planlagt endring. Mange områder være endret eller forbedret om relativt kort tid, og det er ønske om at dette tas inn i vurderingen ved valg av revisjonsprosjekter.

Administrativ ledelse har foreslått følgende områder for forvaltningsrevisjon:

- Eiendomsforvaltning

2.8.3 Innspill fra politisk ledelse

Ordfører har foreslått følgende områder for forvaltningsrevisjon:

- Pleie og omsorg
    - likebehandling
    - harmonisering av tjenester

2.9 Oppsummering

2.9.1 Oppsummering

Holmestrand kommune er i en kommunesammenslåingsprosess, og det er behov for å prioritere prosjekter, som gir verdi enten som planlegging til sammenslåing eller gir verdi inn i den nye kommunen. Vurdering av organisering som vil endres om kort tid anser vi ikke formålstjenlig.

På bakgrunn av innhentet informasjon og vurdering av risiko, har vi anbefalt prosjekter i plan for forvaltningsrevisjon som fremkommer i neste kapittel.

3 Forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2018 – 2020

Holmestrand kommune og Sande kommune blir nye Holmestrand kommune i 2020. Det vil bli endringer i forhold til organisering, prioritering og økonomiske rammer. Risikobildet og aktuelle prosjekter vil være annerledes for ny kommune enn for Holmestrand kommune slik den eksisterer i dag. Basert på dette har revisjonen vurdert at det ikke er hensiktsmessig å lage plan for forvaltningsrevisjon utover perioden Holmestrand kommune eksisterer som egen kommune. Med utgangspunkt i dette og på bakgrunn av overordnet analyse i kapittel 2, foreslår vi følgende alternativer for forvaltningsrevisjoner i perioden 2018- 2020, i uprioritert rekkefølge:

Tema/tittel	**Vinkling**
Sykefravær	Undersøke hvordan kommunen arbeider for å redusere og følge opp sykefravær i barnehager, og hvordan kommunen sikrer tilstrekkelig kvalitet og sikkerhet i barnehagene ved sykefravær.
Byggesak	Undersøke hva brukerne mener om kommunens byggesaksbehandling. Undersøke hvilken grad kommunen sikrer en forsvarlig byggesaksbehandling. Undersøke om kommunen har korrupsjonsforebyggende tiltak.
Barnevern	Undersøke i hvilken grad kommunen arbeider helhetlig og systematisk med forebyggende innsats for barn og unge. Undersøke i hvilken grad barnevernets ressurser er tilpasset arbeids- og ansvarsoppgaver. Alternativt vurdere kommunens implementerte tiltak knyttet til Fylkesmannens tilsyn i 2017.
Etiske retningslinjer og habilitetsvurderinger	Vurdere kjennskap til og etterlevelse av etiske retningslinjer. Undersøke kommunens arbeid for å sikre gode etiske holdninger og kultur. Samt vurdere hvordan gjeldende

	habilitetsregler blir ivaretatt både på administrativt og politisk nivå.
Avviksregistrering og varsling	Undersøke om kommunen har et tilfredsstillende system for registrering og oppfølging av avvik og varslingssaker.
Prosjektstyring	Undersøke om kommunen har en tilfredsstillende styring av byggeprosjekter.
Grunnskole	Undersøke kommunes arbeid med tilpasset opplæring og spesialundervisning.
Personalforvaltning	Ulike vinklinger: - Personalansvar – rutiner og etterlevelse - Personalavdelingens samhandling med ledere med personalansvar og tillitsvalgte - Informasjon til ansatte
Vedlikehold av kommunale bygg	Gjennomgang av kommunens plan for vedlikehold av kommunale bygg og vurdere etterlevelsen av denne.
Beredskapsarbeid	Undersøke om kommunen ivaretar sin beredskapsplikt.
Pleie og omsorgstjenester	Undersøke hvordan kommunen tilpasser pleie og omsorgstjenester og sikrer harmonisering av tjenester og likebehandling.
Forebyggende arbeid barn og unge	Undersøke Samarbeid barnehage, skole, PPT, helsetjeneste og barnevern. Fokus på helsestasjonstjeneste.
Eldreomsorg	Kvalitet på tjenestene innenfor pleie- og omsorg; - Hjemmetjenester - Institusjon - Omsorgsboliger

Det er ikke angitt en detaljert vinkling med problemstillinger til hvert tema. Det ligger til kontrollutvalget å gi føringer på både temaer og vinkling på prosjektene. Overnevnte er et forslag og det vil ved fastsettelse av plan utarbeides en mer detaljert beskrivelse av prosjektet.

Basert på budsjett for forvaltningsrevisjon, er det lagt opp til gjennomføring av en forvaltningsrevisjon per år.

VIKS Vestfold Interkommunale KontrollutvalgsSekretariat

Forslag til:

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2018-2019

Holmestrand kommune

VIKS Vestfold Interkommunale KontrollutvalgsSekretariat

FORSLAG TIL
PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON I HOLMESTRAND KOMMUNE FOR 2018-2019

1. Bakgrunn

Iht. kommuneloven §78 skal det årlig gjennomføres forvaltningsrevisjon i kommunene. I forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner §§ 10 og 11 går det fram at kontrollutvalget skal utarbeide forslag til planer for forvaltningsrevisjon minst én gang i hver valgperiode. På bakgrunn av sammenslåingen av Hof og Holmestrand kommuner 01.01.2018 må det utarbeides en ny plan for forvaltningsrevisjon for resten av valgperioden. Plan for forvaltningsrevisjon skal vedtas av kommunestyret, men det kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i løpet av planperioden.

2. Forvaltningsrevisjon

I forskrift om kontrollutvalg § 10 går det fram at planen for forvaltningsrevisjon skal baseres på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger. Med uttrykket «risiko- og vesentlighetsvurderinger» menes at det skal gjøres vurderinger på områder m.v. av kommunens virksomhet der det er risiko for vesentlige avvik i forhold til vedtak, forutsetninger og mål som er satt. Overordnet analyse for perioden 2018-2019 er utarbeidet av Vestfold kommunerevisjon.

Gjennomføring av forvaltningsrevisjonsprosjekter i 2018-2019

Følgende forvaltningsrevisjonsprosjekter foreslås i uprioritert rekkefølge i 2018-2019:

- Sykefravær og personalforvaltning
- Byggesaksbehandling
- Barnevern
- Avviksregistrering og varsling
- Beredskapsarbeid
- Forebyggende arbeid for barn og unge

For nærmere detaljer til de ulike prosjektene, vises det til vedlagte overordnet analyse for forvaltningsrevisjon 2018-2019.

3. Finansiering m.v.

Kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon for 2018-2019 er basert på kommunestyrets vedtak om budsjettet for tilsyn og kontroll i Holmestrand kommune for 2018 på kr 1.778.000,- herav kr 1.400.000,- til regnskapsrevisjon,

VIKS Vestfold Interkommunale KontrollutvalgsSekretariat

forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Det er lagt opp til gjennomføring av 1-2 forvaltningsprosjekter pr år.

Det kan i løpet av perioden bli aktuelt å endre på planen. Slike endringer kan komme på bakgrunn av ønske fra kontrollutvalget selv, innspill fra revisor eller andre. Kontrollutvalget har fullmakt til å foreta omprioritering av prosjekter eller tilføyelse av nye prosjekter i planen. Endringer av planen oversendes kommunestyret til orientering. Dersom slike endringer fører til økning i de økonomiske rammene som er lagt, må dette godkjennes av kommunestyret.

Arkivsak-dok. 18/00021-7
Saksbehandler Anja Ottervang Eriksen

Saksgang	Møtedato
Kontrollutvalget i Holmestrand	02.05.2018

SAK 14/18
UAVHENGIGHETSERKLÆRING FRA OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR

Forslag til vedtak:
Kontrollutvalget tar uavhengighetserklæring fra Linn Karlsvik i Vestfold Kommunerevisjon til orientering.

Vedlegg:
Uavhengighetserklæring fra revisor, datert 05.04.2018
Tillegg til engasjementsavtale, datert 05.04.2018

Saksframstilling:

Kommuneloven § 79 og revisjonsforskriften stiller krav til vandel, uavhengighet og objektivitet hos revisor. I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Vurderingen av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet for 2018 er gjort på generelt grunnlag. Linn Karlsvik i Vestfold Kommunerevisjon er oppdragsansvarlig revisor i Holmestrand kommune mens Linn Therese Bekken er i svangerskapspermisjon.

Vestfold Kommunerevisjon

Sted og dato: Horten, 05.04.2018
Referanse: 304/2018
Saksbehandler: Linn Karlsvik

Til kontrollutvalget

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Holmestrand kommune

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for Holmestrand kommune ha ført en hederlig vandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jamfør merknader til nevnte bestemmelse.

I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:
Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Som nærstående regnes

a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
b) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
c) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a.

Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13.

Adresse: Sollistrandsveien 12, 3187 Horten
Org.nr: 987 582 847 MVA
Telefon: 33 07 13 00
post@vestfoldkommunerevisjon.no
www.vestfoldkommunerevisjon.no

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.
- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.
- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. revisjonsforskriften § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolloven.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Pkt 1: Ansettelsesforhold	*Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Vestfold kommunerevisjon.*
Pkt 2: Medlem i styrende organer	*Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Holmestrand kommune deltar i.*
Pkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	*Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.*
Pkt 4: Nærstående	*Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Holmestrand kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.*
Pkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.

	Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Holmestrand kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Pkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	*Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Holmestrand kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.*
Pkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	*Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Holmestrand kommune.*
Pkt 8: Andre særegne forhold	*Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.*

Horten, 5. april 2018
Vestfold kommunerevisjon

Linn Karlsvik
Oppdragsansvarlig revisor

Adresse: Sollistrandsveien 12, 3187 Horten
Org.nr: 987 582 847 MVA
Telefon: 33 07 13 00
post@vestfoldkommunerevisjon.no
www.vestfoldkommunerevisjon.no

Vestfold Kommunerevisjon

Sted og dato: Horten 5. april 2018
Referanse: 310/2018
Saksbehandler: Linn Karlsvik

Til kontrollutvalget i Holmestrand kommune

Tillegg til engasjementsavtale

Det vises til engasjementsavtale av 12.11.15, der det fremgår at Linn Therese Bekken oppdragsansvarlig revisor.

Vi ønsker å opplyse om at Linn Therese Bekken er i svangerskapspermisjon. Linn Karlsvik vil være oppdragsansvarlig i hennes fravær.

Mvh
Vestfold kommunerevisjon

Linn Karlsvik

Linn Karlsvik
Statsautorisert revisor

Adresse: Sollistrandsveien 12, 3187 Horten
Org.nr: 987 582 847 MVA
Telefon: 33 07 13 00
post@vestfoldkommunerevisjon.no
www.vestfoldkommunerevisjon.no

Arkivsak-dok. 18/00074-1
Saksbehandler Anja Ottervang Eriksen

Saksgang	Møtedato
Kontrollutvalget i Holmestrand	02.05.2018

SAK 15/18
INVITASJON TIL INNTREDEN I VIKS

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget i Holmestrand kommune samtykker til at arbeidsutvalget i VIKS/sekretariatet sender en forespørsel til Sandefjord kommune om å bli deltaker og tre inn i VIKS, slik at VIKS blir kontrollutvalgssekretariat for Sandefjord kommune fra 01.01.2019.

Kontrollutvalget i Holmestrand samtykker til at arbeidsutvalget/sekretariatet kan sende en forespørsel om inntreden også til andre kommuner og fylkeskommuner dersom det blir aktuelt.

Vedlegg:
VIKS' vedtekter pr. 01.01.2018

Saksframstilling:

Styret i VIKS hadde styremøte den 19.03.2018 hvor muligheten for inntreden av ny deltakerkommune i VIKS ble diskutert og behandlet. Følgende vedtak ble fattet:

> *«Styret ber sekretæren utarbeide en sak vedrørende ny deltakerkommune i VIKS til kontrollutvalgene i Sande, Holmestrand, Horten, Tønsberg, Re, Færder, Larvik og Vestfold fylkeskommune. Saken må behandles innen utgangen av mai 2018 i det enkelte kontrollutvalg.*
>
> *Dersom kontrollutvalgene slutter seg til at Sandefjord kommune inntrer i VIKS sendes en forespørsel om inntreden/medeierskap i VIKS til ordfører og rådmann i Sandefjord kommune.*
>
> *Blir det aktuelt kan arbeidsutvalget/sekretariatet sende en forespørsel om inntreden også til andre kommuner og fylkeskommuner»*

Bakgrunnen for vedtaket er at sekretariatet har vært i kontakt med Sandefjord kommune angående kontrollutvalgssekretariatsfunksjon for Sandefjord kommune.

Kontrakten mellom Sandefjord kommune og Deloitte løper ut 31.12.2018, etter det VIKS er kjent med. I den forbindelse er det spørsmål om hvordan Sandefjord kommune planlegger å løse sekretariatsoppgavene for kontrollutvalget fremover.

Sekretariatet har derfor utarbeidet en sak til kontrollutvalgene i Sande, Holmestrand, Horten, Tønsberg, Re, Færder, Larvik og Vestfold fylkeskommune om å invitere Sandefjord kommune til å tre inn i VIKS fra 01.01.2019, jfr. vedtektene §4. Målet er å behandle saken innen utgangen av mai 2018 i det enkelte kontrollutvalg.

Dersom kontrollutvalgene gir sitt samtykke i behandlingen i kontrollutvalgene sendes en forespørsel som inviterer Sandefjord kommune til å tre inn i VIKS fra 01.01.2019. Invitasjonen vil bli sendt til ordfører og rådmann i Sandefjord kommune.

Økt oppdragsmengde og liten/ingen økning i antall ansatte i VIKS vil gi reduserte kostnader for alle deltakerkommuner fra 01.01.2019. Fra 2020 blir Sande og Holmestrand til nye Holmestrand kommune og Tønsberg og Re blir til nye Tønsberg kommune. I tillegg skal Vestfold fylkeskommune og Telemark fylkeskommune slås sammen. Det blir færre kommuner fra 2020, men omfanget av arbeidsoppgaver for VIKS blir stabilt eller økende. Økningen skyldes større aktivitet i samfunnet, og derav flere saker og flere henvendelser

VEDTEKTER

§ 1 SELSKAPETS NAVN

Selskapets navn er
VESTFOLD INTERKOMMUNALE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT – VIKS

§ 2 SELSKAPSFORM

Selskapet er et interkommunalt/fylkeskommunalt samarbeid og opprettet med hjemmel i kommunelovens § 27
Selskapet er egen juridisk person og arbeidsgiveransvaret tilligger styret.

§ 3 FORMÅL

Formålet med samarbeidet er å utøve sekretariatfunksjon for kommunale og fylkeskommunale kontrollutvalg i Vestfold. Dette slik det framgår av kommunelovens bestemmelser og forskrifter om kontrollutvalg. Selskapet kan også foreta selskapskontroll basert på bestilling fra det enkelte kontrollutvalg.
Sekretariatet kan også utføre oppdrag for andre kommuner/fylkeskommuner enn deltakerkommunene etter vedtak i styret.

§ 4 DELTAGERE

Følgende kommuner/fylkeskommune er med i samarbeidet:
Sande, Holmestrand, Re, Horten, Larvik, Færder, Tønsberg og Vestfold fylkeskommune.

Inntreden av nye deltakerkommuner kan skje dersom eksisterende deltakerkommuners kontrollutvalg slutter seg til dette. I en slik situasjon skal ansvarsfordelingen i.h.t. § 5 revideres med bakgrunn i den til enhver tid av styret vedtatte kostnadsfordeling for selskapet.

§ 5 ØKONOMI

Hver av deltagerne bidrar med et etableringstilskudd på til sammen kr. 150.000, basert på vedtatt fordelingsnøkkel som for kostnader.

Hver av deltagerne bidrar med et ordinært årlig driftstilskudd basert på styrets vedtatte driftsbudsjett fordelt på deltagerne ut fra

- ✓ Et fast grunnbeløp med tillegg av andel av kostnadene fordelt etter innbyggertall. Fylkeskommunens innbyggertall settes lik den største kommunes innbyggertall.
- ✓ medgått tid til spesielle prosjekter eller utredninger faktureres særskilt.

§ 6 FORRETNINGSKONTOR

Selskapet har forretningskontor i Re kommune.

§ 7 STYRET

Styret består av en representant fra kontrollutvalget i deltakerkommunene m/personlige vararepresentanter.
Styrerepresentanten bør fortrinnsvis være kontrollutvalgsleder.
Styret velger selv leder og nestleder.
1 representant fra de ansatte møter i styret som observatør.
Styret velges for 4 år (kommunevalgperioden), første gang fram til 31.12.07.
Daglig leder kan ikke være medlem av styret.
Styret kan opprette arbeidsutvalg etter behov.

Styret

- ✓ skal sørge for at selskapet er organisert og driftet på en slik måte at virksomheten drives mest mulig kostnadseffektivt
- ✓ kan ikke ta opp lån
- ✓ skal sørge for at regnskapsføring er undergitt betryggende kontroll
- ✓ skal føre tilsyn med daglig leder og har instruksjonsmyndighet over denne
- ✓ foretar alle tilsettinger
- ✓ skal påse at sekretariatet har tilfredsstillende arbeidsforhold, herunder lokaler og utstyr
- ✓ delegere myndighet til og føre kontroll med daglig leder.

§ 8 GODTGJØRELSER

Møtegodtgjørelse m.v. til medlemmer av styret, styreleder og styrets nestleder fastsettes av styret.

§ 9 DAGLIG LEDER

Selskapet skal ha daglig leder som tilsettes av styret.

Daglig leder

- ✓ forestår den daglige ledelsen av selskapets drift og har ansvar for at de pålegg og retningslinjer som gis av styret blir fulgt
- ✓ er sekretær for styret og har møte- og talerett i styremøtene
- ✓ rapporterer til styret
- ✓ forestår den daglige personalforvaltningen
- ✓ anviser selskapets utgifter

Utgifter til daglig leder personlig eller i saker det foreligger inhabilitet, anvises av styrets leder.

Daglig leder kan knytte til seg uformelle, rådgivende faggrupper.

§ 10 ANSETTELSESFORHOLD

Styret har arbeidsgiveransvar for de ansatte.
Styret ansetter og fastsetter lønns- og arbeidsvilkår for alt personell i selskapet.
Selskapet skal ha pensjonsordning.
Selskapet tilsluttes KS bedrift.

§ 11 ØKONOMIPLAN – BUDSJETT

Styret vedtar selskapets økonomiplan/årsbudsjett med angivelse av deltagernes driftstilskudd i samsvar med vedtatt fordelingsnøkkel iht. vedtektenes § 5.
Vedtatt driftsbudsjett/økonomiplan oversendes deltagerne for innarbeidelse i deltagerkommunenes/fylkeskommunens driftbudsjett for Tilsyn og kontroll innen 01.09 hvert år.

§ 12 ÅRSREGNSKAP – ÅRSBERETNING

Revidert årsregnskap og årsberetning utarbeides av leder, vedtas av styret og oversendes deltagerkommunene til orientering.

§ 13 REGNSKAPSFØRING – REVISJON

Selskapets regnskaper skal avlegges etter hensiktsmessige regnskapsprinsipper.
Styret velger revisor.

§ 14 UTTREDEN/OPPLØSNING AV SELSKAPET

Dersom en enkelt deltager velger å gå ut av selskapet, må vedtak fattes av kommunestyret/fylkestinget selv, og framlegges for styret med 1 års varsel, jfr. KL`s § 27.

Krav om oppløsning av samarbeidet skal behandles av de enkelte deltagere og må være godkjent av samtlige deltakere.

§ 15 ENDRING AV VEDTEKTENE

Endringer i vedtektene krever tilslutning fra min. 2/3 av deltagende kommuner/fylkeskommunen.
Styret gis fullmakt til å foreta mindre endringer i vedtektene ved behov.

§ 16 ANDRE BESTEMMELSER

Selskapet skal forholde seg til vanlig kommunal forvaltningspraksis med bakgrunn i kommunelovens bestemmelser og forskrifter.
Likeledes skal Forvaltningslovens og Offentlighetslovens bestemmelser gjelde for selskapets virksomhet.

Arkivsak-dok. 18/00035-4
Saksbehandler Anja Ottervang Eriksen

Saksgang	Møtedato
Kontrollutvalget i Holmestrand	02.05.2018

SAK 16/18
REFERATSAKER 02.05.2018

Forslag til vedtak:
Referatsakene tas til orientering.

Vedlegg:
Årsrapport 2017 fra skatteoppkreveren i Holmestrand
Årsrapport 2017 fra skatteoppkreveren i Hof
Kontrollrapport vedrørende skatteoppkreveren for Hof kommune
Kontrollrapport vedrørende skatteoppkreveren for Holmestrand kommune

Saksframstilling:

- Årsrapporter 2017 fra skatteoppkreveren i Hof og Holmestrand kommuner er oversendt kontrollutvalget til orientering.

- Kontrollrapporter fra Skatteetaten vedrørende skatteoppkreveren for Hof og Holmestrand kommuner legges frem for kontrollutvalget til orientering.

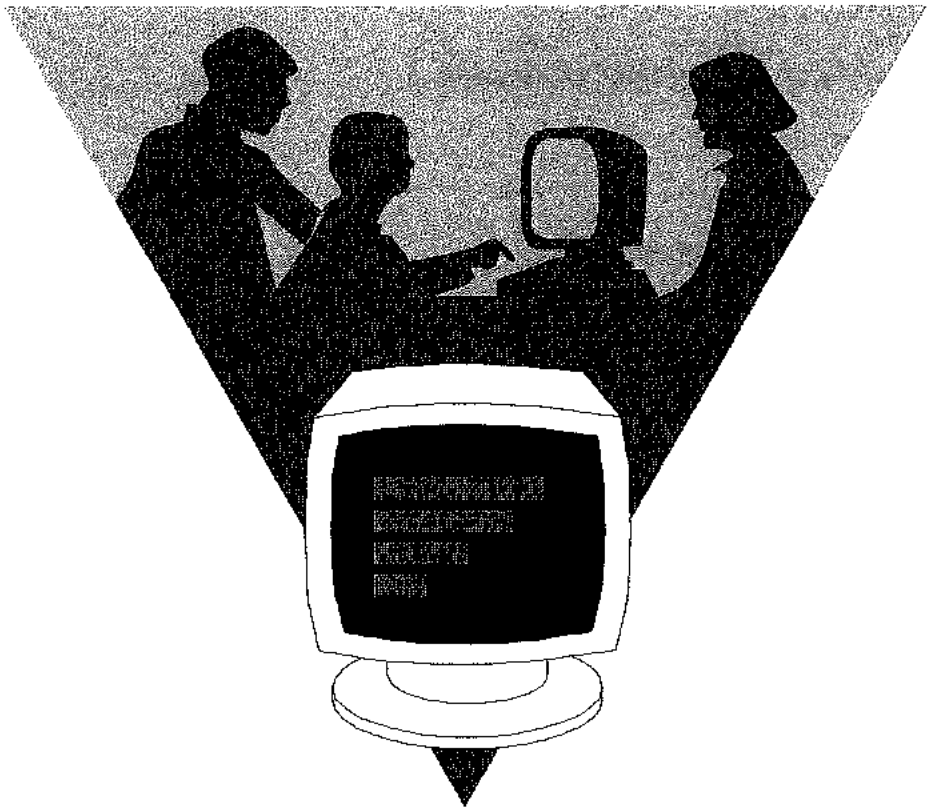

Årsrapport for 2017

Skatteoppkreveren i Holmestrand kommune

Innhold

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet 3

1.1 Skatteoppkreverkontoret 3
1.1.1 Ressurser 3
1.1.2 Organisering 3
1.1.3 Ressurser og kompetanse 4

1.2 Internkontroll 4

1.3 Vurdering av skatteinngangen 5
1.3.1 Total skatte- og avgiftsinngang i regnskapsåret 5
1.3.2 Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåret 5

1.4 Skatteutvalg 5

2. Skatteregnskapet 6

2.1 Avleggelse av skatteregnskapet 6

2.2 Margin 6
2.2.1 Margin for inntektsåret 2016 6
2.2.2 Margin for inntektsåret 2017 6
2.2.3 Kommentarer til marginavsetningen 6

3. Innfordring av krav 7

3.1 Restanseutviklingen 7
3.1.1 Totale restanser og berostilte krav 7
3.1.2 Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser 7
3.1.3 Restanser eldre år 7
3.1.4 Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år 8

3.2 Innfordringens effektivitet 8
3.2.1 Vurdering av kontorets resultat pr. 31.12.2017 8
3.2.2 Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat 8
3.2.3 Omtale av spesielle forhold 9
3.2.4 Kontorets eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen 9

3.3 Særnamskompetanse 9

4. Arbeidsgiverkontroll 9

4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen 9

4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller 10

4.3 Resultater fra arbeidsgiverkontrollen 10

4.4 Vurdering av arbeidsgiverkontrollen 10

4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører 10

4.6 Gjennomførte informasjonstiltak 10

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet

1.1 Skatteoppkreverkontoret

2016 var et interessant år og ved overgangen til 2017 forstod vi at også dette året skulle bli preget av endringer ved kontoret vårt. Høsten 2016 ble det vedtak på at Tønsberg kommune skulle bli en del av samarbeidet. Samtidig avsluttet vi regnskapene for Stokke pr. 2016, som ble en del av nye Sandefjord kommune fra årsskifte 2017. Ansatte fra skatteoppkreverkontoret i Tønsberg, totalt 8, ble overført til Re kommune fra 01.04.2017. Med god kommunikasjon og velvilje fra alle de involverte gikk prosessen greit og allerede timer etter flyttingen var de fleste i gang med arbeidet sitt.
Å slå sammen to så store kontorer, som vi nå har gjort, har ikke bare vært interessant men også krevende. Noen ansatte har fått andre arbeidsoppgaver, ny arbeidsplass og noen har fått lengre reisevei. Men som resultatene viser så har alle ansatte gjort en meget god jobb og sammen har vi klart å få det hele i havn. Innfordringsresultatene er svært gode og arbeidsgiverkontrollen leverer langt over målkravet. Sammen har vi blitt en fin gjeng som er faglig dyktige og som løser alle arbeidsoppgavene og som oppnår svært gode resultater.
Den planlagte kommunesammenslåingen av Hof og Holmestrand, samt overføring av Lardal til Larvik, fra 01.01.2018 har også tatt noen ressurser på tampen av 2017. Møter i Skattedirektoratet og rydding/avstemming av regnskaper har vært noe av arbeidet.
Usikkerheten på kontoret nå er hvorvidt vi kommer til å "miste" nye Holmestrand med Sande når de slår seg sammen fra 01.01.2020. Dette preger hverdagen vår og gjør det utfordrende å skape et fullverdig kontor. En ansatt sluttet i juni 2017 og vi valgte å ansette en ny person som var på plass i oktober. Dette har vært viktig for å kunne levere resultater, selv om vi kan risikere å være overbemannet dersom den nye kommunen vender seg mot Buskerud og velger kemneren i Drammensregionen til å løse skatteoppkreverfunksjonen.
2018, og ikke minst 2019, blir spennende år. Vi satser på å levere like gode resultater både på innfordring og arbeidsgiverkontrollen.

Vi gleder oss.

1.1.1 Ressurser

Arbeidsoppgaver	Prognose Antall årsv. 2017	Prosent-andel
Skatteregnskap	3,0	20,7
Innfordring	6,0	41,3
Kontrollvirksomhet	4,9	33,8
Informasjon og veiledning	0,1	0,7
Administrasjon/søknadsbehandling	0,5	3,5
Sum	14,5	**100**

1.1.2 Organisering

Fra 01.05.2010 ble det opprettet et felles skatteoppkreverkontor for kommunene Hof, Holmestrand og Re. Fra 01.03.2013 tiltrådte også Stokke kommune dette samarbeidet. Fra 01.06.2016 utfører vi også skatteoppkreverfunksjonen for Lardal kommune. Stokke ble som kjent en del av Sandefjord kommune fra 01.01.2017 mens Tønsberg kommune ble en del av vårt samarbeidet 01.04.2017

Kontoret er lokalisert til Re kommune og har følgende bemanning:

Kontoret består nå av følgende 15 personer:

Skatteoppkrever	100 % stilling	Lise Wåden Tandberg
Konsulent	100 % stilling	Linda M. Elstad Johansen (nestleder)
Førstekonsulent	100 % stilling	Elaine B. Ask
Konsulent	100 % stilling	Merethe Bjønnes
Konsulent	100 % stilling	Hanne Tangen
Konsulent	100 % stilling	Ole Sundhaug
Konsulent	100 % stilling	Mai Lisbeth Røland
Konsulent	100 % stilling	Martin Fiskum
Saksbehandler	100 % stilling	Maria Sommer
Konsulent	50 % stilling	Linda Kløv
Konsulent	100 % stilling	Steinar Strand (arbeidsgiverkontroll)
Konsulent	100 % stilling	Monica Fimreite (arbeidsgiverkontroll)
Konsulent	100 % stilling	Gunn Jenny Wangsmo (arbeidsgiverkontroll)
Konsulent	100 % stilling	Kristina A. Høie (arbeidsgiverkontroll)
Konsulent	100 % stilling	Hung Vu (arbeidsgiverkontroll)

1.1.3

Ressurser og kompetanse

Det er skatteoppkreverens vurdering at det har vært tilstrekkelig med ressurser i 2017 til å løse de oppgaver som er pålagt.

De ansatte ved kontoret har betydelig erfaring fra mange års arbeid innenfor skatteområdet og annet relevant arbeid. Det har i 2017 vært deltakelse på kurs/fagsamlinger i regi av Skatt Sør, Skattedirektoratet og Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund.

1.2 Internkontroll

For å kunne ivareta internkontrollen har skatteoppkreveren begrenset tilganger og fullmakter i skatteregnskapssystemet Sofie til det som er nødvendig. Rollesett er satt opp og autorisasjon i bank er gitt i henhold til ny skatteoppkreverinstruks av 01.01.2009.

Det er tidligere utarbeidet, ved kontoret i Tønsberg og kontoret her på Revetal, rutinebeskrivelser for områdene omtalt i SKD's brev av 08.10.2008. Vi jobber nå med å få samkjørt disse beskrivelsene.

1.3 Vurdering av skatteinngangen

1.3.1 Total skatte- og avgiftsinngang i regnskapsåret

		2017	2016
	Likvider	85 978 572	85 579 630
	Skyldig skattekreditorene	-5 860 431	- 7 299 848
	Skyldig andre	-10 831	- 19 123
	Innestående margin	-80 107 305	- 78 260 653
	Udisponert resultat	0	-6
Sum		5	0
	Arbeidsgiveravgift	-215 664 920	- 206 205 537
	Finansskatt lønn	- 6 009	
	Kildeskatt	-355	0
	Personlige skattetytere	-912 750 415	-884 534 126
	Tvangsmulkt	-347 950	- 19 577
	Selskapsskatt	-77 854 817	- 85 263 219
	Renter	-2 989 583	- 1 150 969
	Innfordring	144 330	5831
Sum		- 1 209 469 719	- 1 177 167 597
	Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	215 664 921	206 205 536
	Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	271 700 736	261 566 675
	Fordelt til Fylkeskommunen	60 959 784	58 266 411
	Fordelt til kommunen	**280 234 035**	**265 507 102**
	Fordelt til Staten	380 910 243	385 621 872
	Krav som er ufordelt	-6	1
	Videresending plassering mellom kommuner		0
Sum		1 209 469 714	1 177 167 597
Sum totalt			

1.3.2 Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåret

Kommunens andel av skatteinngangen i 2017 ble på kr 280 234 035. Dette er en økning på kr 14 726 930 i forhold til 2016. Budsjettert skatteinngang for 2017 i kommuneregnskapet er på kr 270 473 000. Økningen i kommunens andel av de totale skatteinntektene er på 5,5 % mens landsgjennomsnittet lå på en økning på 4,2 %.

De totale innbetalte skatter/avgifter til Holmestrand kommune har passert milliarden, og det ble økning fra 1 177,2 mill i 2016 til 1 209,5 mill i 2017 dvs. 32,3 mill kr – 2,7 %. Gjennomsnittet for Vestfold lå på 2,6 % mens landet hadde en økning på 7,3 %.

1.4 Skatteutvalg

I henhold til den nye skattebetalingsloven ble det kommunale skatteutvalg erstattet av et skatteutvalg for hver region fra 01.01.2009.

Det er, fra Holmestrand kommune, ikke sendt noen saker til det regionale skatteutvalg i 2017.

2. Skatteregnskapet

2.1 Avleggelse av skatteregnskapet

Skatteoppkreveren i Holmestrand kommune bekrefter at skatteregnskapet for 2017 er ført, avstemt og avlagt i samsvar med gjeldende forskrifter og retningslinjer, jf. Instruks for skatteoppkrevere
§ 3-1.

- Det er, i 2017, avholdt en stedlig kontroll av skatteoppkreverfunksjonen for kommunene Hof, Holmestrand, Re, Lardal og Tønsberg.
  Det er i ved denne kontrollen gitt 4 pålegg.

Årsregnskapet for 2017 følger som vedlegg til årsrapporten, og er signert av skatte-oppkreveren.

2.2 Margin

Ved hvert periodeoppgjør (månedlig) i inntektsåret skal det holdes tilbake en bestemt prosent av innbetalt forskuddstrekk og forskuddsskatt som margin. Slik margin er innestående på bankkonto for skatt. Marginen skal helt eller delvis brukes til oppgjør med skatteytere som får overskytende forskudd (til gode) ved skatteavregningen. Deretter foreles gjenstående margin til skattekreditorene; staten, kommunen og fylket.

Marginprosenten fastsettes av kommunestyret etter forslag fra skatteoppkreveren. Prosenten skal være minimum 8 % og bør ikke overstige 12 %. Grunnlaget for beregningen skal være forholdet mellom overskytende og totalt utlignet beløp for personlige skatteytere i kommunen de tre nærmest foregående skatteoppgjørene.

2.2.1 Margin for inntektsåret 2016

Innestående margin for inntektsåret 2016, pr. 31.10.2017	kr	16 848 360
For mye avsatt margin for inntektsåret 2016	kr	16 702 970

Marginprosent
Prosentsats marginavsetning: 10 %. Gyldig fra:01.01.2017 -31.12.2017

2.2.2 Margin for inntektsåret 2017

Marginavsetning for inntektsåret 2017, pr. 31.12. 2017	kr	80 107 305

Gjeldende prosentsats marginavsetning: 10 %. Gyldig fra: 01.01.2018

2.2.3 Kommentarer til marginavsetningen

Marginavsetningen for 2016 viste seg å være tilstrekkelig. Prosentsatsen er fortsatt for 2017 10 %. Kommunestyret, i den nye sammenslåtte kommunen Hof/Holmestrand, har vedtatt en marginavsetning på 10 % i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2018..
Gjeldende prosentsats er derfor: 10 %

3. Innfordring av krav

3.1 Restanseutviklingen

3.1.1 Totale restanser og berostilte krav

Skatteart	Restanse 31.12.2017	Herav berostilt restanse 31.12.2016	Restanse 31.12.2016	Herav berostilt restanse 31.12.2016	**Endring i restanse** Reduksjon (-) Økning (+)	**Endring i berostilt restanse** Reduksjon (-) Økning (+)
Sum restanse pr. skatteart	36 867 541	0	25 735 423	0	11 132 118	0
Arbeidsgiveravgift	1 087 103	0	830 252	0	256 851	0
Artistskatt	0	0	0	0	0	0
Forsinkelsesrenter	4 007 140	0	3 211 749	0	795 391	0
Forskuddsskatt	6 500	0	0	0	6 500	0
Forskuddsskatt person	2 260 607	0	1 951 204	0	309 403	0
Forskuddstrekk	9 251 598	0	593 571	0	8 658 027	0
Gebyr	12 200	0	12 200	0	0	0
Innfordringsinntekter	390 762	0	411 813	0	-21 051	0
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	0	0	0	0	0	0
Kildeskatt	0	0	0	0	0	0
Restskatt	1 003 274	0	1 151 353	0	-148 079	0
Restskatt person	18 032 453	0	17 573 281	0	459 172	0
Tvangsmulkt	815 904		0		815 904	
Sum restanse diverse krav	2 752	0	20 177	0	-17 425	0
Diverse krav	2 752	0	20 177	0	-17 425	0
Sum restanse pr. skatteart inkl. diverse krav	36 870 293	0	25 755 600	0	11 114 693	0

3.1.2 Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser

Som tabellen over viser har det vært en økning i de totale restansene fra utgangen av 2016 til 2017. Tabellen viser en økning på drøye 11 mill, men ca 8,7 av disse er feilregistrert forskuddstrekk fra Holmestrand kommune som arbeidsgiver. Dette ble rettet opp igjen 03.01.2018. Nytt av året er at tvangsmulkt, utskrevet av skatteetaten, kommer inn som en restanse vi skal inndrive.

Ingen krav er berostilt i disse tre årene.

Det har vært en økning i utlignet skatt, personlige skatteytere, fra 868,9 mill for 2015 til 896,8 mill for 2016.

Det er totalt avskrevet/ettergitt krav for 3 686 500 hvorav kr 3 604 528 er avskrevet; hovedsakelig i avsluttede konkursbo og dødsbo uten dekning til våre krav.

3.1.3 Restanser eldre år

Inntektsår	Sum restanse (debet)	Herav skatteart "Restskatt – person"
2015	1 391 902	1 133 124
2014	1 517 617	1 465 446
2013	1 675 543	1 369 806
2012 – 19XX	17 053 1234	----------

3.1.4 Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år

Kontoret har gjennomgått rapporten "Restanseliste-forelda krav" dato t.o.m. 31.12.2017 og sikret at krav ikke foreldes uten at det er iverksatt tiltak/vurderinger.

Antall krav som var foreldet pr. 31.12.2017: 0
Samlet beløp på krav som var foreldet pr. 31.12.2017: 0

3.2 Innfordringens effektivitet

Kontoret oppnådde følgende resultater pr. 31.12.2017 på de skatte-/avgiftsarter der det var fastsatt konkrete styringsmål av Skatt sør: (Andel innbetalt i % i forhold til sum krav)

Skatte-/avgiftsart	Resultat 31.12.17	Mål 31.12.17	Resultat 31.12.2016	Mål 31.12.2016
Forskuddsskatt, person	99,17	99,50	99,80	99,62
Forskuddstrekk	99,95	99,93	99,92	100,00
Arbeidsgiveravg.	99,92	99,88	99,80	99,95
Restskatt, person	97,15	95,50	94,50	98,09
Andel innfordret restskatt, person av sum krav til innfordr.	75,88	65,00	65,00	87,57
Forskuddsskatt,(firma)	99,99	99,93	99,93	100,00
Restskatt, (firma)	99,34	99,20	99,00	99,66

3.2.1 Vurdering av kontorets resultat pr. 31.12.2017

Til de oppnådde resultater har undertegnede følgende kommentarer.
Som det fremgår av tabellen over i punkt 3.2 er alle resultatkravene oppnådd med unntak av forskuddsskatt, person hvor kun 3 personer skylder til sammen kr 361 830 av totalt utskrevet forskuddsskatt til 307 personer på totalt kr 40 603 468. Det er en svært god økning på restskatt, person. Hele 97,15 % av restansene er innbetalt/innfordret. Dette må sies å være tilfredsstillende.

3.2.2 Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat

På bakgrunn av de oppnådde resultater av innfordringen, må det kunne sies at det har vært iverksatt riktig innfordringstiltak til riktig tid, som enkeltvis har bidratt til at oppgjør har skjedd så hurtig og effektivt som mulig.
Skatteoppkreveren er av den oppfatning at det er viktig å oppnå dialog med skattepliktige som har forfalte utestående restanser. Når den skattepliktige tar kontakt fordi vedkommende har betalingsvansker vises det betalingsvilje. Skatteoppkreveren må da foreta en skjønnsmessig vurdering av hvilket innfordringstiltak som er riktig. Skatteoppkreveren mener å kunne dokumentere at denne praksis har ført til en positiv restanseutvikling, ikke bare på restskatt, person men også forskuddsskatt, person.
Vi ser også at den praksis vi har fulgt har medført at rettidige innbetalinger av skatter har hatt en økning. Skatteoppkreveren mener den praksisen som nå blir benyttet er med på å bygge opp et positivt omdømme for hele skatteetaten.

Det er i 2017 inngått 3 betalingsavtale mens det er sendt 151 pålegg om trekk. Det mottatt og behandlet 4 bistandsanmodninger fra andre skatteoppkrevere og det er foretatt 310 motregninger for interne og eksterne krav. Det er sendt 9 varsel før tvangssalg/tvangsdekning hvorav 7 har gått til begjæring om tvangssalg/tvangsdekning. Det er meldt krav i 12 konkurser begjært av andre. Skatteoppkreveren i Holmestrand har sendt 5 begjæringer om konkurs i 2017.

3.2.3 Omtale av spesielle forhold

Skatteoppkreverkontoret har, i samarbeid med skattekontoret, de siste årene gjort en jobb i forkant av ligning med tanke på å få flest mulig til å levere selvangivelse og dermed unngå skjønnsligninger. Høsten 2016 ble denne samarbeidsrutinen omarbeidet slik at skattekontoret skulle foreta all purring/kontakt med skatteyterne. Vi skulle kun bistå med informasjon vi hadde. Vi konstaterer at andel skjønnsligninger, for Holmestrand, ikke har økt som følge av endrede rutiner. Dette har tidligere gjort utslag på utlignet restskatt. Det jobbes også med å ta tak i vanskeligstilte skatteytere med bl.a. personlige konkurser bak seg. Det å få disse vanskeligstilte i tale er av stor betydning for resultatene.

3.2.4 Kontorets eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen

Ved opprettelsen av et felles skatteoppkreverkontor har vi forsøkt å ta det beste fra alle de tidligere kontorene, og samlet dette til felles effektive rutiner, som kan være med på å bedre innfordringsresultatene. Dette har vist seg å være en suksess. Vi ser også at det gode omdømme vi har jobbet for å opparbeide oss nå virkelig kan sies å viser resultater. Vi ser at flere krav blir betalt rettidig og antall henvendelser med forespørsel om betalingsavtaler reduseres fra 46 i 2012 til 3 i 2017.

3.3 Særnamskompetanse

Det ble i 2017 avholdt **42** utleggsforretninger i Holmestrand kommune for ubetalte skatter. Av disse var det 19 hvor det ble funnet utleggsobjekter å ta utlegg i, mens i de resterende 23 ble det ikke funnet noe til utlegg. Det ble sendt **64** varsler om utleggsforretning. Dette har medført en gebyrinntekt til Holmestrand kommune på kr **114 112** for 2017.

4. Arbeidsgiverkontroll

Skatteoppkreverkontoret er innvilget tillatelse til å rapportere kontroller samlet for de fem kommunene.

4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen

Skatteoppkreverkontoret skal gjennomføre de stedlige arbeidsgiverkontrollene (bokettersyn) blant arbeidsgiverne i kommunene. Den kontormessige kontroll, som løpende avstemming av skattetrekk og arbeidsgiveravgift via a-meldinger, blir også utført ved skatteoppkreverkontoret. Videre er det skatteoppkreverens ansvar å informere og veilede nyetablerte arbeidsgivere.

Skattekontoret har, etter forslag fra skattedirektoratet, fastsatt et resultatkrav på kontroll av minimum 5 % av antall arbeidsgivere i kommunen. Kontrollplanen er satt opp med en klar målsetning om å oppfylle dette kravet.

Skatteoppkreveren har i 2017 hatt fokus på å ta i bruk det nye kontrollsystemet KOSS på alle typer kontroller, også Personallistekontroller (PLK). Kontrollobjektene er bl.a. hentet ut i fra lister fra Datavarehuset og i tillegg tips/erfaringer gjennom 2017. Når det gjelder kandidater for PLK kontroll mottok vi en liste fra Skatt Sør på disse. Skatteoppkreverkontoret har en meget

positiv erfaring med hensyn til samarbeid om kontroller med etater som Statens Vegvesen, Arbeidstilsynet og NAV. Vi er inne med ressurser i det nye A-krim senteret i Tønsberg. Både med en kontrollør i beslutnings gruppe (hele 2017) og en i operativ gruppe Vestfold, samt at undertegnede sitter i den lokale koordineringsgruppen for senteret. Både kontrolløren i beslutningsgruppen og undertegnede sitter som representanter for alle skatteoppkreverne i Vestfold.
Skatteoppkreveren finner det hensiktsmessig at det ved behov blir avholdt kontroll av konkursboer. Avdekkingen ved konkursboer er svært høy.

4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller

Antall planlagte kontroller for 2017: 176
Som utgjør: 5 % av totalt antall leverandører av LTO i kommunen i 2015.
Antall gjennomførte kontroller 2016: 205
Som utgjør: 5,8 % av totalt antall leverandører av LTO i kommunen i 2015.
Antall gjennomførte kontroller i 2016: Totalt 192

4.3 Resultater fra arbeidsgiverkontrollen

Det har i 2017 vært gjennomført 205 kontroller ved kontoret. Dette har avstedkommet forslag til økning av grunnlag for arbeidsgiveravgift med kr 16 565 248 og forslag til økning av inntektsgrunnlag med kr 19 820 896.

4.4 Vurdering av arbeidsgiverkontrollen

Som det fremgår av rapporteringen har kontoret oppnådd over målsettingen med å kontrollere 5 % av arbeidsgiverne i de fem kommunene Hof, Holmestrand, Re, Tønsberg og Lardal. Hele 5,8 % av arbeidsgiverne i de fem kommunene har blitt kontrollert. Dette er meget bra og over hva de andre skatteoppkreverkontorene i Vestfold utfører!

4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører

Vi har i 2017 hatt felles kontroller i samarbeid med både Arbeidstilsynet, NAV, Skatteetaten, Politiet og Statens Vegvesen. I juni 2017 åpnet det nye A-krimsenteret i Tønsberg hvor kontoret er inne med betydelige ressurser. Senteret er fast bemannet med ressurser fra Nav, Skatteetaten, Arbeidstilsynet og Politiet. Alle skatteoppkreverkontorene i Vestfold er også inne med ressurser.

4.6 Gjennomførte informasjonstiltak

Vår veiledning til arbeidsgivere gis i hovedsak kun ved henvendelse hit, men relevant informasjon søkes også meddelt i andre sammenhenger, for eksempel i forbindelse med purringer/innfordringsarbeidet generelt og ved kontroll/avstemming av a-meldinger.

Det er utarbeidet et enkelt informasjonsbrev som blir sendt ut til alle nyregistrerte foretak i de fem kommunene. I 2017 utgjorde dette 589 foretak totalt. Alle disse er tilskrevet i begynnelsen av 2018.

Sted/dato: Re, 18.01.2018

Åse W. Tandberg

Skatteoppkreverens signatur

Vedlegg: Årsregnskapet for 2017 - signert av skatteoppkreveren.

Årsregnskap - kommune - sammendrag

Utvalgskriterier: *Komm nr : '0702'*, *År : '2017'*, *Hovedbokstype : 'k'*

		Valgt år	Forrige år
	Likvider	85 978 572	85 579 630
	Skyldig skattekreditorene	-5 860 431	-7 299 848
	Skyldig andre	-10 831	-19 123
	Innestående margin	-80 107 305	-78 260 653
	Udisponert resultat	0	-6
Sum		**5**	**0**
	Arbeidsgiveravgift	-215 664 920	-206 205 537
	Finansskatt lønn	-6 009	
	Kildeskatt mv - 100% stat	-355	0
	Personlige skatteytere	-912 750 415	-884 534 126
	Tvangsmulkt	-347 950	-19 577
	Upersonlige skatteytere	-77 854 817	-85 263 219
	Renter	-2 989 583	-1 150 969
	Innfordring	144 330	5 831
Sum		**-1 209 469 719**	**-1 177 167 597**
	Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	215 664 921	206 205 536
	Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	271 700 736	261 566 675
	Fordelt til Fylkeskommunen	60 959 784	58 266 411
	Fordelt til kommunen	280 234 035	265 507 102
	Fordelt til Staten	380 910 243	385 621 872
	Krav som er ufordelt	-6	1
	Videresending plassering mellom kommuner	0	0
Sum		**1 209 469 714**	**1 177 167 597**
Sum totalt		**0**	**0**

Re, 18.01.18
Skatteoppkreveren i
Hof, Holmestrand og Re
Lise W. Tandberg

Vedlegg til årsregnskapet for 2017

Årsregnskapet er avlagt etter kontantprinsippet. Årsregnskapet viser skatter og avgifter mv som er innbetalt i løpet av regnskapsåret.

Innbetalte skatter og avgifter mv er fordelt til kommunen, fylkeskommunen, folketrygden og staten (skattekreditorene), etter gjeldende fordelingstall.

Sumlinjene i årsregnskapet:

- **Likvider**

Likvidene i skatteregnskapet består av bankbeholdning for skatt og eventuelt kontantbeholdning.

- **Skyldig skattekreditorene**

Fordelingsoppgjøret til skattekreditorene for desember, står som gjeld i balansen pr. 31.12. Skatteoppkreveren skal utbetale fordelingsoppgjøret til skattekreditorene senest 10. januar.

Dersom dette er et positivt beløp, har skatteoppkreveren en fordring på skattekreditorene. Skattekreditorene skal innbetale dette beløpet til skatteoppkreveren senest 20. januar.

- **Skyldig andre**

Dette beløpet består av uidentifiserte og uplasserte innbetalinger, som ikke er fordelt til skattekreditorene pga mangelfull informasjon fra den som innbetaler.

- **Innestående margin**

Ved hvert periodiske oppgjør i inntektsåret og de seks første månedene i året etter inntektsåret skal det holdes tilbake en bestemt prosent av innbetalt forskuddstrekk og forskuddsskatt som margin. Marginen skal nyttes til oppgjør med skattytere som får til gode skatt ved avregning.

- **Udisponert resultat**

Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.

- **Innbetalte skatter og avgifter, Renter, Innfordring**

Dette beløpet er innbetalt arbeidsgiveravgift, finansskatt, forskuddstrekk fratrukket marginavsetning, forskuddsskatt for personlige og upersonlige skattytere, restskatt og overskytende forskudd for personlige og upersonlige skattytere, kildeskatt, tvangmulkt samt renter og gebyrer.

- **Fordelt til skattekreditorene**

Dette er innbetalte skatter og avgifter, renter og gebyrer som er fordelt til skattekreditorene i henhold til gjeldende fordelingstall.

- **Krav som er ufordelt**

Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.

- **Videresending plassering mellom kommuner**

Dette gjelder innbetalinger i mellomregning med andre kommuners skatteregnskap.

Årsrapport for 2017

Skatteoppkreveren i Hof kommune

Innhold

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet 3

1.1 Skatteoppkreverkontoret 3
1.1.1 Ressurser 3
1.1.2 Organisering 3
1.1.3 Ressurser og kompetanse 4

1.2 Internkontroll 4

1.3 Vurdering av skatteinngangen 5
1.3.1 Total skatte- og avgiftsinngang i regnskapsåret 5
1.3.2 Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåret 5

1.4 Skatteutvalg 5

2. Skatteregnskapet 6

2.1 Avleggelse av skatteregnskapet 6

2.2 Margin 6
2.2.1 Margin for inntektsåret 2016 6
2.2.2 Margin for inntektsåret 2017 6
2.2.3 Kommentarer til marginavsetningen 6

3. Innfordring av krav 7

3.1 Restanseutviklingen 7
3.1.1 Totale restanser og berostilte krav 7
3.1.2 Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser 7
3.1.3 Restanser eldre år 7
3.1.4 Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år 8

3.2 Innfordringens effektivitet 8
3.2.1 Vurdering av kontorets resultat pr. 31.12.2017 8
3.2.2 Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat 8
3.2.3 Omtale av spesielle forhold 9
3.2.4 Kontorets eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen 9

3.3 Særnamskompetanse 9

4. Arbeidsgiverkontroll 9

4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen 9

4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller 10

4.3 Resultater fra arbeidsgiverkontrollen 10

4.4 Vurdering av arbeidsgiverkontrollen 10

4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører 10

4.6 Gjennomførte informasjonstiltak 10

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet

1.1 Skatteoppkreverkontoret

2016 var et interessant år og ved overgangen til 2017 forstod vi at også dette året skulle bli preget av endringer ved kontoret vårt. Høsten 2016 ble det vedtak på at Tønsberg kommune skulle bli en del av samarbeidet. Samtidig avsluttet vi regnskapene for Stokke pr. 2016, som ble en del av nye Sandefjord kommune fra årsskifte 2017. Ansatte fra skatteoppkreverkontoret i Tønsberg, totalt 8, ble overført til Re kommune fra 01.04.2017. Med god kommunikasjon og velvilje fra alle de involverte gikk prosessen greit og allerede timer etter flyttingen var de fleste i gang med arbeidet sitt.
Å slå sammen to så store kontorer, som vi nå har gjort, har ikke bare vært interessant men også krevende. Noen ansatte har fått andre arbeidsoppgaver, ny arbeidsplass og noen har fått lengre reisevei. Men som resultatene viser så har alle ansatte gjort en meget god jobb og sammen har vi klart å få det hele i havn. Innfordringsresultatene er svært gode og arbeidsgiverkontrollen leverer langt over målkravet. Sammen har vi blitt en fin gjeng som er faglig dyktige og som løser alle arbeidsoppgavene og som oppnår svært gode resultater.
Den planlagte kommunesammenslåingen av Hof og Holmestrand, samt overføring av Lardal til Larvik, fra 01.01.2018 har også tatt noen ressurser på tampen av 2017. Møter i Skattedirektoratet og rydding/avstemming av regnskaper har vært noe av arbeidet.
Usikkerheten på kontoret nå er hvorvidt vi kommer til å "miste" nye Holmestrand med Sande når de slår seg sammen fra 01.01.2020. Dette preger hverdagen vår og gjør det utfordrende å skape et fullverdig kontor. En ansatt sluttet i juni 2017 og vi valgte å ansette en ny person som var på plass i oktober. Dette har vært viktig for å kunne levere resultater, selv om vi kan risikere å være overbemannet dersom den nye kommunen vender seg mot Buskerud og velger kemneren i Drammensregionen til å løse skatteoppkreverfunksjonen.
2018, og ikke minst 2019, blir spennende år. Vi satser på å levere like gode resultater både på innfordring og arbeidsgiverkontrollen.

Vi gleder oss.

1.1.1 Ressurser

Arbeidsoppgaver	Prognose Antall årsv. 2017	Prosent-andel
Skatteregnskap	3,0	20,7
Innfordring	6,0	41,3
Kontrollvirksomhet	4,9	33,8
Informasjon og veiledning	0,1	0,7
Administrasjon/søknadsbehandling	0,5	3,5
Sum	14,5	**100**

1.1.2 Organisering

Fra 01.05.2010 ble det opprettet et felles skatteoppkreverkontor for kommunene Hof, Holmestrand og Re. Fra 01.03.2013 tiltrådte også Stokke kommune dette samarbeidet. Fra 01.06.2016 utfører vi også skatteoppkreverfunksjonen for Lardal kommune. Stokke ble som kjent en del av Sandefjord kommune fra 01.01.2017 mens Tønsberg kommune ble en del av vårt samarbeidet 01.04.2017

Kontoret er lokalisert til Re kommune og har følgende bemanning:

Kontoret består nå av følgende 15 personer:

Skatteoppkrever	100 % stilling	Lise Wåden Tandberg
Konsulent	100 % stilling	Linda M. Elstad Johansen (nestleder)
Førstekonsulent	100 % stilling	Elaine B. Ask
Konsulent	100 % stilling	Merethe Bjønnes
Konsulent	100 % stilling	Hanne Tangen
Konsulent	100 % stilling	Ole Sundhaug
Konsulent	100 % stilling	Mai Lisbeth Røland
Konsulent	100 % stilling	Martin Fiskum
Saksbehandler	100 % stilling	Maria Sommer
Konsulent	50 % stilling	Linda Kløv
Konsulent	100 % stilling	Steinar Strand (arbeidsgiverkontroll)
Konsulent	100 % stilling	Monica Fimreite (arbeidsgiverkontroll)
Konsulent	100 % stilling	Gunn Jenny Wangsmo (arbeidsgiverkontroll)
Konsulent	100 % stilling	Kristina A. Høie (arbeidsgiverkontroll)
Konsulent	100 % stilling	Hung Vu (arbeidsgiverkontroll)

1.1.3

Ressurser og kompetanse

Det er skatteoppkreverens vurdering at det har vært tilstrekkelig med ressurser i 2017 til å løse de oppgaver som er pålagt.

De ansatte ved kontoret har betydelig erfaring fra mange års arbeid innenfor skatteområdet og annet relevant arbeid. Det har i 2017 vært deltakelse på kurs/fagsamlinger i regi av Skatt Sør, Skattedirektoratet og Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund.

1.2 Internkontroll

For å kunne ivareta internkontrollen har skatteoppkreveren begrenset tilganger og fullmakter i skatteregnskapssystemet Sofie til det som er nødvendig. Rollesett er satt opp og autorisasjon i bank er gitt i henhold til ny skatteoppkreverinstruks av 01.01.2009.

Det er tidligere utarbeidet, ved kontoret i Tønsberg og kontoret her på Revetal, rutinebeskrivelser for områdene omtalt i SKD's brev av 08.10.2008. Vi jobber nå med å få samkjørt disse beskrivelsene.

1.3 Vurdering av skatteinngangen

1.3.1 Total skatte- og avgiftsinngang i regnskapsåret

		2017	2016
	Likvider	27 886 914	25 371 268
	Skyldig skattekreditorene	-2 909 147	- 1 082 655
	Skyldig andre	-35 014	- 35 666
	Innestående margin	-24 942 750	-24 252 944
	Udisponert resultat	0	-3
Sum		3	**0**
	Arbeidsgiveravgift	-41 091 110	-46 128 010
	Finansskatt lønn	0	0
	Kildeskatt	0	0
	Personlige skatteytere	-258 774 802-	-245 465 608
	Tvangsmulkt	-265 416	-1 435
	Selskapsskatt	-12 092 327	-13 207 331
	Renter	-461 494	-201 155
	Innfordring	10 748	22 490
Sum		**-312 674 401**	**-304 981 049**
	Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	41 091 111	46 128 010
	Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	78 305 885	73 119 511
	Fordelt til Fylkeskommunen	16 982 427	15 822 465
	Fordelt til kommunen	**79 136 299**	**73 184 487**
	Fordelt til Staten	97 158 679	96 726 576
	Krav som er ufordelt	-3	0
	Videresending plassering mellom kommuner	0	0
Sum		312 674 398	**304 981 049**
Sum totalt			

1.3.2 Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåret

Kommunens andel av skatteinngangen i 2017 ble på kr 79 136 299. Dette er en økning på kr 5 951 812 i forhold til 2016. Budsjettert skatteinngang for 2017 i kommuneregnskapet er på kr 72 637 000. Økningen i kommunens andel av de totale skatteinntektene er på 8,1 % mens landsgjennomsnittet lå på en økning på 4,2 %.

De totale innbetalte skatter/avgifter til Hof kommune har hatt en økning fra 305,0 mill i 2016 til 312,7 mill i 2017 dvs. 7,7 mill kr – 2,5 %. Gjennomsnittet for Vestfold lå på 2,6 % mens landet hadde en økning på 7,3 %

1.4 Skatteutvalg

I henhold til den nye skattebetalingsloven ble det kommunale skatteutvalg erstattet av et skatteutvalg for hver region fra 01.01.2009.

Det er, fra Hof kommune, ikke sendt noen saker til det regionale skatteutvalg i 2017.

2. Skatteregnskapet

2.1 Avleggelse av skatteregnskapet

Skatteoppkreveren i Hof kommune bekrefter at skatteregnskapet for 2017 er ført, avstemt og avlagt i samsvar med gjeldende forskrifter og retningslinjer, jf. Instruks for skatteoppkrevere § 3-1.

- Det er, i 2017, avholdt en stedlig kontroll av skatteoppkreverfunksjonen for kommunene Hof, Holmestrand, Re, Lardal og Tønsberg.
  Det er i ved denne kontrollen gitt 4 pålegg.

Årsregnskapet for 2017 følger som vedlegg til årsrapporten, og er signert av skatte-oppkreveren.

2.2 Margin

Ved hvert periodeoppgjør (månedlig) i inntektsåret skal det holdes tilbake en bestemt prosent av innbetalt forskuddstrekk og forskuddsskatt som margin. Slik margin er innestående på bankkonto for skatt. Marginen skal helt eller delvis brukes til oppgjør med skatteytere som får overskytende forskudd (til gode) ved skatteavregningen. Deretter foreles gjenstående margin til skattekreditorene; staten, kommunen og fylket.

Marginprosenten fastsettes av kommunestyret etter forslag fra skatteoppkreveren. Prosenten skal være minimum 8 % og bør ikke overstige 12 %. Grunnlaget for beregningen skal være forholdet mellom overskytende og totalt utlignet beløp for personlige skatteytere i kommunen de tre nærmest foregående skatteoppgjørene.

2.2.1 Margin for inntektsåret 2016

Innestående margin for inntektsåret 2016, pr. 31.10.2017	kr	6 633 114
For mye avsatt margin for inntektsåret 2016	kr	6 473 174

Marginprosent
Prosentsats marginavsetning: 11 %. Gyldig fra:01.01.2017 -31.12.2017

2.2.2 Margin for inntektsåret 2017

Marginavsetning for inntektsåret 2017, pr. 31.12. 2017	kr	24 942 750

Gjeldende prosentsats marginavsetning: 10 %. Gyldig fra: 01.01.2018

2.2.3 Kommentarer til marginavsetningen

Marginavsetningen for 2016 viste seg å være tilstrekkelig. Prosentsatsen var for 2017 11 %. Kommunestyret, i den nye sammenslåtte kommunen Hof/Holmestrand, har vedtatt en marginavsetning på 10 % i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2018..
Gjeldende prosentsats er derfor: 10 %

3. Innfordring av krav

3.1 Restanseutviklingen

3.1.1 Totale restanser og berostilte krav

Skatteart	Restanse 31.12.2017	Herav berostilt restanse 31.12.2017	Restanse 31.12.2016	Herav berostilt restanse 31.12.2016	Endring i restanse Reduksjon (-) Økning (+)	Endring i berostilt restanse Reduksjon (-) Økning (+)
Sum restanse pr. skatteart	5 405 440	0	5 325 629	0	79 811	0
Arbeidsgiveravgift	38 798	0	61 155	0	- 22 357	0
Artistskatt	0	0	0	0	0	0
Forsinkelsesrenter	760 955	0	739 291	0	21 664	0
Forskuddsskatt	0	0	0	0	0	0
Forskuddsskatt person	1 096 582	0	897 640	0	198 942	0
Forskuddstrekk	53 920	0	99 946	0	- 46 026	0
Gebyr	0	0	0	0	0	0
Innfordringsinntekter	102 600	0	95 770	0	6 830	0
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	0	0	0	0	0	0
Kildeskatt	0	0	0	0	0	0
Restskatt	48 987	0	35 767	0	13 220	0
Restskatt person	3 121 492	0	3 396 060	0	-274 568	0
Tvangsmulkt	182 106		0		182 106	
Sum restanse diverse krav	0	0	0	0	0	0
Diverse krav	0	0	0	0	0	0
Sum restanse pr. skatteart inkl. diverse krav	5 405 440	0	5 325 629	0	79 811	0

3.1.2 Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser

Som tabellen over viser har det vært en relativt liten økning i de totale restansene fra utgangen av 2016 til 2017. Nytt av året er at tvangsmulkt, utskrevet av skatteetaten, kommer inn som en restanse vi skal inndrive. Gledelig er det at restanser på restskatt person har hatt en nedgang på ca 275 000.

Ingen krav er berostilt i disse tre årene.

Det har vært en økning i utlignet skatt, personlige skatteytere, fra 244,7 mill for 2015 til 251,9 mill for 2016.

Det er totalt avskrevet krav for 62 032, i avsluttede konkursbo/dødsbo/endt gjeldsordning, uten dekning til våre krav.

3.1.3 Restanser eldre år

Inntektsår	Sum restanse (debet)	Herav skatteart "Restskatt – person"
2015	467 238	381 936
2014	961 791	829 449
2013	69 251	62 688
2012 – 19XX	2 177 058	----------

3.1.4 Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år

Kontoret har gjennomgått rapporten "Restanseliste-forelda krav" dato t.o.m. 31.12.2017 og sikret at krav ikke foreldes uten at det er iverksatt tiltak/vurderinger.

Antall krav som var foreldet pr. 31.12.2017: 0
Samlet beløp på krav som var foreldet pr. 31.12.2017: 0

3.2 Innfordringens effektivitet

Kontoret oppnådde følgende resultater pr. 31.12.2017 på de skatte-/avgiftsarter der det var fastsatt konkrete styringsmål av Skatt sør: (Andel innbetalt i % i forhold til sum krav)

Skatte-/avgiftsart	Resultat 31.12.17	Mål 31.12.17	Resultat 31.12.2016	Mål 31.12.2016
Forskuddsskatt, person	98,39	99,50	99,86	99,70
Forskuddstrekk	100	99,94	99,98	99,93
Arbeidsgiveravg.	100	99,90	100	99,85
Restskatt, person	95,31	94,00	88,29	91,00
Andel innfordret restskatt, person av sum krav til innfordr.	68,48	60,00	35,16	50,00
Forskuddsskatt,(firma)	100	99,95	100	99,95
Restskatt, (firma)	98,53	99,30	99,99	99,00

3.2.1 Vurdering av kontorets resultat pr. 31.12.2017

Til de oppnådde resultater har undertegnede følgende kommentarer.
Som det fremgår av tabellen over i punkt 3.2 er alle resultatkravene oppnådd med unntak av forskuddsskatt, person hvor kun 2 personer skylder til sammen kr 283 000.kr 230 000 av disse vil bli innbetalt månedsskifte februar/mars ved oppgjør ved salg av eiendom. Når det gjelder restskatt for firmaer så gjenstår det kun et firma med ca 35 000 i restskatt. Dette firmaet er slettet og restansen vil derfor bli å avskrive i 2018. Det er en svært gledelig utvikling på innfordringen av restskatt, person. Her er det innbetalt/innfordret hele 95,31 % av restansene nå mot 88,29 ved årsskifte i fjor.

3.2.2 Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat

På bakgrunn av de oppnådde resultater av innfordringen, må det kunne sies at det har vært iverksatt riktig innfordringstiltak til riktig tid, som enkeltvis har bidratt til at oppgjør har skjedd så hurtig og effektivt som mulig.
Skatteoppkreveren er av den oppfatning at det er viktig å oppnå dialog med skattepliktige som har forfalte utestående restanser. Når den skattepliktige tar kontakt fordi vedkommende har betalingsvansker vises det betalingsvilje. Skatteoppkreveren må da foreta en skjønnsmessig vurdering av hvilket innfordringstiltak som er riktig. Skatteoppkreveren mener å kunne dokumentere at denne praksis har ført til en positiv restanseutvikling, ikke bare på restskatt, person men også forskuddsskatt, person.

Vi ser også at den praksis vi har fulgt har medført at rettidige innbetalinger av skatter har hatt en økning. Skatteoppkreveren mener den praksisen som nå blir benyttet er med på å bygge opp et positivt omdømme for hele skatteetaten.
Det er i 2017 ikke inngått betalingsavtale mens det er sendt 42 pålegg om trekk. Det mottatt og behandlet 1 bistandsanmodninger fra andre skatteoppkrevere og det er foretatt 93 motregninger for interne og eksterne krav. Det er sendt 12 varsel før tvangssalg/tvangsdekning hvorav 7 har gått til begjæring om tvangssalg/tvangsdekning. Det er meldt krav i 1 konkurs begjært av andre. Skatteoppkreveren i Hof har ikke selv sendt begjæringer om konkurs i 2017.

3.2.3 Omtale av spesielle forhold

Skatteoppkreverkontoret har, i samarbeid med skattekontoret, de siste årene gjort en jobb i forkant av ligning med tanke på å få flest mulig til å levere selvangivelse og dermed unngå skjønnsligninger. Høsten 2016 ble denne samarbeidsrutinen omarbeidet slik at skattekontoret skulle foreta all purring/kontakt med skatteyterne. Vi skulle kun bistå med informasjon vi hadde. Vi konstaterer at andel skjønnsligninger, for Hof, ikke har økt som følge av endrede rutiner. Dette har tidligere gjort utslag på utlignet restskatt. Det jobbes også med å ta tak i vanskeligstilte skatteytere med bl.a. personlige konkurser bak seg. Det å få disse vanskeligstilte i tale er av stor betydning for resultatene.

3.2.4 Kontorets eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen

Ved opprettelsen av et felles skatteoppkreverkontor har vi forsøkt å ta det beste fra alle de tidligere kontorene, og samlet dette til felles effektive rutiner, som kan være med på å bedre innfordringsresultatene. Dette har vist seg å være en suksess. Vi ser også at det gode omdømme vi har jobbet for å opparbeide oss nå virkelig kan sies å viser resultater. Vi ser at flere krav blir betalt rettidig og antall henvendelser med forespørsel om betalingsavtaler reduseres.

3.3 Særnamskompetanse

Det ble i 2017 avholdt **18** utleggsforretninger i Hof kommune for ubetalte skatter. Av disse var det 12 hvor det ble funnet utleggsobjekter å ta utlegg i, mens i de resterende 6 ble det ikke funnet noe til utlegg. Det ble sendt **18** varsler om utleggsforretning. Dette har medført en gebyrinntekt til Hof kommune på kr **32 094** for 2017.

4. Arbeidsgiverkontroll

Skatteoppkreverkontoret er innvilget tillatelse til å rapportere kontroller samlet for de fem kommunene.

4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen

Skatteoppkreverkontoret skal gjennomføre de stedlige arbeidsgiverkontrollene (boksettersyn) blant arbeidsgiverne i kommunene. Den kontormessige kontroll, som løpende avstemming av skattetrekk og arbeidsgiveravgift via a-meldinger, blir også utført ved skatteoppkreverkontoret. Videre er det skatteoppkreverens ansvar å informere og veilede nyetablerte arbeidsgivere.

Skattekontoret har, etter forslag fra skattedirektoratet, fastsatt et resultatkrav på kontroll av minimum 5 % av antall arbeidsgivere i kommunen. Kontrollplanen er satt opp med en klar målsetning om å oppfylle dette kravet.

Skatteoppkreveren har i 2017 hatt fokus på å ta i bruk det nye kontrollsystemet KOSS på alle typer kontroller, også Personallistekontroller (PLK). Kontrollobjektene er bl.a. hentet ut i fra lister fra Datavarehuset og i tillegg tips/erfaringer gjennom 2017. Når det gjelder kandidater for

PLK kontroll mottok vi en liste fra Skatt Sør på disse. Skatteoppkreverkontoret har en meget positiv erfaring med hensyn til samarbeid om kontroller med etater som Statens Vegvesen, Arbeidstilsynet og NAV. Vi er inne med ressurser i det nye A-krim senteret i Tønsberg. Både med en kontrollør i beslutnings gruppe (hele 2017) og en i operativ gruppe Vestfold, samt at undertegnede sitter i den lokale koordineringsgruppen for senteret. Både kontrolløren i beslutningsgruppen og undertegnede sitter som representanter for alle skatteoppkreverne i Vestfold.
Skatteoppkreveren finner det hensiktsmessig at det ved behov blir avholdt kontroll av konkursboer. Avdekkingen ved konkursboer er svært høy.

4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller

Antall planlagte kontroller for 2017: 176
Som utgjør: 5 % av totalt antall leverandører av LTO i kommunen i 2015.
Antall gjennomførte kontroller 2016: 205
Som utgjør: 5,8 % av totalt antall leverandører av LTO i kommunen i 2015.
Antall gjennomførte kontroller i 2016: Totalt 192

4.3 Resultater fra arbeidsgiverkontrollen

Det har i 2017 vært gjennomført 205 kontroller ved kontoret. Dette har avstedkommet forslag til økning av grunnlag for arbeidsgiveravgift med kr 16 565 248 og forslag til økning av inntektsgrunnlag med kr 19 820 896.

4.4 Vurdering av arbeidsgiverkontrollen

Som det fremgår av rapporteringen har kontoret oppnådd over målsettingen med å kontrollere 5 % av arbeidsgiverne i de fem kommunene Hof, Holmestrand, Re, Tønsberg og Lardal. Hele 5,8 % av arbeidsgiverne i de fem kommunene har blitt kontrollert. Dette er meget bra og over hva de andre skatteoppkreverkontorene i Vestfold utfører!

4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører

Vi har i 2017 hatt felles kontroller i samarbeid med både Arbeidstilsynet, NAV, Skatteetaten, Politiet og Statens Vegvesen. I juni 2017 åpnet det nye A-krimsenteret i Tønsberg hvor kontoret er inne med betydelige ressurser. Senteret er fast bemannet med ressurser fra Nav, Skatteetaten, Arbeidstilsynet og Politiet. Alle skatteoppkreverkontorene i Vestfold er også inne med ressurser.

4.6 Gjennomførte informasjonstiltak

Vår veiledning til arbeidsgivere gis i hovedsak kun ved henvendelse hit, men relevant informasjon søkes også meddelt i andre sammenhenger, for eksempel i forbindelse med purringer/innfordringsarbeidet generelt og ved kontroll/avstemming av a-meldinger.

Det er utarbeidet et enkelt informasjonsbrev som blir sendt ut til alle nyregistrerte foretak i de fem kommunene. I 2017 utgjorde dette 589 foretak totalt. Alle disse er tilskrevet i begynnelsen av 2018.

Sted/dato: Re, 18.01.2018

Lise W. Tandberg
Skatteoppkreverens signatur

Vedlegg: Årsregnskapet for 2017 - signert av skatteoppkreveren.

Årsregnskap - kommune - sammendrag

Utvalgskriterier: *Komm nr : '0714'* , *År : '2017'* , *Hovedbokstype : 'k'*

		Valgt år	Forrige år
	Likvider	27 886 914	25 371 268
	Skyldig skattekreditorene	-2 909 147	-1 082 655
	Skyldig andre	-35 014	-35 666
	Innestående margin	-24 942 750	-24 252 944
	Udisponert resultat	0	-3
Sum		3	**0**
	Arbeidsgiveravgift	-41 091 110	-46 128 010
	Finansskatt lønn	0	
	Kildeskatt mv - 100% stat	0	0
	Personlige skatteytere	-258 774 802	-245 465 608
	Tvangsmulkt	-265 416	-1 435
	Upersonlige skatteytere	-12 092 327	-13 207 331
	Renter	-461 494	-201 155
	Innfordring	10 748	22 490
Sum		**-312 674 401**	**-304 981 049**
	Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	41 091 111	46 128 010
	Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	78 305 885	73 119 511
	Fordelt til Fylkeskommunen	16 982 427	15 822 465
	Fordelt til kommunen	79 136 299	73 184 487
	Fordelt til Staten	97 158 679	96 726 576
	Krav som er ufordelt	-3	-0
Sum		312 674 398	304 981 049
Sum totalt		**0**	**0**

Re, 18.01.18.

Skatteoppkreveren i
Hof, Holmestrand og Re

Ase W. Sandberg

Vedlegg til årsregnskapet for 2017

Årsregnskapet er avlagt etter kontantprinsippet. Årsregnskapet viser skatter og avgifter mv som er innbetalt i løpet av regnskapsåret.

Innbetalte skatter og avgifter mv er fordelt til kommunen, fylkeskommunen, folketrygden og staten (skattekreditorene), etter gjeldende fordelingstall.

Sumlinjene i årsregnskapet:

- **Likvider**

Likvidene i skatteregnskapet består av bankbeholdning for skatt og eventuelt kontantbeholdning.

- **Skyldig skattekreditorene**

Fordelingsoppgjøret til skattekreditorene for desember, står som gjeld i balansen pr. 31.12. Skatteoppkreveren skal utbetale fordelingsoppgjøret til skattekreditorene senest 10. januar.

Dersom dette er et positivt beløp, har skatteoppkreveren en fordring på skattekreditorene. Skattekreditorene skal innbetale dette beløpet til skatteoppkreveren senest 20. januar.

- **Skyldig andre**

Dette beløpet består av uidentifiserte og uplasserte innbetalinger, som ikke er fordelt til skattekreditorene pga mangelfull informasjon fra den som innbetaler.

- **Innestående margin**

Ved hvert periodiske oppgjør i inntektsåret og de seks første månedene i året etter inntektsåret skal det holdes tilbake en bestemt prosent av innbetalt forskuddstrekk og forskuddsskatt som margin. Marginen skal nyttes til oppgjør med skattytere som får til gode skatt ved avregning.

- **Udisponert resultat**

Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.

- **Innbetalte skatter og avgifter, Renter, Innfordring**

Dette beløpet er innbetalt arbeidsgiveravgift, finansskatt, forskuddstrekk fratrukket marginavsetning, forskuddsskatt for personlige og upersonlige skattytere, restskatt og overskytende forskudd for personlige og upersonlige skattytere, kildeskatt, tvangmulkt samt renter og gebyrer.

- **Fordelt til skattekreditorene**

Dette er innbetalte skatter og avgifter, renter og gebyrer som er fordelt til skattekreditorene i henhold til gjeldende fordelingstall.

- **Krav som er ufordelt**

Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.

- **Videresending plassering mellom kommuner**

Dette gjelder innbetalinger i mellomregning med andre kommuners skatteregnskap.

Skatteetaten

Saksbehandler
Svein Kåre Eikefjord

Telefon
40808212

Deres dato

Deres referanse

Vår dato
15.02.2018

Vår referanse
2018/403

Kommunestyret i Holmestrand kommune
Postboks 312
3081 HOLMESTRAND

Kontrollrapport 2017 vedrørende skatteoppkreveren for Hof kommune

1. Generelt om faglig styring og kontroll av skatteoppkreveren

Skatteoppkreverens ansvar og myndighet følger av skattebetalingsloven og "Instruks for skatteoppkrevere" av 8. april 2014.

Skattekontoret har faglig ansvar og instruksjonsmyndighet overfor skatteoppkreverne. Det betyr at skattekontoret:

- plikter å yte veiledning og bistand i faglige spørsmål
- gjennom mål- og resultatstyring søker å legge til rette for best mulig resultater
- utfører kontroll av skatteoppkreveren

Grunnlaget for skattekontorets styring av skatteoppkreverne er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkreverne" av 1. januar 2014. Grunnlaget for skattekontorets kontroll av skatteoppkreverne er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkreverne" av 1. februar 2011.

Formålet med kontrollen er å avklare:

- om skatteoppkreveren har en tilfredsstillende intern kontroll for utførelsen av sine gjøremål
- om regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av årsrapport og årsregnskap er i samsvar med gjeldende regelverk
- om utførelsen av innkrevingsarbeidet og oppfølgingen av restansene er i samsvar med gjeldende regelverk
- om utførelsen av arbeidsgiverkontrollen er i samsvar med gjeldende regelverk

2. Om skatteoppkreveren

Skatteoppkreverkontoret omfattet i 2017 kommunene Hof, Holmestrand, Re, Lardal og Tønsberg.

Sum årsverk i henhold til skatteoppkreverens årsrapporter:

Antall årsverk 2017	Antall årsverk 2016	Antall årsverk 2015
14,5	7	7

Økningen i antall årsverk 2017 i forhold til tidligere år har sammenheng med at Tønsberg kommune ble en del av skatteoppkreversamarbeidet fra og med 1. april 2017.

3. Måloppnåelse

Skatte- og avgiftsinngang
Skatteoppkreverens frist for avleggelse av årsregnskapet og årsrapporten er 20. januar 2018. Skattekontoret har mottatt det innen fastsatt frist.

Årsregnskapet for Hof kommune viser per 31. desember 2017 en skatte- og avgiftsinngang[1] til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 312 674 398 og utestående restanser[2] på kr 5 405 440.

Innkrevingsresultater
Tabellen viser innkrevingsresultatene per 31. desember 2017 for Hof kommune.

	Resultatkrav 2017 (i %)	Innbetalt av sum krav 2017 (i %)	Innbetalt av sum krav 2016 (i %)	Innbetalt av sum krav for regionen 2017 (i %)
Restskatt personlige skattytere 2015	94,00	95,31	88,29	95,97
Forskuddstrekk 2016	99,94	100,00	99,98	99,93
Forskuddsskatt personlige skattytere 2016	99,50	98,39	99,86	99,16
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2016	99,95	100,00	100,00	99,94
Restskatt upersonlige skattytere 2015	99,30	98,53	100,00	98,84
Arbeidsgiveravgift 2016	99,90	100,00	100,00	99,82

Skatteoppkrever opplyser i sin årsrapport at manglende måloppnåelse forskuddsskatt personlige skattytere 2016 i all hovedsak skyldes en stor restanse som forventes innbetalt første halvdel 2018.

Resultater for arbeidsgiverkontrollen
Resultater for skatteoppkreverkontoret per 31. desember 2017 viser følgende i henhold til skatteoppkreverens resultatrapportering:

Antall arbeidsgivere i kommunen/ kontrollordningen	Minstekrav antall kontroller (5 % av arbeidsgiverne)	Antall utførte kontroller i 2017	Utført kontroll 2017 (i %)	Utført kontroll 2016 (i %)	Utført kontroll 2017 region (i %)
3508	176	205	5,8	6,6	4,8

Skatteoppkreverkontoret har også deltatt i ulike kontrollsamarbeid og aksjoner sammen med Skatteetaten, blant annet mot arbeidslivskriminalitet. Arbeidsgiverkontrollen er svært viktig for arbeidet mot arbeidslivskriminalitet (Akrim) og svart økonomi. Tverretatlige samarbeid gir gode effekter i arbeidet mot Akrim, og dette har vært en arbeidsform som har vært prioritert. Dette er et område som i dag ikke har direkte styringsparameter, men et stort engasjement og prioritering fra skatteoppkrever er viktig for de gode resultatene som satsingen gir.

4. Skattekontorets kontroll av skatteoppkreveren

Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverne i regionen utføres i henhold til en årlig plan, hvor behovet for kontroll av områdene skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll vurderes overordnet for hver skatteoppkrever. Samtlige områder vil derfor nødvendigvis ikke bli kontrollert hvert år.

Skattekontoret har for 2017 utført kontorkontroller av skatteoppkreveren for området skatteregnskap.

[1] Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorene
[2] Sum åpne (ubetalte) forfalte debetkrav

Skattekontoret har i 2017 også gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreveren for områdene skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll. Kontrollen ble avholdt 24. og 26. oktober 2017. Rapport er sendt skatteoppkreveren 20. desember 2017. Skatteoppkrever har gitt tilbakemelding på rapporten 9. januar 2018.

Skatteoppkrevers overordnede internkontroll
Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, anser vi at skatteoppkreverens overordnede interne kontroll i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av årsregnskap
Gjennom kontrollene som skattekontoret har gjennomført, har vi gitt følgende pålegg:

- Gjentatt pålegg om at skatteoppkrever må endre sin praksis slik at innbetalte tilleggsforskudd blir stående åpne i skattyters reskontro frem til disse blir avregnet.

Ut over gitte pålegg anser vi likevel at regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og gir et riktig uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

Skatte- og avgiftsinnkreving
Gjennom kontrollene som skattekontoret har gjennomført, har vi gitt følgende pålegg:

- Gjentatt pålegg for sjette gang om at skatteoppkrever må sørge for at retningslinjene i Skattedirektoratets melding nr. 9/2011 følges ved inngåelse av betalingsavtaler.

- Gjentatt pålegg om at skatteoppkrever må sørge for at retningslinjene i Skattedirektoratets meldinger følges ved behandling av lempningssaker.

- Pålegg om at skatteoppkrever må følge myndighetsgrensene i Skattedirektoratets melding nr.9/2011 ved innvilgelse av betalingsavtale/betalingsutsettelse.

Utover gitte pålegg anser vi at utførelsen av innkrevingsarbeidet og oppfølgingen av restansene i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

Arbeidsgiverkontroll
Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, anser vi at utførelsen av arbeidsgiverkontrollen i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

5. Skattekontorets oppfølging av skatteoppkreveren

Skattekontoret har vært i dialog med skatteoppkreveren om resultatkrav i dialogmøte 1. februar 2017 og det har vært avholdt styringssamtale 13. og 14. november 2017.

Skatteoppkreverkontoret har vært representert på fagdager 7. og 8. november 2017. Disse hadde parallelle sesjoner innen innfordring, regnskap og ledelse.

Med hilsen

Ingvill Helstad
avdelingsdirektør
Avdeling for innkreving
Skatt sør

Elisabeth Gylder Vingereid

Kopi til:
Kontrollutvalget for Holmestrand kommune
Rådmann/ administrasjonssjef i Holmestrand kommune
Skatteoppkreveren for Hof kommune
Riksrevisjonen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Skatteetaten

Saksbehandler
Svein Kåre Eikefjord

Deres dato

Vår dato
15.02.2018

Telefon
40808212

Deres referanse

Vår referanse
2018/397

Kommunestyret i Holmestrand kommune
Postboks 312
3081 HOLMESTRAND

Kontrollrapport 2017 vedrørende skatteoppkreveren for Holmestrand kommune

1. Generelt om faglig styring og kontroll av skatteoppkreveren

Skatteoppkreverens ansvar og myndighet følger av skattebetalingsloven og "Instruks for skatteoppkrevere" av 8. april 2014.

Skattekontoret har faglig ansvar og instruksjonsmyndighet overfor skatteoppkreverne.Det betyr at skattekontoret:

- plikter å yte veiledning og bistand i faglige spørsmål
- gjennom mål- og resultatstyring søker å legge til rette for best mulig resultater
- utfører kontroll av skatteoppkreveren

Grunnlaget for skattekontorets styring av skatteoppkreverne er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkreverne" av 1. januar 2014. Grunnlaget for skattekontorets kontroll av skatteoppkreverne er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkreverne" av 1. februar 2011.

Formålet med kontrollen er å avklare:

- om skatteoppkreveren har en tilfredsstillende intern kontroll for utførelsen av sine gjøremål
- om regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av årsrapport og årsregnskap er i samsvar med gjeldende regelverk
- om utførelsen av innkrevingsarbeidet og oppfølgingen av restansene er i samsvar med gjeldende regelverk
- om utførelsen av arbeidsgiverkontrollen er i samsvar med gjeldende regelverk

2. Om skatteoppkreveren

Skatteoppkreverkontoret omfattet i 2017 kommunene Hof, Holmestrand, Re, Lardal og Tønsberg.

Sum årsverk i henhold til skatteoppkreverens årsrapporter:

Antall årsverk 2017	Antall årsverk 2016	Antall årsverk 2015
14,5	7	7

Økningen i antall årsverk 2017 i forhold til tidligere år har sammenheng med at Tønsberg kommune ble en del av skatteoppkreversamarbeidet fra og med 1. april 2017.

3. Måloppnåelse

Skatte- og avgiftsinngang
Skatteoppkreverens frist for avleggelse av årsregnskapet og årsrapporten er 20. januar 2018. Skattekontoret har mottatt det innen fastsatt frist.

Årsregnskapet for Holmestrand kommune viser per 31. desember 2017 en skatte- og avgiftsinngang[1] til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 1 209 469 714 og utestående restanser[2] på kr 36 870 293.

Innkrevingsresultater
Tabellen viser innkrevingsresultatene per 31. desember 2017 for Holmestrand kommune.

	Resultatkrav 2017 (i %)	Innbetalt av sum krav 2017 (i %)	Innbetalt av sum krav 2016 (i %)	Innbetalt av sum krav for regionen 2017 (i %)
Restskatt personlige skattytere 2015	95,50	97,15	98,09	95,97
Forskuddstrekk 2016	99,93	99,95	100,00	99,93
Forskuddsskatt personlige skattytere 2016	99,50	99,17	99,62	99,16
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2016	99,93	99,99	100,00	99,94
Restskatt upersonlige skattytere 2015	99,20	99,34	99,66	98,84
Arbeidsgiveravgift 2016	99,88	99,92	99,95	99,82

Resultater for arbeidsgiverkontrollen
Resultater for skatteoppkreverkontoret per 31. desember 2017 viser følgende i henhold til skatteoppkreverens resultatrapportering:

Antall arbeidsgivere i kommunen/ kontrollordningen	Minstekrav antall kontroller (5 % av arbeidsgiverne)	Antall utførte kontroller i 2017	Utført kontroll 2017 (i %)	Utført kontroll 2016 (i %)	Utført kontroll 2017 region (i %)
3508	176	205	5,8	6,6	4,8

Skatteoppkreverkontoret har også deltatt i ulike kontrollsamarbeid og aksjoner sammen med Skatteetaten, blant annet mot arbeidslivskriminalitet. Arbeidsgiverkontrollen er svært viktig for arbeidet mot arbeidslivskriminalitet (Akrim) og svart økonomi. Tverretatlige samarbeid gir gode effekter i arbeidet mot Akrim, og dette har vært en arbeidsform som har vært prioritert. Dette er et område som i dag ikke har direkte styringsparameter, men et stort engasjement og prioritering fra skatteoppkrever er viktig for de gode resultatene som satsingen gir.

4. Skattekontorets kontroll av skatteoppkreveren

Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverne i regionen utføres i henhold til en årlig plan, hvor behovet for kontroll av områdene skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll vurderes overordnet for hver skatteoppkrever. Samtlige områder vil derfor nødvendigvis ikke bli kontrollert hvert år.

Skattekontoret har for 2017 utført kontorkontroller av skatteoppkreveren for området skatteregnskap.

[1] Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorene
[2] Sum åpne (ubetalte) forfalte debetkrav

Skattekontoret har i 2017 også gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreveren for områdene skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll. Kontrollen ble avholdt 24. og 26. oktober 2017. Rapport er sendt skatteoppkreveren 20. desember 2017. Skatteoppkrever har gitt tilbakemelding på rapporten 9. januar 2018.

Skatteoppkrevers overordnede internkontroll
Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, anser vi at skatteoppkreverens overordnede interne kontroll i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av årsregnskap
Gjennom kontrollene som skattekontoret har gjennomført, har vi gitt følgende pålegg:

- Gjentatt pålegg om at skatteoppkrever må endre sin praksis slik at innbetalte tilleggsforskudd blir stående åpne i skattyters reskontro frem til disse blir avregnet.

Ut over gitte pålegg anser vi likevel at regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og gir et riktig uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

Skatte- og avgiftsinnkreving
Gjennom kontrollene som skattekontoret har gjennomført, har vi gitt følgende pålegg:

- Gjentatt pålegg for sjette gang om at skatteoppkrever må sørge for at retningslinjene i Skattedirektoratets melding nr. 9/2011 følges ved inngåelse av betalingsavtaler.

- Gjentatt pålegg om at skatteoppkrever må sørge for at retningslinjene i Skattedirektoratets meldinger følges ved behandling av lempningssaker.

- Pålegg om at skatteoppkrever må følge myndighetsgrensene i Skattedirektoratets melding nr.9/2011 ved innvilgelse av betalingsavtale/betalingsutsettelse.

Utover gitte pålegg anser vi at utførelsen av innkrevingsarbeidet og oppfølgingen av restansene i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

Arbeidsgiverkontroll
Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, anser vi at utførelsen av arbeidsgiverkontrollen i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

5. Skattekontorets oppfølging av skatteoppkreveren

Skattekontoret har vært i dialog med skatteoppkreveren om resultatkrav i dialogmøte 1. februar 2017 og det har vært avholdt styringssamtale 13. og 14. november 2017.

Skatteoppkreverkontoret har vært representert på fagdager 7. og 8. november 2017. Disse hadde parallelle sesjoner innen innfordring, regnskap og ledelse.

Med hilsen

Ingvill Helstad
avdelingsdirektør
Avdeling for innkreving
Skatt sør

Elisabeth Gylder Vingereid

Kopi til:
Kontrollutvalget for Holmestrand kommune
Rådmann/ administrasjonssjef i Holmestrand kommune
Skatteoppkreveren for Holmestrand kommune
Riksrevisjonen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Arkivsak-dok. 18/00031-5
Saksbehandler Anja Ottervang Eriksen

Saksgang	Møtedato
Kontrollutvalget i Holmestrand	02.05.2018

SAK 17/18
EVENTUELT

Forslag til vedtak:

.

Vedlegg:
Ingen

Saksframstilling:

Arkivsak-dok. 17/00232-13
Saksbehandler Anja Ottervang Eriksen

Saksgang	Møtedato
Kontrollutvalget i Holmestrand	02.05.2018

SAK 18/18
GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA KONTROLLUTVALGSMØTET 02.05.2018

Forslag til vedtak:
Protokoll fra kontrollutvalgsmøte 02.05.2018 godkjennes.

Vedlegg:
Ingen.

Saksframstilling: